

Skawina

Miasto i Gmina

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Opracowanie na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie przez
FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji z Krakowa.

Skawina
Miasto i Gmina

Fundacja Rozwoju
Demokracji Lokalnej
im. Jerzego Regulskiego

Zdjęcie na okładce Krzysztof Skrzybalski, UMiG w Skawinie

Spis treści

Wprowadzenie	4
Obszar rewitalizacji.....	6
Charakterystyka i diagnoza sytuacji gminy Skawina, dotycząca okresu przed i po wdrożeniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023, obejmująca kwestie społeczne, a także gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.....	9
Obraz gminy	9
1. Zagadnienia społeczne	10
2. Zagadnienia gospodarcze	38
3. Zagadnienia środowiskowe	42
4. Zagadnienia przestrzenno-funkcjonalne.....	45
5. Zagadnienia techniczne	51
Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji, obejmująca analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru	56
Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie obszaru rewitalizacji w gminie Skawina	56
Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie poszczególnych podobszarów rewitalizacji w gminie Skawina	60
Kwestie wodne a Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030	108
Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	122
Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.....	123
Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	125
Przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji według struktury celów i kierunków działań wraz z ich charakterystyką.....	125
Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami.....	141
Komplementarność i zintegrowanie działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	158
Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych.....	163
Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem kosztów tego zarządzania.....	167
Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji.....	167
Szacunkowe koszty realizacji.....	169
Ramowy harmonogram realizacji gminnego programu rewitalizacji.....	170
Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy, w tym mieszkańców i partnerów społeczno-gospodarczych, w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji	172
Partycypacja w pracach nad przygotowaniem gminnego programu rewitalizacji	173

Partycypacja we wdrażaniu gminnego programu rewitalizacji	175
System monitorowania, oceny i aktualizacji gminnego programu rewitalizacji	178
System monitorowania gminnego programu rewitalizacji	178
Ocena aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji	179
Wskaźniki realizacji gminnego programu rewitalizacji	180
Opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych	182
Opis sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	193
Spisy	202
Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	208

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 2. ust. 1. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 485), stanowi ona proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji¹.

Rewitalizacja oznacza działania interwencyjne dla rozwiązywania zidentyfikowanych problemów społecznych i towarzyszących. Odnosi się do tzw. obszarów zdegradowanych, czyli znajdujących się w stanie kryzysowym, spowodowanym koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (np. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej. Dla tak określonego obszaru rewitalizacji planowane są (wspólnie ze społecznością lokalną) kompleksowe działania mające na celu wyprowadzanie go ze stanu kryzysowego. Zadania te (zarówno inwestycyjne, jak i miękkie) definiuje gminny program rewitalizacji, stanowiący jednocześnie instrument pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Gmina Skawina w 2016 r. przeprowadziła kompleksową diagnozę, która pozwoliła na wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Granice tych obszarów zostały przyjęte uchwałą Rady Miejskiej w Skawinie nr XIX/255/15 z 25 maja 2016 r., zmienioną uchwałą Rady Miejskiej w Skawinie nr XXIV/344/16 z 30 listopada 2016 r. Następnie gmina opracowała i przyjęła do realizacji Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2022 (GPR), zgodnie z Uchwałą nr XXVII/390/17 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 22 lutego 2017 r. Pod koniec 2022 r. (19 grudnia) radni zdecydowali o przedłużeniu okresu obowiązywania programu do 2023 r.

W połowie 2023 r. gmina dokonała oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023. Zrealizowano szereg analiz statystycznych i przestrzennych oraz konsultacji, powstał raport, przedstawiony następnie Komitetowi Rewitalizacji. Wykazała ona, że większość przedsięwzięć określonych w ramach GPR została zrealizowana w całości lub częściowo (w tym pozostaje w trakcie realizacji), jednak cele wyznaczone w GPR zostały osiągnięte jedynie częściowo. Analizy przestrzenne wykazały poprawę sytuacji na podobszarach rewitalizacji, jednak nadal pozostaje ona gorsza niż w skali całej gminy. Podobnie wedle oceny społecznej, jakość życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji uległa poprawie (taką opinię przedstawiło większość respondentów), natomiast większość respondentów uważa, że nadal występują tam problemy społeczne i towarzyszące. Finalna rekomendacja wynikająca z oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 wskazała na opracowanie nowego programu z perspektywą czasową do 2030 r., dla obecnie funkcjonującego obszaru rewitalizacji (bez zmiany granic), uwzględniającego odświeżone cele rewitalizacji, z naciskiem na aktywizację, integrację i partycypację społeczną, w tym przy wykorzystaniu nowo powstałych lub zmodernizowanych obiektów i przestrzeni, obejmującego aktualizację, a także kontynuację i finalizację działań określonych w dotychczasowym programie, wraz z ewentualnymi nowymi działaniami wzmacniającymi efekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe.

Zgodnie z wynikami przeprowadzonej oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023, Rada Miejska w Skawinie zdecydowała

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, tj. Dz.U. 2021 poz. 485, art. 2 ust 1.

o przygotowaniu kolejnego programu na lata 2024-2030 (uchwała nr LVIII/856/23 z dnia 30 sierpnia 2023 r.).

Prace nad Gminnym Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 realizowane były w formule partycypacyjnej, począwszy od etapu dyskusji na temat głównych problemów, potrzeb i oczekiwań społecznych oraz powiązanych, a także założeń programowych programu (cele, kierunki działań, przedsięwzięcia itp.), zwieńczonych ustawowymi konsultacjami społecznymi projektu dokumentu. Proces włączenia interesariuszy w prace nad przygotowaniem programu rewitalizacji obejmował w szczególności przeprowadzenie w ramach ewaluacji wywiadów grupowych oraz sondażowego badania ankietowego wśród mieszkańców podobszarów rewitalizacji, realizację dwóch spotkań kończącego w 2023 r. swoją kadencję Komitetu Rewitalizacji, które dotyczyły oceny dotychczasowej polityki rewitalizacyjnej oraz określenia bazowych założeń merytorycznych oraz zakresu i harmonogramu prac nad nowym programem, organizację warsztatów diagnostyczno-wydobywczych z mieszkańcami, w podziale na podobszary funkcjonalne rewitalizacji, których celem była aktualizacja i pogłębienie diagnozy oraz identyfikacja i hierarchizacja propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Miejskiej w Skawinie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 w postaci zbierania pisemnych i elektronicznych uwag mieszkańców, ankiety oraz spotkań otwartych, w tym z przeznaczeniem dla partnerów społeczno-gospodarczych. Cały proces przygotowania programu odbywał się przy aktywnym zaangażowaniu władz lokalnych i pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, jednostek i spółek gminnych, w szczególności Wydziału Rozwoju i Strategii. Całość procesu prowadzili konsultanci FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji z Krakowa. Zakłada się również partycypację interesariuszy, w tym mieszkańców i partnerów społeczno-gospodarczych, we wdrażaniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030, głównie poprzez działalność Komitetu Rewitalizacji.

W efekcie prowadzonych prac, w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy obszaru rewitalizacji zdefiniowano cel główny, który dotyczy poprawy i zmniejszenia zróżnicowania przestrzennego poziomu życia i dostępności usług na obszarze rewitalizacji oraz wzrostu integracji, podmiotowości, partycypacji i aktywności mieszkańców, a także trzy cele szczegółowe oraz dedykowane im kierunki działań, które oprowadzić mają do osiągnięcia założonej wizji obszaru po rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 realizuje założenia dokumentów strategicznych gminy, w tym Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2021-2030 i Strategii Metropolia Krakowska 2030, a także Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Skawina na lata 2024-2030.

Podsumowując, dokument pełni tym samym trzy podstawowe role: kierunkuje i zabezpiecza ciągłość gminnej polityki rewitalizacyjnej, stanowi instrument pozyskiwania środków zewnętrznych na kluczowe działania i inwestycje, aktywizuje i integruje społeczność lokalną.

Obszar rewitalizacji

Granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Skawina zostały przyjęte Uchwałą nr XIX/255/16 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie gminy Skawina oraz Uchwałą nr XXIV/344/16 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały nr XIX/255/16 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie gminy Skawina.

Granice obszarów zostały wyznaczone na podstawie kompleksowej diagnozy. Obejmowała ona analizę danych pochodzących ze statystyki publicznej (w układzie dynamicznym i porównawczym), sporządzenie analiz przestrzennych obrazujących rozkład problemów i koncentracji zjawisk kryzysowych na terenie gminy Skawina, a także badanie ankietowe wśród mieszkańców. Ocenę skali koncentracji problemów oparto na wskaźniku syntetycznym, stanowiącym sumę ważoną wskaźników cząstkowych, odzwierciedlających problemy: społeczne (liczba przestępstw na 1000 mieszkańców, liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców, liczba rodzin zagrożonych ubóstwem i bezrobociem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, liczba rodzin zagrożonych niepełnosprawnością w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, liczba rodzin wielodzietnych, zagrożonych przemocą i korzystających z niebieskiej karty w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, średnia powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych w przeliczeniu na mieszkańca mieszkania komunalnego, udział mieszkańców mieszkań komunalnych w ogólnej liczbie mieszkańców, zadłużenie mieszkań komunalnych w przeliczeniu na mieszkańca mieszkania komunalnego, średnia powierzchnia użytkowa mieszkań spółdzielczych w przeliczeniu na mieszkańca mieszkania spółdzielczego, zadłużenie mieszkań spółdzielczych w przeliczeniu na mieszkańca mieszkania spółdzielczego, gęstość stowarzyszeń, frekwencja wyborcza, wyniki egzaminu po szkole podstawowej, liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców), gospodarcze (liczba firm w przeliczeniu na 1000 mieszkańców), środowiskowe (nielegalne wysypiska śmieci [m²/1000 budynków], poziom zanieczyszczenia pyłem PM₁₀ - M₁, poziom zanieczyszczenia pyłem PM₁₀ - M₂), przestrzenno-funkcjonalne (odległość do przystanku, odległość do szkoły podstawowej, odległość do parku lub skweru, odległość do placu zabaw, odległość do sal gimnastycznych, odległość do świetlicy lub biblioteki) i techniczne (dostępność kanalizacji, gęstość instalacji solarnych). Jako obszary zdegradowane przyjęto część obszarów spełniających ustawowe kryterium koncentracji zjawisk społecznych (min. 2) i jednego z pozostałych grup wymienionych w zapisach ustawy. Dla określenia granic obszaru rewitalizacji (podobszarów) jako zasadę przyjęto punkt odcięcia na poziomie wskaźnika syntetycznego (degradacji) wynoszącego 21, jako wyznacznika szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy, zachowując warunek, iż obszary te stanowią przestrzeń na których z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, zgodnie z art. 10. ust. 1. ustawy. Do obszaru rewitalizacji włączono zdegradowane obszary poprzemysłowe, na których gmina zamierza prowadzić proces rewitalizacji. Wielkość obszaru rewitalizacji (powierzchnia, liczba zamieszkujących go osób) zweryfikowano pod kątem zgodności z art. 10. ust. 2. Obejmuje on 405,58 ha (4,06% całej powierzchni gminy), w momencie jego delimitacji zamieszkiwało go 12 115 osób (28,08 % wszystkich ówczesnych mieszkańców gminy Skawina).

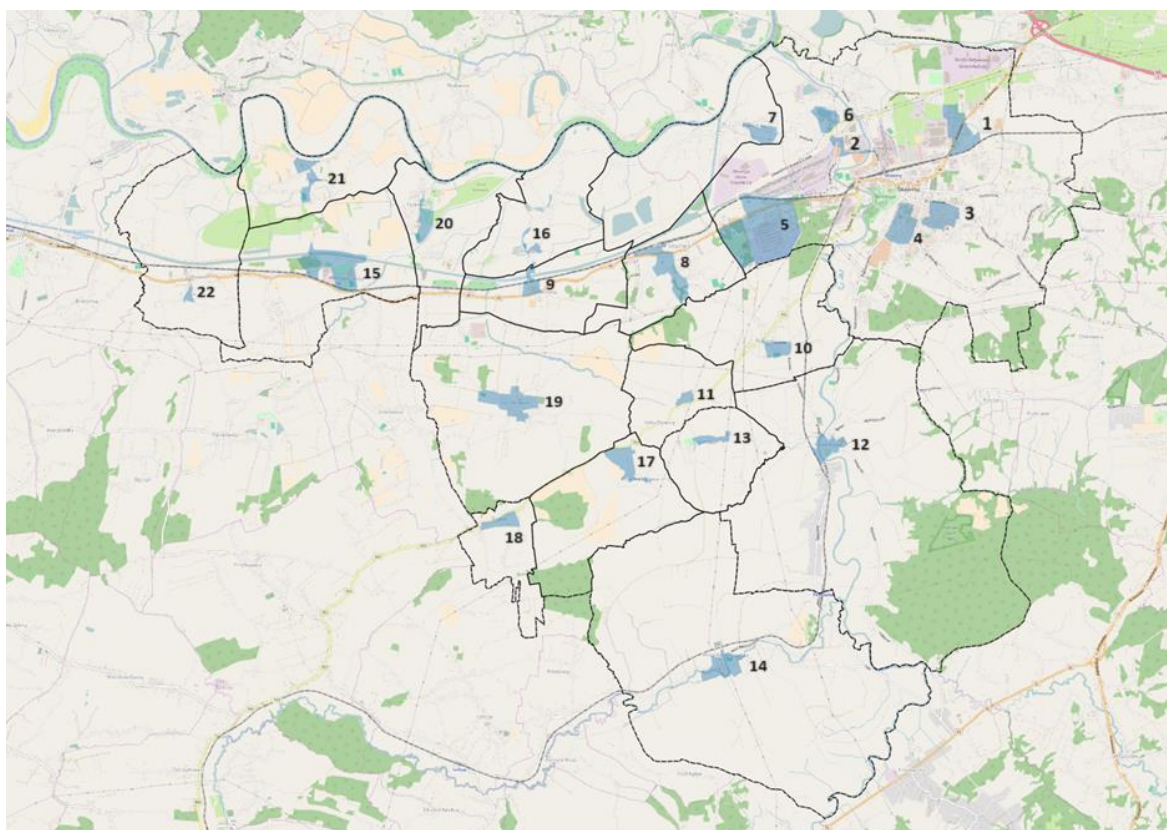
W połowie 2023 r. gmina dokonała oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023. Zrealizowano szereg analiz statystycznych i przestrzennych oraz konsultacji, powstał raport, który został przedstawiony Komitetowi Rewitalizacji oraz Radzie Miejskiej w Skawinie. Analizy dotyczące realizacji przedsięwzięć, osiągnięcia zakładanych wskaźników, a także analizy przestrzenne potwierdziły poprawę sytuacji na podobszarach rewitalizacji, jednocześnie wykazując, że nadal pozostaje ona w wielu aspektach gorsza niż w skali całej gminy. Było

to zgodne z opinią respondentów, którzy ocenili, że nadal występują tam istotne problemy społeczne i towarzyszące. Należy wskazać, że zgodnie z danymi UMiG w Skawinie według stanu na 2023 r., liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji wynosiła 10 851 osób, notując spadek o 1 264 osoby w porównaniu do momentu jego delimitacji, co – w kontekście wzrostu liczby mieszkańców całej gminy – także zaświadcza o jego negatywnej sytuacji. Na tej podstawie zdecydowano o konieczności kontynuacji działań rewitalizacyjnych na dotychczas wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Potwierdziła to ponadto charakterystyka i diagnoza sytuacji gminy Skawina, dotycząca okresu przed i po wdrożeniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023, obejmująca kwestie społeczne, a także gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji, jak również szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji, obejmująca analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru, wykonana w ramach prac nad niniejszym programem i opisana w kolejnych jego rozdziałach.

Poniższy rysunek przedstawia obszar rewitalizacji w gminie Skawina, w podziale na podobszary, wraz z ich numeracją, a kolejne tabele podstawowe wskaźniki w kontekście limitów ustawowych (powierzchnia, liczba mieszkańców, odsetek w skali gminy).

Rysunek 1. Obszar rewitalizacji w gminie Skawina, w podziale na podobszary, wraz z ich numeracją

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 1. Powierzchnia w hektarach oraz liczba mieszkańców podobszarów rewitalizacji w gminie Skawina

Podobszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Liczba ludności na etapie delimitacji	Liczba ludności w 2023 r.
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	26,23	667	795
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	5,29	161	139
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	19,03	6438	5504
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	21,75	2648	2364
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	102,61	482	399
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	12,00	2	2
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	11,21	110	122
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	24,33	350	333
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	8,46	10	11
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	9,36	182	169
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	4,15	13	11
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	13,71	77	77
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce	6,30	47	54
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	18,22	105	87
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	41,10	182	172
Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	3,66	65	51
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	16,31	57	45
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	9,28	51	63
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	26,91	358	356
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	11,14	42	34
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	11,75	57	54
Podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	2,78	11	9
RAZEM	405,58	12 115	10 851

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Skawinie

Rysunek 2. Podstawowe wskaźniki dotyczące obszaru rewitalizacji w kontekście limitów ustawowych

	Powierzchnia	Udział w powierzchni gminy	Liczba mieszkańców na etapie delimitacji ²	Udział w liczbie mieszkańców gminy na etapie delimitacji	Liczba mieszkańców w momencie tworzenia nowego programu	Udział w liczbie mieszkańców gminy w 2023 r.
Gmina Skawina	9 984 ha	100%	43 137	100%	44 025 ³	100%
Obszar rewitalizacji	405,58 ha	4,06%	12 115	28,08%	10 851	24,65%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS i UMiG w Skawinie

² Prace diagnostyczne prowadzone były na przełomie 2015 i 2016 r., ale dane dotyczące liczby ludności ogółem, dostępne w BDL GUS, dotyczyły 2014 r., ze względu na harmonogram publikacji w bazie.

³ Prace realizowane były na przełomie roku 2023 i 2024, jednak dane dotyczą końca 2022 r., ze względu na harmonogram publikacji w bazie BDL GUS.

Charakterystyka i diagnoza sytuacji gminy Skawina, dotycząca okresu przed i po wdrożeniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023, obejmująca kwestie społeczne, a także gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji

Obraz gminy

Gmina Skawina jest gminą miejsko-wiejską, położoną w centralnej części województwa małopolskiego, w powiecie krakowskim. Tworzy ją miasto Skawina oraz 16 miejscowości, położonych na południe, południowy zachód bądź zachód od miasta. Skawina jest także jedyną miejscowością w gminie, która bezpośrednio graniczy z Krakowem.

Na bardzo dobrą dostępność komunikacyjną gminy bezpośrednio wpływają przebiegające przez jej terytorium droga krajowa nr 44 (przebieg równoleżnikowy), droga wojewódzka nr 953 oraz biegnąca nieopodal północnych granic jednostki autostrada A4 (węzeł „Kraków Skawina”). Sama Skawina jest także trzykierunkowym węzłem kolejowym, z którego wychodzą linie kolejowe w kierunku Krakowa, Oświęcimia i Suchoj Beskidzkiej, wykorzystywane w ruchu pasażerskim (w tym przez krakowską Szybką Kolej Aglomeracyjną) oraz towarowym.

Miasto Skawina stanowi ośrodek administracyjny, edukacyjny oraz gospodarczy o oddziaływaniu przekraczającym poziom lokalny, a w niektórych przypadkach także regionalny. Wpływ na to ma obecność zakładów kilku przedsiębiorstw – potentatów w swoich branżach. Do najbardziej rozpoznawalnych należą elektrociepłownia, przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego, metalowego, metalurgicznego oraz zakłady branży magazynowo-logistycznej. Duże znaczenie dla mieszkańców jednostki w zakresie dostarczania usług publicznych i komercyjnych ma także pobliski Kraków, z którym gmina jest dobrze skomunikowana transportem publicznym.

Pomimo dogodnego położenia, korzystnej sytuacji demograficznej oraz gospodarczej, gmina Skawina mierzy się z szeregiem problemów mających swoje źródło zarówno w jej przeszłości, jak i wynikających z procesów społeczno-gospodarczych, zachodzących w ostatnich latach. Spuścizną przemysłowej przeszłości Skawiny jest przede wszystkim stosunkowo duża liczba obszarów zdegradowanych, poprzemysłowych, wymagających przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych. Wieloletnia działalność zakładów przemysłu ciężkiego, na czele z hutą aluminium, doprowadziła do degradacji środowiska naturalnego. Problemy te w dalszym ciągu nie są rozwiązywane, a najbardziej widocznym ich efektem jest stan powietrza, dodatkowo pogarszany przez „niską emisję” w okresie jesienno-zimowym. Poprzemysłowym dziedzictwem są także osiedla i enklawy robotnicze, z występującym nagromadzeniem problemów społecznych. Nakładają się na nie zjawiska typowe dla gmin metropolitalnych, związane z napływem nowych mieszkańców i zaburzeniem dotychczasowej struktury społecznej, wytworzeniem się podziałów na „starych” i „nowych” mieszkańców oraz brakiem integracji. Wzrost liczby mieszkańców to także większe wyzwania w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, nie wyłączając zagadnień związanych z rosnącym natężeniem ruchu drogowego.

Przedstawione pokrótce kwestie skłaniają ku prowadzeniu działań rewitalizacyjnych na obszarach w największym stopniu doń predestynowanych. Proces ten został podjęty w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 (GPR 2016-2023). Poniższe analizy dotyczą okresu przed i po wdrożeniu programu, obejmując kwestie społeczne, a także gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji, przedstawiając wnioski co do konieczności kontynuacji procesu rewitalizacji w latach 2024-2030.

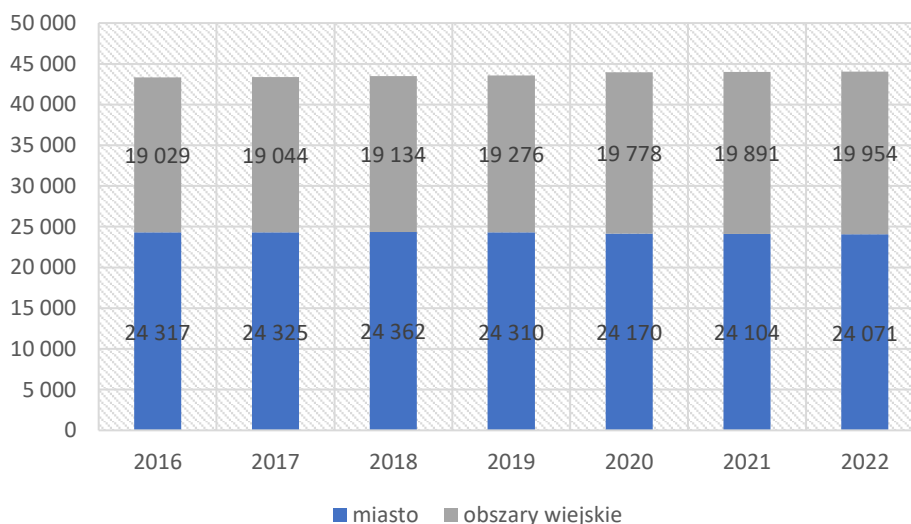
1. Zagadnienia społeczne

1.1. Demografia

Dane GUS z okresu 2016-2022 wskazują na powolny, ale systematyczny wzrost liczby mieszkańców gminy Skawina⁴. Różnica pomiędzy skrajnymi datami wynosi +1,6%. W bardzo podobnym tempie rosła liczba mieszkańców całego województwa (+1,4%), pod względem wzrostu liczby mieszkańców wyróżniał się natomiast cały powiat krakowski (+10,2%), na rezultat którego wpłynęło przede wszystkim kilka gmin „sypialnianych” (m.in. Wielka Wieś, Zabierzów, Zielonki, Michałowice, Mogilany), dla których ostatnia dekada była okresem masowej migracji. Realnie wzrost ten może być jeszcze większy – zjawiskiem dość powszechnym w gminach metropolitalnych, w tym także w analizowanej, jest fakt zamieszkiwania bez dokonywania zameldowań, co ma swoje bezpośrednie przełożenie przede wszystkim na finanse tych jednostek.

Liczba mieszkańców gminy Skawina na koniec 2022 r. według GUS wynosiła 44 025 osób, z czego 24 071 zamieszkiwało miasto, a 19 954 obszary wiejskie jednostki. Zauważalna jest różnica w trendzie zmiany liczby ludności – tereny wiejskie notowały ciągły wzrost liczby ludności, w samym mieście zjawisko to występowało do 2018 r., w kolejnych latach liczba osób zamieszkujących Skawinę malała, osiągając w 2022 r. poziom nieco niższy niż w roku 2016.

Wykres 1. Liczba ludności gminy Skawina w rozbiciu na miasto i obszary wiejskie (2016-2022)

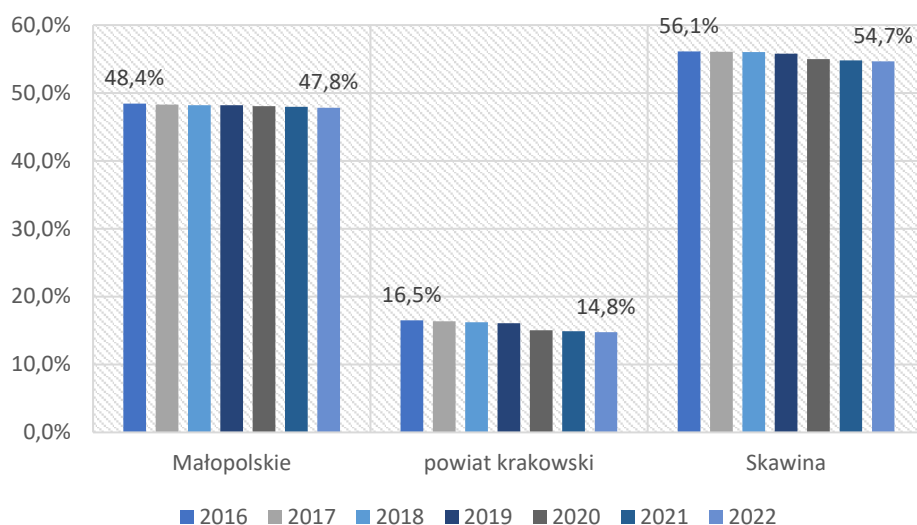
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na przestrzeni lat 2016-2022 zjawisko powolnego spadku odsetka mieszkańców, jaki zamieszkuje miasta, wystąpiło zarówno w gminie Skawina, jak i w skali całego powiatu krakowskiego oraz województwa małopolskiego. Można przypuszczać, że w przypadku gminy Skawina wśród głównych przyczyn rosnącej popularności terenów wiejskich na rzecz miasta jest dostępność działek budowlanych, ich niższa cena (na co wpływ ma także odległość od Krakowa) oraz obecność ogólnopolskiego trendu suburbanizacji – porzucania miast na rzecz obszarów podmiejskich, w poszukiwaniu wolniejszego tempa życia, zwłaszcza przez osoby młode.

⁴ Dane o liczbie i strukturze ludności są sporządzane przez GUS jednolicie dla wszystkich gmin w kraju, z użyciem metody bilansowej, która zakłada przyjęcie wyników ostatniego spisu powszechnego ludności za bazę wyjściową, a następnie uwzględnienie danych o ruchu naturalnym (urodzenia i zgony) oraz migracjach (na pobyt stały i czasowy). Należy zaznaczyć, że - zgodnie z metodologią spisu - przypisanie osoby do danej gminy opiera się na jej deklaracji co do miejsca zamieszkania. Z tym, że spis nie weryfikuje formalności związanych z zameldowaniem. Zatem, deklaracja zgłoszona w spisie co do miejsca zamieszkania osoby nie musi znaleźć odzwierciedlenia w dokumentacji gminy. Zob.: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/zeszyt-metodologiczny-ruch-naturalny-bilanse-ludnosc,37,1.html>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

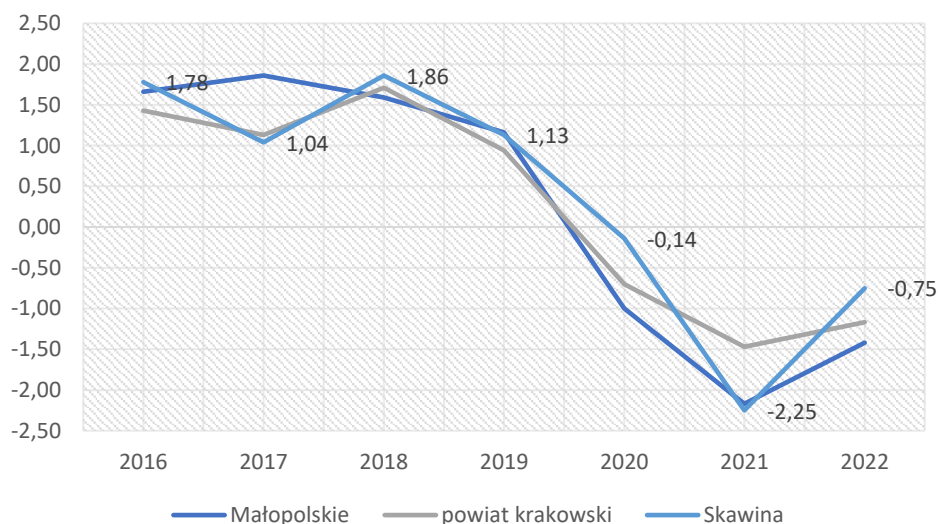
Wykres 2. Odsetek mieszkańców miast w porównywanych JST (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Przez ponad połowę analizowanego okresu jedną ze składowych wzrostu liczby ludności zamieszkującej gminę Skawina był dodatni przyrost naturalny, przy czym przewaga urodzeń nad zgonami była nieznaczna (nie więcej niż 1,86 os. w przeliczeniu na 1000 mieszkańców). Trend odwrócił się w roku 2020, przypuszczalnie w związku z nałożeniem się na siebie dwóch zjawisk – wymierania roczników jednego z powojennych wyżów demograficznych oraz pandemii COVID-19. W bardzo podobny sposób kształtowała się różnica pomiędzy urodzeniami i zgonami w całym powiecie krakowskim oraz województwie małopolskim.

Wykres 3. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w porównywanych JST (2016-2022)

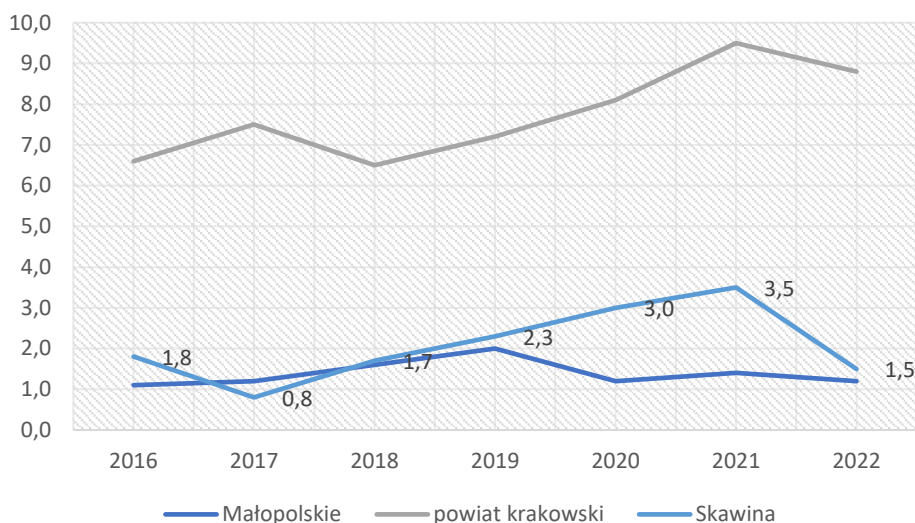
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Cały okres 2016-2022 odznaczał się natomiast dodatnim saldem migracji, zwykle przekraczającym wartości notowane dla całego województwa, ale przy tym znacząco niższym od całego powiatu krakowskiego, którego rezultat wypracowały wspomniane wcześniej „gminy sypialniane”. Utrzymujące się dodatnie saldo migracji w gminie Skawina pozwala zaliczyć analizowaną jednostkę do tego grona, choć należy mieć na uwadze również fakt, że wśród jednostek bezpośrednio graniczących z Krakowem

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

znajdują się takie, które notują wartości salda migracji na poziomie nawet kilkunastokrotnie wyższym (w 2022 r. np. gminy Wielka Wieś – 39,5‰, Zielonki – 14,9‰, Mogilany – 13,1‰).

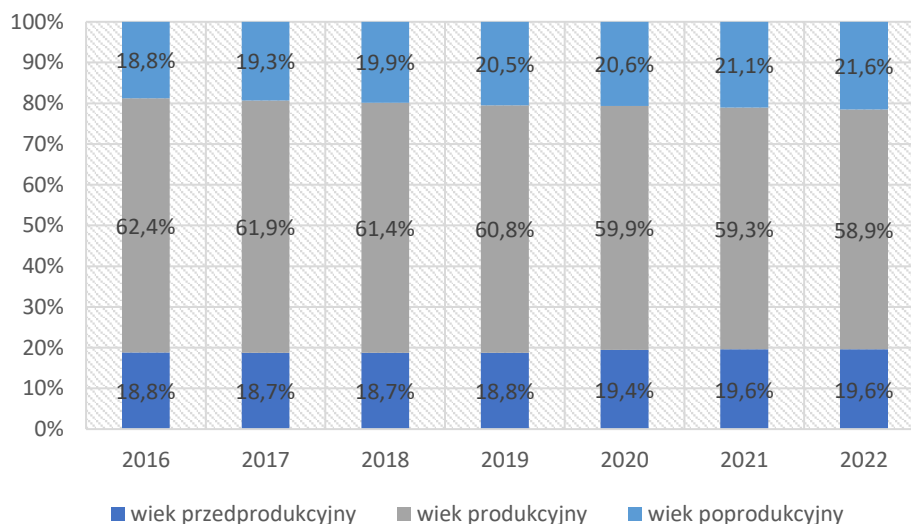
Wykres 4. Saldo migracji w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w porównywanych JST (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Opisane wcześniej zjawiska demograficzne, na czele z dodatnim saldem migracji oraz utrzymującą się przez kilka lat przewagą urodzeń nad zgonami mają swoje odzwierciedlenie w zmianach, jakie zaszły w strukturze demograficznej gminy Skawina, rozpatrywanej pod kątem przynależności mieszkańców do poszczególnych grup wiekowych (wiek przedprodukcyjny, produkcyjny oraz poprodukcyjny). Z jednej strony jest to wzrost odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym (z 18,8% do 19,6%), z drugiej natomiast sukcesywnie zwiększająca się wartość odsetka osób najstarszych (z 18,8% do 21,6%). Zwraca uwagę zwłaszcza różnica pomiędzy wartościami notowanymi w roku 2016 (identyczne dla obu grup) a 2022 (różnica 2 punktów procentowych).

Wykres 5. Struktura demograficzna gminy Skawina (2016-2022)

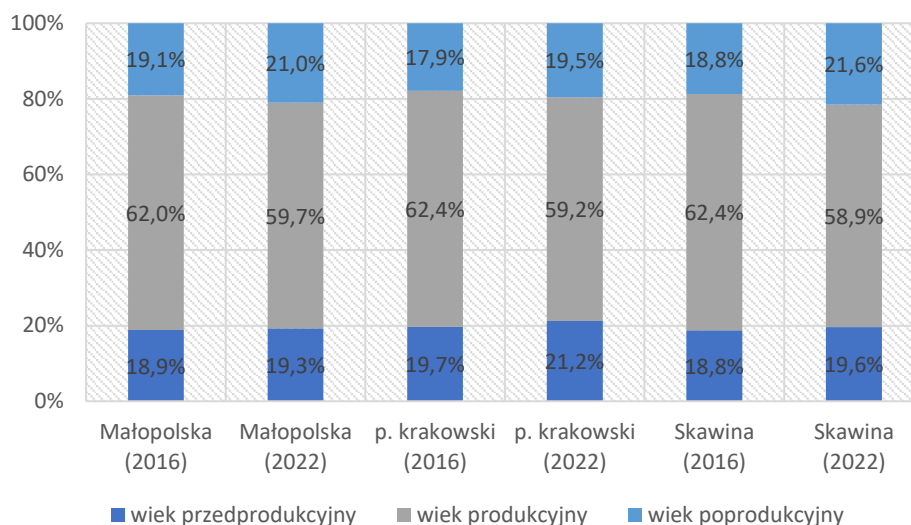
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Zmiany, jakie w strukturze demograficznej gminy Skawina zaszły pomiędzy 2016 a 2022 rokiem są porównywalne do sytuacji obserwowanej w skali powiatu krakowskiego oraz całej Małopolski.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

W obydwu tych jednostkach wzrosły odsetki osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, przy czym dynamika wzrostu tej drugiej grupy była nieznacznie wyższa.

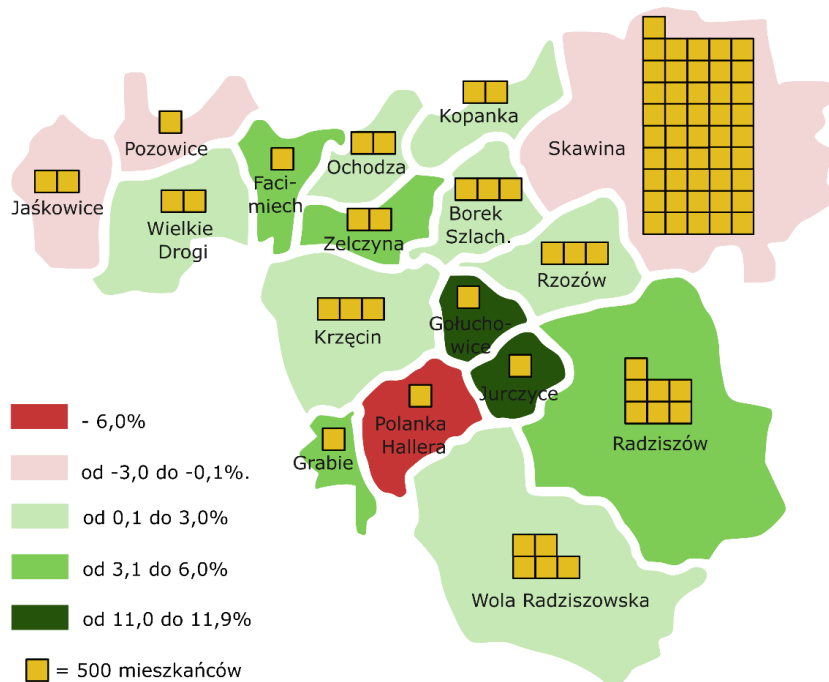
Wykres 6. Struktura demograficzna porównywanych JST (2016, 2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Analiza danych ewidencyjnych, jakimi dysponuje UMiG w Skawinie⁵, potwierdza, że pomiędzy 2016 a 2022 r. spadła liczba mieszkańców miasta (-2,2%), wzrosła natomiast na obszarach wiejskich (+2,8%). Zdecydowana większość miejscowości w gminie odnotowała w tym przedziale czasowym wzrost – najwyższy dotyczył Gołuchowic (+11,8%) i Jurczyc (+11,6%). Poza Skawiną mieszkańców straciły Jaśkowice, Pozowice i Polanka Hallera.

Rysunek 3. Liczba mieszkańców w miejscowościach gminy Skawina (2022) oraz zmiana tej liczby [%] (2016-2022)

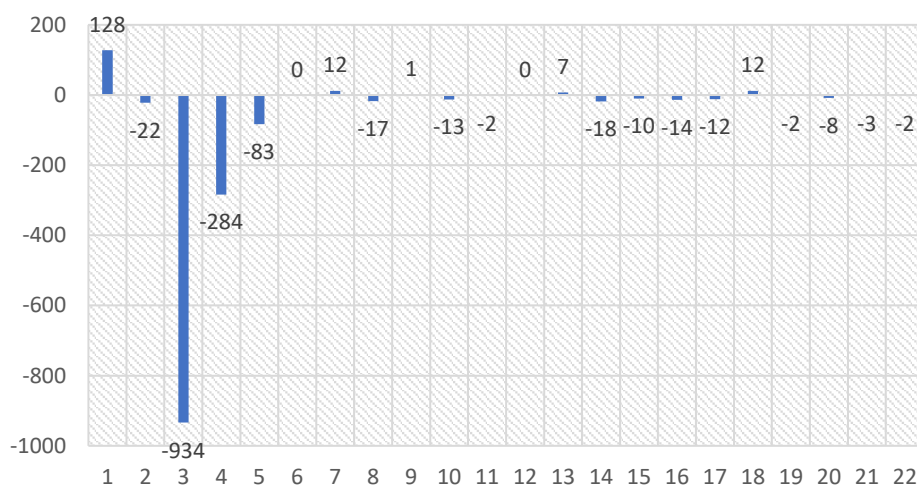
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Skawinie

⁵ W przypadku przytaczanej w dokumencie liczby mieszkańców gminy, której źródłem jest statystyka gminna (UMiG w Skawinie), mowa o liczbie osób zameldowanych.

Jednocześnie zwraca uwagę bardzo duży rozdziewiek pomiędzy danymi ludnościowymi, jakimi dysponuje GUS oraz UMiG w Skawinie. W przypadku pierwszej z instytucji raportowana liczba mieszkańców gminy w 2022 r. wynosiła 44 025, w drugiej natomiast 42 100, co daje niemal 2 tys. osób różnicy⁶. Różnica wynika z odmiennej metodologii - dane o liczbie ludności są sporządzane przez GUS użyciem metody bilansowej, wykorzystującej wyniki ostatniego spisu powszechnego ludności oraz dane o ruchu naturalnym oraz migracjach, a statystyka gminna odnosi się do osób zameldowanych.

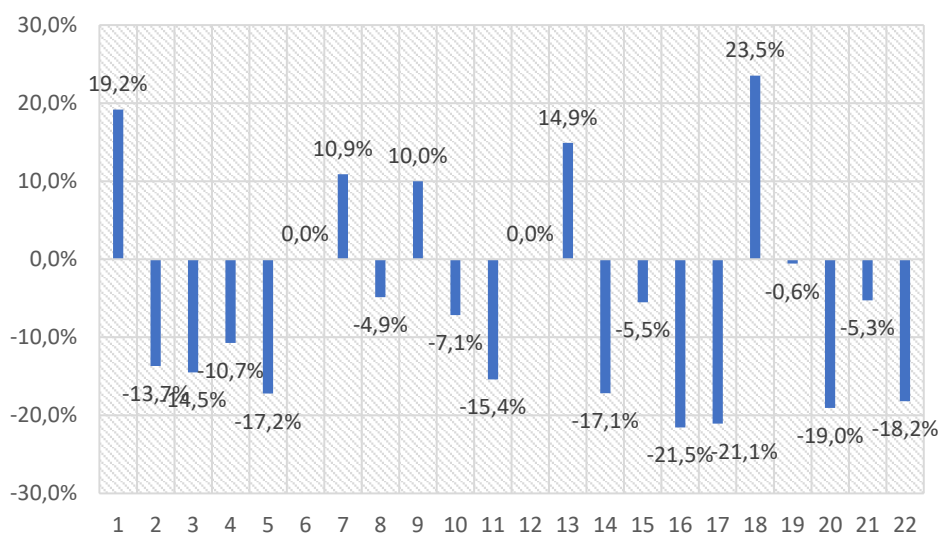
Zawężając analizy do podobszarów rewitalizacji, wyznaczonych w GPR 2016-2023, bazując na danych UMiG w Skawinie, należy stwierdzić, że liczba mieszkańców tych terenów pomiędzy 2016 a 2023 rokiem spadła o 1 264 osoby. Spośród 22 podobszarów wzrost liczby mieszkańców wystąpił w 5, w kolejnych dwóch wartość ta nie uległa zmianie. Największe spadki w ujęciu bezwzględny dotknęły POR 3 (-934 osoby) oraz POR 4 (-284 osoby), natomiast w ujęciu procentowym największy ubytek wystąpił w POR 16 (-21,5%) oraz POR 17 (-21,1%).

Wykres 7. Zmiana liczby ludności (w ujęciu bezwzględnym) w podobszarach rewitalizacji pomiędzy 2016 a 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Skawinie

Wykres 8. Zmiana liczby ludności (w ujęciu procentowym) w podobszarach rewitalizacji pomiędzy 2016 a 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Skawinie

⁶ Dysproporcja może być jeszcze większa, biorąc pod uwagę fakt, że już w 2019 r., według danych gminy dotyczących poboru i zużycia wody, gminę zamieszkiwało niemal 48,4 tys. osób.

Zidentyfikowane wyzwania:

- Różnice w dynamice wzrostu liczby mieszkańców pomiędzy miastem a terenami wiejskimi gminy – reorientacja zapotrzebowania na usługi publiczne;
- Odpływ mieszkańców z obszaru rewitalizacji – poprawa jakości życia dla zahamowania i odwrócenia trendu;
- Znaczny odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, co wymaga dostosowania usług publicznych;
- Różnica pomiędzy deklarowaną i wykazywaną w statystykach a faktyczną liczbą ludności, utrudniająca planowanie i zarządzanie rozwojem, mająca także swoje konsekwencje dla finansów gminy – konieczność wdrożenia systemu określania liczby mieszkańców i użytkowników gminy i miasta Skawina, mechanizmów zachęcających do meldunku dla obecnych i przyszłych mieszkańców, rozliczania podatku w miejscu zamieszkania itp.

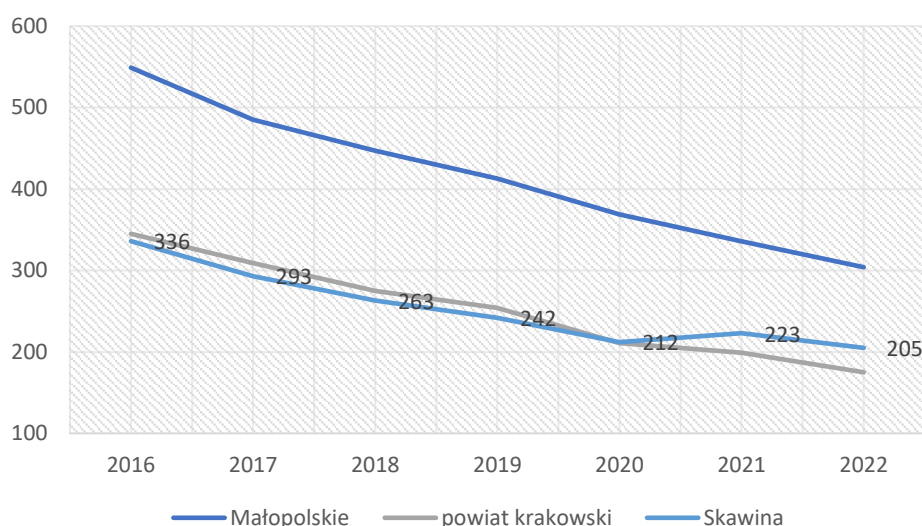
Zidentyfikowane potencjały:

- Duża atrakcyjność osadnicza gminy, warunkowana m.in. dostępnością komunikacyjną, cenami mieszkań, dostępem do miejsc pracy (Skawina, Kraków) oraz ośrodków zapewniających usługi publiczne podstawowego (Skawina) oraz wyższego (Kraków) rzędu;
- Możliwości rozwoju dla rozmaitych usług publicznych i komercyjnych.

1.2. Sytuacja społeczna

Porównanie skali zapotrzebowania na pomoc społeczną pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego umożliwia publikowany przez GUS wskaźnik, obrazujący liczbę beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Wynika z niego, że cały okres 2016-2022, za wyjątkiem roku 2021 w stosunku do poprzedniego, charakteryzował się spadkiem liczby korzystających z pomocy społecznej. Bardzo podobna sytuacja (ciągły spadek) występowała w skali całego województwa oraz w powiecie krakowskim. Zwraca przy tym uwagę fakt, że o ile skala pomocy społecznej znacznie większa niż w analizowanej jednostce występuje w Małopolsce, o tyle lepiej pod tym względem prezentuje się powiat krakowski.

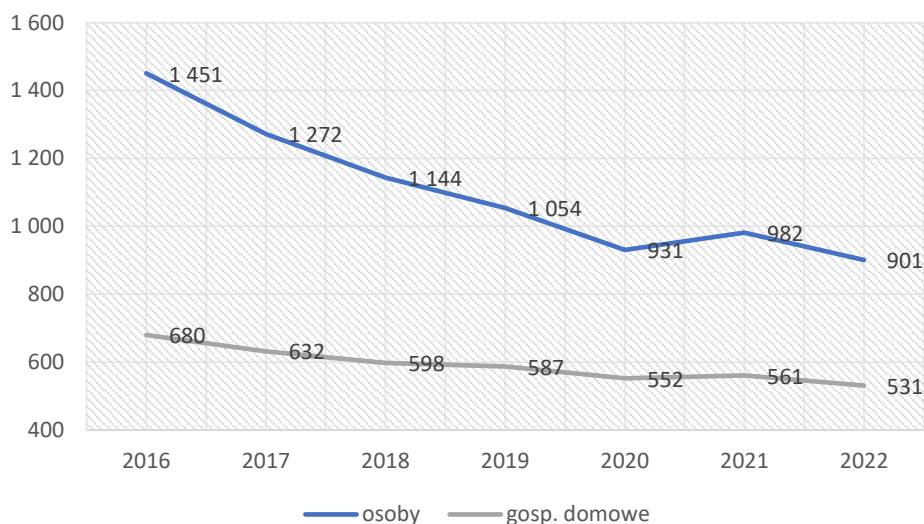
Wykres 9. Beneficjenci pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w wybranych JST (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Spadek zapotrzebowania na pomoc społeczną obrazują także wartości osób oraz gospodarstw domowych z gminy Skawina, korzystających z tej formy wsparcia. W przypadku obydwu widoczny jest spadek pomiędzy 2016 a 2022 rokiem, wynoszący, odpowiednio, -38% oraz -22%. Na przestrzeni analizowanych lat dostrzegalny był wzrost w roku 2021 względem poprzedniego, co można powiązać z wystąpieniem pandemii COVID-19 oraz jej gospodarczymi i społecznymi skutkami. Mimo to, liczba osób oraz gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w 2022 r. była najniższa w całym analizowanym siedmioleciu.

Wykres 10. Liczba osób i gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w gminie Skawina (2016-2022)

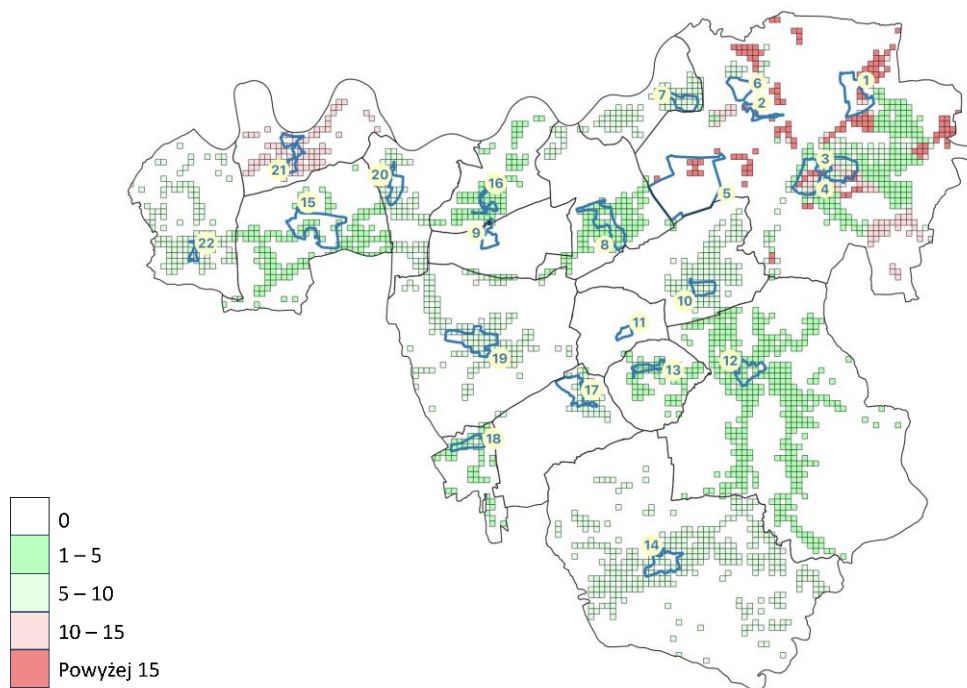

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Analiza przestrzenna zagrożenia ubóstwem i bezrobociem, przeprowadzona w 2022 r. wykazała, że średnio na obszarze rewitalizacji liczba osób zagrożonych ubóstwem i bezrobociem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosiła 10,4, a w całej gminie Skawina 7,5. Najtrudniejsza sytuacja dotyczyła POR nr 2 i 5 – powyżej 54 korzystających na 1000 mieszkańców, a także 1, 4 i 21 – powyżej 10 beneficjentów na 1000 mieszkańców. Korzystnie na tym tle wyróżniały się POR nr 6 i 11 – brak beneficjentów, a także 9, 13, 15, 16 i 18 – mniej niż 3 korzystających z pomocy na 1000 mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Rysunek 4. Liczba osób zagrożonych ubóstwem i bezrobociem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne

Porównując wyniki z lat 2016 i 2022 dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji można zauważyć, że w większości nich liczba osób zagrożonych ubóstwem i bezrobociem na 1000 mieszkańców znacząco spadła. Najbardziej w przypadku POR nr 8, 10, 16 i 17 – spadek o ponad 14 osób/1000 mieszkańców. Znaczący wzrost (20 i więcej punktów) tej liczby odnotowano w dwóch obszarach – numer 2 i 5, będących starymi osiedlami przyzakładowymi (Osiedle Awaryjne) oraz skupiającymi stare bloki komunalne (ul. Energetyków). Te wartości mają znaczący wpływ na średni wynik dla całego obszaru rewitalizacji.

Tabela 2. Średnia liczba osób zagrożonych ubóstwem i bezrobociem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2022

Podobszar rewitalizacji	2016	2022	Zmiana
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	13,1	11,9	-1,2
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	52,3	76,7	24,4
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	7,8	6,9	-0,8
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	11,0	10,6	-0,4
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	34,4	54,3	19,9
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	0,0	0,0	0,0
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	18,0	5,3	-12,6
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	17,8	3,3	-14,4
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	13,6	1,2	-12,4
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	19,2	5,0	-14,2
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	11,5	0,0	-11,5
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	10,9	3,6	-7,2
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce	1,8	1,5	-0,3
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	7,0	8,4	1,4

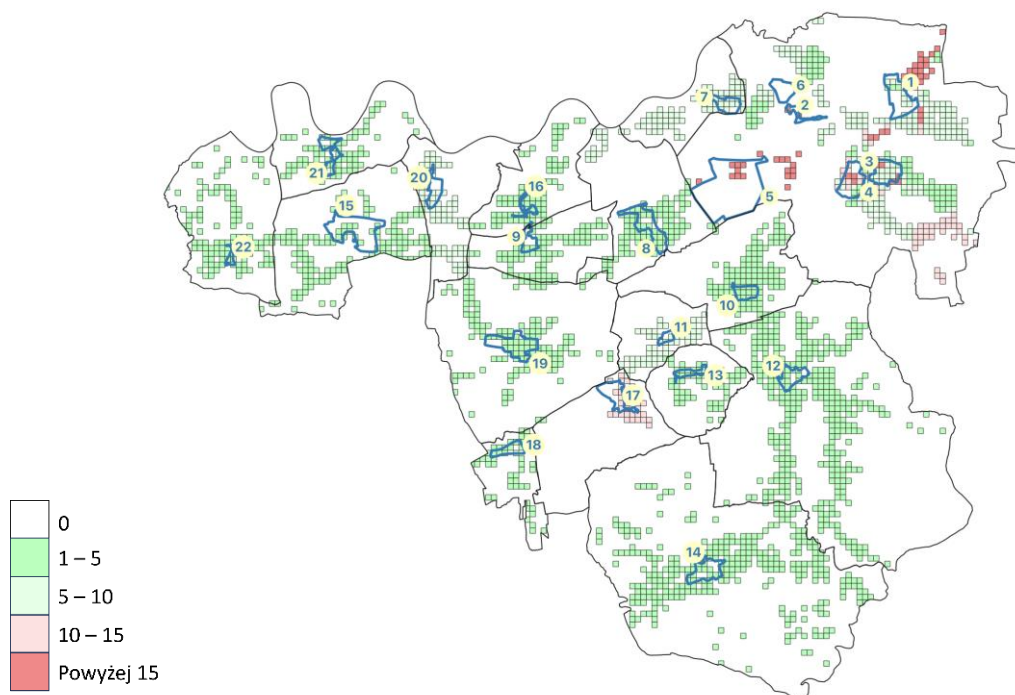
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	11,2	1,6	-9,6
Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	16,9	2,9	-14,1
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	21,0	5,6	-15,3
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	12,3	2,5	-9,8
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	12,9	5,9	-7,0
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	13,0	7,9	-5,1
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	20,1	14,2	-5,8
Podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	11,0	5,3	-5,8
RAZEM	12,3	10,4	-1,9

Źródło: Opracowanie własne

Analiza przestrzenna wskaźnika dotyczącego niepełnosprawności w 2022 r. wykazała, że średnio na obszarze rewitalizacji liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosiła 7,2, a w całej gminie Skawina 5,4. Najtrudniejsza sytuacja dotyczyła POR nr 2 i 5 (wspominane dawne, przyzakładowe Osiedle Awaryjne oraz bloki z mieszkaniami komunalnymi na ul. Energetyków) – 24 i więcej beneficjentów na 1000 mieszkańców, a także 17 – powyżej 9 korzystających na 1000 mieszkańców. Korzystnie na tym tle wyróżniał się POR nr 6 – brak beneficjentów oraz 8, 10, 13, 14, 15 i 21 – 3 i mniej korzystających z pomocy na 1000 mieszkańców.

Rysunek 5. Liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne

Porównując wyniki z lat 2016 i 2022 dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji można zauważyć, że w większości z nich liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością na 1000 mieszkańców spadła. Najbardziej w przypadku POR nr 2 i 22 – spadek o ponad 10 punktów. Tylko w jednym obszarze odnotowano wzrost wartości (o 2,2 punktu) – w obszarze numer 20.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 3. Średnia liczba osób dotkniętych niepełnosprawnościami w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2022

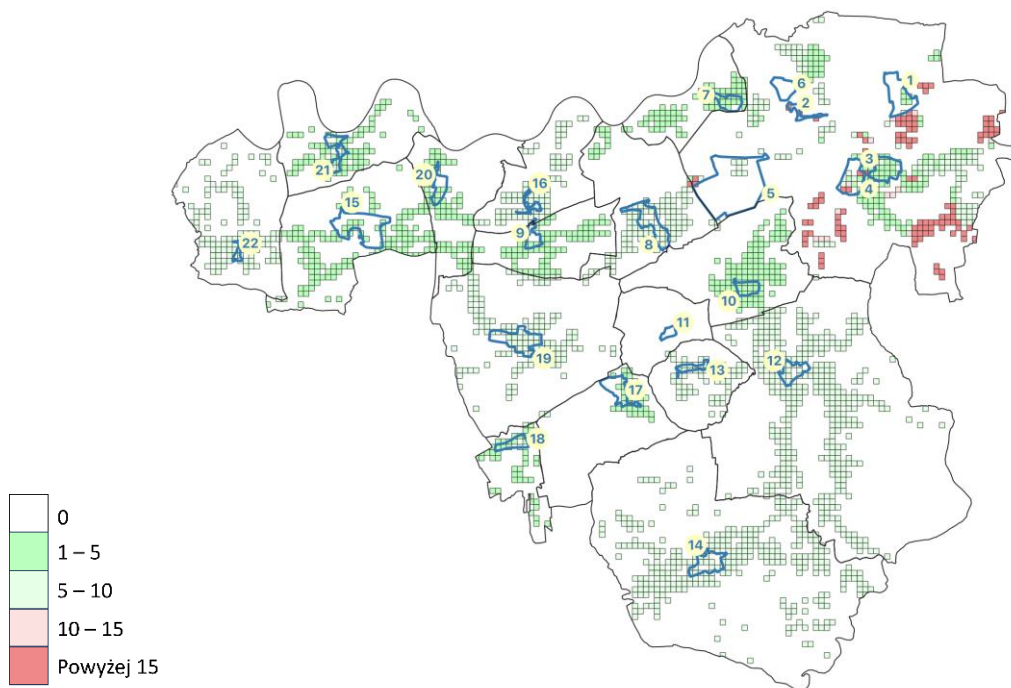
Podobszar rewitalizacji	2016	2022	Zmiana w punktach
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	10,2	7,4	-2,8
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	34,8	24,4	-10,5
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	8,7	7,2	-1,4
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	11,3	7,3	-4,0
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	25,6	24,0	-1,7
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	0,0	0,0	0,0
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	9,5	6,4	-3,1
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	7,8	1,3	-6,5
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	7,7	3,8	-3,8
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	4,2	2,2	-2,0
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	9,6	6,1	-3,6
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	7,5	4,2	-3,4
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce	7,0	3,0	-4,1
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	4,1	2,5	-1,6
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	6,4	1,6	-4,8
Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	11,7	3,8	-7,8
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	14,7	9,4	-5,3
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	14,7	5,0	-9,7
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	4,9	4,7	-0,2
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	4,3	6,6	2,2
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	8,6	2,8	-5,7
Podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	13,8	3,5	-10,3
RAZEM	10,2	7,2	-2,9

Źródło: opracowanie własne

Analiza przestrzenna wskaźnika dotyczącego zagrożenia przemocą w rodzinach w 2022 r. wykazała, że średnio na obszarze rewitalizacji liczba rodzin wielodzietnych, zagrożonych przemocą i korzystających z niebieskiej karty na 1000 mieszkańców wynosiła tyle samo, co w całej gminie Skawina – 4,8. Najtrudniejsza sytuacja dotyczyła POR nr 2 – prawie 35 osób na 1000 mieszkańców. Korzystnie na tym tle wyróżniał się POR nr 6 i 11 – brak osób oraz 3, 10, 20 i 21 – 3 i mniej osób na 1000 mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Rysunek 6. Liczba osób z rodzin wielodzietnych, zagrożonych przemocą i objętych niebieską kartą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne

Porównując wyniki z lat 2016 i 2022 dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji można zauważyć, że w większości z nich liczba rodzin wielodzietnych, zagrożonych przemocą i korzystających z niebieskiej karty na 1000 mieszkańców spadła. Najbardziej w przypadku POR nr 10 i 19 – spadek o 5 punktów. W POR 2 (stare osiedle przyzakładowe Awaryjne) odnotowano dwukrotny wzrost – z 17,5 na 34,8 (czyli o 17,4 punktu).

Tabela 4. Średnia liczba osób z rodzin wielodzietnych, zagrożonych przemocą i objętych niebieską kartą w przeliczeniu na 1000 osób w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2022

Podobszar rewitalizacji	2016	2022	Zmiana w punktach
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	3,2	3,3	0,1
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	17,5	34,8	17,4
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	2,3	3,0	0,7
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	8,7	4,8	-4,0
Podobszar nr 5 - obszar poprzemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	12,7	9,9	-2,8
Podobszar nr 6 – obszar poprzemysłowy „Samborek”	0,0	0,0	0,0
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	8,4	4,3	-4,2
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	3,6	5,3	1,8
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	7,4	5,5	-2,0
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	7,2	2,2	-5,0
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	0,0	0,0	0,0
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	4,5	4,7	0,2
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce	5,3	6,0	0,7
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	4,5	6,7	2,2
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	5,6	4,7	-0,9

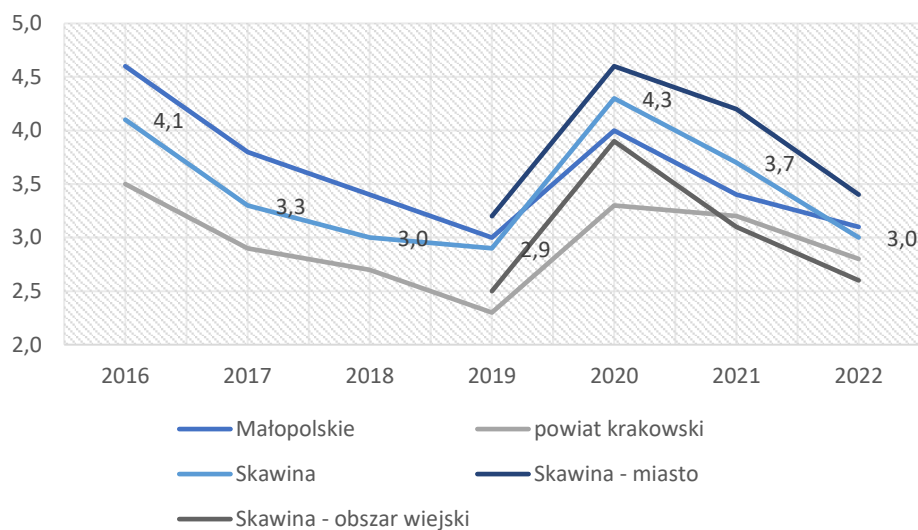
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	12,7	7,6	-5,1
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	2,1	3,8	1,7
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	2,5	5,0	2,6
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	9,8	7,6	-2,2
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	5,8	2,6	-3,2
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	4,3	2,8	-1,4
Podobszar nr 22 - sołectwo Jaśkowice	9,2	6,1	-3,1
RAZEM	5,4	4,8	-0,6

Źródło: opracowanie własne

Porównanie sytuacji na rynku pracy umożliwia publikowany przez GUS wskaźnik odsetka zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Z jego analizy za okres 2016-2022 (dla lat 2016-2019 brak danych w rozbięciu na miasto i obszary wiejskie) wynika, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest odzwierciedleniem obserwowanej w skali całego powiatu oraz województwa. Wzrost wartości parametru pomiędzy 2019 a 2020 rokiem, występujący w każdej z analizowanych jednostek, można powiązać z pandemią COVID-19. Sytuacja obserwowana na koniec 2022 r. była zbliżona do tej w roku 2019, ostatnim przed wystąpieniem pandemii. Jednocześnie, w okresie dla których są dostępne dane, zauważalny jest duży rozdzźwięk pomiędzy danymi dla miasta oraz obszarów wiejskich gminy – te drugie charakteryzuje znacznie niższy poziom bezrobocia mierzonego w ten sposób, także w zestawieniu z danymi dla całego powiatu oraz regionu.

Wykres 11. Odsetek [%] zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w porównywanych JST (2016-2022)

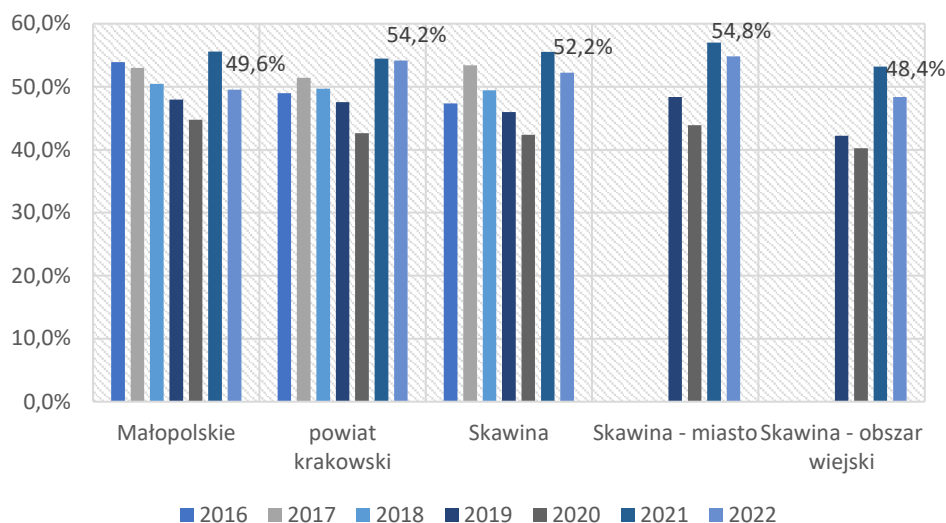

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Statystyka dotycząca czasu pozostawania bez pracy wskazuje na nieznaczną przewagę zarejestrowanych bezrobotnych pozbawionych zatrudnienia przez okres dłuższy niż 1 rok. Przewaga ta zarysowała się w latach 2021 i 2022, zarówno w gminie Skawina, jak i w całym powiecie krakowskim oraz Małopolsce, co także można powiązać ze skutkami pandemii COVID-19 i rozciągniętym w czasie procesie powrotu do aktywności zawodowej. Dane za okres 2019-2022, jakie dostępne są dla miasta oraz obszarów wiejskich wskazują na porównywalną sytuację, przy czym poziom bezrobocia długotrwałego w mieście Skawina jest nieco wyższy.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

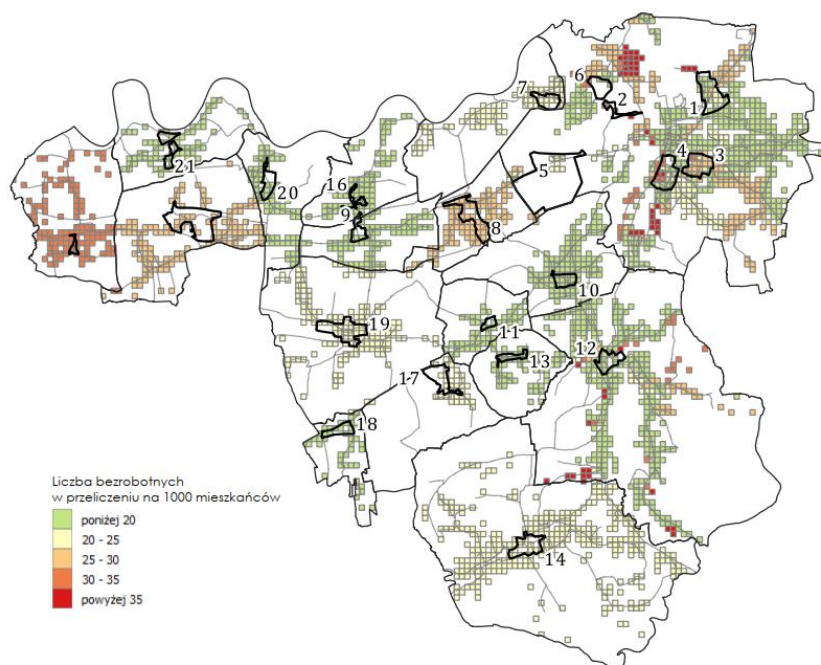
Wykres 12. Odsetek [%] zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok w ogólnej liczbie bezrobotnych w porównywanych JST (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Analiza przestrzenna wskaźnika dotyczącego bezrobocia w 2023 r. wykazała, że średnio na obszarze rewitalizacji liczba osób dotkniętych bezrobociem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosiła 20,8, przewyższając średnią dla całej gminy Skawina, która równa była 19,5. Najtrudniejsza sytuacja dotyczyła POR nr 2 i 22, gdzie wskaźnik wyniósł odpowiednio 51,1 i 34,4 bezrobotnych na 1000 mieszkańców, powyżej 20 wskaźnik wyniósł w POR: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15, 17 i 19. Korzystnie na tym tle wyróżniały się POR nr 10 i 12 – poniżej 10 bezrobotnych na 1000 mieszkańców.

Rysunek 7. Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Porównując wyniki z lat 2016 i 2023 dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji można zauważyć, że w większości z nich liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców spadła. Najbardziej w przypadku POR nr 2 – o ponad 50 osób na 1000 mieszkańców, oraz w POR 1, 4, 10, 11 i 20 – spadek o ponad 20. Tylko w dwóch obszarach odnotowano wzrost wartości: POR 14 (o 0,24) i POR 15 (o 1,8). Jednocześnie sytuacja na obszarze rewitalizacji nadal pozostawała gorsza niż średnio w gminie.

Tabela 5. Średnia liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023

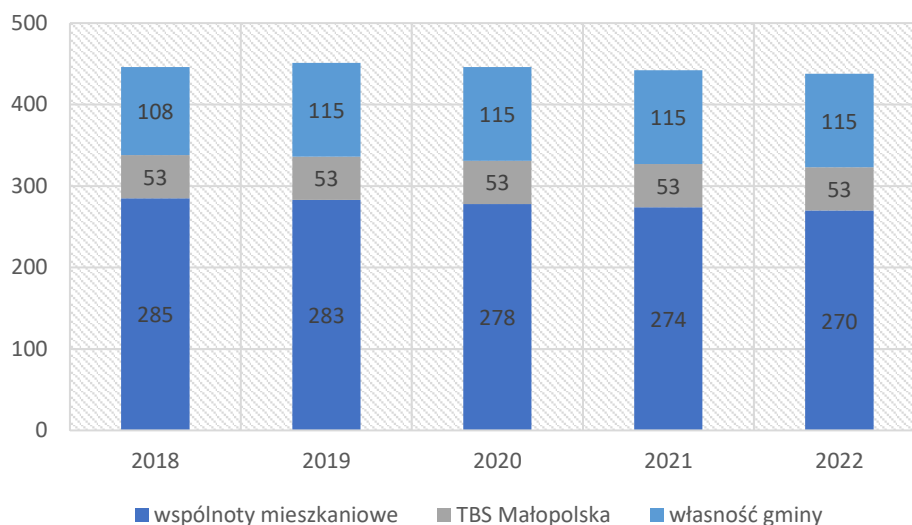
Podobszar rewitalizacji	2016	2022	Zmiana w punktach
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	38,64	12,00	-26,64
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	104,28	51,14	-53,15
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	32,50	24,23	-8,27
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	45,86	22,89	-22,97
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	35,19	21,55	-13,64
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	33,00	23,35	-9,66
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	42,24	23,02	-19,22
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	42,64	25,43	-17,21
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	30,62	15,09	-15,53
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	32,39	9,44	-22,95
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	36,54	10,17	-26,37
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	26,50	8,94	-17,56
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce	17,61	11,24	-6,37
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	24,39	24,63	0,24
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	26,40	28,20	1,80
Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	30,72	19,81	-10,91
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	39,83	20,09	-19,74
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	19,66	12,02	-7,64
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	28,15	24,69	-3,46
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	43,42	15,43	-27,99
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	30,09	19,80	-10,29
Podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	42,32	34,36	-7,96
RAZEM	36,50	20,80	-15,70

Źródło: opracowanie własne

Zasób mieszkaniowy, posiadany przez gminę Skawina, w 2022 r. stanowiło łącznie 438 lokali. Ich liczba na przestrzeni lat 2018-2022 sukcesywnie malała. Największą część (270) stanowią lokale będące własnością wspólnot mieszkaniowych, dodatkowo UMiG dysponuje lokalami posiadanymi na własność oraz w zasobie TBS Małopolska.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

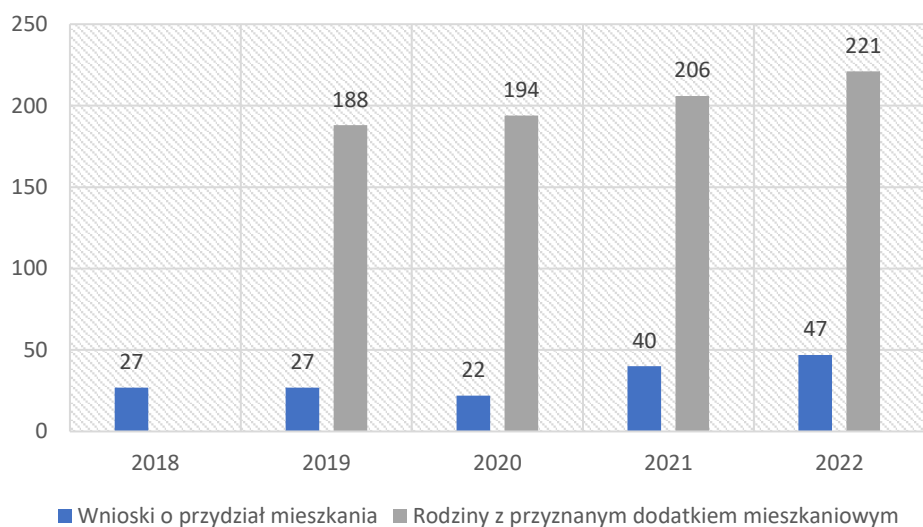
Wykres 13. Zasoby mieszkaniowe w posiadaniu gminy Skawina (2018-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Skawinie

Dane statystyczne wskazują na rosnące zapotrzebowanie na świadczenia związane z mieszkalnictwem. W okresie 2018-2022 rosła zarówno liczba wniosków o przydział mieszkania z zasobu gminnego, jak również liczba rodzin, którym przyznawano dodatki mieszkaniowe.

Wykres 14. Zapotrzebowanie na świadczenia związane z mieszkalnictwem w gminie Skawina (2018-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie UMiG w Skawinie

Zidentyfikowane wyzwania:

- Brak gwarancji utrzymania trendu spadkowego w zapotrzebowaniu na pomoc społeczną w latach kolejnych – możliwy jest zarówno jego wzrost (m.in. w związku z niestabilną sytuacją gospodarczą - wojna w Ukrainie, zmniejszający się zasób pracowniczy, kryzys finansów publicznych, inflacja itp.), jak i przemodelowanie struktury (np. z uwagi na wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym);
- Konieczność złagodzenia długookresowych skutków gospodarczych i społecznych pandemii COVID-19, w szczególności w zakresie kondycji psychicznej grup społecznych najbardziej dotkniętych pandemią (młodzież, osoby starsze);
- Sytuacja w zakresie bezrobocia rejestrowanego, trudniejsza w mieście Skawinie w porównaniu z terenami wiejskimi - konieczność zintegrowanej interwencji, głównie we współpracy z powiatem;
- Wysoki odsetek bezrobocia rejestrowanego wśród osób w wieku 50+;
- Spadek liczebności zasobu mieszkaniowego, jakim dysponuje samorząd gminny skorelowany ze wzrostem zapotrzebowania na wsparcie w zakresie potrzeb bytowych.

Zidentyfikowane potencjały:

- Występująca do 2022 r. poprawa kondycji ekonomicznej gospodarstw domowych w gminie, mająca swoje odzwierciedlenie w skali zapotrzebowania na pomoc społeczną i wskaźnikach bezrobocia;
- Dostępność do chłonnego rynku pracy w postaci Skawiny oraz sąsiedniego Krakowa i pozostałych gmin ościennych;
- Wsparcie w zadaniach z zakresu polityki społecznej ze strony organizacji pozarządowych i pomocowych inicjatyw o nieformalnym charakterze.

1.3. Edukacja

Siatkę placówek edukacyjnych, działających z końcem 2022 r. na terenie gminy Skawina tworzyło:

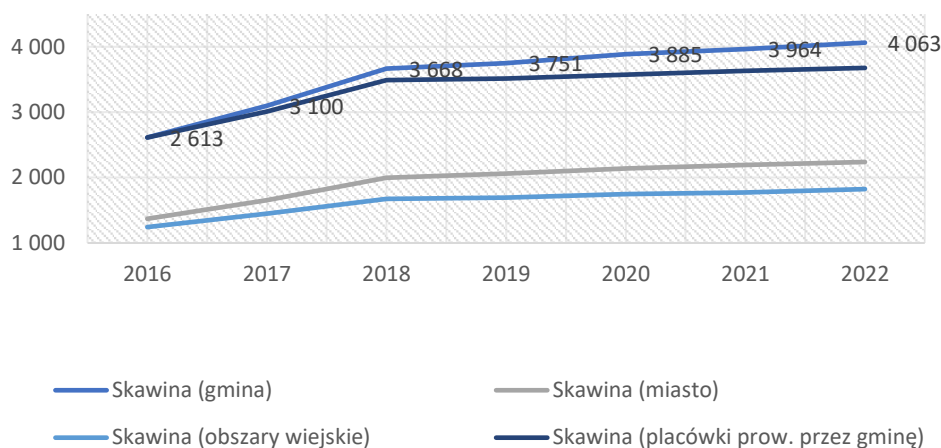
- 21 przedszkoli (z czego 11 prowadzonych przez gminę Skawina),
- 18 szkół podstawowych, z wyłączeniem szkół specjalnych (z czego 15 prowadzonych przez gminę Skawina).

Dodatkowo, na terenie gminy funkcjonują inne placówki oświatowe i wychowawcze, zarówno publiczne jak i niepubliczne, z których część jest wspierana finansowo ze środków samorządu gminnego.

Dane za okres 2016-2022 wskazują na rosnącą liczbę uczniów w szkołach podstawowych działających na terenie gminy. Rok 2022 zamknął się rezultatem 4 063 uczniów, z czego większość (3 667, 90,5%) uczęszczało do placówek prowadzonych przez samorząd gminny. Jednocześnie w analizowanym pięcioleciu dostrzegalny jest wzrost udziału placówek niepublicznych – o ile w 2016 r. na terenie gminy w ogóle nie było takich podmiotów, o tyle w 2022 r. skupiały one już blisko 10% ogółu uczniów.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

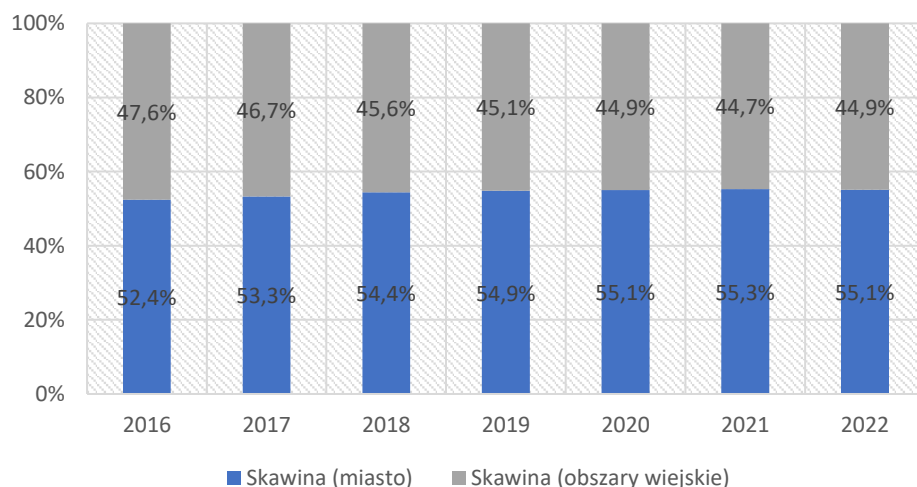
Wykres 15. Liczba uczniów w szkołach podstawowych działających na terenie gminy Skawina (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Trendem, który nie podlegał na przestrzeni okresu 2016-2022 większym zmianom jest proporcja pomiędzy szkołami w Skawinie a położonymi na terenach wiejskich gminy, w zakresie odsetka uczniów do nich uczęszczających. Szkoły podstawowe z terenu miasta skupiały ok. 55% ogółu uczniów i w analizowanym siedmioletnim okresie, począwszy od roku 2018 (ostatni rocznik gimnazjów) wartość ta ustabilizowała się na wspomnianym wcześniej poziomie.

Wykres 16. Odsetek [%] ogółu uczniów w szkołach podstawowych gminy Skawina, w podziale na placówki miejskie i pozamiejskie (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Jedną z metod określenia poziomu nauczania w szkołach jest porównanie wyników ogólnopolskich egzaminów – w przypadku szkół podstawowych jest nim egzamin ósmoklasistów, realizowany od kwietnia 2019 r. Sprawdzany jest poziom wiedzy z obowiązkowych przedmiotów – języka polskiego, matematyki oraz nowożytnego języka obcego – w tej roli najczęściej wybierany jest język angielski.

Z porównania średnich punktowych wynika, że poziom edukacji w szkołach podstawowych na terenie gminy Skawina jest przeciętny, w porównaniu z powiatem krakowskim oraz województwem małopolskim. Uczniowie, uczęszczający do szkół w gminie Skawina zwykle osiągnęli lepsze rezultaty od ich rówieśników z całego regionu, a jednocześnie wyniki te były zwykle gorsze od średnich notowanych w skali powiatu krakowskiego.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 6. Rezultaty [średnia liczba punktów] egzaminów ósmoklasisty z wybranych przedmiotów w szkołach z gminy Skawina (2019-2023)

	2019	2020	2021	2022	2023
język polski					
Małopolska	67,00	62,03	63,96	63,56	69,47
powiat krakowski	67,60	63,31	65,49	64,04	71,72
Skawina (gmina)	66,52	62,40	62,98	65,63	69,02
Borek Szlachecki	72,50	-	71,20	71,54	73,16
Jaśkowice	72,73	-	59,50	74,17	70,93
Kopanka	59,69	65,33	63,55	74,91	72,33
Krzęcin	58,07	60,29	54,45	68,48	72,65
Radziszów	67,73	64,69	64,68	67,56	71,34
Rzozów	71,14	62,86	64,50	65,73	72,74
Wielkie Drogi	44,81	47,10	38,35	47,07	52,55
Wola Radziszowska	72,59	62,00	57,95	62,32	69,40
Zelczyna	78,85	69,46	72,13	73,59	70,10
Skawina (miasto)	67,15	63,52	65,95	65,34	69,19
matematyka					
Małopolska	50,18	50,92	52,43	63,17	59,69
powiat krakowski	52,23	53,12	55,10	65,76	62,99
Skawina (gmina)	52,80	52,86	54,40	64,09	61,45
Borek Szlachecki	50,28	-	48,00	65,29	58,40
Jaśkowice	51,21	-	44,86	60,44	67,14
Kopanka	50,26	57,22	62,55	69,09	64,76
Krzęcin	51,90	59,05	46,80	55,87	50,62
Radziszów	55,05	49,14	55,23	68,06	67,58
Rzozów	52,62	53,57	55,33	74,00	61,33
Wielkie Drogi	33,95	38,28	35,06	46,05	42,80
Wola Radziszowska	43,53	49,81	48,19	60,71	66,77
Zelczyna	58,08	53,85	53,07	63,88	46,84
Skawina (miasto)	54,96	55,48	58,73	65,57	63,67
język angielski					
Małopolska	61,51	56,90	68,86	69,18	68,96
powiat krakowski	62,64	58,16	72,62	72,58	71,80
Skawina (gmina)	64,44	57,36	71,92	71,19	69,90
Borek Szlachecki	66,81	-	60,20	68,68	65,68
Jaśkowice	75,45	-	73,79	61,89	74,36
Kopanka	61,79	67,31	74,36	82,36	81,52
Krzęcin	51,43	50,36	43,20	59,87	63,15
Radziszów	68,02	48,95	72,42	75,43	73,73
Rzozów	57,74	52,14	60,28	80,54	76,04
Wielkie Drogi	45,31	35,17	37,77	40,71	47,13
Wola Radziszowska	54,22	49,54	63,62	64,86	69,63
Zelczyna	60,56	61,54	73,13	60,44	56,97
Skawina (miasto)	68,79	62,86	81,02	76,54	72,55
<i>średnia punktowa wyższa niż średnia dla gminy</i>					
<i>średnia punktowa niższa niż średnia dla gminy</i>					
<i>trzy najwyższe rezultaty w gminie (dla danego egzaminu)</i>					
<i>trzy najniższe rezultaty w gminie (dla danego egzaminu)</i>					

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OKE Kraków

Wyszczególnienie trzech najniższych oraz najwyższych wyników z danego egzaminu w danym roku w skali całej gminy pozwoliło na wyodrębnienie szkół (bądź miejscowości, w których znajduje się więcej niż jedna placówka), w których uczniowie najrzadziej i najczęściej osiągnęli skrajne rezultaty. Łącznie, na 15 przeanalizowanych rezultatów (po 3 egzaminy przez 5 lat), szkołami/miejscowościami najczęściej znajdującymi się w gronie trzech najsłabszych wyników w gminie były:

- Wielkie Drogi – 15 wskazań;
- Krzęcin – 10 wskazań;
- Wola Radziszowska – 8 wskazań;

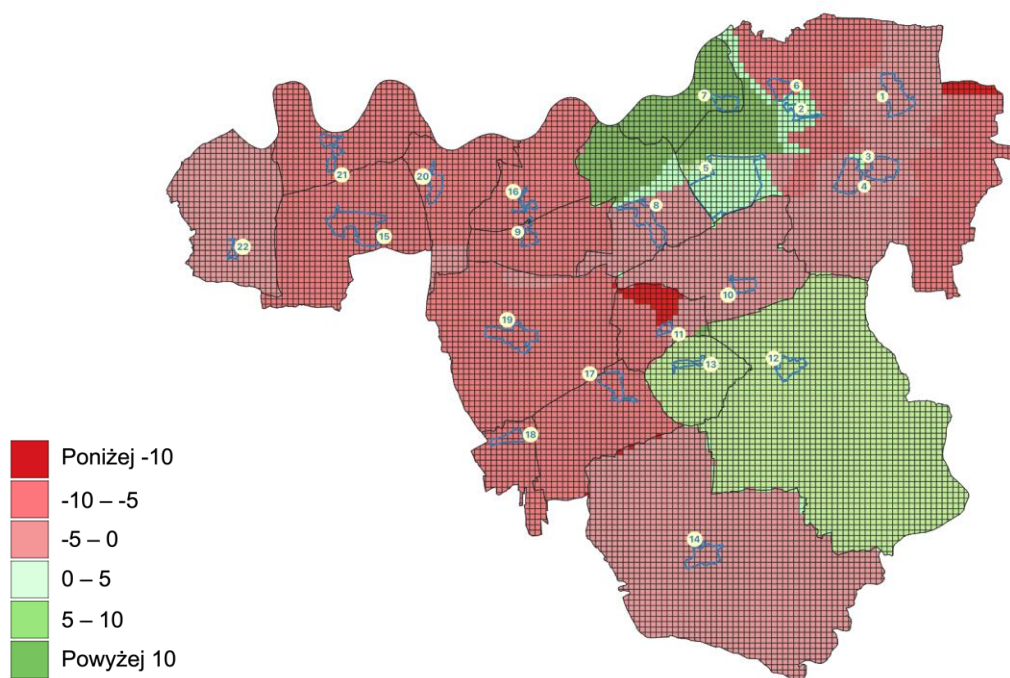
Z kolei do grona miejscowości/szkół najczęściej znajdujących się w najlepszej trójce należały:

- Kopanka – 9 wskazań;
- Skawina – 8 wskazań;
- Jaśkowice i Zelczyna – po 6 wskazań.

Interpretując te rezultaty należy wziąć pod uwagę charakter jednej z dwóch szkół podstawowych działających w Wielkich Drogach (mianowicie szkoły podstawowej specjalnej w ramach zespołu placówek edukacyjno-opiekuńczo-wychowawczych), co ma swoje odzwierciedlenie w średnich punktowych, niezależnie od przedmiotu oraz roku egzaminowania⁷.

Analizy przestrzenne wyników egzaminów kończących naukę w szkole podstawowej dla obszaru rewitalizacji przeprowadzano w latach 2016 i 2022 (gdzie w roku 2016 funkcjonowały jeszcze sześciolate szkoły podstawowe i gimnazja), stąd możliwe różnice w wynikach pomiędzy poszczególnymi analizami. Zmiana wyników ze sprawdzianu po szkole podstawowej wykazała tendencję spadkową. Porównując wyniki z lat 2016 i 2022, najwyższy wzrost średnich wyników ze sprawdzianu po szkole podstawowej odnotowano w Kopance (POR 7) – powyżej 10 punktów procentowych, a także na obszarze sołectw Radziszów i Jurczyce (POR nr 12 i 13), umiejscowionych w środkowo wschodniej części gminy – powyżej 8%. Pozytywnie wyróżnia się też środkowo zachodnia część miasta (POR nr 2 i 5).

Rysunek 8. Zmiana (w punktach procentowych) wyników ze sprawdzianu po szkole podstawowej w gminie Skawina w latach 2016 i 2022

Źródło: Opracowanie własne

⁷ Przykładowo: rok 2023, jęz. polski: Szkoła Podstawowa Specjalna w Wielkich Drogach: 36,63%, Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Wielkich Drogach: 66,95%, matematyka: Szkoła Podstawowa Specjalna w Wielkich Drogach: 24,84%, Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Wielkich Drogach: 59,05%, jęz. angielski: Szkoła Podstawowa Specjalna w Wielkich Drogach: 22,89%, Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Wielkich Drogach: 69,05%.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 7. Średnie procentowe wyniki ze sprawdzianu po szkole podstawowej w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2022

Podobszar rewitalizacji	2016 r.	2022 r.	Zmiana w punktach procentowych
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	64,8	61,2	-3,6
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	60,8	61,1	0,3
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	64,9	64,2	-0,7
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	69,4	65,0	-4,4
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	65,2	68,4	3,3
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	69,5	61,1	-8,4
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	60,8	72,0	11,2
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	69,5	68,4	-1,0
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	75,4	68,7	-6,7
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	72,3	69,9	-2,4
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	72,2	69,9	-2,3
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	59,4	67,6	8,2
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce	59,4	67,6	8,2
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	62,8	61,5	-1,3
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	74,6	68,9	-5,7
Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	75,4	68,7	-6,7
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	71,8	62,2	-9,6
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	71,8	62,2	-9,6
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	71,8	62,2	-9,6
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	75,4	68,7	-6,7
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	74,6	68,7	-5,9
Podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	71,0	67,3	-3,7
RAZEM	67,0	65,0	-2,0

Źródło: Opracowanie własne

Zidentyfikowane wyzwania:

- Zapewnienie równej w skali całej gminy dostępności do placówek edukacyjnych i wychowawczych, w tym także dla dzieci i młodzieży o szczególnych potrzebach;
- Poprawa jakości kształcenia w szkołach podstawowych z terenu gminy i zwiększenie konkurencyjności w tym zakresie wśród gmin metropolitalnych.

Zidentyfikowane potencjały:

- Placówki oświatowe jako ważne centra lokalnego życia społecznego;
- Nieznaczne ryzyko konieczności likwidacji bądź ograniczania działalności placówek edukacyjnych, warunkowane dodatnim saldem migracji.

1.3. Kapitał społeczny

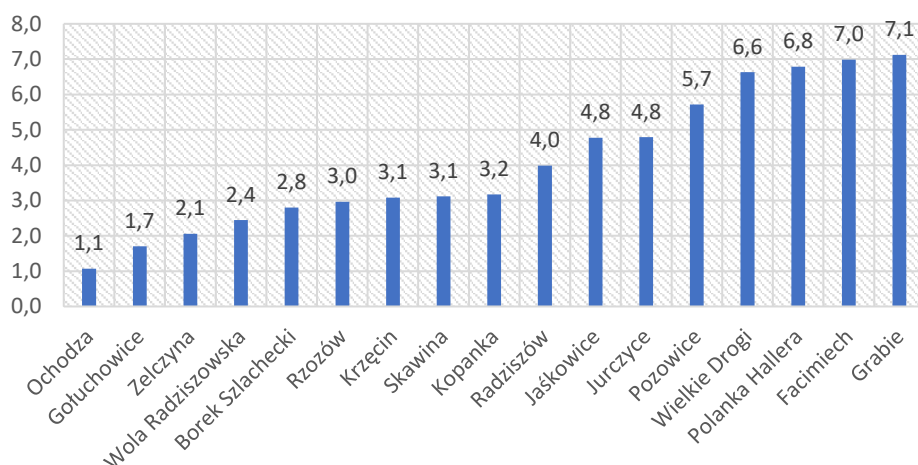
Dane z Krajowego Rejestru Sądowego z listopada 2023 r. wskazują na istnienie w gminie Skawina 146 podmiotów – stowarzyszeń, fundacji oraz organizacji społecznych i zawodowych (w tym zakładów opieki zdrowotnej). Po wyłączeniu z tego grona podmiotów posiadających status w likwidacji (3), do miejscowości o największej ich liczbie należą:

- Skawina – 71 organizacji;
- Radziszów – 14 organizacji;
- Wielkie Drogi – 8 organizacji.

W części ma swoje odzwierciedlenie w liczbie mieszkańców tych miejscowości. Także proporcja pomiędzy organizacjami zarejestrowanymi w Skawinie (71) a na obszarach wiejskich gminy (72) jest zbliżona do struktury ludnościowej jednostki w podziale na miasto i wieś.

Nieco więcej informacji o zaangażowaniu w działalność organizacji społecznych daje przeliczenie ich liczby na 1 tys. mieszkańców. Bazując na danych ludnościowych z 2022 r., największą wartość parametru notowały Grabie i Facimiech, najmniejszą – przeszło sześciokrotnie niższą – Ochodza i Gołuchowice. Miasto Skawina na tle wszystkich miejscowości jednostki wypadło dość przeciętnie, z rezultatem 3,1 organizacji w przeliczeniu na 1 tys. osób.

Wykres 17. Liczba organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców poszczególnych miejscowości gminy Skawina (2022/2023)

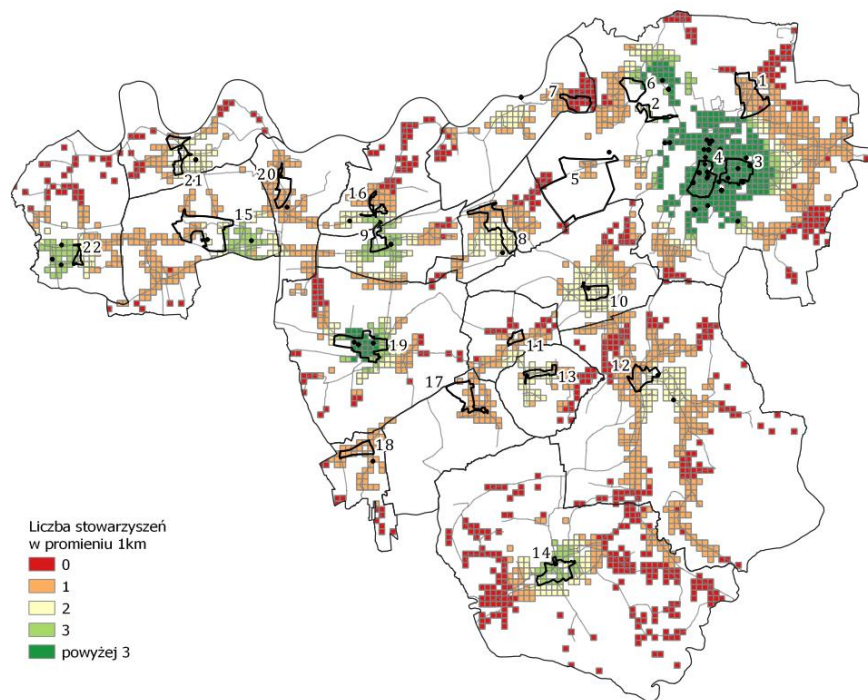

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KRS

Analiza przestrzenna wskaźnika liczby stowarzyszeń w promieniu 1 km w 2023 r. wykazała, że na terenie wszystkich podobszarów rewitalizacji średnia liczby stowarzyszeń w promieniu 1 km wynosiła 3,2 i była większa niż gęstość stowarzyszeń obliczana dla całości gminy – 1,8. Najgorzej wskaźnik ten prezentował się w POR 7 gdzie średnia wartość była bliska 0, co oznacza że prawie wszyscy mieszkańcy tego obszaru mają więcej niż 1km do najbliższego stowarzyszenia. Równie niekorzystnie wypadły POR 5 i 11, dla których wskaźnik ten był bliski 0. Najkorzystniej natomiast prezentowały się POR 3 i 4, tutaj wskaźnik wskazał że mieszkańcy w promieniu 1km mają średnio 16 i 24 stowarzyszenia.

Na terenie całej gminy pomimo zwiększenia się liczby stowarzyszeń nie zaszła znaczna poprawa ich dostępności, co prawdopodobnie jest spowodowane iż zlokalizowane są one w skupiskach już istniejących stowarzyszeń, przede wszystkim w centrum miasta Skawina (okolice POR 3 i 4). Jedyna zmiana na niekorzyść jaką można zaobserwować zaszła w sołectwie Facimiech gdzie zmniejszyła się liczba stowarzyszeń z 2 do 1. W pozostałych sołectwach jeśli zaszły jakieś zmiany to na korzyść.

Rysunek 9. Liczba stowarzyszeń w promieniu 1 km w gminie Skawina w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne

Porównując wyniki z lat 2016 i 2023 dla poszczególnych podobszarów można zauważyć, że jedyna zmiana na niekorzyść zaszła w POR 20, liczba stowarzyszeń dostępna w odległości do 1 km spadła z 1,5 na 0,83. Jest to związane z tym, iż w rejonie tego podobszaru w roku 2016 były dwa stowarzyszenia, natomiast w roku 2023 zostało jedno. Najbardziej znacząca zmiana zaszła w POR 17, z braku jakiegokolwiek stowarzyszenia w tym rejonie wartość tego wskaźnika wzrosła do 0,86, co świadczy o tym, że większość mieszkańców ma mniej niż jeden kilometr do siedziby stowarzyszenia. Jest to spowodowane pojawieniem się w tej lokalizacji nowego stowarzyszenia. Średni wynik dla całego obszaru rewitalizacji uległ poprawie - większa liczba mieszkańców ma lepszy dostęp do stowarzyszeń. Należy zwrócić jednak uwagę, że zmiany te nie zachodzą równomiernie na obszarze rewitalizacji i w skali całej gminy, a skoncentrowane są głównie w centrum miasta Skawina.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

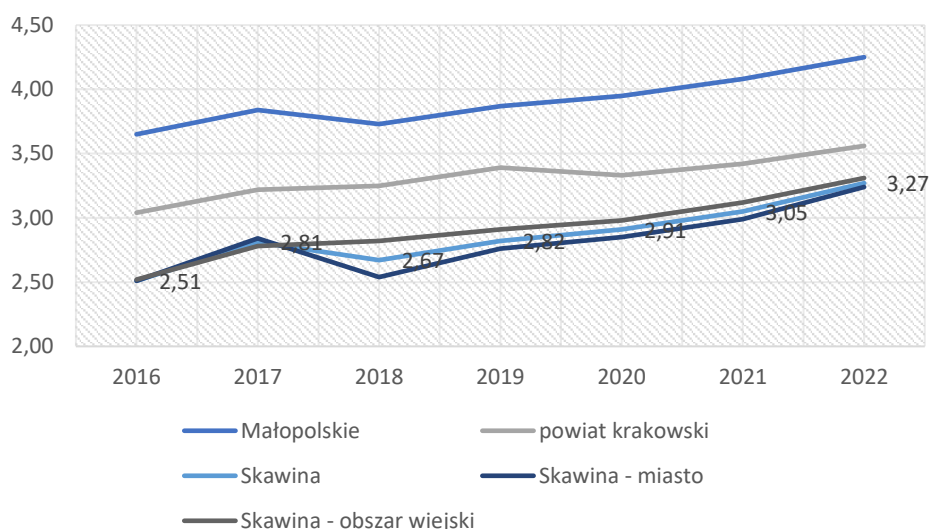
Tabela 8. Liczba stowarzyszeń dostępnych w promieniu 1 km w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023

Podobszar rewitalizacji	2016	2023	Zmiana
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	0,26	0,91	0,66
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	2,20	2,82	0,62
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	15,77	16,51	0,74
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	21,07	24,45	3,38
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	0,32	0,33	0,00
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	1,24	2,30	1,07
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	0,13	0,06	-0,06
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	0,48	1,08	0,61
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	1,98	2,76	0,78
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	0,89	1,82	0,92
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	0,29	0,59	0,30
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	0,95	0,98	0,02
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce	0,83	1,63	0,80
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	1,65	2,48	0,83
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	0,91	1,24	0,33
Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	1,01	1,21	0,20
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	0,00	0,86	0,85
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	0,65	0,65	-0,01
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	3,17	3,20	0,02
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	1,50	0,83	-0,67
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	1,49	1,47	-0,02
Podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	2,05	2,01	-0,04
RAZEM	2,67	3,19	0,52

Źródło: Opracowanie własne

Uzupełnienie dla tych danych stanowi publikowany przez GUS wskaźnik, obrazujący liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, wskazuje na wzrost wartości parametru dla gminy Skawina w okresie 2016-2022, przy czym od roku 2018 wzrost ten był trwały. W zbliżony sposób kształtowały się wartości parametru dla powiatu krakowskiego oraz Małopolski. Jednocześnie zjawiskiem, które warto podkreślić, jest utrzymująca się przez cały siedmioletni okres różnica pomiędzy wartościami dla gminy Skawina, a powiatem oraz całym regionem, sugerująca znacznie niższy poziom zaangażowania społecznego w analizowanej jednostce. Należy przy tym pamiętać, że prezentacja danych dotyczących działalności organizacji tego typu ma jedynie znaczenie pomocnicze i nie świadczy w żaden sposób o skali zaangażowania społecznego – liczba organizacji nie przekłada się bowiem na ich aktywność oraz użyteczność, które są niewymierne i nieuchwytnie dla statystyki.

Wykres 18. Liczba organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców porównywanych JST (2016-2022)

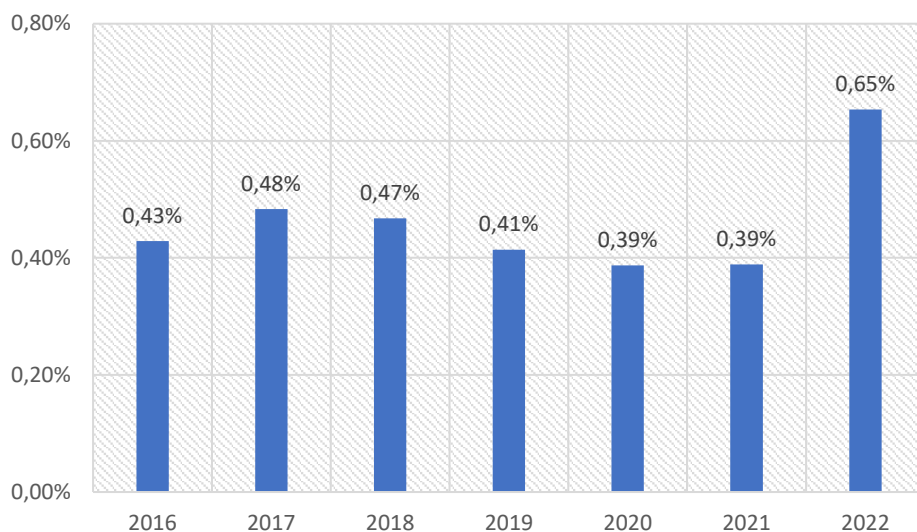
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Liczba organizacji pozarządowych, działających na terenie gminy Skawina sukcesywnie wzrastała w okresie 2015-2020. Rok 2021 przyniósł znaczący spadek tej liczby – przyczyn można doszukiwać się w pandemii COVID-19, która wpłynęła na wiele aspektów życia, także i tych dotyczących aktywizacji i partycypacji społecznej. Zwraca uwagę natomiast malejąca dysproporcja pomiędzy liczbą organizacji pozarządowych ogółem, a podmiotami uznawanymi za działające aktywnie, o dostrzegalnym wpływie na społeczność lokalną. Chociaż ocena ta, jako uznaniowa, obarczona jest ryzykiem błędu, może oznaczać zmianę charakteru tego rodzaju działalności – spadek liczebności podmiotów na rzecz wzrostu jakości ich funkcjonowania oraz znaczenia dla podnoszenia jakości kapitału ludzkiego i społecznego.

Kwota środków, jakie gmina Skawina przeznaczała w swoim rocznym budżecie na dotacje dla organizacji pozarządowych sukcesywnie rosła w całym okresie 2016-2022, nie wyłączając także lat 2020 i 2021, w których wiele planów i działań podmiotów trzeciego sektora utrudniała pandemia COVID-19. Równolegle rósł także ogólny poziom wydatków budżetu gminy, stąd też do porównania użyto wartości odsetka, jaki w ogóle wydatków przypadła na współpracę z organizacjami pozarządowymi. W analizowanym okresie utrzymywał się on w przedziale od 0,39% (2020, 2021 – prawdopodobnie jako skutek pandemii) do 0,65% (2022). Wartości te były wyższe w stosunku do odnotowanej w latach 2017, 2018 oraz ostatnim 2022, gdzie osiągnięto rekordowe +0,2 punktu procentowego różnicy. Gmina inwestuje w rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi, co skutkuje coraz lepszą ofertą aktywizacyjną, animacyjną i integracyjną dla mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Wykres 19. Odsetek wydatków na dotacje dla organizacji pozarządowych w ogóle wydatków budżetu gminy Skawina w latach 2016-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz UMiG w Skawinie

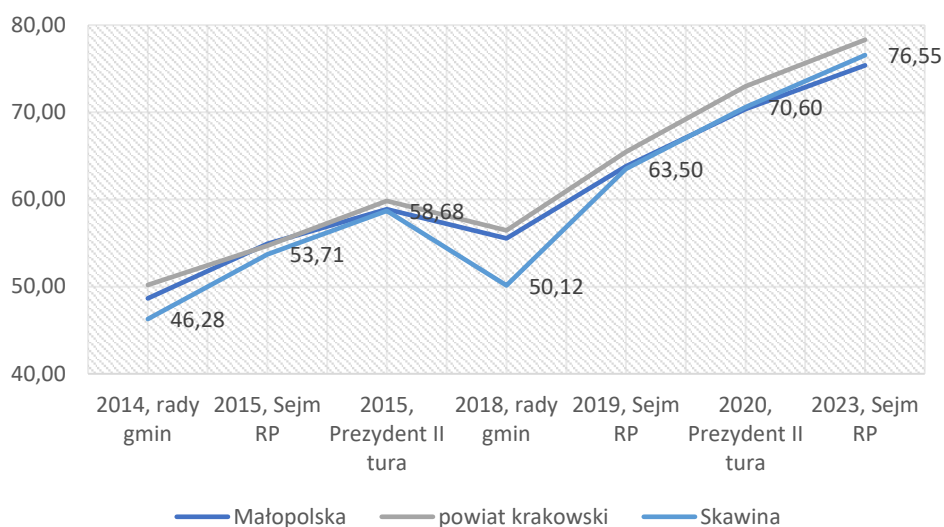
Tabela 9. Wyliczenia dot. wysokości i proporcji wydatków gminy Skawina na wsparcie organizacji pozarządowych w okresie 2015-2022

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Środki finansowe przeznaczone dla organizacji pozarządowych [zł]	741 386	911 855	963 847	1 033 363	1 057 525	1 132 706	2 021 649
Wzrost/spadek w stosunku do roku bazowego udziału środków w wydatkach budżetu gminy ogółem [p.p.]	-0,02	0,03	0,02	-0,04	-0,06	-0,06	0,20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz UMiG w Skawinie

Frekwencja wyborcza w gminie Skawina w wybranych głosowaniach pomiędzy 2014 a 2023 rokiem wykazuje tendencję wzrostową, choć daje się wyróżnić nieco niższe zainteresowanie wyborami do władz samorządowych w porównaniu do ogólnopolskich, zwłaszcza w porównaniu z zaangażowaniem na poziomie całego powiatu krakowskiego oraz Małopolski. W ostatnich jak dotąd wyborach, do Sejmu RP (2023), w gminie Skawina wzięło udział 76,55% uprawnionych. Nie wystąpiły w tym zakresie poważniejsze różnice pomiędzy miastem (76,64%) a obszarami wiejskimi (76,45%) analizowanej jednostki.

Wykres 20. Frekwencja wyborcza w wybranych głosowaniach w porównywanych JST (2014-2023)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW

Zidentyfikowane wyzwania:

- Duże różnice w poziomie zaangażowania społecznego pomiędzy poszczególnymi miejscowościami w gminie.

Zidentyfikowane potencjały:

- Działające na terenie gminy organizacje pozarządowe;
- Gminny system wsparcia dla aktywności społecznej oraz współpraca międzysektorowa;
- Zaangażowanie mieszkańców w procesy konsultacyjne i decyzyjne, np. opracowanie Planów Rozwoju Miejscowości / Planów Rozwoju Osiedli na lata 2022-2030.

1.4. Bezpieczeństwo publiczne

Zagrożenia naturalne, na jakie narażona jest gmina Skawina, w dużej mierze wiążą się z występowaniem gwałtownych zjawisk pogodowych – huraganowych wiatrów oraz krótkotrwałych, ale gwałtownych ulew, powodujących powódzie błyskawiczne oraz podtopienia. Szczególnie zagrożone są obszary położone w zagłębieniach terenu, w tym w sąsiedztwie rzek, potoków i strumieni, do których spływają wody opadowe z terenów położonych wyżej, a w niektórych przypadkach także z odwodnień przy ciągach komunikacyjnych. Ukształtowanie terenu jednostki sprawia, że w skrajnych przypadkach lokalne ciekły wodne mogą powodować podtopienia zabudowy mieszkalnej i infrastruktury komunikacyjnej. Obowiązujące obecnie mapy, które są dostępne na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, jako obszar zagrożony powodzią (prawdopodobieństwo wystąpienia 1% - tzw. „powódź stuletnia”) wskazują tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie koryta Skawinki (z zagrożeniem dla niewielkiej części zabudowy Skawiny, Rzozowa oraz – przede wszystkim – Radziszowa). Znacznie poważniejsze rozmiary mogłaby przybrać powódź w wypadku zniszczenia obwałowań wzdłuż Skawinki bądź Wisły.

System Osłony Przeciwsuwiskowej (SOPO) Państwowego Instytutu Geologicznego wskazuje na istnienie na obszarze gminy Skawina 430 osuwisk oraz 30 terenów zagrożonych wystąpieniem masowych ruchów ziemi. Są one rozłożone dość równomiernie, na południe od linii wyznaczonej przebiegiem kolei Kraków – Skawina – Oświęcim. Część z nich bezpośrednio zagraża zabudowaniom mieszkalnym, gospodarczym oraz infrastrukturze komunikacyjnej, a ryzyko ich wystąpienia wiąże się z wspomnianym wcześniej występowaniem zjawisk pogodowych – nawałnych bądź długotrwałych deszczy, prowadzących do podmywania bądź rozmiękania gruntu.

Dane Generalnego Pomiaru Ruchu, publikowane przez GDDKiA wskazują na wzrost natężenia ruchu na odcinkach DK44 i DW953, przechodzących przez teren gminy Skawina. W szczególności widoczne jest to na drodze krajowej, na której w ciągu dekady, według pomiaru z 2020 r. ruch wzrósł o ponad połowę. Zjawisko to wskazuje na duży problem dla mieszkańców gminy z uwagi na fakt, że DK44 przecina ściśle centra i obszary zwartej zabudowy kilku miejscowości (Borek Szlachecki, Zelczyna, Wielkie Drogi, Jaśkowice), stanowi też główną arterię dojazdową do Skawiny i Krakowa z kierunku zachodniego. Natężenie ruchu zwiększyło się także na DW953, przecinającej gminę południkowo, choć w jej przypadku wzrosty były nieco mniejsze, zwłaszcza na południowym odcinku tej trasy.

Tabela 10. Średni dobowy ruch roczny pojazdów na odcinkach drogi krajowej i wojewódzkiej w gminie Skawina

Rok	DK 44 Zator - Skawina		DW 953 Skawina - Rzozów		DW 953 Rzozów - Przytkowice	
	Liczba pojazdów	Odsetek pojazdów osobowych	Liczba pojazdów	Odsetek pojazdów osobowych	Liczba pojazdów	Odsetek pojazdów osobowych
2010	6 688	78,4%	6 554	88,6%	3 751	88,4%
2015	7 902	74,6%	5 108	89,2%	2 811	87,1%
2020	10 361	80,8%	8 125	87,4%	3 806	90,2%
Zmiana 2010-2020	+54,9%	+2,4 p.p.	+24,0%	-1,2 p.p.	+1,5%	+1,8 p.p.

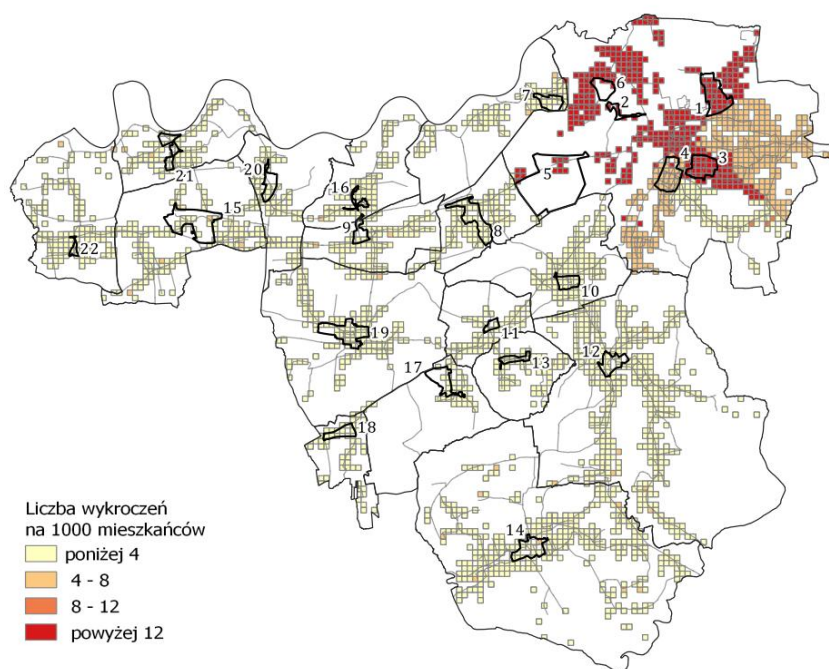
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GPR GDDKiA

Pytanie dotyczące bezpieczeństwa zawarto w ramach kwestionariusza ankiety badającej aktualność i stopień realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 w opinii mieszkańców. Zdaniem 64,6% respondentów, poziom bezpieczeństwa mieszkańców podobszarów rewitalizacji w odniesieniu do roku 2015 uległ poprawie. 27,1% osób wskazało opcję „nie wiem”, a tylko 8,3% zaznaczyło, że poziom bezpieczeństwa publicznego nie uległ poprawie.

W 2023 r. na terenie gminy Skawina odnotowano łącznie 465 wykroczeń. Analiza przestrzenna wskaźnika liczby wykroczeń na 1000 mieszkańców wykazała, że na terenie wszystkich podobszarów rewitalizacji średnia liczba wykroczeń wynosiła 8,05 i była większa niż średnia liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców, obliczana dla terenu całej gminy, wynosząca 7,04. Najgorzej wskaźnik ten prezentował się w POR 1, gdzie średnia wartość wyniosła ponad 60. Niekorzystnie wypadły także POR 2 i 6, dla których wskaźnik ten wyniósł odpowiednio ponad 20 wykroczeń na 1000 mieszkańców. Najkorzystniej natomiast prezentowały się POR 8, 10, 11, 13, 17, 18 i 19 – wskaźnik wyniósł niewiele ponad 1 wykroczenie na 1000 mieszkańców.

Bazując na powyższym mapie dotyczącej poziomu bezpieczeństwa w 2023 r. w gminie Skawina wskazuje na nieliczne miejsca, w których liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców jest większa niż 4 – są to głównie obszary w obrębie miasta. W 2016 r. miejsc tych było znacznie więcej. Na podobszarach rewitalizacji zlokalizowanych na obszarach wiejskich gminy największy spadek liczby wykroczeń nie wyniósł więcej niż 4,5. Natomiast na terenie miasta Skawina można zauważyć, że spadła ilość terenów, na których liczba wykroczeń przewyższała 12. W POR 1 i 3, które w roku 2016 wypadły najgorzej, liczba wykroczeń spadła o ponad 20.

Rysunek 10. Liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne

Porównując wyniki z lat 2016 i 2023 dla poszczególnych podobszarów można zauważyć, że niewielkie niekorzystne zmiany zaszły w POR 2, 5 i 6, gdzie liczba wykroczeń nieznacznie wzrosła. Najbardziej znacząca zmiana zaszła w POR 1, gdzie liczba wykroczeń spadła prawie o 30 na 1000 mieszkańców. Mimo, że wartość ta dalej dla tego POR jest wysoka, pokazuje jednak poprawę bezpieczeństwa w tym obszarze. Średni wynik dla całego obszaru rewitalizacji (8,05) uległ poprawie (w 2016 r. było to 12,84), jednak nadal pozostaje gorszy niż średnio w gminie (7,04).

Tabela 11. Liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023

Podobszar rewitalizacji	2016	2023	Zmiana
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	91,68	61,87	-29,81
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	19,72	21,02	1,30
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	36,32	15,17	-21,15
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	19,80	8,99	-10,81
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	15,28	16,02	0,74
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	19,72	21,02	1,30
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	7,71	3,22	-4,49
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	1,96	1,03	-0,93
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	7,71	3,22	-4,49
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	1,96	1,03	-0,93
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	1,96	1,03	-0,93
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	6,12	1,66	-4,46
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurezyce	1,96	1,03	-0,93
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	6,12	1,66	-4,46
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	7,71	3,22	-4,49
Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	7,71	3,22	-4,49
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	1,96	1,03	-0,93

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	1,96	1,03	-0,93
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	1,96	1,03	-0,93
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	7,71	3,22	-4,49
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	7,71	3,22	-4,49
Podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	7,71	3,22	-4,49
RAZEM	12,84	8,05	-4,79

Źródło: Opracowanie własne

Zidentyfikowane wyzwania:

- Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy i ich mienia w związku z ryzykiem, wynikającym bezpośrednio ze zmian klimatycznych (gwałtowne zjawiska pogodowe);
- Dysproporcja w poziomie bezpieczeństwa pomiędzy terenem miasta a obszarami wiejskimi, wykazywana poprzez liczbę wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;
- Bieżące reagowanie na wyzwania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa, wynikające ze wzrostu liczby ludności oraz zaburzenia dotychczasowej struktury społecznej, wskutek nasilonego procesu migracyjnego;
- Doposażenie sprzętowe służb, odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i reagowanie w sytuacjach kryzysowych (np. ochotnicze straże pożarne);
- Prowadzenie działań edukacyjnych dla bezpieczeństwa, skierowanych zwłaszcza do najmłodszych i najstarszych mieszkańców gminy, m.in. kształtujących umiejętność radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych;
- Ograniczanie uciążliwości związanych z natężeniem ruchu samochodowego poprzez inwestycje własne, bądź realizowane we współpracy z innymi właścicielami i zarządcami dróg (np. GDDKiA).

Zidentyfikowane potencjały:

- Poprawa bezpieczeństwa i komfortu życia w samej Skawinie, wskutek realizacji inwestycji drogowych, wyprowadzających ruch tranzytowy z centrum miasta;
- Dotychczasowe działania i dalsze perspektywy rozwoju dla komunikacji zbiorowej wpływające na mniejsze natężenie ruchu samochodowego;
- Wzrost poczucia poziomu bezpieczeństwa wśród mieszkańców jednostki.

2. Zagadnienia gospodarcze

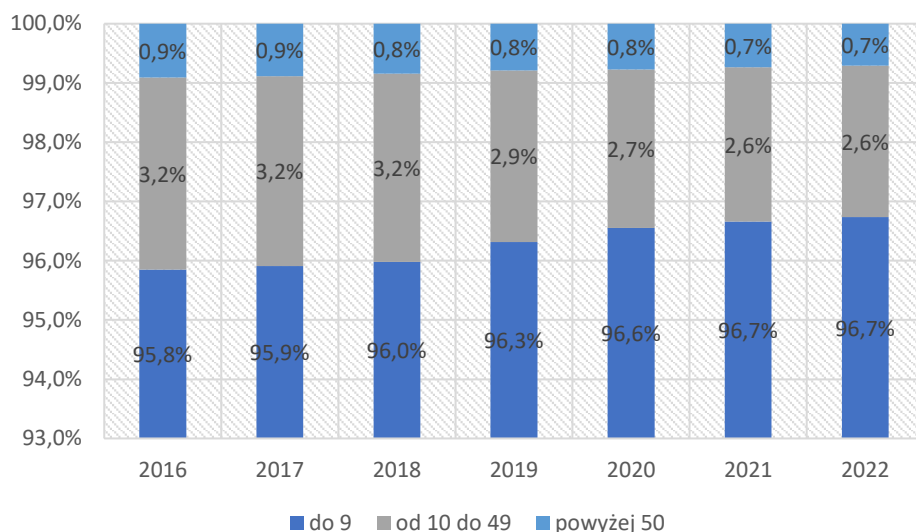
2.1. Sytuacja gospodarcza

Na koniec 2022 r. na terenie gminy Skawina funkcjonowało 5 911 podmiotów gospodarki narodowej, zarejestrowanych w REGON. Okres 2016-2022 charakteryzował się ciągłym wzrostem tej wartości, finalnie liczba podmiotów w 2022 r. była o 24,6% wyższa niż w roku 2016. Podobnym tempem charakteryzował się wzrost liczby podmiotów w skali całego województwa (+24,8%), zauważalnie szybciej rosła natomiast liczba takich działalności w powiecie krakowskim (+34,5%).

W skali całej gminy dominuje drobna przedsiębiorczość. Mikro i małe przedsiębiorstwa, o zatrudnieniu nie przekraczającym 9 osób, przez cały analizowany okres stanowiły zdecydowaną większość ogółu. Warto przy tym zauważyć, że odsetek, przypadający na tego typu działalności, pomiędzy 2016 a 2022 rokiem sukcesywnie wzrastał, osiągając poziom 96,7% na koniec analizowanego okresu. Jednym z wytłumaczeń tego faktu może być przenoszenie firm wraz z przeprowadzkami dotychczasowych mieszkańców Krakowa na teren gminy.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

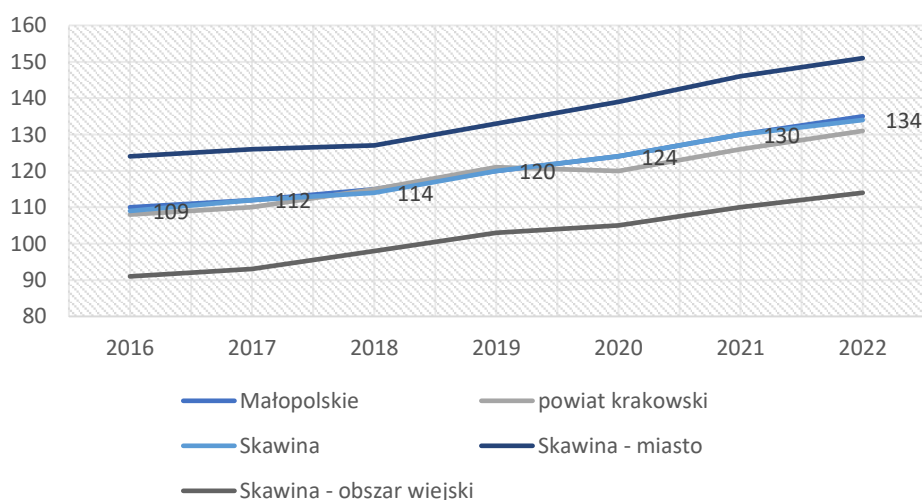
Wykres 21. Struktura podmiotów gospodarczych działających w gminie Skawina pod względem liczby pracowników (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Na przestrzeni lat 2016-2022 zarówno poziom przedsiębiorczości, mierzony liczbą podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, jak też i jego trend, kształtowały się bardzo podobnie w gminie Skawina, powiecie krakowskim oraz w całej Małopolsce. Zwraca uwagę, że analizowana jednostka notuje znacznie lepsze rezultaty w tym zakresie niż powiat krakowski począwszy od 2020 r., czego przyczyn należy upatrywać w pandemii COVID-19 i różnicach jej wpływu na kondycję lokalnych gospodarek. Zwracają jednocześnie uwagę dysproporcje w wartości parametru pomiędzy miastem a obszarami wiejskimi gminy – zarówno pomiędzy sobą, jak i w odniesieniu do średnich powiatowych i wojewódzkich.

Wykres 22. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w wybranych JST (2016-2022)

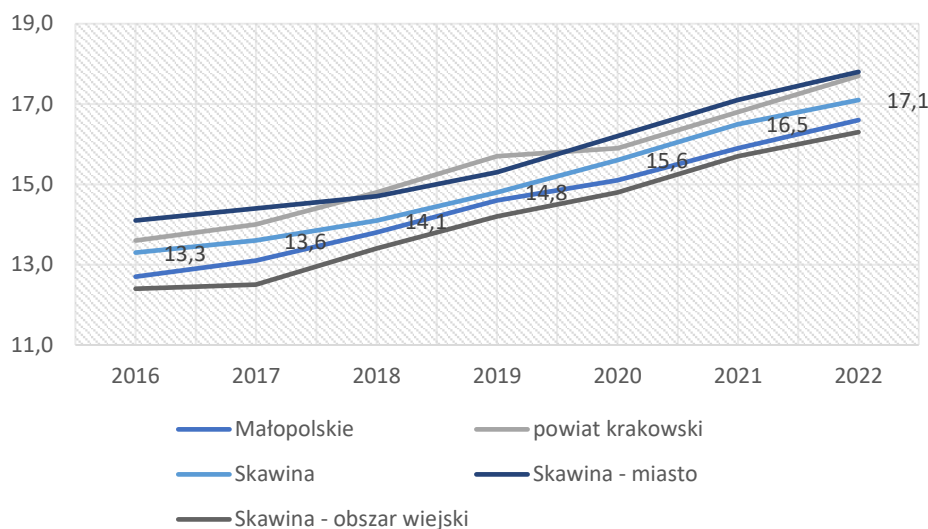

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Innym miernikiem, obrazującym poziom przedsiębiorczości jest odsetek osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym. W okresie 2016-2022 wartości wskaźnika kształtowały się bardzo podobnie do poprzedniego – z ciągłym wzrostem i utrzymującą się dysproporcją pomiędzy miastem a obszarami wiejskimi jednostki.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

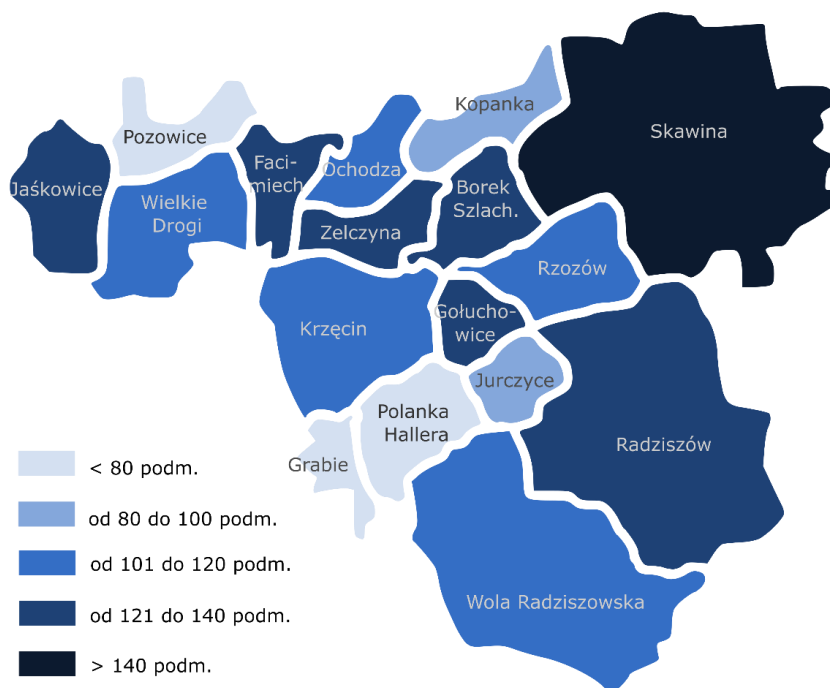
Wykres 23. Odsetek [%] osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym w wybranych JST (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Dane obrazujące liczbę podmiotów gospodarki narodowej sektora prywatnego w podziale na poszczególne miejscowości gminy pozwalają na wyciągnięcie kilku wniosków dotyczących przestrzennego zróżnicowania poziomu rozwoju przedsiębiorczości. W ujęciu bezwzględnym największą liczbą podmiotów w 2022 r. charakteryzowały się Skawina (3 531), Radziszów (451) oraz Wola Radziszowska (266), co pokrywa się z trzema miejscowościami o największej liczbie mieszkańców. Z kolei po przeliczeniu liczby takich podmiotów na 1 tys. mieszkańców najwyższe wartości osiągają Skawina (154,9 podm.), Borek Szlachecki (139,5), Zelczyna (137,0) i Gołuchowice (134,8). Jednocześnie brak jest wyraźnego zróżnicowania przestrzennego w tym zakresie, z dominującą rolą miasta Skawiny.

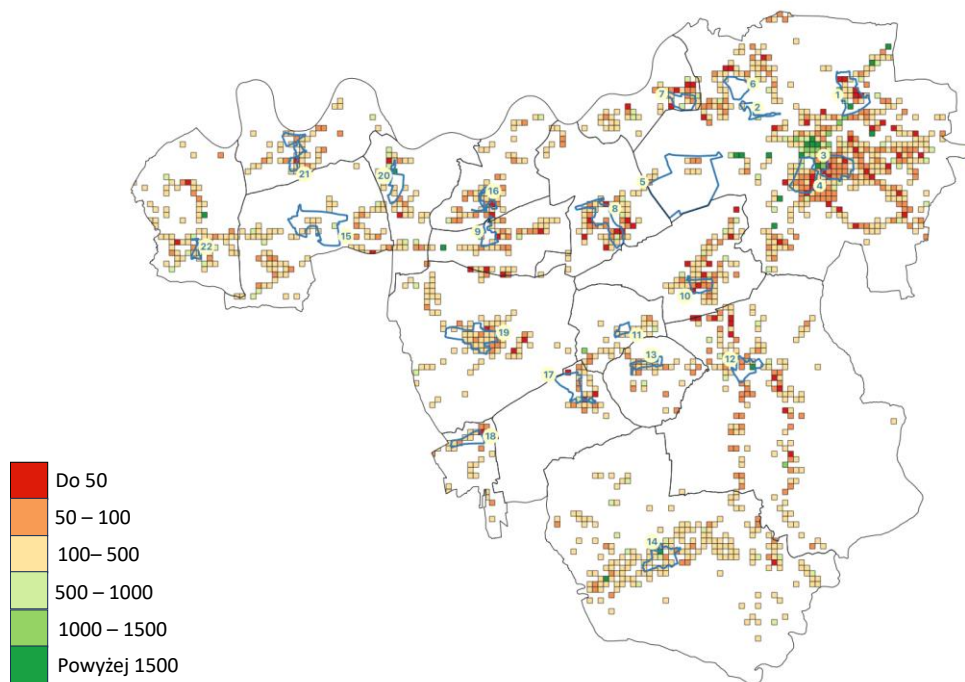
Rysunek 11. Liczba podmiotów sektora prywatnego w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w gminie Skawina (2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMig w Skawinie

Analiza przestrzenna wskaźnika przedsiębiorczości w 2022 r. wykazała, średni wskaźnik dla obszaru rewitalizacji (121,7) był niższy niż wynik dla gminy Skawina (153,4). Wyjątkowo korzystnie na tym tle wyróżniał się POR nr 6 – 416,7 przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców oraz POR nr 13 – ponad 132,4 przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców. Spośród obszarów rewitalizacji, najmniejszą liczbę przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców odnotowano w POR 2 – 87,1 przedsiębiorstwa na 1000 mieszkańców.

Rysunek 12. Liczba przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne

Porównując wyniki z lat 2016 i 2022 dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji można zauważyć, że w większości z nich liczba przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców wzrosła. Najbardziej w przypadku POR nr 6 – wzrost o blisko 292 przedsiębiorstwa na 1000 mieszkańców. Spadek tej liczby odnotowano jedynie w trzech obszarach – numer 3, 11 i 15. W przypadku POR 16 nie odnotowano zmiany wskaźnika.

Tabela 12. Średnia liczba przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2022

Podobszar rewitalizacji	2016	2022	Zmiana
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	106,2	134,6	28,3
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	59,2	87,1	27,9
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	84,9	79,8	-5,1
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	107,4	160,2	52,7
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	134,4	173,1	38,6
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	125,0	416,7	291,7
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	119,9	157,3	37,5
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	99,7	108,4	8,7
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	100,8	159,7	58,8
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	87,3	98,6	11,3

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	250,0	214,3	-35,7
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	104,5	132,4	27,9
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce	143,4	143,4	0,0
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	194,2	251,8	57,6
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	166,7	138,9	-27,8
Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	103,8	103,8	0,0
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	102,1	112,7	10,6
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	170,7	195,1	24,4
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	149,7	172,9	23,2
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	163,0	192,6	29,6
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	158,4	183,2	24,8
Podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	145,3	222,2	76,9
RAZEM	104,4	121,7	17,3

Zidentyfikowane wyzwania:

- Rozwój współpracy samorządu gminnego, instytucji otoczenia biznesu i rynku pracy w zakresie doskonalenia systemów obsługi przedsiębiorcy oraz inwestora, ułatwiania stawiania pierwszych kroków dla podejmujących działalność gospodarczą;
- Rozwój i wykorzystanie potencjałów obszarów wiejskich gminy do wzmocnienia lokalnej gospodarki i rynku pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców;
- Wspieranie osób w procesie transformacji zawodowej.

Zidentyfikowane potencjały:

- Działające strefy aktywności gospodarczej na terenie gminy oraz obecność dużych przedsiębiorstw o rozpoznawalności w skali międzynarodowej i/lub krajowej;
- Potencjał gospodarczy warunkowany bardzo dobrą dostępnością transportową (autostrada A4, linie kolejowe, niewielka odległość od portu lotniczego) oraz zasobem wysoko wykwalifikowanego kapitału ludzkiego;
- Położenie na terenie aglomeracji krakowskiej, stanowiącej duży rynek zbytu, a jednocześnie ośrodek gospodarczy i zaplecze intelektualne.

3. Zagadnienia środowiskowe

3.1 Stan i jakość środowiska

Zasoby środowiska naturalnego gminy Skawina nie wyróżniają jej w skali regionalnej ani nawet ponadlokalnej – są one dość typowe dla gmin metropolitalnych. Odsetek powierzchni gminy, którą stanowią rozmaite formy ochrony przyrody wynosi zaledwie 0,3% – składa się na niego rezerwat „Kozie Kąty” na terenie Radziszowa. Niewykazywane w tej statystyce przez GUS obszary „Natura 2000” (fragmenty obszarów „Skawiński obszar łąkowy” oraz „Cedron”) zajmują łącznie ok. 13,3 ha.

Powierzchnia gruntów leśnych w gminie wynosiła w 2022 r. 484 ha, z czego 86,2% przypadało na obszary wiejskie gminy, natomiast w ujęciu całościowym grunty leśne stanowiły 4,85%. Większe kompleksy leśne znajdują się w południowej części gminy (okolice Grabia i Radziszowa). Zwraca uwagę sukcesywnie malejąca powierzchnia gruntów leśnych w okresie 2016-2022. Na początku tego przedziału czasowego ich powierzchnia wynosiła bowiem 506 ha.

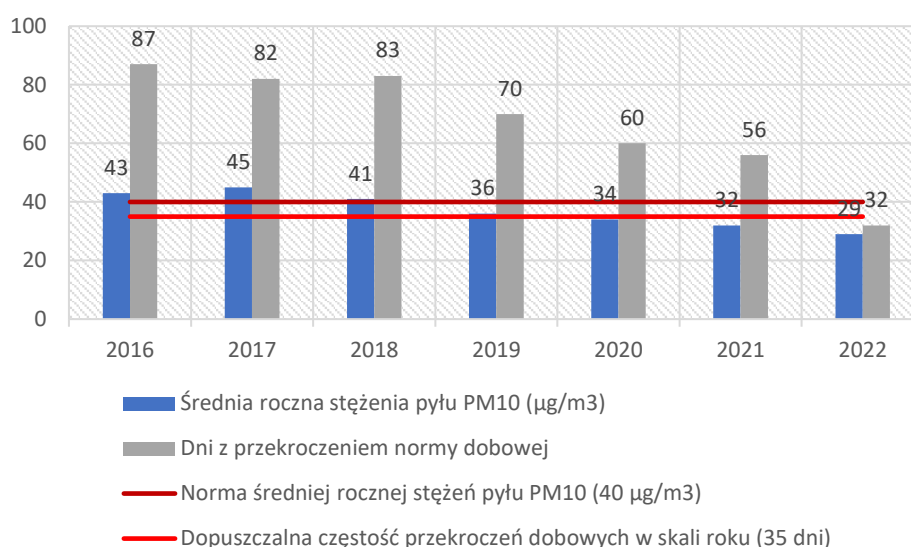
W zakresie stanu środowiska naturalnego oraz działań zmierzających do jego poprawy w ostatnich latach, wśród wyzwań stojących przed samorządami, na pierwszy plan wysunęła się kwestia czystości powietrza. Duży i wciąż nierozwiązany problem stanowi tzw. „niska emisja”, związana z ogrzewaniem budynków mieszkalnych paliwami stałymi (głównie węgiel, nierzadko niskiej jakości) oraz ciągle jeszcze zdarzającym się spalaniem odpadów. Potwierdzają to dane GIOŚ, według których w 2021 r. w Małopolsce emisja powierzchniowa, do której zaliczane są przede wszystkim emisje z sektora

komunalno-bytowego, odpowiada za około 97% całkowitej emisji benzo(a)pirenu, 88% emisji pyłów PM_{2,5} i 77% emisji pyłów PM₁₀.

Na terenie gminy Skawina, w samym mieście Skawinie, przy ul. Ogrody znajduje się stacja pomiarowa, nadzorowana przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Krakowie, podlegający pod Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Dane pomiarowe pozyskiwane na tej stacji są uwzględniane w corocznych raportach z oceny jakości powietrza w województwie małopolskim.

Z analizy tych danych wynika, że na przestrzeni lat 2016-2022 stan powietrza ulegał systematycznej poprawie. Rok 2018 był ostatnim, w którym wartość średniego stężenia pyłu PM₁₀ w skali roku przekraczała normę (40 µg/m³). Co więcej, wartość ta na przestrzeni analizowanych siedmiu lat odnotowuje ciągły spadek. W bardzo podobny sposób kształtują się wartości obrazujące liczbę dni z przekroczeniem normy dobowej stężeń pyłu PM₁₀, która wynosi 35 dni w skali roku. Po raz pierwszy w analizowanym okresie przekroczenia normy nie odnotowano w 2022 r.

Wykres 24. Statystyka pomiarów stężeń pyłów PM₁₀ w powietrzu ze stacji Skawina ul. Ogrody (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

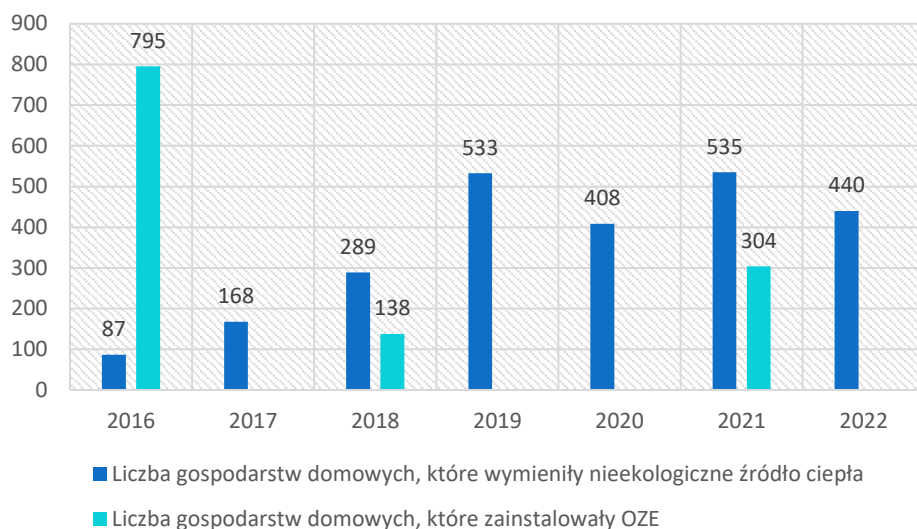
Poprawiająca się jakość powietrza na terenie gminy Skawina jest wypadkową zarówno działań, realizowanych w skali jednostki, jak również aktywności innych samorządów (m.in. samorząd województwa, gminy ościennie). Osiągnięcie trwałego efektu będzie wymagać jednak intensyfikacji tych działań, mając na uwadze fakt, że w dużej mierze na stan powietrza wpływa też emisja zanieczyszczeń w gminach ościennych, a niejednokrotnie także dość znacznie oddalonych od analizowanej.

W kontekście stanu powietrza w gminie Skawina należy wspomnieć także o emisji pochodzącej z transportu oraz przemysłu. W tym drugim przypadku, spośród siedmiu największych emitentów pyłów w województwie małopolskim, wymienianych w raportach GIOŚ, aż dwa można uznać za mające znaczący wpływ na obszar analizowanej jednostki – znajdująca się na jej terenie Elektrownia CEZ Skawina oraz zakłady chemiczne Synthos Dwory Sp. z o.o. w Oświęcimiu, zaliczone do tego grona głównie za sprawą dominacji wiatrów zachodnich w tej części Małopolski.

W okresie 2016-2022 łącznie 2 460 gospodarstw przeprowadziło wymianę nieekologicznych źródeł ciepła (kotłów i pieców węglowych) oraz 1 237 zainstalowało instalacje OZE (część gospodarstw zalicza się do obydwu kategorii). Wskazuje to na zwiększenie świadomości i zachowań proekologicznych mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

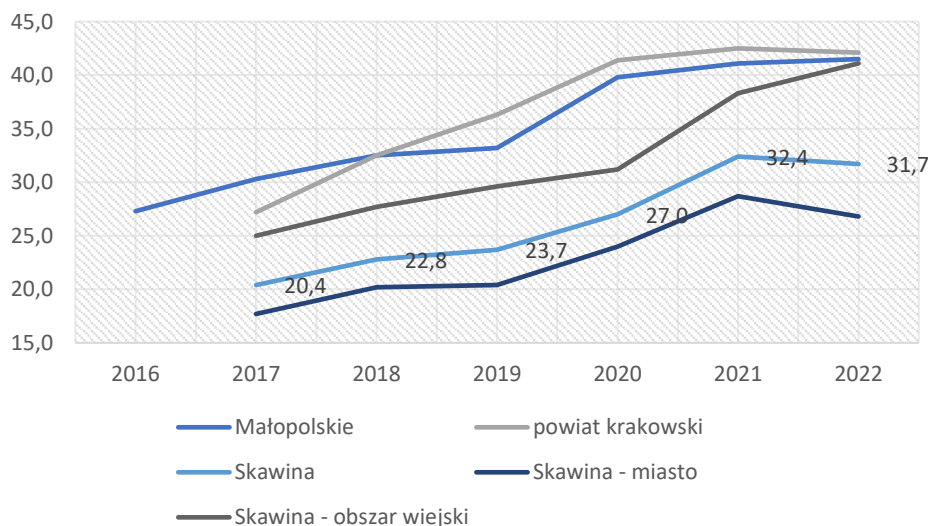
Wykres 25. Inwestycje proekologiczne gospodarstw domowych w gminie Skawina, realizowane przy udziale środków publicznych w latach 2016-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Skawinie

W zakresie gospodarki odpadami, w okresie 2017-2022 (GUS za 2016 r. publikuje dane jedynie dla poziomu województwa) zwraca uwagę rosnący odsetek odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów. Wzrost ten wyhamował dopiero w roku 2022 względem poprzedniego, mimo to odnotowana wówczas wartość 31,7% była o ponad 10 punktów procentowych wyższa niż przed sześcioma laty, co należy uznać za zjawisko pozytywne. Znacznie gorzej wygląda sytuacja gminy w zestawieniu z danymi dla całego powiatu oraz regionu, które już w 2020 r. przekroczyły poziom 40%. Zwraca uwagę także bardzo duży rozstrzał rezultatów pomiędzy miastem Skawiną a obszarami wiejskimi gminy, na korzyść tych drugich. Warto zauważyć, że wspomniany spadek wartości parametru dla całej gminy w 2022 r. wiązał się właśnie z sytuacją na terenie miasta.

Wykres 26. Odsetek [%] odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów w wybranych JST (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Zidentyfikowane wyzwania:

- Utrzymująca się konieczność podejmowania działań w kierunku wyeliminowania zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza, związanym z „niską emisją”;
- Ochrona obszarów najcenniejszych przyrodniczo, widokowo i/lub krajobrazowo przed antropopresją, związaną głównie z rozwojem budownictwa mieszkaniowego w obrębie aglomeracji krakowskiej;
- Zagrożenie dla bioróżnorodności w związku ze zmianą struktury wykorzystania terenów (zaniechanie produkcji rolniczej i zmiana jej struktury, zabudowywanie terenów użytkowanych rolniczo);
- Utrzymanie wydolności sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w związku z presją osadniczą oraz likwidacja deficytów w zakresie sieci kanalizacyjnej poprzez jej rozbudowę na obszarach wiejskich;
- Wyzwanie dotyczące zrównoważone i solidarne gospodarowanie wodą w warunkach pogłębiającego się niedoboru zasobów wodnych.

Zidentyfikowane potencjały:

- Walory przyrodniczo-krajobrazowe, podnoszące atrakcyjność wypoczynkową oraz osadniczą jednostki, możliwe do wykorzystania na potrzeby budowania oferty rekreacyjnej i wypoczynkowej dla mieszkańców gminy;
- Wysoki poziom zwodociągowania i skanalizowania gminy, wpływający na jej atrakcyjność osadniczą oraz stan środowiska naturalnego.

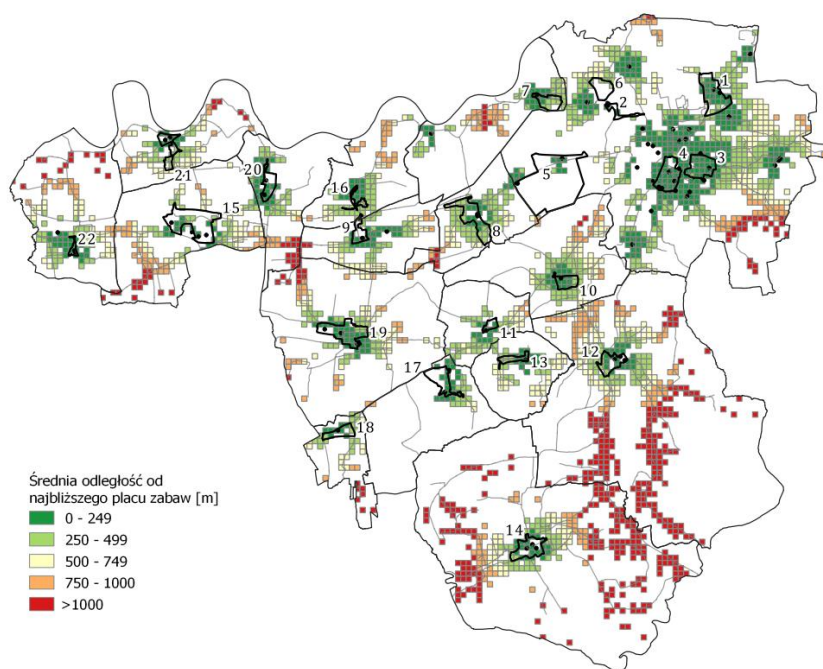
4. Zagadnienia przestrzenno-funkcjonalne

4.1. Place zabaw

W 2023 r. na terenie gminy zlokalizowane było 71 placów zabaw. Analiza przestrzenna wskaźnika średniej odległości do najbliższego placu zabaw wykazała, że na terenie wszystkich podobszarów rewitalizacji średnia odległość od placów zabaw wynosiła 207 m i była mniejsza niż średnia odległość obliczana dla terenu całej gminy, 630 m. Najgorzej wskaźnik ten prezentuje się w POR 6 i wynosi ponad 400 m, jednak wciąż jest to mniejsza odległość niż średnia dla całej gminy. Najmniejsza odległość występuje w POR 3, 4 i 20 - średnia odległość w tych obszarach jest mniejsza niż 150 m.

Zmiana średniej odległości do najbliższego placu zabaw wykazała (pozytywną) tendencję spadkową. Nastąpiła poprawa zarówno w całej gminie, jak i w podobszarach rewitalizacji. We wszystkich sołectwach gminy odległość się zmniejszyła lub nie uległa znaczącej zmianie, a co za tym idzie dostępność do placów zabaw uległa poprawie.

Rysunek 13. Średnia odległość od najbliższego placu zabaw w gminie Skawina w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne

Porównując wyniki z lat 2016 i 2023 dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji można zauważyć, że w większości nich średnia odległość od placów zabaw uległa zmniejszeniu lub pozostała bez zmian. Najkorzystniejsza zmiana zaszła w POR 14, gdzie odległość ta zmniejszyła się o ponad 3000 m, zmiana ta zdecydowanie miała największy wpływ na zmniejszenie średniej odległości dla wszystkich obszarów. Znacząca pozytywna zmiana zaszła również w POR 8 i 16, w obu przypadkach średnia odległość zmniejszyła się o ponad 500 m. Każda wyżej wymieniona pozytywna zmiana związana jest z lokalizacją nowego placu zabaw w okolicy podobszaru lub na jego terenie.

Tabela 13. Średnia odległość [w metrach] do najbliższego placu zabaw w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023

Podobszar rewitalizacji	2016	2023	Zmiana
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	235,06	190,05	-45,01
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	213,30	177,75	-35,56
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	150,65	141,63	-9,02
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	115,05	110,64	-4,41
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	145,70	200,75	55,04
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	398,56	412,82	14,27
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	254,33	232,58	-21,75
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	1092,24	287,62	-804,62
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	525,49	216,95	-308,54
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	151,34	193,54	42,19
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	147,28	151,91	4,62
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	215,17	211,29	-3,88
Podobszar nr 13 - sołectwo Jureczyce	265,64	248,51	-17,13
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	3554,63	196,65	-3357,98
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	445,77	254,01	-191,76

Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	816,36	229,23	-587,13
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	328,50	172,70	-155,80
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	214,66	223,99	9,33
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	211,04	170,40	-40,65
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	255,63	112,39	-143,23
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	301,36	277,59	-23,77
Podobszar nr 22 - sołectwo Jaśkowice	174,67	154,74	-19,93
RAZEM	464,20	207,62	-256,58

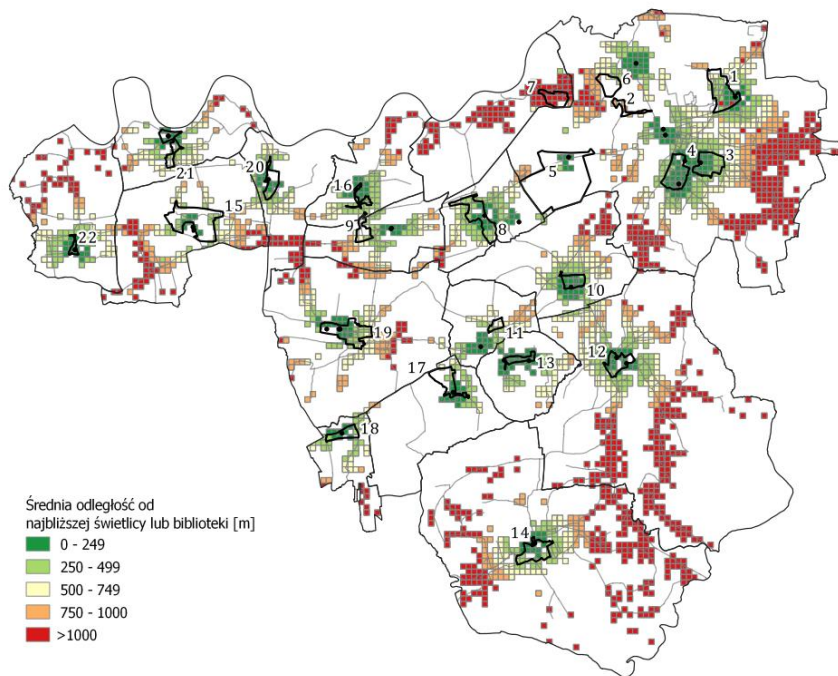
Źródło: Opracowanie własne

4.2. Placówki kultury

W 2023 r. na terenie gminy zlokalizowane było 33 obiektów skategoryzowanych jako biblioteki lub świetlice. Analiza przestrzenna wskaźnika w 2023 r. wykazała, że na terenie podobszarów rewitalizacji średnia odległość od najbliższej świetlicy lub biblioteki wynosi 356m i jest mniejsza niż średnia odległość obliczana dla terenu całej gminy, 1100 m. Jedynie dla POR 7 odległość ta jest większa niż średnia dla całej gminy. Najmniejsza odległość występuje w POR 4, 12, 13 i 24 - średnia odległość w tych obszarach wynosi poniżej 200 m.

Zmiana średniej odległości najbliższej świetlicy lub biblioteki wykazała tendencję spadkową w podobszarach rewitalizacji. Nastąpiła poprawa zarówno w całej gminie jak i w większości podobszarów rewitalizacji. W większości sołectw odległość się zmniejszyła lub nie uległa znaczącej zmianie, a co za tym idzie dostępność do świetlic lub bibliotek uległa poprawie. Jedynie pogorszenie tego stanu zaobserwować można w okolicy POR 7 zlokalizowanym w sołectwie Kopanka.

Rysunek 14. Średnia odległość od najbliższej świetlicy lub biblioteki w gminie Skawina w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Porównując wyniki z lat 2016 i 2023 dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji można zauważyć, że w większości nich średnia odległość od świetlic lub bibliotek uległa zmniejszeniu lub pozostała bez zmian. Najkorzystniejsza zmiana zaszła w POR 1 i 2 gdzie odległość ta zmniejszyła się o ponad 700 m. Natomiast znaczący wzrost średniej odległości zanotowano w POR 7, odległość zwiększyła się o ponad 900 m.

Tabela 14. Średnia odległość [w metrach] od najbliższej świetlicy lub biblioteki w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023

Podobszar rewitalizacji	2016	2023	Zmiana
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	1188,24	315,64	-872,60
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	846,18	725,05	-121,13
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	511,90	274,16	-237,74
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	327,92	194,51	-133,41
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	1146,22	388,43	-757,80
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	1019,84	578,53	-441,31
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	202,43	1190,26	987,83
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	340,10	305,05	-35,06
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	516,34	521,99	5,64
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	183,12	211,98	28,86
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	495,96	488,59	-7,37
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	168,20	182,95	14,76
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce	124,57	127,62	3,05
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	254,41	260,19	5,79
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	373,89	340,08	-33,81
Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	250,09	252,05	1,96
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	237,47	225,23	-12,24
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	215,08	223,82	8,74
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	276,33	312,19	35,86
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	259,70	250,72	-8,98
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	298,36	294,51	-3,85
Podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	172,68	169,97	-2,72
RAZEM	427,68	356,07	-71,61

Źródło: Opracowanie własne

W ramach oceny polityki rewitalizacyjnej zbadano liczbę korzystających z przestrzeni objętych wsparciem, w podziale na przedsięwzięcia określone w GPR 2016-2023. Wartości wskaźnika wynoszą:

- dla zadań w ramach przedsięwzięcia PP1 łącznie 309 (2021) oraz 510 (2022).

Tabela 15. Frekwencja na obiektach objętych rewitalizacją w podziale na zadania w ramach PP1

Lp	Zadanie	Średniodobowa liczba użytkowników	
		2021	2022
1.	Budowa budynku Centrum Aktywności Kulturalnej w Borku Szlacheckim	0	0
2.	Przebudowa piwnic Domu Ludowego na klubokawiarnię z biblioteką i miejscem spotkań dla mieszkańców, Centrum Aktywności Kulturalnej (CAK) w Jaśkowicach	0	0
3.	Przebudowa pomieszczeń w budynku OSP Polanka Hallera do funkcji Centrum Aktywności Kulturalnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia remizy (plac zabaw, wiatra rekreacyjna, miejsce na grilla)	20	25
4.	Przebudowa poddasza świetlicy wiejskiej wraz z termomodernizacją, Centrum Aktywności Kulturalnej (CAK) w Woli Radziszowskiej	0	15
5.	Rozbudowa kompleksu sportowego (boisko wielofunkcyjne, siłownia zewnętrzna) wraz ze ścieżką rowerową w Borku Szlacheckim	bd.	40

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

6.	Przebudowa i rozbudowa ogólnodostępnego boiska w Facimiechu wraz z infrastrukturą rekreacyjną	26	40
7.	Przebudowa boiska wielofunkcyjnego w Jurczycach	bd.	25
8.	Remont i rozbudowa istniejącego placu zabaw w Gołuchowicach	15	20
9.	Rozbudowa i konserwacja istniejącego placu zabaw w Grabiu	18	30
10.	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej w Kopance	50	50
11.	Rozbudowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Krzęcinie	0	0
12.	Rozbudowa i przebudowa placu zabaw i miejsca spotkań oraz rekreacji dla rodzin i młodzieży (przy Domu Ludowym) w Ochodzy	35	40
13.	Przebudowa boiska sportowego w Polance Hallera	20	30
14.	Rozbudowa i przebudowa ogólnodostępnego boiska sportowego (boisko wielofunkcyjne, siłownia zewnętrzna) w Pozowicach	10	15
15.	Przebudowa i rozbudowa boiska sportowego w Radziszowie	20	40
16.	Rozbudowa istniejącego obiektu sportowego w m. Rzozów o boisko wielofunkcyjne	30	45
17.	Rozbudowa infrastruktury społecznej przy Szkole Podstawowej w Wielkich Drogach	20	40
18.	Teren rekreacyjno-sportowy dla mieszkańców wsi: boisko piłkarskie, teren rekreacyjny z wiatą, zaplecze dla sportu (szatnie i toalety) w Zelczynie	30	40
19.	Remont i rozbudowa placu zabaw przy Izbie Pamięci w Jurczycach	bd.	30
RAZEM		294	525

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Skawinie

Uwaga: Wartość 0 w przypadku niektórych obiektów wynika z faktu, że inwestycje te były oddawane do użytkowania w późniejszym terminie

- dla zadań w ramach pozostałych przedsięwzięć podstawowych, frekwencja opracowana w oparciu o przedstawione wyżej wytyczne została podana jedynie w przypadku PP2 oraz PP5 (łącznie 43 osoby średnio na dobę). Dla PP3 oraz PP4, ze względu na ich charakter, jako wartości zastępcze podano w pierwszym przypadku liczbę osób zamieszkujących w sąsiedztwie podwórka, w drugim natomiast maksymalną pojemność infrastruktury objętej działaniami projektowymi.

Tabela 16. Frekwencja na obiektach objętych rewitalizacją w podziale na zadania w ramach PP2-PP5

Lp	Nr przed. wg GPR	Zadanie	Średniodobowa liczba użytkowników	
			2021	2022
1.	PP2	Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej (CAK) na terenie Osiedla Ogrody w budynku „MPEC”, przy ul. Ogrody 7a	6	13
2.	PP3	Wykańczanie podwórek osiedlowych i zagospodarowanie terenu przed blokami na osiedlach Energetyków, Kościuszki.	615	
3.	PP4	Budowa sali sportowej przy Zespole Placówek Edukacyjno-Opiekuńczo-Wychowawczych w Wielkich Drogach i adaptacja istniejącej sali gimnastycznej na potrzeby zaplecza sanitarno-technicznego	72	
4.	PP5	Rozbudowa i modernizacja placu zabaw na os. Awaryjnym	10	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Skawinie

Ogólnie można przyjąć, że miejsca powstałe bądź zmodernizowane w ramach rewitalizacji cieszą się rosnącym zainteresowaniem ze strony mieszkańców gminy. Jednocześnie, dla przyniesienia właściwych efektów, zgodnych z założeniem, przyświecającym procesowi rewitalizacji, przestrzenie te wymagają zaplanowania, wdrożenia oraz konsekwentnego rozwijania szeregu działań aktywizacyjnych i animacyjnych.

Rysunek 15. Schematyczne rozmieszczenie miejsc i obiektów objętych wsparciem w ramach GPR 2016-2023

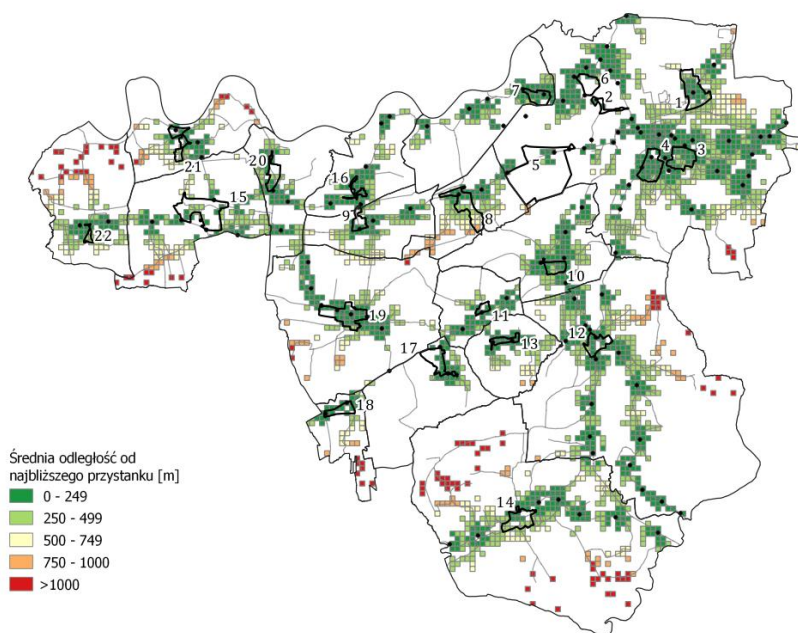

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Skawinie

4.3. Infrastruktura komunikacji zbiorowej

W 2023 r. na terenie gminy zlokalizowane było 127 przystanków⁸. Analiza przestrzenna wskaźnika wykazała, że na terenie podobszarów rewitalizacji średnia odległość od najbliższego przystanku wynosi 191 m i jest mniejsza niż średnia odległość obliczana dla terenu całej gminy, 387 m. W żadnym POR odległość ta nie jest większa niż średnia dla całej gminy. Średnia odległość poniżej 150 m występuje aż w 6 POR – 7, 11, 13, 16, 17 i 18, a w POR 9, 19 i 20 tylko nieznacznie przewyższa ona 150 m.

Rysunek 16. Średnia odległość od przystanku w gminie Skawina w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne

⁸ Statystyka dotyczy grup przystanków i obejmuje wyłącznie przystanki MPK.

Zmiana średniej odległości od miejsca zamieszkania do najbliższego przystanku wykazała (pozytywną) tendencję spadkową w podobszarach rewitalizacji. Nastąpiła poprawa zarówno w całej gminie, jak i w prawie wszystkich podobszarach rewitalizacji. W większości sołectw odległość się zmniejszyła lub nie uległa znaczącej zmianie, a co za tym idzie dostępność do przystanków autobusowych uległa poprawie.

Tabela 17. Średnia odległość [w metrach] od przystanku w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023

Podobszar rewitalizacji	2016	2023	Zmiana
Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”	230,28	235,33	5,05
Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	216,52	194,76	-21,76
Podobszar nr 3 - osiedle „Ogrody”	181,74	172,58	-9,16
Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”	167,16	182,91	15,75
Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	177,66	204,72	27,07
Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	344,52	199,98	-144,54
Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka	153,61	140,12	-13,49
Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	340,52	337,56	-2,97
Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna	208,61	154,82	-53,79
Podobszar nr 10 - sołectwo Rzozów	234,92	181,22	-53,71
Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice	130,24	122,96	-7,28
Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów	161,80	168,84	7,05
Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce	112,47	112,12	-0,35
Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	202,82	276,77	73,95
Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	373,78	280,40	-93,38
Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza	691,39	149,09	-542,30
Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	456,48	148,72	-307,75
Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie	221,06	126,02	-95,04
Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin	177,98	150,55	-27,43
Podobszar nr 20 - sołectwo Facimiech	1135,02	153,29	-981,73
Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice	1522,32	261,38	-1260,95
Podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	298,11	245,02	-53,08
RAZEM	351,77	190,87	-160,90

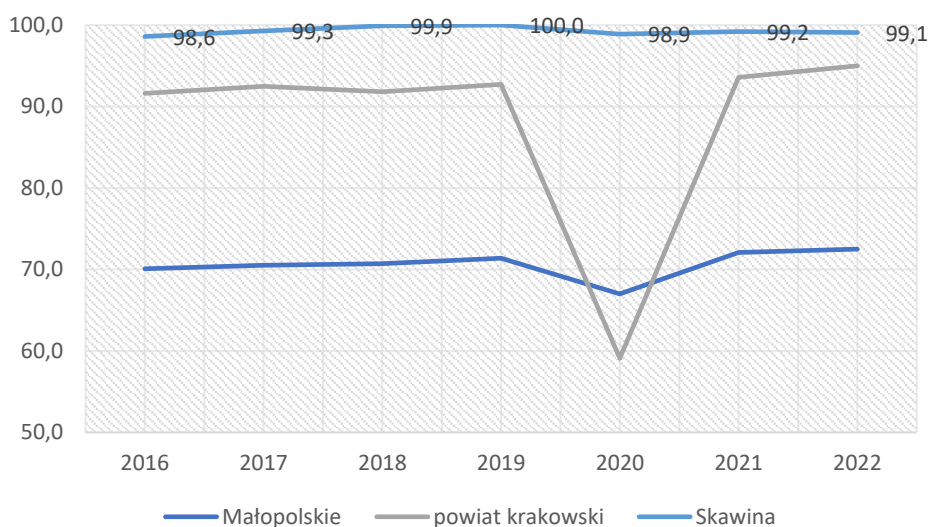
Źródło: Opracowanie własne

5. Zagadnienia techniczne

Gminę Skawina charakteryzuje bardzo dobra dostępność do sieci wodociągowej. Na przestrzeni lat 2016-2022 wartość wskaźnika, obrazującego odsetek budynków mieszkalnych posiadających dostępność do wodociągu nie spadała poniżej wartości 98,6%, co pozwala stwierdzić, że infrastruktury tej pozbawione są pojedyncze zabudowania – przypuszczalnie na terenach wiejskich o najtrudniejszej dostępności terenowej, korzystające ze studni przydomowych. Sytuacja w zakresie dostępności do sieci wodociągowej w gminie Skawina korzystnie prezentuje się na tle powiatu krakowskiego oraz całego województwa. Jednocześnie nie występuje w tym zakresie dysproporcja pomiędzy miastem a obszarami wiejskimi gminy.

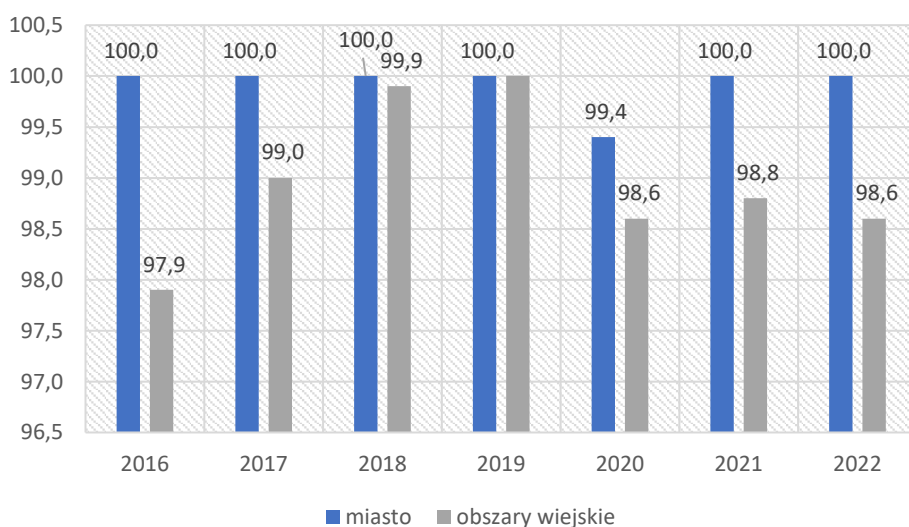
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Wykres 27. Odsetek [%] budynków mieszkalnych z dostępem do wodociągu w wybranych JST (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wykres 28. Odsetek [%] budynków mieszkalnych z dostępem do wodociągu w gminie Skawina, w podziale na miasto i obszary wiejskie (2016-2022)

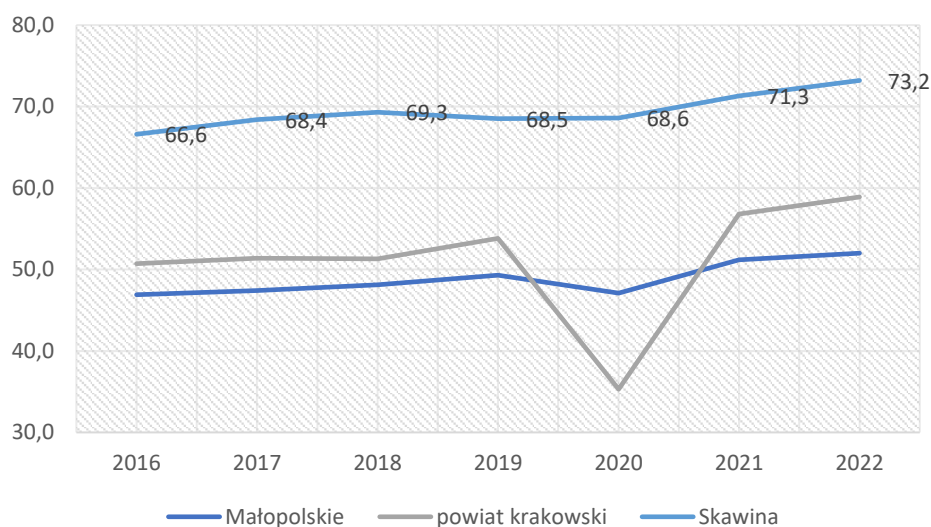

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Gmina Skawina mniej korzystnie wypada pod kątem dostępności do sieci kanalizacyjnej. W 2022 r. wyposażonych w przyłącza było, według wyliczeń GUS, 73,2% ogółu budynków mieszkalnych na terenie jednostki, zauważalnie więcej niż w przypadku powiatu krakowskiego oraz województwa. Należy podkreślić również wzrost wartości parametru w stosunku do roku 2016 o 6,6 punktu procentowego. Jednocześnie jako zjawisko niepokojące należy uznać duży rozdzźwięk pomiędzy wartościami notowanymi dla miasta (91,7% ogółu budynków mieszkalnych z dostępem do sieci) oraz obszarów wiejskich gminy (62,5%) – wartości te jednoznacznie wskazują teren o największym deficycie w tym zakresie.

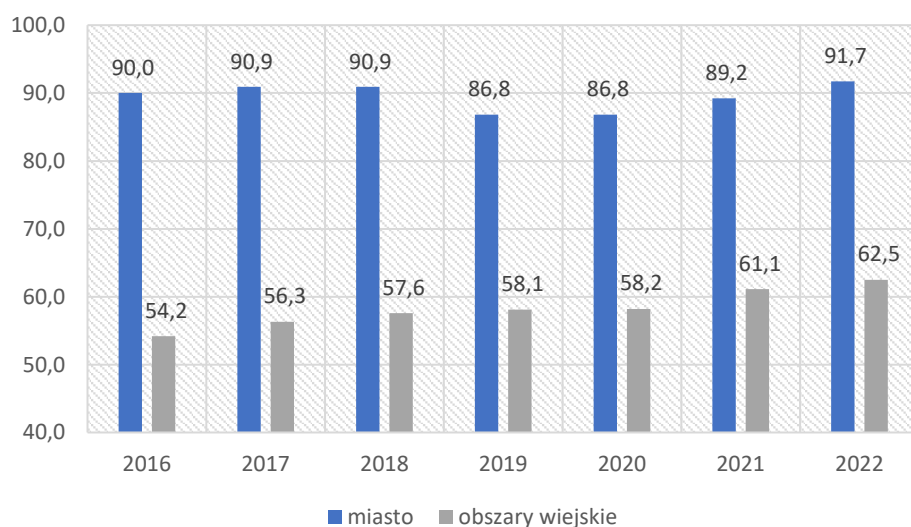
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Wykres 29. Odsetek [%] budynków mieszkalnych z dostępem do kanalizacji w wybranych JST (2016-2022)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wykres 30. Odsetek [%] budynków mieszkalnych z dostępem do kanalizacji w gminie Skawina, w podziale na miasto i obszary wiejskie (2016-2022)

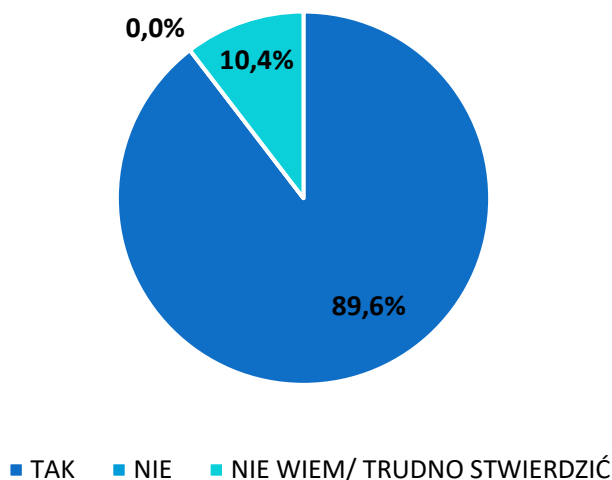

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

PODSUMOWANIE

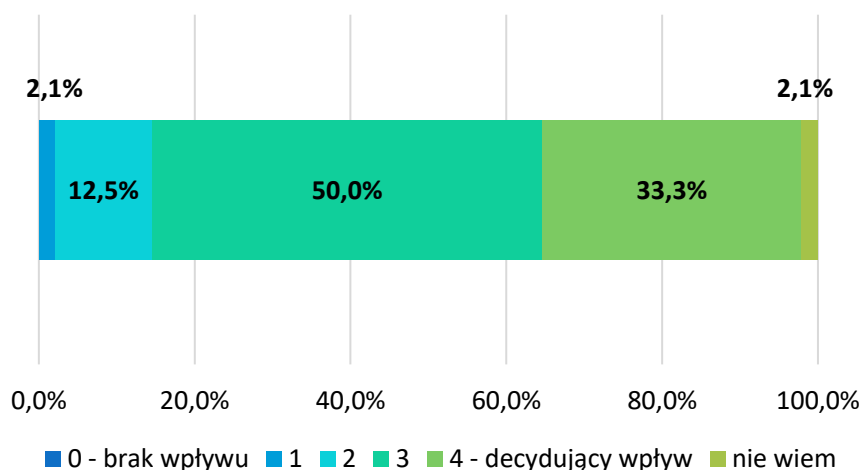
Za swoje podsumowanie procesów rewitalizacyjnych, jakie w latach 2016-2023 prowadzono w gminie Skawina, a jednocześnie rekomendację co do zasadności ich kontynuowania oraz kształtu, jaki powinny posiadać, można uznać wyniki badania ankietowego, przeprowadzonego wśród mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Zdecydowana większość respondentów (89,6%) oceniała, że w odniesieniu do 2015 roku (tj. okresu przed rozpoczęciem wdrażania GPR) jakość życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji uległa poprawie. Jednocześnie ankietowani ocenili, że to właśnie realizacja GPR miała znaczący lub decydujący wpływ na poprawę tej sytuacji (łącznie 83,3% wskazań na oceny 3 i 4).

Wykres 31. Ocena respondentów odnośnie tego, czy jakość życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji w gminie Skawina w odniesieniu do 2015 roku uległa poprawie. (n=48)

Źródło: Opracowanie własne na bazie ankiet

Wykres 32. Ocena respondentów odnośnie tego, w jakim stopniu realizacja GPR przyczyniła się do poprawy jakości życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji w gminie Skawina. (n=48)

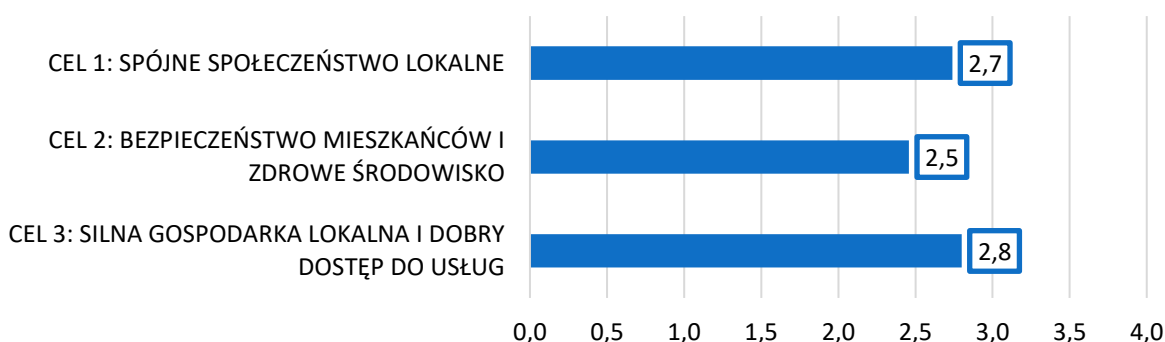

Źródło: Opracowanie własne na bazie ankiet

Zdaniem respondentów, cele wyznaczone w GPR zostały osiągnięte częściowo. Na pięciostopniowej skali, gdzie 0 oznacza, że nie osiągnięto danego celu, a 4 oznacza, że cel został w pełni osiągnięty, najwyżej oceniono stopień realizacji celu 3: Silna gospodarka lokalna i dobry dostęp do usług (na poziomie 2,8 pkt.). Niewiele niżej oceniono realizację celu 1: Spójne społeczeństwo lokalne (2,7 pkt.), a najniższej celu 2: Bezpieczeństwo mieszkańców i zdrowe środowisko (2,5 pkt.).

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Wykres 33. Ocena respondentów odnośnie tego, w jakim stopniu osiągnięto cele rewitalizacji wyznaczone w GPR. (n=48)

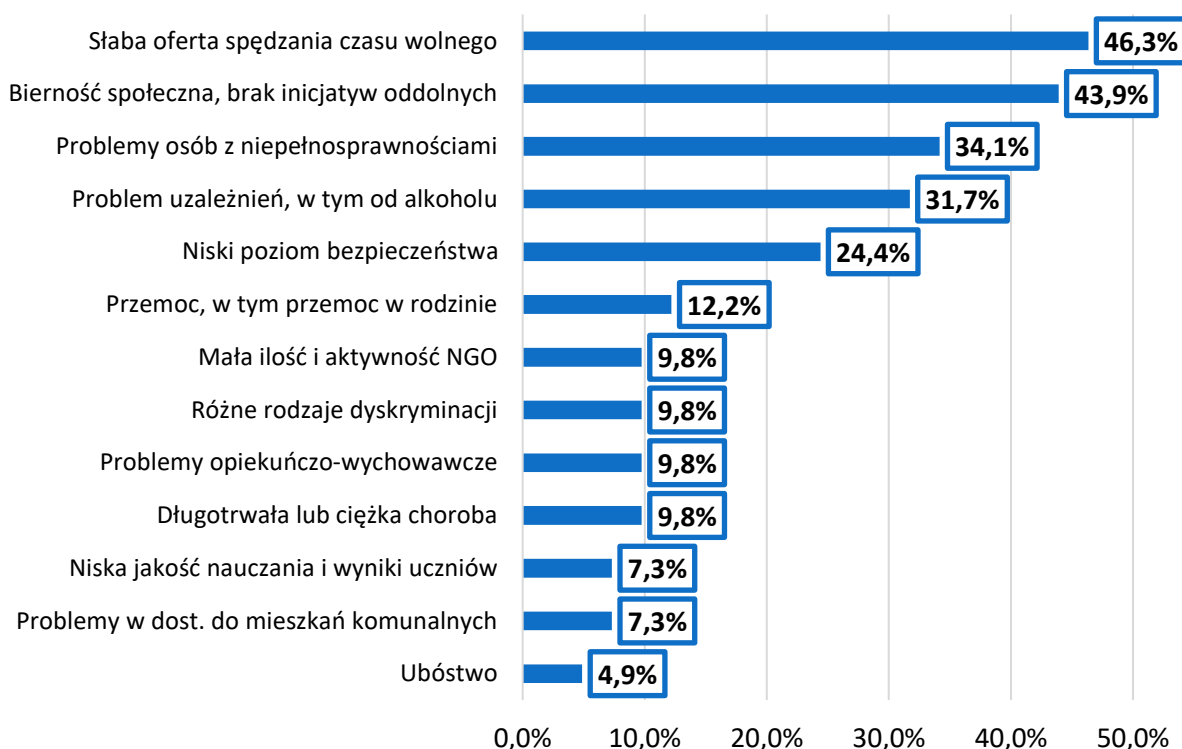

Źródło: opracowanie własne na bazie ankiet

75% respondentów uważa, że na podobszarach rewitalizacji w gminie Skawina nadal występują problemy społeczne i towarzyszące. 23% wstrzymało się od głosu. Zdaniem respondentów, główne poważne problemy społeczne i towarzyszące jakie występują na podobszarach rewitalizacji to:

- Słaba oferta spędzania czasu wolnego,
- Bierność społeczna, brak inicjatyw oddolnych,
- Problemy osób z niepełnosprawnościami,
- Problem uzależnień, w tym od alkoholu,
- Niski poziom bezpieczeństwa.

Wykres 34. Problemy społeczne i towarzyszące występujące według respondentów na podobszarach rewitalizacji. (n=41)

Źródło: opracowanie własne na bazie ankiet

W kontekście zidentyfikowanych problemów społecznych i towarzyszących, zdaniem 70,5% respondentów, gmina powinna opracować nowy Gminny Program Rewitalizacji.

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji, obejmująca analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji, obejmująca analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru, została opracowana w oparciu o kilka uzupełniających się procesów badawczych i źródeł danych. Pierwszym z nich były wnioski z analiz bazujących na danych statystyki publicznej, realizowanych w ujęciu dynamicznym (dotyczącym okresu przed i po wdrożeniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023) i porównawczym (wewnątrz gminy, jak również w odniesieniu do średnich dla powiatu krakowskiego i województwa małopolskiego), a także z analiz przestrzennych, które uwzględniały problemy społeczne i skorelowane z nimi w pozostałych 4 sferach zgodnych z ustawą (nawiązując do analiz wykonanych na etapie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji). Drugim były warsztaty diagnostyczne z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji, realizowane pod koniec 2023 r., w podziale na obszary funkcjonalne gminy. Kolejnym dyskusja ekspercka nad zgromadzonym materiałem i wypracowanie finalnych wniosków diagnostycznych.

Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie obszaru rewitalizacji w gminie Skawina

Obszar rewitalizacji w gminie Skawina zajmuje teren 405,58 ha. Na etapie delimitacji obszar zamieszkiwało 12 115 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 10 851 osób. Jest on podzielony na 22 podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Negatywne zjawiska, problemy obszaru widoczne są w dużej liczbie osób i rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej (ofertę wsparcia zapewnia Centrum Usług Społecznych w Skawinie oraz pozostałe instytucje na obszarze gminy). Dotyczą również niskiego poziomu bezpieczeństwa – publicznego (wykroczenia, przestępstwa, zdarzające się akty wandalizmu, chuligaństwa i rozbojów) i komunikacyjnego (głównie w odniesieniu do niechronionych uczestników ruchu drogowego; w tym obszarze następuje znaczna poprawa dzięki prowadzonej polityce zrównoważonej mobilności). Poza tym, charakterystyczne jest słabe zintegrowanie mieszkańców, a także niska aktywności i partycypacja społeczna. Jednocześnie dużym potencjałem w zakresie jej pobudzenia posiadają lokalne organizacje społeczne i pozarządowe, nie jest on jednak na ten moment w pełni realizowany, choć gmina podejmuje działania w tym kierunku (m.in. finansowane przez samorząd Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych). W pewnym zakresie wpływają na to również braki w zakresie miejsc integracji oraz oferty spędzania czasu wolnego, choć również w tym przypadku widoczna jest aktywność gminy (lokalne instytucje kultury, nowe miejsca i przestrzenie dla mieszkańców, głównie dzięki zrealizowanym dotychczas przedsięwzięciom rewitalizacyjnym). W sferze gospodarczej obszar charakteryzuje się niższym poziomem przedsiębiorczości niż obszar całej gminy, a jednym z problemów pozostaje bezrobocie długoterminowe. W sferze środowiskowej dominującym problemem jest zanieczyszczenie środowiska, głównie powietrza. Sytuacja ulega jednak ciągłej poprawie, dzięki konsekwentnej polityce gminnej (różnego rodzaju programy i projekty dotacyjne i inne) oraz aktywności mieszkańców (m.in. wymiana nieekologicznych źródeł ciepła). Powierzchnia gminy objęta jest w całości obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, jednak wciąż aktualnym problemem widocznym na obszarze rewitalizacji są braki w zakresie kompleksowego i zintegrowanego zagospodarowania przestrzeni publicznych. Szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji przedstawia tabela.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 18. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie obszaru rewitalizacji w gminie Skawina

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Dysproporcje w tempie zmian liczby ludności pomiędzy poszczególnymi obszarami gminy, wytworzenie się miejsc o niższej atrakcyjności osadniczej, - Przyrost ludności w wieku poprodukcyjnym, występujący niezależnie od wzrostu liczby mieszkańców ogółem, - Duża liczba rodzin zagrożonych problemami społecznymi (np. ubóstwo, bezrobocie) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wyższa niż średnio w gminie, - Duża liczba osób i rodzin dotkniętych niepełnosprawnością w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wyższa niż średnio w gminie, - Rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą i objęte niebieską kartą, - Problem uzależnień (alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne), - Nasilone problemy społeczne i zdrowotne, w tym jako skutek pandemii COVID-19, m.in. w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, - Niska średnia powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych w przeliczeniu na mieszkańca mieszkania komunalnego, - Wysoka liczba wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wyższa niż średnio w gminie, - Przestępstwa, szczególnie na terenie miejskiej części obszaru rewitalizacji, - Akty wandalizmu, chuligaństwa i rozbojów wpływające na niskie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, szczególnie na terenie miejskiej części obszaru rewitalizacji, - Niski poziom zintegrowania społecznego, w tym podział na starych i nowych mieszkańców, a także mieszkańców miasta i obszarów wiejskich, - Indywidualizm, pracoholizm, konsumpcyjny styl życia, przekładający się na bierność, słabe zaangażowanie oraz rozpad więzi społecznych, - Wskazywane przez część mieszkańców braki w zakresie miejsc integracji i aktywności społecznej i kulturalnej, spędzania czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, szczególnie na terenie miejskiej części obszaru rewitalizacji, - Braki w zakresie oferty spędzania czasu wolnego (także wydarzeń) dla różnych grup mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, - Zakres i jakość wybranych inwestycji rewitalizacyjnych nie spełnia oczekiwań części mieszkańców, - Niewykorzystany w pełni potencjał organizacji pozarządowych, w szczególności w zakresie integracji i aktywizacji mieszkańców, organizacji oferty spędzania czasu wolnego, - Problem bezrobocia długotrwałego.	- Wysokie zagęszczenie stowarzyszeń - liczba stowarzyszeń w promieniu 1 km większa niż średnio w gminie, - Funkcjonujące Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych, - Aktywne grupy nieformalne oraz organizacje pozarządowe i społeczne – stowarzyszenia, fundacje, KGW, - Jednostki OSP – wysoki poziom przygotowania do działań przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, a także istotna rola animacyjno-kulturalna, - Wysoka frekwencja wyborcza (zjawisko widoczne w skali całego kraju – rekordowa frekwencja w wyborach do Sejmu i Senatu w 2023 r.), - Zainteresowanie mieszkańców życiem i rozwojem gminy, gotowość do współpracy z samorządem lokalnym, - Zadowalające wyniki nauczania (rozumiane jako rezultaty egzaminów ósmoklasisty), - Nowopowstałe miejsca integracji oraz aktywności społecznej i kulturalnej, głównie dzięki zrealizowanym dotychczas przedsięwzięciom rewitalizacyjnym, szczególnie na terenie wiejskiej części obszaru rewitalizacji, - Nowopowstałe przestrzenie integracji oraz aktywności ruchowej, głównie dzięki zrealizowanym dotychczas przedsięwzięciom rewitalizacyjnym, szczególnie na terenie wiejskiej części obszaru rewitalizacji, - Działalność i oferta lokalnych instytucji kultury - Centrum Kultury i Sportu w Skawinie, Miejska Biblioteka Publiczna w Skawinie, - Działalność i oferta lokalnych instytucji pomocy społecznej - Centrum Usług Społecznych w Skawinie, Centrum Wspierania Rodziny w Skawinie, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Skawinie, - Kadry samorządowe w różnych sferach usług publicznych o wysokich kompetencjach i doświadczeniu, - Skuteczność gminy w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów i programów.
Sfera gospodarcza	
- Niski poziom przedsiębiorczości - liczba przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców mniejsza niż średnio w gminie, - Zgłaszana przez niektórych pracodawców trudność w pozyskiwaniu lokalnych pracowników z uwagi na dużą konkurencję (m.in. warunki pracy,	- Poprawa sytuacji w zakresie bezrobocia, - Zorganizowane i uzbrojone obszary aktywności gospodarczej – atrakcyjność i potencjał inwestycyjny gminy, - Miejsca pracy oferowane przez firmy w ramach obszarów aktywności gospodarczej, w tym liczne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

wynagrodzenia, świadczenia dodatkowe) ze strony pracodawców z aglomeracji krakowskiej, głównie Krakowa.	średnie i duże przedsiębiorstwa - szansa na znalezienie pracy w pobliżu domu, - Aktywna polityka gospodarcza gminy - funkcjonujące Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Rada Przedsiębiorczości, - Przebieg lub bliskość szlaków turystycznych, m.in. Wiśłana Trasa Rowerowa, Skarby Blisko Krakowa, - Dobre skomunikowanie gminy i terenów inwestycyjnych z otoczeniem (autostrada A4, port lotniczy, kolej).
Sfera techniczna	
- Zły stan niektórych dróg, ciągów pieszych, - Braki w zakresie ciągów pieszych, pieszo-rowerowych i rowerowych, co ma negatywny wpływ na poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz dostępność różnego rodzaju usług, - Bariery architektoniczne w budynkach i przestrzeniach publicznych, - Braki w zakresie wyposażenia w kanalizację na terenie wiejskiej części obszaru rewitalizacji, - Zdegradowane tereny przemysłowe, - Zły stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz rowów i kanałów melioracyjnych na niektórych odcinkach.	- Wyposażenie w infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną, szczególnie terenu miejskiej części obszaru rewitalizacji, - Wysoki poziom gazyfikacji gminy, - Rozwinięta sieć elektroenergetyczna, - Doinwestowane i odpowiednio, nowoczesnie wyposażone instytucje publiczne.
Sfera środowiskowa	
- Niskie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, - Problem zanieczyszczenia powietrza - niska emisja w okresie jesienno-zimowym, wpływ przemysłu, - Problem zanieczyszczenia wód, - Niski poziom retencjonowanej wody, - Problemy gospodarki odpadami - niezadowalający odsetek odpadów zebranych selektywnie, dzikie wysypiska śmieci, - Obszary składowania odpadów przemysłowych (hałdy, popielniki).	- Poprawa jakości powietrza, w tym dzięki konsekwentnej polityce gminnej i zrealizowanym dotychczas przedsięwzięciom rewitalizacyjnym, - Realizowane przez gminę programy w zakresie popularyzacji odnawialnych źródeł energii, - Realizowane przez gminę programy w zakresie gromadzenia, zagospodarowania i wykorzystania wód opadowych lub roztopowych w miejscu ich powstawania, - Funkcjonowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Skawinie, rosnący odsetek odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów, - Wysoki społeczny priorytet związany z ochroną środowiska, - Walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru rewitalizacji, szczególnie na obszarach wiejskich gminy.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Zagrożenia w ruchu drogowym dotyczące głównie niechronionych uczestników (piesi, rowerzyści itp.) - duże natężenie ruchu i szybka jazda samochodów, szczególnie na terenie wiejskiej części obszaru rewitalizacji, - Duża ilość samochodów w przestrzeniach publicznych, w szczególności na osiedlach mieszkaniowych, na terenach miejskich podobszarów rewitalizacji i przy generatorach ruchu na terenach wiejskich podobszarów rewitalizacji. Problemy w znalezieniu miejsca parkingowego w bezpośrednim sąsiedztwie miejsc docelowych podróży, - Niewystarczająca liczba przyjaznych, funkcjonalnych i atrakcyjnych przestrzeni publicznych, w tym terenów zielonych, - Braki w zakresie kompleksowego i zintegrowanego zagospodarowania przestrzeni publicznych, w tym terenów zielonych, które jednocześnie odpowiadałyby na możliwości, potrzeby i oczekiwania różnych grup	- Objęcie całej gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, - Wysoka dostępność komunikacyjna, - Konsekwentne rozwijanie sieci połączeń pieszo-rowerowych, - Polityka gminna w zakresie zrównoważonej mobilności, - Wysoka dostępność infrastruktury obsługi podróżnych - odległość do najbliższego przystanku mniejsza niż średnia dla terenu całej gminy, - Nowa infrastruktura kolejowa i związana z obsługą podróżnych, jednocześnie wzrost znaczenia transportu kolejowego dzięki uruchomieniu Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej – szybszy dojazd do Krakowa, mniejszy ruch samochodowy i związane z tym uciążliwości środowiskowe i społeczne, - Przebieg lub bliskość Kanału Łączany-Skawina z drogą rowerową, Wiślanej Trasy Rowerowej w kierunku

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

społecznych, kreując ofertę wspólnego spędzania czasu wolnego, • Brak infrastruktury towarzyszącej drogom rowerowym (miejsca odpoczynku, mała gastronomia, toalety, wiaty rowerowe itp.)	Krakowa – dostępność komunikacyjna oraz możliwości rekreacji i wypoczynku, • Wysoka dostępność placów zabaw - odległość do placów zabaw mniejsza niż średnia dla terenu całej gminy, w tym dzięki zrealizowanym dotychczas przedsięwzięciom rewitalizacyjnym, • Wysoka dostępność infrastruktury społecznej i kulturalnej/miejsc spędzania czasu wolnego - odległość do najbliższej świetlicy lub biblioteki mniejsza niż średnia dla terenu całej gminy, w tym dzięki zrealizowanym dotychczas przedsięwzięciom rewitalizacyjnym, • Rozwinięta sieć placówek oświatowych, • Potencjał rozwojowy i społeczny (w szczególności sportowy, rekreacyjny, wypoczynkowy) zdegradowanych obszarów przemysłowych w połączeniu z planami gminy i dużym zainteresowaniem społecznym w zakresie jego wykorzystania.
---	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy, panelu eksperckiego oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji⁹

⁹ W ramach prac diagnostycznych zrealizowano m.in. analizy przestrzenne dotyczące: liczby mieszkańców oraz zmian w tym zakresie, liczby osób zagrożonych ubóstwem i bezrobociem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r., liczby osób dotkniętych niepełnosprawnością w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r., liczby osób z rodzin wielodzietnych, zagrożonych przemocą i objętych niebieską kartą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022, liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2023 r., liczby przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r., wyników ze sprawdzianu po szkole podstawowej w gminie Skawina w latach 2016 i 2022, liczby stowarzyszeń w promieniu 1 km od miejsca zamieszkania mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r., liczby wykroczeń na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2023 r., średniej odległości od miejsca zamieszkania mieszkańców do najbliższego placu zabaw w gminie Skawina w 2023 r., średniej odległości od miejsca zamieszkania mieszkańców do najbliższej świetlicy lub biblioteki w gminie Skawina w 2023 r., średniej odległości od miejsca zamieszkania mieszkańców do przystanku w gminie Skawina w 2023 r. Pojawiające się w tabelach określenia oceniające („dużo”, „mało”, niewystarczająco” itp.) stanowią efekt dyskusji warsztatowych angażujących mieszkańców oraz specjalistów z gminy. Jednocześnie w przypadku powyższych zagadnień mają swoje uzasadnienie we wspomnianych analizach przestrzennych, a szczególne dane można zweryfikować w tabelach dostępnych w rozdziale dotyczącym charakterystyki i diagnozy sytuacji gminy Skawina w latach 2016-2023, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji.

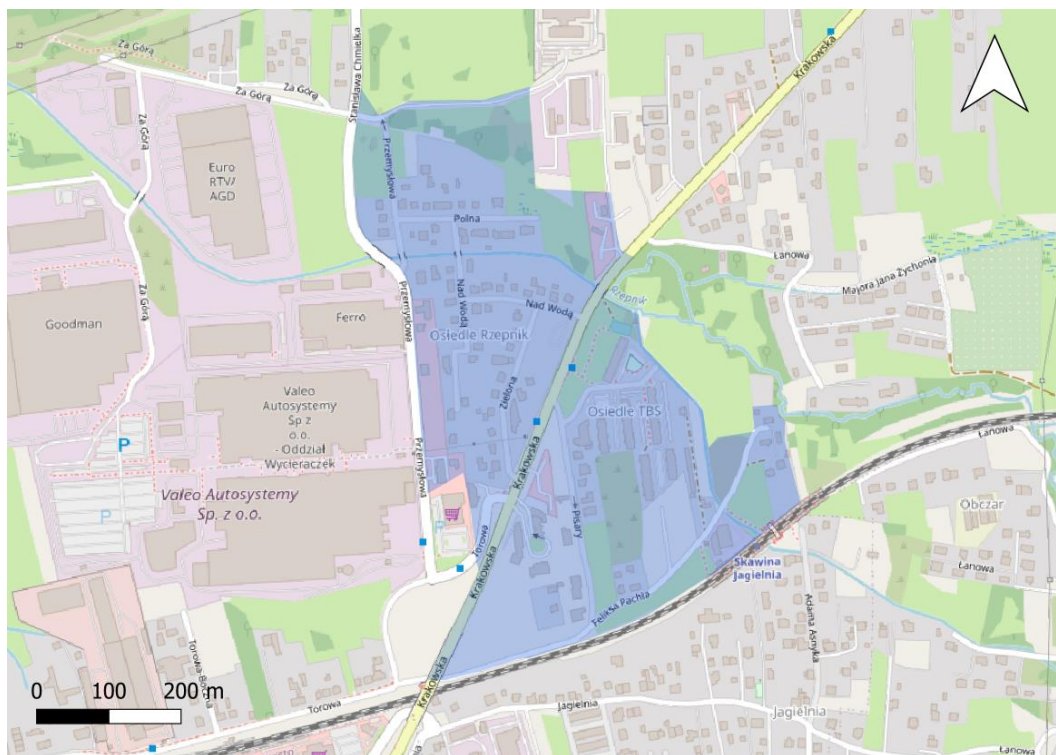
Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie poszczególnych podobszarów rewitalizacji w gminie Skawina

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 1 - OSIEDLE „RZEPNIK”

Podobszar rewitalizacji nr 1 zajmuje teren 26,23 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 667 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 795 osób. Podobszar położony jest w północno-wschodniej części miasta Skawina na terenie osiedla Rzepnik.

Wśród mieszkańców podobszaru zidentyfikowano osoby i rodziny zagrożone problemami społecznymi, w tym m.in. ubóstwem i bezrobociem, choć jednocześnie zarejestrowanych jest tu stosunkowo dużo firm, a miejsca pracy dostępne są również w sąsiadującej strefie aktywności gospodarczej, która - poza tym pozytywnym aspektem - generuje jednak problemy środowiskowe oraz uciążliwości dla mieszkańców. Podobszar charakteryzuje się niskim poziomem kapitału społecznego, co wyraża się m.in. w słabym poczuciu przywiązania do gminy jako miejsca życia czy niewielkiej aktywności społecznej w organizacjach pozarządowych. Ponadto, występuje tu szereg problemów technicznych, które dotyczą w szczególności stanu infrastruktury komunikacyjnej i innej oraz tego, że nie nadąża za rozbudową mieszkalnictwa (zły stan oraz braki w zakresie dróg i chodników, niedostateczna zdaniem mieszkańców liczba miejsc parkingowych, wzmożony ruch i korki na ul. Krakowskiej), co ma przełożenie na poczucie bezpieczeństwa komunikacyjnego jego mieszkańców, a także trudności funkcjonalno-przestrzennych związanych z dostępem do różnego rodzaju usług: szkoły podstawowej, miejsc spędzania czasu wolnego itp. Należy zwrócić uwagę, że infrastruktura społeczna (przedszkole, żłobek, szkoła, miejsca rekreacji) znajduje się w innej części miasta oddzielonej w układzie północ - południe od podobszaru linią kolejową nr 94, która stanowi barierę utrudniającą sprawny dostęp pieszy lub rowerowy do ww. infrastruktury, natomiast w układzie wschód - zachód podobszar jest rozdzielony drogą krajową nr 44. Są to dwie istotne bariery przestrzenne wpływające na dezintegrację urbanistyczną a w efekcie społeczną.

Rysunek 17. Podobszar rewitalizacji nr 1 - osiedle „Rzepnik”

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 19. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 1 - osiedle „Rzepnik”

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Rodziny zagrożone problemami społecznymi (np. ubóstwo, bezrobocie), - Osoby i rodziny dotknięte niepełnosprawnością, - Akty wandalizmu (m.in. zniszczone przystanki, graffiti), - Wysoka liczba wykroczeń (parkingowe, samochodowe, zaśmiecanie), - Mała liczba stowarzyszeń działających na terenie podobszaru, - Słabe wyniki egzaminu po szkole podstawowej, - Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym i rowerowym, - Dezintegracja mieszkańców (można np. wyróżnić 3 grupy: mieszkańcy tzw. „Starego Rzepnika”, starsze osoby z osiedla TBS oraz rodziny z małymi dziećmi z TBS), - Mieszkańcy TBS nie czują się mieszkańcami Skawiny, bardziej identyfikują się z przedmieściami Krakowa, - Brak miejsca spotkań mieszkańców osiedla, - Brak przestrzeni dla dzieci i młodzieży, - Braki w zakresie infrastruktury rekreacyjno-sportowej, - Brak publicznego żłobka i przedszkola, a dodatkowo szkoły w tej części miasta, - Planowane nowe bloki na Rzepniku - kilkaset nowych mieszkańców w kontekście braku odpowiedniej infrastruktury technicznej i społecznej.	- Zaangażowanie zarządu osiedla, - Świadomość mieszkańców, że integracja jest potrzebna.
Sfera gospodarcza	
- Brak społecznej odpowiedzialności biznesu, - Negatywny wpływ sąsiadującej z podobszarem Strefy Aktywności Gospodarczej na otoczenie i środowisko, - Mała atrakcyjność lokalnych firm pod kątem zatrudnieniowym dla mieszkańców.	Działające na terenie podobszaru firmy.
Sfera techniczna	
- Zły stan dróg i chodników, - Duży ruch samochodowy na ul. Krakowskiej stanowiącej główne połączenie drogowe z Krakowem, ruch samochodowy (osobowy, także ciężarowy) związany z zakładami przemysłowymi znajdującymi się w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru, - Zły stan techniczny rowów i kanałów odpływowych, - Braki w zakresie chodników i ciągów pieszo - rowerowych (m.in. ul. Krakowska), - Infrastruktura nie nadąża za rozbudową mieszkalnictwa.	- Obszar generalnie wyposażony w kanalizację sanitarną, - Bliskość Dworca PKP, stacja Skawina-Jagielnia, przejście nadziemne.
Sfera środowiskowa	
- Duże zanieczyszczenie powietrza pyłami zawieszonymi (głównie przez działalność przemysłową), - Zagrożenie powodzią (potok Rzepnik), - Uciążliwości zapachowe związane z emisją odorów z zakładów przemysłowych, - Hałas, zarówno z zakładów przemysłowych, jak i komunikacyjny. - Zanieczyszczenie powietrza spowodowane komunikacją samochodową.	- Potok Rzepnik, który przepływa przez środek podobszaru, a także tereny zielone wzdłuż potoku możliwe do wykorzystania jako tereny rekreacyjne i wypoczynkowe, - Bliskość natury i enklawy zieleni, - Bliskość terenów zielonych (Jagielnia, Rzepnik), możliwych do zagospodarowania jako park lub rekreacyjny teren zielony, - Otwarcie ogródków działkowych.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
Wskazywane przez część mieszkańców braki w zakresie miejsc parkingowych,	- Wysoka dostępność komunikacyjna, - Domy i obejścia w zdecydowanej większości zadbane,

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

• Słaba dostępność najbliższej szkoły podstawowej, • Duża odległość do miejsc umożliwiających uprawianie sportu w czasie niepogody i okresie zimowym - sali gimnastycznej, • Bariery przestrzenne utrudniające rozwój i integrację obszaru (DK44, linia kolejowa), a także wydłużające i utrudniające dojazd do miejsc i instytucji publicznych, • Wzmożony ruch i korki na ul. Krakowskiej. • Brak infrastruktury pieszo-rowerowej wzdłuż ul. Krakowskiej na całej jej długości.	• Wzrost znaczenia transportu kolejowego, w tym: uruchomienie Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej (mniejszy ruch samochodowy i związane z tych uciążliwości środowiskowe i społeczne).
---	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 2 - UL. ENERGETYKÓW – ZABUDOWA KOMUNALNA

Podobszar rewitalizacji nr 2 zajmuje teren 5,29 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 161 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 139 osób. Całość terenu stanowi obszar przemysłowy (dawna fabryka pustaków) z przyległymi terenami mieszkaniowymi – budynki komunalne (w dawnych hotelach robotniczych). Podobszar położony jest w północnej części miasta Skawina.

Na terenie podobszaru odnotowano występowanie niekorzystnych zjawisk społecznych, jak: alkoholizm, wandalizm, chuligaństwo i rozboje. Duża jest również liczba osób i rodzin zagrożonych problemami społecznymi: bezrobociem, ubóstwem, a także rodzin wielodzietnych, zagrożonych przemocą i objętych niebieską kartą. Występuje tu szereg problemów technicznych, jak: zły stan techniczny budynków, mieszkania o niskim standardzie, oraz trudności funkcjonalno-przestrzennych związanych z dostępem do różnego rodzaju usług: szkoły podstawowej, miejsc spędzania czasu wolnego itp. Podobszar zlokalizowany jest w sąsiedztwie rzeki Skawinki, co ma przełożenie na problemy powodziowe, ale jednocześnie stanowi o potencjale środowiskowym i ewentualnie pod kątem zagospodarowania na cele rekreacyjne.

Rysunek 18. Podobszar rewitalizacji nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 20. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru		Silne strony, potencjały podobszaru	
Zabudowa komunalna			
Sfera społeczna			
- Przestępstwa i wykroczenia, - Rodziny zagrożone problemami społecznymi (np. ubóstwo, bezrobocie), - Rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą i objęte niebieską kartą, - Osoby i rodziny dotknięte niepełnosprawnością, - Występowanie zjawiska alkoholizmu i narkomanii, - Akty chuligaństwa i rozbojów, - Wandalizm (zniszczone przystanki, graffiti), - Mała średnia powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych na mieszkańca mieszkania komunalnego, - Niskie wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, - Bezrobocie długotrwałe, - Słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami, - Niewystarczająca liczba wydarzeń dla lokalnej społeczności, - Poczucie izolacji od miasta, życia na „zapomnianych peryferiach”, w miejscu zaniedbanym, stygmatyzującym, powszechnie uznawanych za gorsze, - Brak poczucia bezpieczeństwa, stabilizacji życiowej i identyfikacji z miejscem zamieszkania związane z czasowym meldunkiem większości mieszkańców.		- Aktywna, niewielka grupa mieszkańców, w tym zrzeszonych w organizacjach pozarządowych, - Mieszkańcy gotowi do współpracy przy minimum pomocy i wsparcia ze strony władz miasta. Od lat samodzielnie organizują swoje życie rodzinne w trudnych warunkach lokalowych.	
Sfera gospodarcza			
Niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców.		W najbliższym otoczeniu podobszaru znajduje się kilka dużych prężnie działających firm (Vesuvius, Elektrownia CEZ Skawina).	
Sfera techniczna			
- Zły stan techniczny obiektów (budynków mieszkalnych lub/i publicznych). Trudne warunki lokalowe (mieszkania ze wspólnymi łazienkami) brak miejsc do magazynowania rzeczy (piwnica, balkon, wózkarnia, garaż) typowych dla budownictwa mieszkalnego (niektóre bloki są starymi hotelami robotniczymi). - Zdewastowane i opuszczone tereny poprzemysłowe		Obszar wyposażony w kanalizację sanitarną.	
Sfera środowiskowa			
- Duże zanieczyszczenie powietrza, - Mieszkańcy skarżą się na uciążliwość zakładów oraz oczyszczalni ścieków (hałas, przykry zapach, ruch komunikacyjny), - Problemy powodziowe.		- Obszary nieużytkowane wzdłuż rzeki Skawinki możliwe do zagospodarowania na cele rekreacyjne i wypoczynkowe, - Ogródki działkowe.	
Sfera funkcjonalno-przestrzenna			
- Duża odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Duża odległość do miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu – urządzonego skweru/ parku, - Duża odległość do budynków publicznych – miejsc spędzania wolnego czasu (świetlice/biblioteki), - Duża odległość do miejsc umożliwiających uprawianie sportu w czasie niepogody i okresie zimowym - sali gimnastycznej, - Bariery przestrzenne utrudniające rozwój i integrację z innymi obszarami miasta oraz wydłużające i utrudniające dotarcie do instytucji i miejsc publicznych (m.in. rzeka Skawinka, tory kolejowe), - Obszar dojścia do dworca kolejowego wymagający inwestycji ukierunkowanych na poprawę stanu technicznego, estetyki i bezpieczeństwa.		- Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, - Teren przed blokiem jako zasób do potencjalnego zagospodarowania na miejsce aktywności lokalnej, - Bliskość dworca kolejowego, co daje dobre skomunikowanie SKA z Krakowem, - Bliskość Kanału Łączany-Skawina z drogą rowerową – dostępność komunikacyjna, możliwości rekreacji i wypoczynku.	

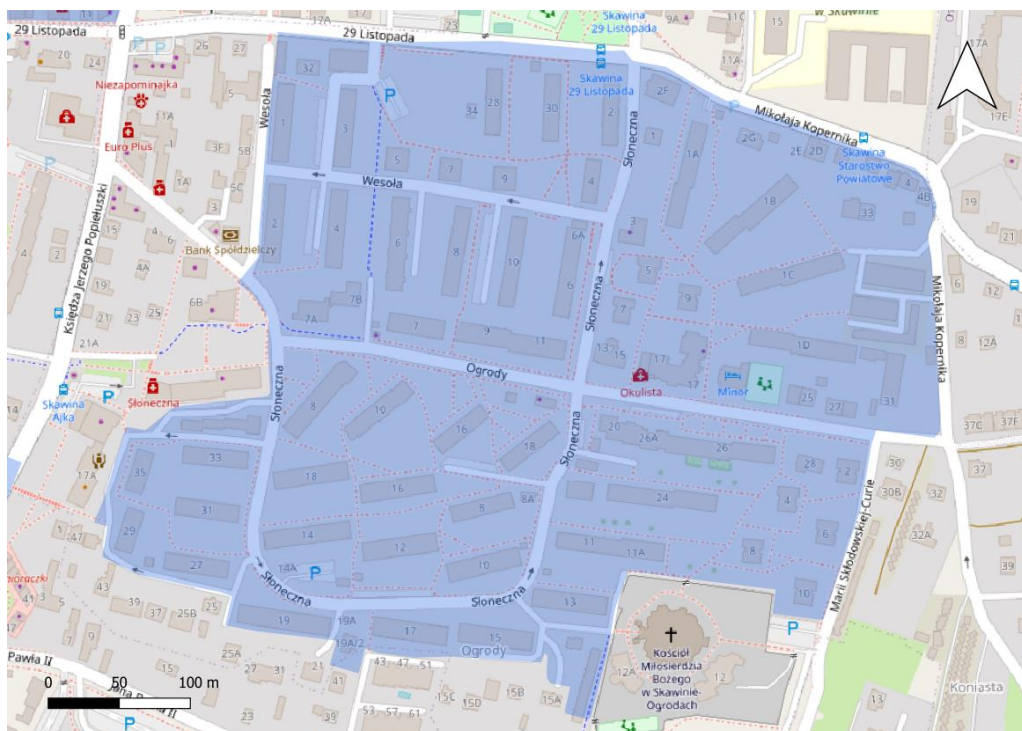
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 3 - OSIEDLE „OGRODY”

Podobszar rewitalizacji nr 3 zajmuje teren 19,03 ha. Na etapie delimitacji zamieszkiwało go 6 438 osób. W 2023 r. liczba mieszkańców wyniosła 5 504 osoby. Podobszar położony jest w centralnej części miasta Skawina na terenie jednego z większych osiedli mieszkaniowych z lat 70. – osiedla Ogrody.

Podobszar cechuje się dużym zagęszczeniem ludności ze względu na budynki wielomieszkaniowe. Jednocześnie charakterystyczne jest słabe zintegrowanie mieszkańców – duża atomizacja, brak poczucia wspólnoty, w połączeniu ze słabym zaangażowaniem w sprawy osiedla. Problemem jest również niskie poczucie bezpieczeństwa związane z wciąż często występującymi aktami wandalizmu, chuligaństwa i przemocy (niszczenie mienia, zjawisko „mowy nienawiści” na murach, rozboje, pobicia, poważne incydenty i przestępstwa kryminalne), a także z zagrożeniami w ruchu drogowym. W tym drugim przypadku kluczowe są utrudnienia w dojeździe na teren podobszaru m.in. służb ratunkowych (np. karetki czy straży pożarnej), co jest konsekwencją wąskich ulic, dużego ruchu i jednocześnie nieprawidłowego parkowania przez część kierowców, a także funkcjonujące niebezpieczne skrzyżowania (ul. Ogrody z ul. Kopernika, ul. Słoneczna z Kopernika). W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych na podobszarze powstało Centrum Aktywności Kulturalnej, które cieszy się dużym zainteresowaniem społecznym, głównie osób starszych, co jest szansą dla włączenia pozostałych grup oraz wzmocnienia integracji i aktywności wszystkich mieszkańców. Znaczący potencjał w tym zakresie mają również lokalne organizacje pozarządowe. Na terenie podobszaru znajdują się mieszkania spółdzielcze i komunalne, których metraż w przeliczeniu na mieszkańca oraz standard nie są zadowalające i negatywnie wpływają na jakość życia osób je zamieszkujących. Na terenie osiedla „Ogrody” stwierdzono ponadto dysfunkcje przestrzeni wspólnych, jak: braki w zakresie małej architektury, niewystarczające wyposażenie placów zabaw (jeden z nich znajduje się bezpośrednio na terenie podobszaru), bariery architektoniczne. Jednocześnie potencjałem podobszaru jest bliskość centrum miasta oraz dostępność różnego rodzaju miejsc usług, jak: przystanki, szkoła podstawowa, kompleksy handlowe, targowisko miejskie, hala widowiskowo-sportowa, boiska, Centrum Kultury i Sportu z basenem krytym oraz usługami rehabilitacyjnymi i zdrowotnymi itp.

Rysunek 19. Podobszar rewitalizacji nr 3 - osiedle „Ogrody”

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 21. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 3 - osiedle „Ogrody”

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru		Silne strony, potencjały podobszaru	
Sfera społeczna			
• Zjawisko „mowy nienawiści” (napisy na murach), • Przypadki wandalizmu (zniszczone przystanki itp.), • Chuligaństwo i rozboje, • Alkoholizm i narkomania, • Osoby i rodziny dotknięte niepełnosprawnością, • Niskie poczucie bezpieczeństwa związane z utrudnieniami w dojeździe na teren podobszaru służb porządkowych (np. karetka czy straży pożarnej), co jest spowodowane m.in. nieprawidłowo zaparkowanymi samochodami, • Brak identyfikacji dzieci i młodzieży z miejscem swojego zamieszkania i tym samym podejmowania działań na jego rzecz, • Przestępstwa i wykroczenia, • Mała średnia powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych na mieszkańca mieszkania komunalnego, • Mała średnia powierzchnia użytkowa mieszkań spółdzielczych na mieszkańca mieszkania spółdzielczego, • Niski stopień zaangażowania mieszkańców w sprawy osiedla (m.in. niska frekwencją na zebraniach), • Mieszkańcy nie stanowią zintegrowanej grupy – duża atomizacja, brak poczucia wspólnoty, • Duży ubytek liczby ludności w ostatnich kilku latach (według danych Urzędu Stanu Cywilnego w Skawinie).		• Duża liczba stowarzyszeń, • Zainteresowanie mieszkańców estetyką zieleni i zagospodarowaniem terenów wokół osiedla, • Działające Centrum Aktywności Kulturalnej, • Aktywne środowisko seniorów, m.in. Klub Relaks.	
Sfera gospodarcza			
• Mała liczba firm.		• Pobliskie targowisko miejskie.	
Sfera techniczna			
• Ulice wymagające modernizacji, zwłaszcza pod kątem rozwiązań dla pieszych, niepełnosprawnych oraz uporządkowania parkowania, • Braki w zakresie chodników, • Niewystarczające oświetlenie drogowe/osiedlowe, • Stan techniczny i wyposażenie placów zabaw na terenie podobszaru i w jego sąsiedztwie, potrzeba ich modernizacji, rozwoju i podniesienia dostępności.		• Obszar wyposażony w kompleksową infrastrukturę techniczną (kanalizacja, wodociąg, ciepło, gaz, szerokopasmowy Internet), • Infrastruktura rowerowa.	
Sfera środowiskowa			
• Zanieczyszczone trawniki, • Duże zanieczyszczenie powietrza pyłami zawieszonymi.		• Potencjał budynków wielomieszkaniowych w kontekście instalacji solarnych i/lub fotowoltaicznych, zrealizowane już inwestycje prywatne w tym zakresie, • Stosunkowo duża ilość zieleni pomiędzy blokami.	
Sfera funkcjonalno-przestrzenna			
• Niewystarczająca ilość ławek i koszy, • Brak udogodnień dla osób starszych, niepełnosprawnych i na wózkach, • Wskazywane przez część mieszkańców braki w zakresie miejsc parkingowych, • Parkowanie w miejscach niedozwolonych, • Wąskie ulice uniemożliwiające przejazd komunikacji zbiorowej, służb porządkowych i ratunkowych (ul. Ogrody, ul. 29 listopada), • Brak wybiegu dla psów/ psiego parku, • Niebezpieczne skrzyżowania (ul. Ogrody z ul. Kopernika, ul. Słoneczna z Kopernika).		• Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, • Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej, • Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu rozumiana jako średnia odległość do najbliższego parku/skweru, • Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, • Wysoka dostępność miejsc umożliwiających uprawianie sportu rozumiana jako średnia odległość do najbliższej sali gimnastycznej, • Wysoka dostępność placów zabaw, • Bliskość najważniejszych miejsc w mieście.	

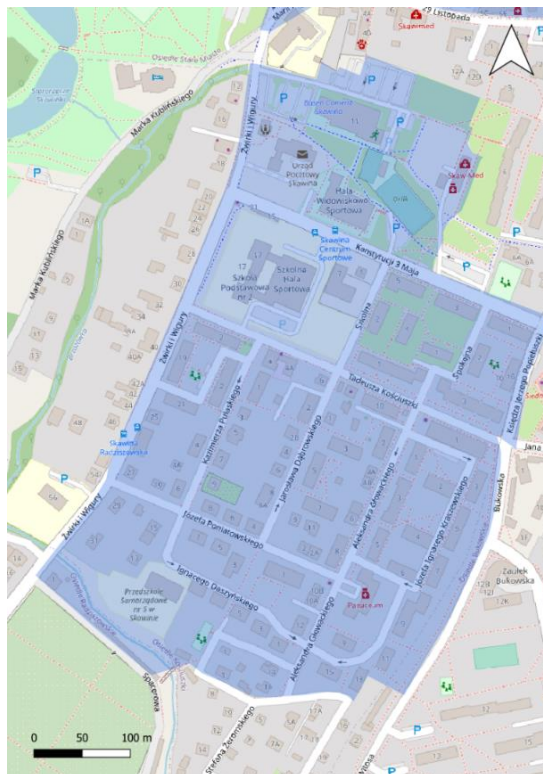
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 4 - OSIEDLE „STARE”

Podobszar rewitalizacji nr 4 zajmuje teren 21,75 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 2 648 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 2 364 osoby. Podobszar położony jest w centralnej części miasta Skawina na terenie osiedla Kościuszki – starego osiedla bloków wielorodzinnych.

Podobszar charakteryzują podobne negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały jak w przypadku podobszaru nr 3. Społeczność podobszaru stanowi grupę niezintegrowaną. Dużym problemem pozostają akty wandalizmu, chuligaństwa (szpecenie przestrzeni publicznej graffiti czy niszczenie małej architektury) oraz przemocy (rozboje, pobicia), co powoduje niskie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Wśród mieszkańców podobszaru zidentyfikowano osoby i rodziny zagrożone problemami społecznymi, w tym m.in. ubóstwem i bezrobociem, choć jednocześnie zarejestrowanych jest tu oraz w sąsiedztwie dużo firm, które - poza pozytywnym aspektem dotyczącym miejsc pracy - generują jednak problemy środowiskowe oraz uciążliwości dla mieszkańców. Na terenie podobszaru znajduje się szereg instytucji i miejsc publicznych, jak: Szkoła Podstawowa nr 2 oraz Liceum Ogólnokształcące, Centrum Kultury i Sportu z infrastrukturą sportową: basenem, halą, kompleksem boisk sportowych, Miejska Biblioteka Publiczna wraz z ofertą, Centrum Usług Społecznych i punkt pomocy rzeczowej „Otwarta szafa”, a jednocześnie zarejestrowanych jest dużo stowarzyszeń, co stanowi potencjał dla działań rewitalizacyjnych, głównie w zakresie wsparcia, integracji i aktywizacji mieszkańców. Analizy przestrzenne potwierdziły dużą dostępność różnego rodzaju usług, jak: przystanki, szkoła podstawowa, miejsca spędzania czasu wolnego (poza wspomnianymi wcześniej, m.in. place zabaw i tereny zielone, w pobliżu Ośrodek Kulturalno-Rekreacyjny „Gubałówka”, który wymaga modernizacji, ale ma duży potencjał w skali obszaru i całej gminy). Na terenie podobszaru stwierdzono ponadto problemy dotyczące niedostosowania przestrzeni do osób ze szczególnymi potrzebami. Często są przypadki parkowania w miejscach niedozwolonych.

Rysunek 20. Podobszar rewitalizacji nr 4 - osiedle „Stare”

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 22. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 4 - osiedle „Stare”

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Wysoka liczba wykroczeń, - Akty wandalizmu, chuligaństwa i rozbojów wpływające na niskie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, - Rodziny zagrożone problemami społecznymi (np. ubóstwo, bezrobocie), - Osoby i rodziny dotknięte niepełnosprawnością, - Mała średnia powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych na mieszkańca mieszkania komunalnego, - Słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami, - Niewystarczająca liczba wydarzeń dla lokalnej społeczności, - Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców obszaru, w tym brak aktywności młodych ludzi - Mieszkańcy nie stanowią zintegrowanej grupy, brak silnych więzi społecznych, - Niskie poczucie bezpieczeństwa, - Place zabaw, które wymagają modernizacji i rozwoju, - Duży ubytek ludności podobszaru w ciągu ostatnich kilku lat (według danych Urzędu Stanu Cywilnego w Skawinie).	- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kazimierza Wielkiego (dysponująca m.in. halą sportową), Centrum Kultury i Sportu (infrastruktura sportowa: basen, hala, orlik), wraz z ich ofertą (w tym działania integrujące i aktywizujące mieszkańców), - Duża liczba stowarzyszeń, - Chęć mieszkańców do bliższej współpracy ze służbami miejskimi, policją i strażą miejską, doświadczenie i monitorowanie miejsc niebezpiecznych, - Centrum Usług Społecznych w Skawinie, punkt pomocy rzeczowej „Otwarta szafa”, - Lodowisko, - Szkoła średnia – Liceum Ogólnokształcące.
Sfera gospodarcza	
Wpływ zakładów przemysłowych w Skawinie na środowisko naturalne.	- Duża liczba firm, - Sklepy, punkty usługowe.
Sfera techniczna	
Niedostosowanie przestrzeni do osób z niepełnosprawnościami, starszych oraz opiekunów z dziećmi.	- Obszar wyposażony w kompleksową infrastrukturę techniczną (kanalizacja, wodociąg, ciepło, gaz, szerokopasmowy Internet), - Dobra infrastruktura pieszka
Sfera środowiskowa	
- Zanieczyszczenie powietrza, - Zły stan wiat śmietnikowych i ich otoczenia.	- Brak nielegalnych wysypisk śmieci, - Zieleń między blokami.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Wskazywane przez część mieszkańców trudności w znalezieniu miejsc parkingowych w bezpośrednim pobliżu celów podróży, - Parkowanie w miejscach niedozwolonych, - Brak urządzonych terenów zielonych i spacerowych (np. parków kieszonkowych), - Braki w zakresie systemu monitoringu wizyjnego.	- Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, - Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej, także dostępność przedszkola, - Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu rozumiana jako średnia odległość do najbliższego parku/skweru, - Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki), - Wysoka dostępność miejsc umożliwiających uprawianie sportu rozumiana jako średnia odległość do najbliższej sali gimnastycznej, - Wysoka dostępność placów zabaw, - Podwórka osiedlowe, - Bliskość Ośrodka Kulturalno-Rekreacyjnego „Gubałówka” (wymaga modernizacji, ale ma duży potencjał w skali obszaru i całej gminy), - Bliskość Parku Miejskiego i Błoni Skawińskich.

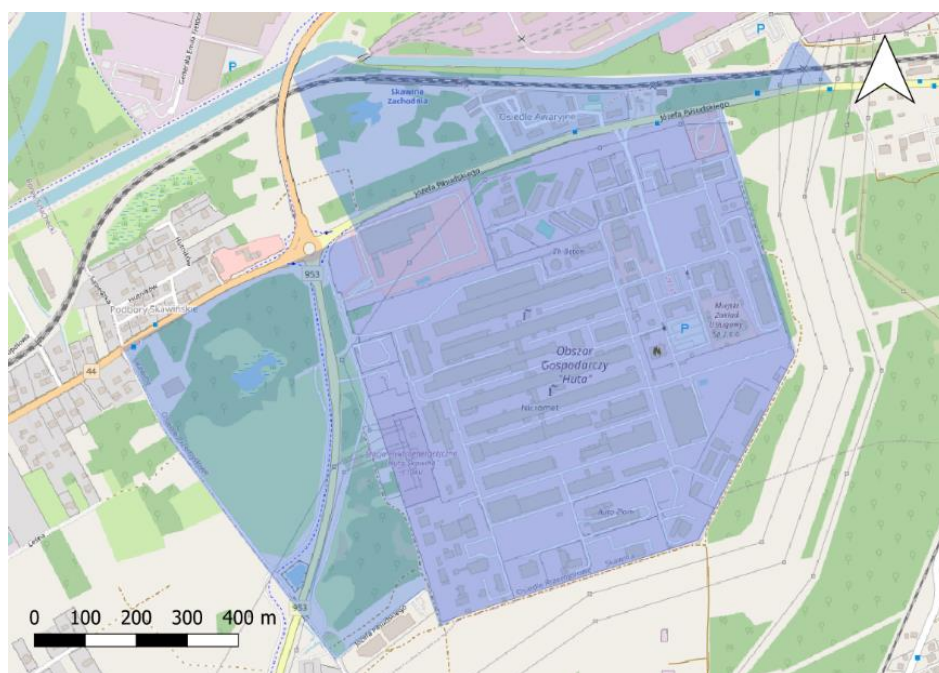
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 5 - OBSZAR POPRZEMYSŁOWY „HUTA” ORAZ OSIEDLE „AWARYJNE”

Podobszar nr 5 zajmuje teren 102,61 ha. Na etapie delimitacji zamieszkiwały go 482 osoby. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 399 osób. Podobszar zlokalizowany w zachodniej części miasta Skawina.

Całość terenu na południe od ul. J. Piłsudskiego stanowi zdegradowany obszar przemysłowy (dawnej huty aluminium) z przyległym wysypiskiem związanym z dawną produkcją. Wysypisko nie zostało do dziś zrekultywowane i stanowi uciążliwość dla przyległych terenów mieszkaniowych. Na terenie podobszaru odnotowano występowanie niekorzystnych zjawisk społecznych, jak: alkoholizm, wandalizm, chuligaństwo i rozboje. Duża jest liczba osób i rodzin zagrożonych problemami społecznymi: bezrobociem, ubóstwem, dotkniętych niepełnosprawnością, a także rodzin wielodzietnych, zagrożonych przemocą i objętych niebieską kartą. Wysoki udział w całkowitej liczbie mieszkańców stanowią lokatorzy mieszkań komunalnych (zabudowa wzdłuż ul. J. Piłsudskiego), których wielkość i standard są niskie. Jednocześnie niewielka jest liczba zarejestrowanych tu organizacji pozarządowych, które mogłyby choć częściowo realizować działania z zakresu wsparcia, wspólnej animacji i aktywizacji mieszkańców. Diagnoza wykazała również brak miejsc spotkań, integracji, spędzania czasu wolnego. W ramach działań rewitalizacyjnych w trakcie realizacji pozostaje Centrum Aktywności Kulturalnej, które powinno rozwiązać te problemy i stać się nowym potencjałem podobszaru. Jednocześnie problemem podobszaru jest stosunkowo duża odległość od centrum miasta, co – również przy występujących barierach przestrzennych - uniemożliwia korzystanie w pełny sposób z oferty dostępnej w sąsiedztwie (duża odległość do najbliższej szkoły, parku, sali gimnastycznej itp.). Problemem dla mieszkańców jest ponadto obecność w bezpośrednim sąsiedztwie zakładów przemysłowych, które powodują duże uciążliwości, jak: zanieczyszczenie powietrza, hałas, ruch samochodowy. Dużym potencjałem natomiast jest skomunikowanie podobszaru – infrastruktura drogowa i kolejowa, w tym dla obsługi podróżnych. Do użytku oddany został zmodernizowany przystanek kolejowy Skawina Zachodnia, co gwarantuje szybki i komfortowy dojazd do Krakowa. W sąsiedztwie podobszaru przebiega Kanał Łączany-Skawina z drogą rowerową. Natomiast brakuje połączenia podobszaru ciągiem pieszo-rowerowym z centrum miasta wzdłuż ul. Piłsudskiego, która jest arterią ruchliwą i niebezpieczną.

Rysunek 21. Podobszar rewitalizacji nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 23. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Wysoka liczba wykroczeń, - Rodziny zagrożone problemami społecznymi (np. ubóstwo, bezrobocie), - Rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą i objęte niebieską kartą, - Osoby i rodziny dotknięte niepełnosprawnością, - Akty wandalizmu (m.in. zniszczone przystanki, graffiti), - Alkoholizm i narkomania, - Mała średnia powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych na mieszkańca mieszkania komunalnego, - Zadłużenie mieszkań komunalnych w przeliczeniu na mieszkańca mieszkania komunalnego, - Mała liczba stowarzyszeń, - Brak zadaszonej przestrzeni publicznej umożliwiającej mieszkańcom organizowanie spotkań osiedlowych, - Brak miejsca rekreacji i wypoczynku w pobliżu podobszaru, - Słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami, - Niewystarczająca liczba wydarzeń dla lokalnej społeczności, - Duży ubytek mieszkańców podobszaru w ostatnich kilku latach (według danych Urzędu Stanu Cywilnego w Skawinie).	- Wąwóz (stare wyrobisko) za blokami – aktualnie miejsce rekreacji mieszkańców, - Aktywna grupa mieszkańców skupionych wokół zarządu osiedla, - Mieszkańcy gotowi do współpracy na partnerskich warunkach – aktywni i chętni do konsultowania i rozmów z samorządem, - Dobre wyniki egzaminu po szkole podstawowej, - Doposażony plac zabaw oraz boisko.
Sfera gospodarcza	
- Uciążliwości dla mieszkańców wywołane przez zakłady przemysłowe (hałas, ruch samochodowy), - Zdegradowany obszar przemysłowy (teren byłej huty aluminium), o katastrofalnym stanie infrastruktury technicznej (drogi, sieci wodno-kanalizacyjne itp.), uniemożliwiającym prowadzenie wysokiej jakości działalności gospodarczej.	Duża liczba firm.
Sfera techniczna	
- Zły stan dróg, choć widoczne efekty ostatnich inwestycji, - Zły stan techniczny zabudowań, - Niewystarczająca infrastruktura piesza, pieszko-rowerowa i rowerowa.	- Pełne uzbrojenie terenu, - Zmodernizowana w ostatnich latach infrastruktura drogowa na terenie osiedla (drogi, parkingi).
Sfera środowiskowa	
- Mała ilość instalacji solarnych, - Zanieczyszczenie powietrza pyłami zawieszonymi, - Zanieczyszczone wody, - Zanieczyszczenia przemysłowe, - Bliska odległość do obszaru dawnych wysypisk odpadów przemysłowych, - Hałas od obwodnicy.	- Niewiele nielegalnych wysypisk śmieci, - W otoczeniu osiedla liczne nieuporządkowane tereny zielone (porośnięte krzewami łąki, las).
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Duża odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Duża odległość do miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu – urządzonego skweru/ parku, - Duża odległość do miejsc umożliwiających uprawianie sportu w czasie niepogody i okresie zimowym - sali gimnastycznej,	- Zasoby terenów miejskich obok osiedla. Istnieje możliwość (wspólne z mieszkańcami) zagospodarowania terenu w pobliżu bloków pomiędzy nową obwodnicą a nowym przystankiem PKP i blokami lub/i przekształcenie na ten cel byłego składowiska śmieci (po remediacji), - Obszar dobrze skomunikowany DK44 i linia kolejowa nr 94,

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

• Brak urządzonych terenów zielonych i spacerowych, a jednocześnie bariery utrudniające dojście do takowych w sąsiedztwie podobszaru. • Zbyt mała liczba przejść dla pieszych, • Bariery architektoniczne.	• Zmodernizowany przystanek Skawina Zachodnia (dwa perony połączone przejściem podziemnym, windy), przesunięty bliżej osiedli, co gwarantuje szybki i komfortowy dojazd do Krakowa, • Bliskość Kanału Łączany-Skawina z drogą rowerową, • Bliskość obwodnicy – dostępność komunikacyjna.
--	--

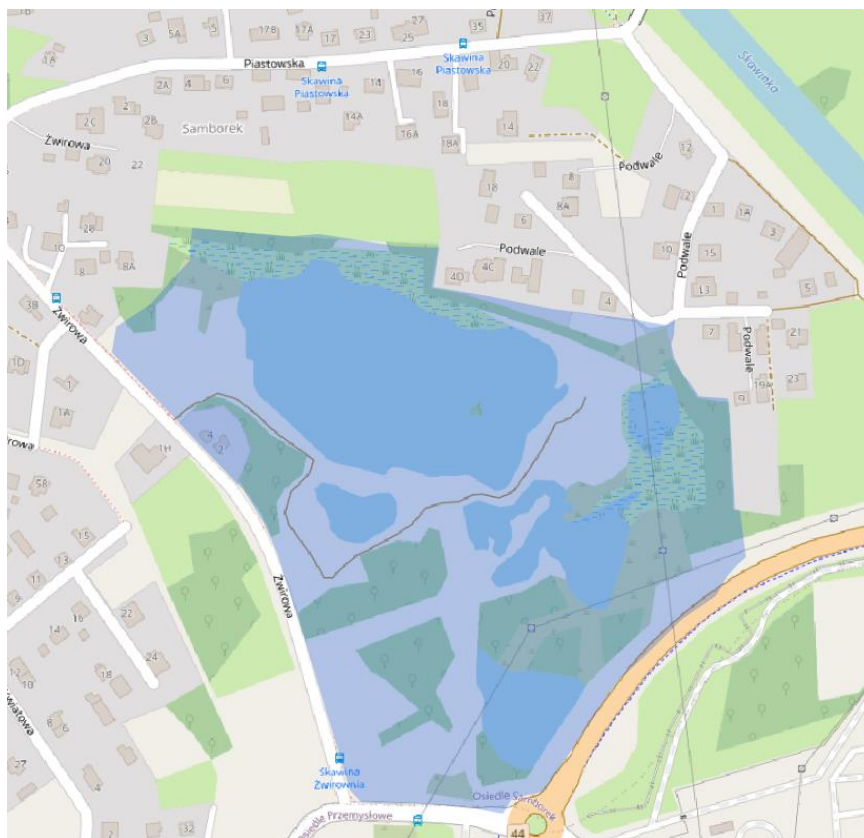
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 6 – OBSZAR POPRZEMYSŁOWY „SAMBOREK”

Podobszar rewitalizacji nr 6 zajmuje teren 12 ha. Na etapie delimitacji obszar zamieszkiwały 2 osoby. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców nie zmieniła się. Podobszar zlokalizowany w północno-zachodniej części miasta Skawina.

Całość terenu stanowi obszar przemysłowy (załana kopalnia odkrywkowa żwiru i piasku). Teren częściowo został zasypany odpadami z zakładów przemysłowych ze Skawiny. Wyrębisko nie zostało do dziś zrehabilitowane i stanowi uciążliwość dla przyległych terenów mieszkaniowych, jednocześnie będąc ogromnym potencjałem do wykorzystania. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych opracowano, z zaangażowaniem strony społecznej, koncepcję zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego i edukacyjnego terenu. Podobszar bezpośrednio sąsiaduje z podobszarem nr 2 (oddzielony granicą, którą stanowi obwodnica miasta), oraz podobszarem nr 5 (oddalony ok 700 m od tego podobszaru) i stanowi potencjał również dla tych podobszarów. Podobszar praktycznie jest niezamieszkały, ale został włączony do rewitalizacji jako samodzielny podobszar, ponieważ jest istotny społecznie, a jednocześnie wyłączony ze względu na zdegradowanie przez działalność przemysłową.

Rysunek 22. Podobszar rewitalizacji nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 24. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
Mała liczba mieszkańców w podobszarze.	- Koło wędkarskie, które opiekuje się terenem, - Duże zainteresowanie społeczne obszarem i jego zagospodarowaniem.
Sfera gospodarcza	
Obszar na którym nie jest prowadzona działalność usługowa, gospodarcza.	
Sfera techniczna	
- Teren jest nieuzbrojony, jednak przebiegają przezeń napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia, - Teren jest trudnodostępny dla osób niepełnosprawnych, - Brak obiektów małej architektury.	
Sfera środowiskowa	
- Zdegradowany obszar wyrobisk żwiru i piasku, - Pod cienką warstwą ziemi znajdują się odpady przemysłowe, które nielegalnie zostały składowane w latach 90, - Niedogodności związane z ruchem na obwodnicy (hałas, zanieczyszczenia powietrza) - Teren zanieczyszczony wymagający prac remediacyjnych, - Brak roślinności wysokiej wzdłuż paneli przy obwodnicy - kwestia poprawy estetyki oraz zwiększenia ilości zieleni.	- W miejscach podmokłych występują cenne zbiorowiska roślinności bagiennej, - Na terenie znajdują się charakterystyczne polany, jedna w centrum żwirowni oraz trzy kolejne – w części południowej przy zbiegu ulicy Energetyków i Żwirowej, w części północno-zachodniej oraz północno-wschodniej, - Różne gatunki ptaków i dzikie zwierzęta (sarny, dziki itp.).
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Teren to obniżona względem otaczającego terenu niecka powstała w wyniku odkrywkowej eksploatacji kopalin. Dno niecki wyrobiska dawnej żwirowni jest prawie płaskie i znajdują się w nim wypełnione wodą obniżenia powyrobiskowe, które tworzą kilka zbiorników wodnych. Stan i ukształtowanie dna zbiorników są nieznane, - Nielegalne użytkowanie terenu jako kąpielisko, ryzyko utonięcia w sezonie letnim, - Ruchliwe drogi w sąsiedztwie podobszaru, dodatkowo bliskość betoniarń, która generuje ruch samochodów ciężarowych w otoczeniu podobszaru – kwestia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a także oddziaływania na środowisko i otoczenie.	- Miejsce możliwe do zagospodarowania/przystosowania na cele rekreacyjne i wypoczynkowe (pozytywne przykłady z innych gmin: Zabierzów, Kłaj, Radłów, Kraków), - Potencjalne miejsce spotkań, eventów, wydarzeń rekreacyjnych i sportowych integrujących społeczność, - Bliskość obwodnicy – dostępność komunikacyjna, - Dobra dostępność komunikacji publicznej, - W sąsiedztwie ścieżki rowerowej na wałach Skawinki, w tym połączenie z Wiślaną Trasą Rowerową i ścieżką wzdłuż Kanału Skawina-Łączany – dostępność komunikacyjna, możliwości rekreacji i wypoczynku, - Wypracowana w ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych koncepcja zagospodarowania rekreacyjnego żwirowni.

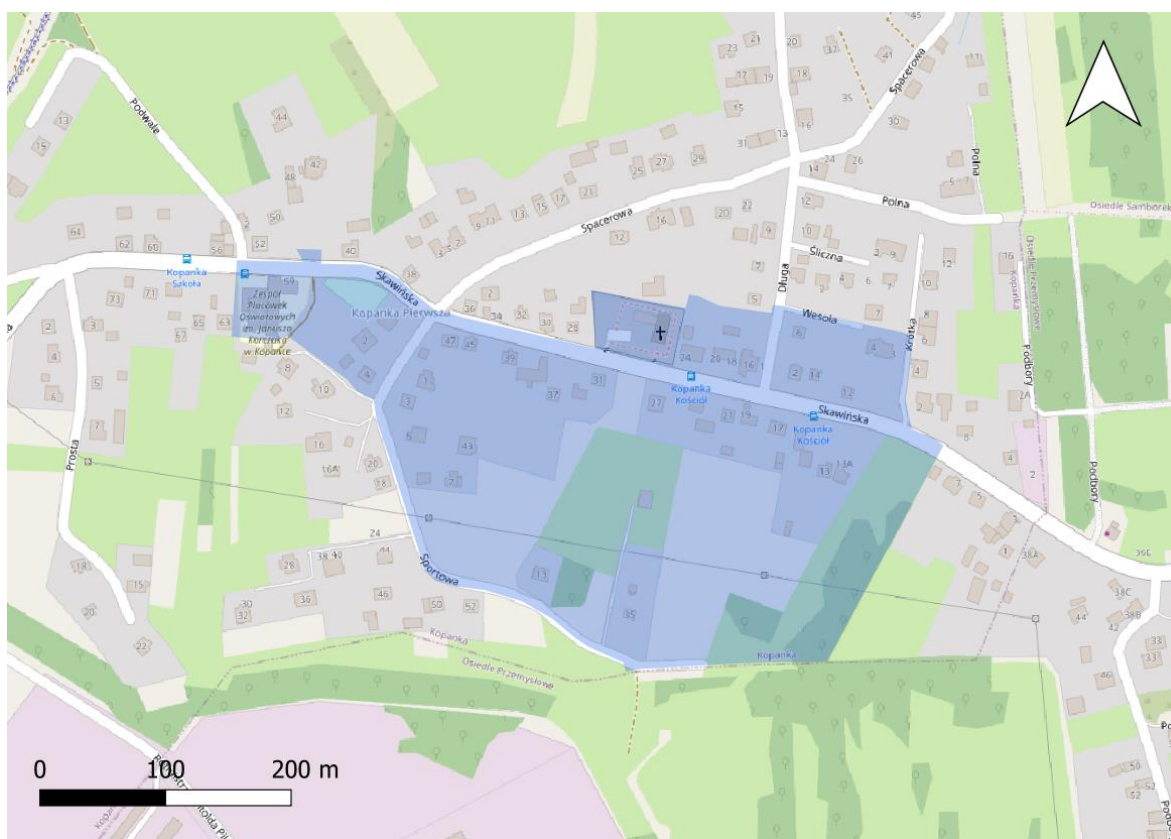
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 7 - SOLECTWO KOPANKA

Podobszar rewitalizacji nr 7 zajmuje 11,21 ha. Na etapie delimitacji zamieszkiwało go 110 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 122 osoby. Podobszar zlokalizowany jest w północnej części gminy Skawina na terenie tzw. Kopanki Pierwszej.

Na terenie podobszaru występują problemy społeczne związane z niskim poziomem aktywności społecznej mieszkańców, o czym świadczy m.in. niska gęstość stowarzyszeń. Pozytywnym wyjątkiem są osoby zrzeszone w OSP oraz Stowarzyszeniu Między Wisłą a Skawinką. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych rozbudowano dotychczasową infrastrukturę rekreacyjną - plac zabaw, nowoczesne boisko, siłownię zewnętrzną oraz miejsce do spotkań i relaksu, w którym mieszkańcy mogą zrobić grilla. Miejsce to cieszy się rosnącym zainteresowaniem mieszkańców, którzy jednak postulują poprawki i uzupełnienia, aby była ona w pełni funkcjonalna i spełniała swoją rolę społeczną. Ponadto w pobliżu obszaru przebiega Wiślana Trasa Rowerowa wałem Wisły a następnie wzdłuż Kanału Łęczańskiego. Mieszkańcy wskazują na brak zorganizowanej oferty czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami. Jest to wyzwanie m.in. dla placówek oświatowych. Szkoła dysponuje salą sportową oraz charakteryzują ją dobre wyniki nauczania, co stanowi istotny potencjał podobszaru. Negatywny wpływ na jakość życia mieszkańców ma niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym. Podobszar sąsiaduje ze Skawińskim Obszarem Gospodarczym, będącym zapleczem miejsc pracy, ale równocześnie stanowiącym problemy środowiskowe i uciążliwości powodowane wzmożonym ruchem samochodowym.

Rysunek 23. Podobszar rewitalizacji nr 7 - sołectwo Kopanka

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 25. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 7 - sołectwo Kopanka

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Osoby i rodziny dotknięte niepełnosprawnością, - Brak miejsc na spotkania dla organizacji pozarządowych, - Brak zorganizowanej oferty czasu wolnego dla rodziców z dziećmi, młodych ludzi, seniorów i osób niepełnosprawnych, - Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakami w ciągach pieszych i oświetleniu, - Niedostosowanie funkcjonalne nawierzchni w siłowni zewnętrznej, - Brak zadaszenia nad grillem ogólnodostępnym, - Brak boiska sportowego, - Mała liczba stowarzyszeń.	- Działające Stowarzyszenie Między Wisłą a Skawinką, - Aktywne i młode osoby zaangażowane w OSP, - Szkoła i przedszkole (salka i hall szkolny jako miejsce spotkań Rady Sołeckiej), - Salka nad kościołem – „świątlica wiejska” (miejsce otwarte dla parafian), - Miejsce przylegające do Skawińskiego Obszaru Gospodarczego (SOG) – obecnie miejsce imprez plenerowych dla mieszkańców, - Cieszący się popularnością plac zabaw i miejsce spotkań z grillem – w pobliżu szkoły podstawowej, - Dobre wyniki egzaminu po szkole podstawowej.
Sfera gospodarcza	
Uciążliwość zakładów przemysłowych zlokalizowanych w SOG (m.in. wzmożony ruch samochodowy).	- Działające na terenie podobszaru firmy, - Bliskość strefy przemysłowej SOG i miejsc pracy.
Sfera techniczna	
- Zagrożenie powodziowe wynikające ze złego stanu systemu przeciwpowodziowego – wały, rowy, pompy - Zły stan techniczny niektórych dróg i chodników.	- Obszar wyposażony w kanalizację sanitarną i wodociąg, - Obszar wyposażony w światłowód.
Sfera środowiskowa	
Nieprzestrzeganie uchwały antysmogowej, zanieczyszczenie powietrza w okresie zimowym w wyniku niskiej emisji.	- Brak nielegalnych wysypisk śmieci, - Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, - Możliwość dofinansowania nowych technologii np. paneli solarnych, - Dzika zieleń, podmokłe lub zarośnięte pola.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Duża odległość do miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu – urządzonego skweru/ parku, - Duża odległość do budynków publicznych – miejsc spędzania wolnego czasu (świątlice/biblioteki), - Ograniczenie dostępu do miejsc i usług (np. szkoła, sklep, lekarz, biblioteka) z powodu braku chodników, - Niezadawalająca częstotliwość połączeń MPK do Skawiny, - Brak drogi rowerowej na wale Wisły na odcinku Brzeźnica-Facimiech-Ochodza-Kopanka-Skawina (jest wzdłuż Kanału Łęczańskiego).	- Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, - Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Wysoka dostępność miejsc umożliwiających uprawianie sportu rozumiana jako średnia odległość do najbliższej sali gimnastycznej, - Teren pod boisko sportowe, - Bliskość Kanału Łęczany-Skawina oraz wału na Wiśle z ciągami pieszo-rowerowymi – dostępność komunikacyjna i możliwości rekreacji.

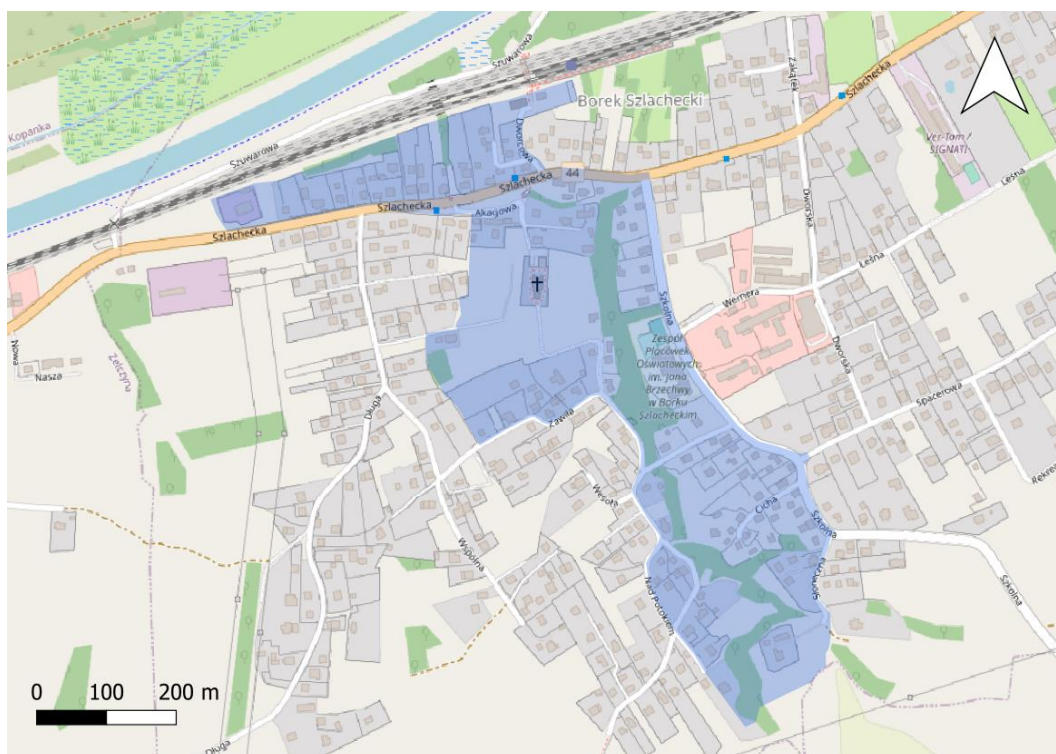
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 8 - SOŁECTWO BOREK SZLACHECKI

Podobszar rewitalizacji nr 8 zajmuje 24,33 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 350 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 333 osoby. Podobszar zlokalizowany jest w północno-centralnej części gminy Skawina na terenie sołectwa Borek Szlachecki.

Przez podobszar przebiega droga krajowa nr 44 Kraków - Oświęcim, po której kursuje linia MPK oraz prywatni przewoźnicy, co stanowi o jego wysokiej dostępności komunikacyjnej. Droga ta zyskała w ostatnich latach na znaczeniu w związku z rozwojem gospodarczym regionu oraz rozwojem osadnictwa w położonych wzdłuż niej miejscowościach. Głównym problemem dla mieszkańców jest niskie poczucie bezpieczeństwa z powodu częściowego braku chodników i odpowiedniego oświetlenia w kontekście dużego natężenia ruchu i bardzo szybkiej jazdy samochodów. Szansą jest bliskość linii kolejowej i przystanku kolejowego Podbory Skawińskie z parkingiem P&R i B&R oraz wzrastająca rola transportu kolejowego (dzięki uruchomieniu Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej), co gwarantuje szybki dostęp do Skawiny i Krakowa. Podobny aspekt ma przebiegająca przez podobszar nowa droga rowerowa wzdłuż Kanału Łączany-Skawina, która dodatkowo stwarza możliwości rekreacji i wypoczynku. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych udało się rozwiązać problem braku miejsc spotkań i spędzania czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców – powstało Centrum Aktywności Kulturalnej. Dojazd/dojście do niego wymaga odpowiedniego oznaczenia, ponieważ znajduje się ono poza centrum wsi. Kolejnym etapem powinien być rozwój i dostosowanie oferty do potrzeb i oczekiwań społecznych. Podobnie w odniesieniu do nowej infrastruktury rekreacyjno-sportowej, jak: boisko wielofunkcyjne i siłownia zewnętrzna. Jest to rola m.in. dla organizacji społecznych i pozarządowych (OSP, KGW, LKS), których potencjał nie jest w pełni wykorzystywany. Mieszkańcy zwracają uwagę na szereg niekorzystnych zjawisk wpływających na jakość środowiska naturalnego w podobszarze, w tym skażenie przez zakłady przemysłowe Skawiny (w samym podobszarze występuje mała liczba firm i miejsc pracy) czy obecność nielegalnych wysypisk śmieci.

Rysunek 24. Podobszar rewitalizacji nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 26. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane częściowym brakiem chodników i oświetlenia, - Brak aktywności młodzieży w życiu wsi, - Mniejszy komfort życia spowodowany wibracjami i hukiem z trakcji kolejowej (szczególnie składów jadących z paliwem do elektrowni), a także dużego natężenia ruchu tranzytowego na DK44, - Rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą, problemami społecznymi i objęte niebieską kartą.	- Dobre wyniki egzaminu po szkole podstawowej, - Aktywna Rada Sołecka, Ochotnicza Straż Pożarna i Koło Gospodyń Wiejskich, LKS, - Wysoki kapitał społeczny – nieliczni, ale aktywni mieszkańcy, - Teren zielony z zabytkowymi drzewami - jako potencjalne miejsce rekreacji (problem własność prywatna tego terenu), - Centrum Aktywności Kulturalnej w Borku Szlacheckim jako miejsce spotkań, zabaw, wystaw, warsztatów itp., - Nowe boisko wielofunkcyjne, siłownia zewnętrzna oraz ścieżka rowerowa.
Sfera gospodarcza	
Mała liczba firm na podobszarze rewitalizacji.	- Bliskość stref gosp. SOG, SAG HUTA, - Sklep, paczkomat na podobszarze.
Sfera techniczna	
- Zły stan techniczny niektórych dróg i chodników, - Braki w zakresie ciągów pieszych i pieszorowerowych.	- Obszar wyposażony w kanalizację sanitarną i wodociąg, - Nowy budynek OSP.
Sfera środowiskowa	
- Obecność nielegalnych wysypisk śmieci, - Zaniedbane przepusty i zarośnięte rowy melioracyjne, - Zanieczyszczenie powietrza (niska emisja, przemysł).	- Duża ilość instalacji solarnych, - Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, - Potencjał środowiskowy i rekreacyjny potoku oraz jego otoczenia.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Duża odległość do miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu – urządzonego skweru/ parku, - Duża odległość do ogólnodostępnego placu zabaw, - Zagrożenia w ruchu drogowym - duże natężenie ruchu, bardzo szybka jazda samochodów, - Brak oznaczenia dojazdu/dojścia do Centrum Aktywności Kulturalnej, który jest poza centrum wsi.	- Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, - Wysoka dostępność miejsc umożliwiających uprawianie sportu rozumiana jako średnia odległość do najbliższej sali gimnastycznej, - Tereny w rejonie boiska LKS będące własnością gminy i przeznaczone w MPZP na potrzeby społeczne (teren w niedalekiej odległości od podobszaru), - Bliskość linii kolejowej i przystanku kolejowego Podbory Skawińskie z parkingiem P&R i B&R oraz wzrastająca rola transportu kolejowego (dzięki uruchomieniu Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej) – szybki dostęp do Skawiny i Krakowa, - Przebiegająca przez obszar rewitalizacji droga rowerowa wzdłuż Kanału Łączany-Skawina, łącząca wieś ze Skawiną, Krakowem, Brzeźnicą – możliwości rekreacji i wypoczynku oraz dostępność komunikacyjna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

Przez podobszar przebiega droga krajowa nr 44 Kraków - Oświęcim, po której kursuje linia MPK oraz prywatni przewoźnicy, co stanowi o jego wysokiej dostępności komunikacyjnej. Problemem dla mieszkańców jest jednak niskie poczucie bezpieczeństwa z powodu braku chodników i poboczy oraz przejść dla pieszych w kontekście dużego natężenia ruchu i bardzo szybkiej jazdy samochodów. Szansą jest dostęp do przystanku kolejowego, plany dotyczące budowy parkingu P&R i B&R oraz wzrastająca rola transportu kolejowego (dzięki uruchomieniu Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej), co gwarantuje szybki i komfortowy dojazd do Skawiny i Krakowa. Podobny aspekt ma przebiegająca przez podobszar nowa droga rowerowa wzdłuż Kanalu Łączany-Skawina, która dodatkowo stwarza możliwości rekreacji i wypoczynku. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych udało się stworzyć nowoczesny kompleks sportowo-rekreacyjny. Potrzebne są jednak odpowiednie działania animacyjne, jak również – zgodnie ze zgłaszanymi przez mieszkańców potrzebami i oczekiwaniami – generalny rozwój zorganizowanej oferty czasu wolnego. Wyzwaniem jest ponadto integracja, aktywizacja i partycypacja społeczna, szczególnie nowych mieszkańców. Jest to zadanie m.in. dla szkoły podstawowej (która odnotowuje zadowalające wyniki nauczania, dysponuje halą sportową) oraz zarejestrowanych lokalnie organizacji społecznych i pozarządowych.

The map shows the Zelenyá Súdka river flowing through the city. The proposed park area is highlighted in blue. Surrounding areas include residential neighborhoods with house numbers, streets like Krakovská, Zelenyá Súdka, and Dvorská, and a railway line. A scale bar indicates 0 to 100 meters.

78

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 27. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 9 - sołectwo Zelczyna

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą, problemami społecznymi i objęte niebieską kartą, - Braki w zakresie zorganizowanej oferty czasu wolnego, w tym dla osób niepełnosprawnych oraz młodych ludzi po zakończeniu edukacji, - Brak animatorów zajęć czasu wolnego na zrewitalizowanych terenach i nie tylko (boisko, filia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Skawinie), - Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakiem chodników i poboczy oraz przejść dla pieszych, - Niski stopień integracji nowych mieszkańców, - Brak przedszkola.	- Wysokie wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, - Duża liczba stowarzyszeń, - Działające od lat, zintegrowane środowisko kobiet tworzące dwie organizacje: Koło Gospodyń Wiejskich (KGW) i Klub Seniora, - Szkoła z halą sportową jako centrum życia lokalnego, - Budynek starej szkoły, którego właścicielem jest gmina Skawina, kompleksowo wyremontowany i mieszczący oddział Miejskiej Biblioteki Publicznej w Skawinie, jak również pełniący funkcję świetlicy wiejskiej, znajdujący się w niedalekiej odległości od podobszaru, - Nowoczesny teren rekreacyjno-sportowy dla mieszkańców wsi: boisko piłkarskie, teren rekreacyjny z wiatą, zaplecze dla sportu.
Sfera gospodarcza	
	Działające na terenie podobszaru firmy.
Sfera techniczna	
- Braki w zakresie chodników (przede wszystkim przy drodze DK44, ale również za mostem w kierunku Ochodzy), - Braki w zakresie bezpiecznych przejść dla pieszych, - Braki w zakresie oświetlenia, potrzeba modernizacji, - Wymagający remontu i rozbudowy budynek szkoły, - Zaniedbana stacja kolejowa i perony.	- Podobszar wyposażony w kanalizację sanitarną i sieć wodociągową, - Podobszar zgazyfikowany, - Podobszar w zasięgu sieci teleinformatycznych.
Sfera środowiskowa	
- Zły stan systemu przeciwpowodziowego, co ma wpływ na bezpieczeństwo podobszaru, - Zanieczyszczenie powietrza w okresie zimowym.	Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Zagrożenia w ruchu drogowym - duże natężenie ruchu, bardzo szybka jazda samochodów, - Brak miejsc postojowych oraz infrastruktury towarzyszącej (ławki, toaleta, stojaki na rowery itp.) przy drodze rowerowej wzdłuż Kanału Łęczyńskiego.	- Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, - Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Wysoka dostępność miejsc umożliwiających uprawianie sportu - sali gimnastycznej (także boiska), - Dostęp do przystanku kolejowego, plany dotyczące budowy parkingu P&R i B&R, połączenia SKA, - Obszar w najbliższym sąsiedztwie szkoły podstawowej, przeznaczony jest na usługi społeczne (sport, kultura, miejsce odpoczynku dla rowerzystów), - Duży potencjał rekreacyjny podobszaru (teren przeznaczony w MPZP pod działalność sportowo – rekreacyjną), - Prywatna działka w sąsiedztwie boiska, która pozwoliłaby na poprawę infrastruktury sportowej (np. boisko do tenisa), - Przebiegająca przez obszar rewitalizacji droga rowerowa wzdłuż Kanału Łęczyńskiego.

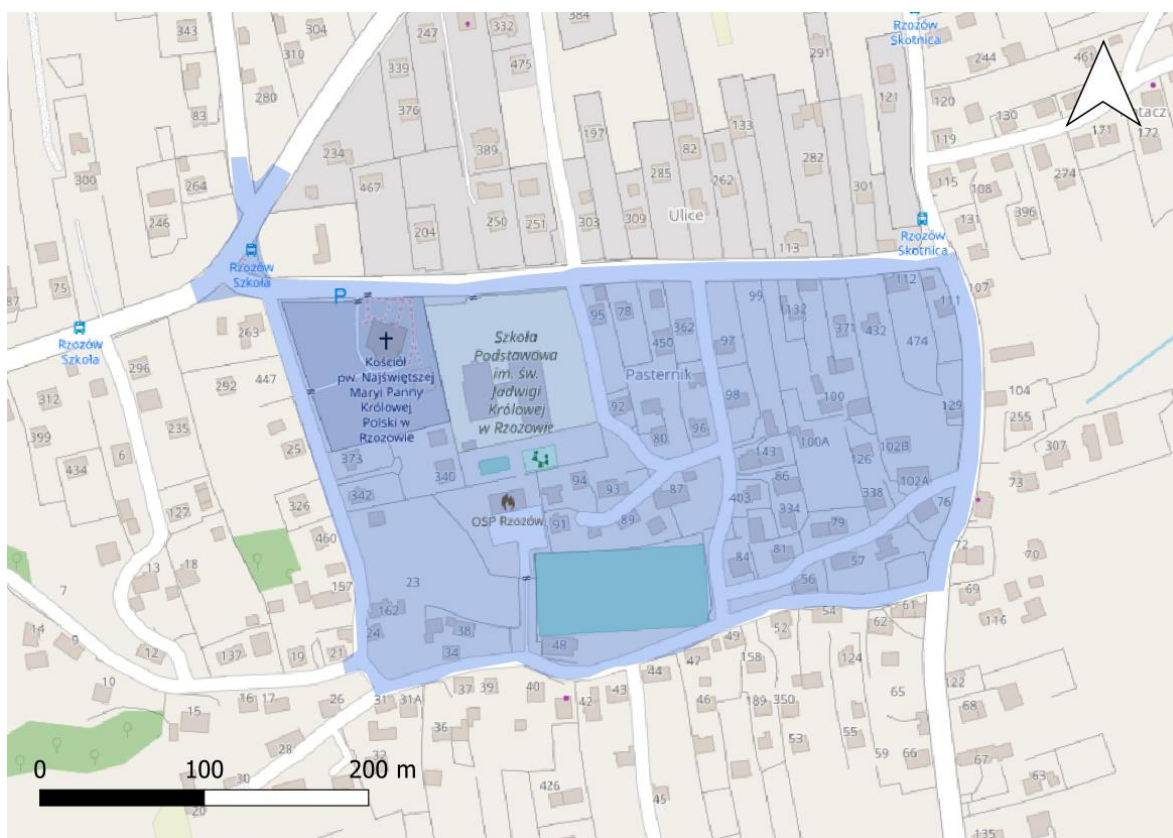
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 10 - SOŁECTWO RZÓZÓW

Podobszar rewitalizacji nr 10 zajmuje teren 9,36 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwały 182 osoby. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 169 osób. Podobszar zlokalizowany jest we wschodnio-centralnej części gminy Skawina na terenie sołectwa Rzozów.

Mieszkańcy wskazują na braki w zakresie zorganizowanej oferty spędzania czasu wolnego. Poza tym, na niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu drogowym z powodu braku chodników i oświetlenia w połączeniu z dużym natężeniem ruchu, w tym w kontekście dzieci uczęszczających do szkoły. Występują tutaj również problemy środowiskowe związane z nielegalnymi wysypiskami śmieci oraz zanieczyszczeniem powietrza. Podobszar stanowi centrum wsi z koncentracją usług, choć wskazać należy na małą liczbę działalności gospodarczych. Ważnym potencjałem jest szkoła podstawowa, notująca wysokie wyniki nauczania, a także zarejestrowane lokalnie organizacje społeczne i pozarządowe. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych powstały nowoczesne boisko i siłownia plenerowa, które uzupełniły już istniejącą bazę. Obiekty te, podobnie jak budynki OSP wraz z otoczeniem, kościół z odpowiednim zapleczem lokalowym, wymagają jednak odpowiedniej animacji, aby w pełni mogły służyć celom społecznym.

Rysunek 26. Podobszar rewitalizacji nr 10 - sołectwo Rzozów

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 28. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 10 - sołectwo Rzozów

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
• Brak zorganizowanej oferty czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, • Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakiem chodników i oświetlenia przy jednoczesnym dużym natężeniu ruchu, w tym w kontekście dzieci uczęszczających do szkoły, • Utrudniony dostęp do usług powodowany brakiem chodników, • Brak przedszkola.	• Wysokie wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, • Zintegrowana społeczność lokalna, • Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa (boiska, siłownia zewnętrzna, sala gimnastyczna, korty tenisowe), • Dobre zaplecze lokalowe dla działań społecznych i sportowych (2 budynki: OSP i Klubu Sportowego w centrum wsi), • Organizacje społeczne działające w podobszarze, • Plac zabaw za remizą, • Dobrze funkcjonująca szkoła podstawowa aktywnie włączająca się w działania społeczne, • Kościół z zapleczem lokalowym na spotkania różnych grup przykościelnych.
Sfera gospodarcza	
• Mała liczba firm, • Niska dostępność „małej gastronomii”, • Brak bankomatu.	•
Sfera techniczna	
• Brak chodników i ścieżek rowerowych, brak ułatwień dla pieszych i rowerzystów.	• Obszar wyposażony w kanalizację sanitarną, wodociąg.
Sfera środowiskowa	
• Nielegalne wysypiska śmieci, • Nieprzestrzeganie uchwały antysmogowej, zanieczyszczenie powietrza w okresie zimowym w wyniku niskiej emisji.	• Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
• Duża odległość do miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu – urządzonego skweru/ parku, • Gęsta zabudowa w centrum wsi ograniczająca możliwość kształtowania odpowiedniego układu przestrzenno-urbanistycznego, • Brak połączenia rowerowego centrum wsi ze ścieżką przy obwodnicy, • Jeden wjazd przez tory kolejowe, • Brak nazw ulic (m.in. kłopot w codziennej pracy służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo), • Wzmożony ruch samochodów z obwodnicy (m.in. w okolicy kościoła i szkoły), brak przedłużenia obwodnicy, co generuje niebezpieczeństwo i uciążliwość dla mieszkańców oraz negatywnie wpływa na środowisko i otoczenie, • Brak dogodnego i bezpiecznego przejścia z centrum miejscowości do stacji kolejowej Rzozów Centrum.	• Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, • Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej, • Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, • Warunki dla rozwoju ścieżek rowerowych i spacerowych (w tym w kierunku i wzdłuż Skawinki, zintegrowanych z innymi ścieżkami), • Zwarte centrum wsi z koncentracją usług, • Sąsiedztwo obwodnicy ze ścieżką rowerową i linii kolejowej – dostępność komunikacyjna, • Możliwość rozbudowy remizy i utworzenia Centrum Aktywności Kulturalnej.

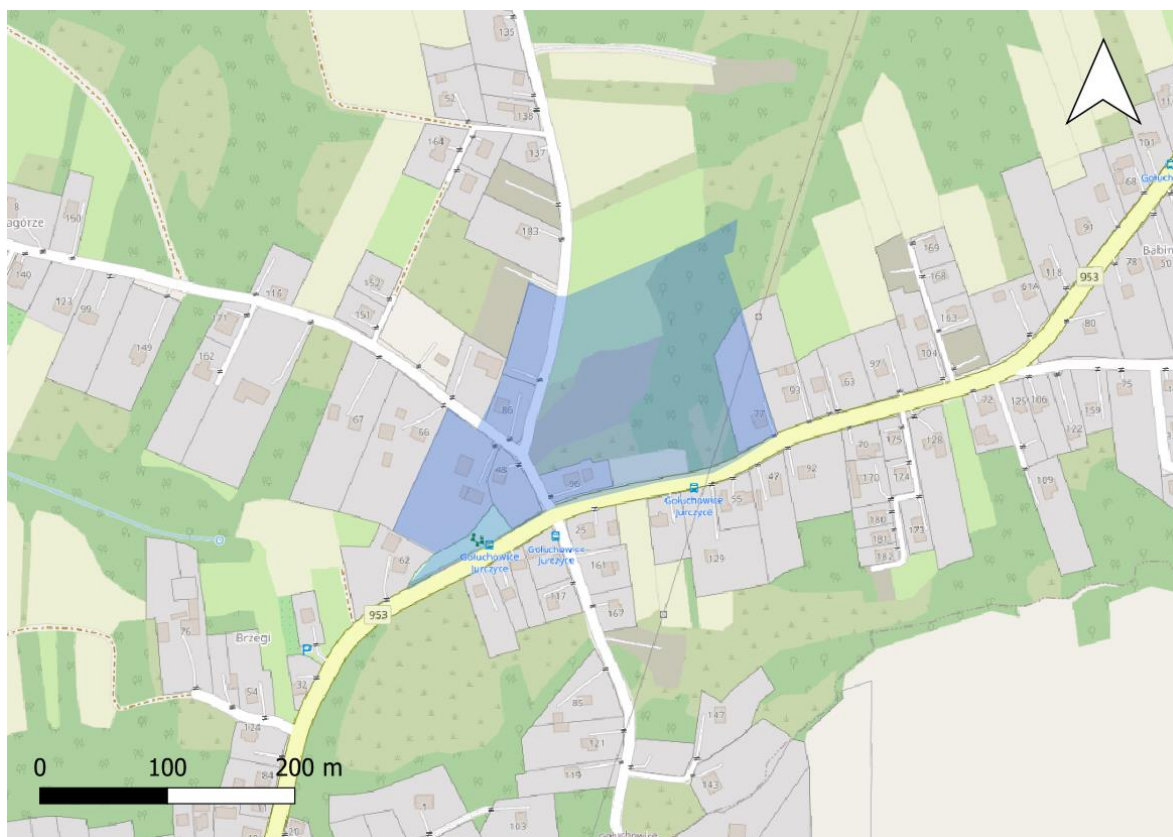
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 11 - SOŁECTWO GOŁUCHOWICE

Podobszar rewitalizacji Nr 11 zajmuje teren 4,15 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 13 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 11 osób. Podobszar zlokalizowany jest w centralnej części gminy Skawina na terenie sołectwa Gołuchowice.

Na terenie podobszaru występują problemy społeczne związane z brakiem miejsc i oferty czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców. Mała jest liczba organizacji społecznych i pozarządowych, które mogłyby choć częściowo podjąć się tych zadań. Funkcjonuje jedynie plac zabaw dla dzieci, który został odświeżony w ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych (nowe ławki, huśtawki, boisko do gry w koszykówkę oraz oświetlenie). Cieszy się on zainteresowaniem mieszkańców, którzy jednocześnie zgłaszają uwagi co do zakresu i wykonania prac. Dodatkowo zdarzają się akty wandalizmu – poza przystankami autobusowymi, które zapewniają dostępność komunikacyjną podobszaru, niszczone jest m.in. wyposażenie placu zabaw. Ponadto, zidentyfikowano problemy powiązane z dostępem do usług, jak np. duża odległość do najbliższej szkoły podstawowej, częściowo związane również z brakiem chodników i bezpiecznych poboczy. Obecność na terenie podobszaru ruchliwych ulic przy brakach w zakresie odpowiedniej infrastruktury i rozwiązań organizacyjnych sprawia, że mieszkańcy, szczególnie niechronieni uczestnicy ruchu, nie czują się bezpiecznie. To szczególnie istotne w kontekście dzieci i młodzieży szkolnej oraz żyjących tu osób i rodzin dotkniętych niepełnosprawnością. Wskazują także dyskomfort związany z hałasem i drganiami spowodowanymi przejazdami samochodów ciężarowych.

Rysunek 27. Podobszar rewitalizacji nr 11 - sołectwo Gołuchowice

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 29. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 11 - sołectwo Gołuchowice

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Mała liczba stowarzyszeń, - Brak boiska ogólnodostępnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, strefy rekreacyjnej oraz miejsc integracji mieszkańców, - Urządzenia placu zabaw odbiegające od oczekiwań, - Brak zorganizowanej oferty czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami (zajęcia, wydarzenia), - Brak animatora/organizatora zajęć dla dzieci i młodzieży, - Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym i rowerowym spowodowane brakiem odpowiedniej infrastruktury i rozwiązań organizacyjnych, - Utrudniony dostęp do usług powodowany brakiem chodników, - Niski komfort życia z uwagi na drgania i hałas spowodowany ruchem ciężarówek, - Akty wandalizmu (niszczone wyposażenie placu zabaw, przystanki autobusowe zlokalizowane na terenie podobszaru), - Osoby i rodziny dotknięte niepełnosprawnością, - Kwestia własności świetlicy.	- Spokój, dobre stosunki sąsiedzkie i wolniejsze życie charakterystyczne dla wiejskiej miejscowości, - Zrewitalizowany plac zabaw cieszący się zainteresowaniem mieszkańców.
Sfera gospodarcza	
	- Duża liczba firm, - Trasa turystyczna: Skarby Blisko Krakowa.
Sfera techniczna	
- Brak chodników i ciągów pieszo-rowerowych przy DW 953, - Braki w zakresie przejść dla pieszych, potrzeba modernizacji i doświetlenia istniejących.	Obszar wyposażony w kanalizację sanitarną, wodociąg.
Sfera środowiskowa	
Brak energooszczędnego oświetlenia.	- Brak dzikich wysypisk śmieci, - Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, - Tereny zielone i walory krajobrazowe.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Duża odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Duża odległość do miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu – urządzonego skweru/ parku, - Brak wiaty na nowym terenie rekreacyjnym, - Niewystarczająca liczba urządzeń rekreacyjnych w sąsiedztwie boiska – m.in. brak stołu do tenisa stołowego, - Potrzeba przebudowy układu komunikacyjnego w centrum wsi.	- Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, - Wysoka dostępność placów zabaw, - Zgodnie z MPZP istnieje możliwość znacznej koncentracji w tym obszarze zabudowy jednorodzinnej, - Bliskość miasta Skawina i jego oferty, - Możliwość utworzenia dróg rekreacyjnych - połączenia trzech wsi ścieżką rowerową, - Niezabudowany, duży obszar w centralnej części miejscowości, jako potencjał dla realizacji inwestycji gminnych w miejscowości.

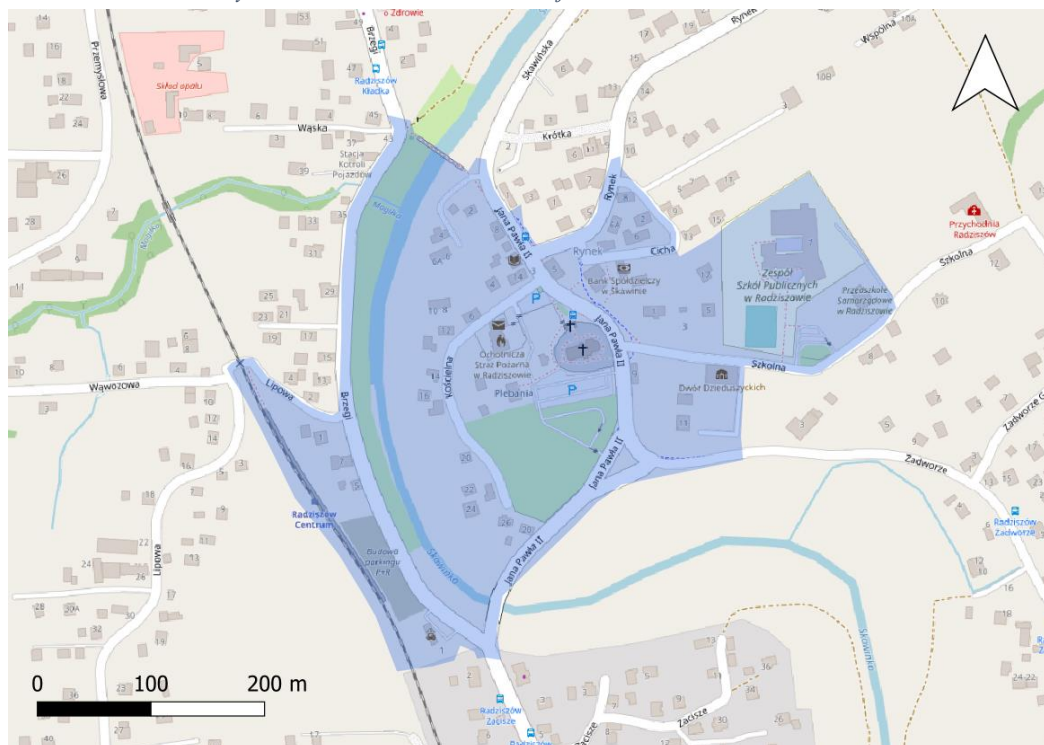
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 12 - SOŁECTWO RADZISZÓW

Podobszar rewitalizacji nr 12 zajmuje teren 13,71 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 77 osób. Taka sama liczba została odnotowana w roku 2023. Podobszar zlokalizowany jest w południowo-wschodniej części gminy Skawina na terenie sołectwa Radziszów.

Zdaniem części mieszkańców na terenie podobszaru występują braki w zakresie miejsc i oferty czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych powstał – obok Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Radziszowie, naprzeciwko Dworu Dzieduszyckich - nowoczesny kompleks sportowy, obejmujący m.in. dwa boiska, bieżnię oraz tor do skoku w dal. Cała dostępna infrastruktura wymaga jednak odpowiedniej animacji, co jest zadaniem m.in. dla zarejestrowanych lokalnie organizacji społecznych i pozarządowych oraz placówek gminnych, w tym oświatowych. Młodzież stanowi kluczową grupę docelową, w tym w kontekście obserwowanych problemów wychowawczych, zdrowotnych (także zdrowia psychicznego - np. depresja). Jednocześnie uczniowie szkoły uzyskują dobre wyniki z egzaminów. Problemem jest niewystarczająca pojemność budynku szkoły podstawowej, również przedszkole wymaga modernizacji i rozbudowy ze względu na stan techniczny, niewystarczającą pojemność i funkcjonalność. Mieszkańcy wskazują także na problematyczny brak żłobka, przypominając jednocześnie, że to Radziszów jest największym sołectwem w gminie, zarówno pod względem liczby ludności, jak i pod względem obszaru. Ponadto, zidentyfikowano tu problemy powiązane z dezintegracją sfery przestrzenno-funkcjonalnej i utrudnionym dostępem do usług z powodu braku chodników i odpowiedniego oświetlenia, co wpływa również na poziom bezpieczeństwa, szczególnie w kontekście dojścia dzieci do szkoły. Teren podobszaru w dużej części jest terenem zalewowym (zwłaszcza teren od rzeki Skawinka do drogi powiatowej), co w dużym stopniu negatywnie wpływa na komfort życia mieszkańców podobszaru – również obniżając ich poczucie bezpieczeństwa. W aspekcie środowiskowym wciąż aktualnym problemem jest zanieczyszczanie powietrza, które negatywnie wpływa na zdrowie mieszkańców. Ważnym potencjałem podobszaru jest dostępność komunikacyjna, w tym zapewniana przez transport autobusowy i kolejowy.

Rysunek 28. Podobszar rewitalizacji nr 12 - sołectwo Radziszów

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 30. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 12 - sołectwo Radziszów

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Wskazywana przez część mieszkańców niewystarczająca liczba obiektów infrastruktury rekreacyjnej dla spędzania czasu wolnego, - Brak zorganizowanej oferty czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, - Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakiem chodników i oświetlenia, szczególnie w kontekście dojścia dzieci do szkoły, - Utrudniony dostęp do usług powodowany brakiem chodników, - Dużo problemów wychowawczych z młodzieżą – bardzo duże nasilenie problemów społecznych w tej grupie wiekowej, w tym depresja, - Brak międzysołeckich i osiedlowych rozgrywek drużynowych i mini lig dla chłopców i dziewcząt w różnych dyscyplinach zespołowych – niemal wszędzie jest dostępna infrastruktura – potrzebni nauczyciele/animatory z pasją oraz ogólnogminne zasady rozgrywek, nagroda Burmistrza za wygranie ligi w danym sezonie, piknik sportowy u zwycięzców w sołectwie lub osiedlu na zakończenie sezonu, - Brak projektów skierowanych do młodzieży (bo ciężko ich do takich obiektów przyciągnąć) – pumtrack, skatepark, małe gaje, różne dyscypliny sportu, - Brak stałego animatora na obiektach - nie tylko w zakresie pilnowania i administrowania obiektem, a organizowania kalendarza zajęć i wydarzeń - animacja podzielona na grupy wiekowe: dla małych dzieci, starszych dzieci, młodzieży, rodzin z dziećmi, seniorów –Dwór Dzieduszyckich, obiekty sportowe, - Brak żłobka.	- Działające w Radziszowie aktywnie organizacje społeczne mające swoją siedzibę na terenie podobszaru: Stowarzyszenie Kobiet Twórczych, Stowarzyszenie „Nasz Radziszów”, orkiestra, Rada Sołecka i parafia, - Brak enklaw napływowej ludności, - Dwór Dzieduszyckich z otoczeniem/ogrodem, - Remiza OSP - kwestia bezpieczeństwa, ale również animacja społeczna, - Teren szkoły z otoczeniem, na którym można lokalizować liczne działania dla mieszkańców, - Dobre wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, - Rozwinięty sport – klub sportowy, przebudowane i rozbudowane boisko.
Sfera gospodarcza	
Niewielka działalność usługowa (gospodarcza) w podobszarze.	Mała, rodzinna przedsiębiorczość.
Sfera techniczna	
- Braki w zakresie chodników i poboczy wzdłuż dróg, - Budynek przedszkola (stan, niewystarczająca pojemność i funkcjonalność), - Niewystarczająca pojemność szkoły podstawowej, - Słaba jakość oświetlenia ulicznego.	Obszar wyposażony w kanalizację sanitarną.
Sfera środowiskowa	
- Zanieczyszczanie powietrza (niska emisja), - Teren zalewowy w terasie rzeki Skawinki, a także zagrożenie wodami opadowymi spływającymi z ulic i innych powierzchni nieprzepuszczalnych.	- Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, - Cenne przyrodniczo tereny m.in. Lasu Bronaczowa i rezerwatu przyrody Kozie Kąty zlokalizowanego w stosunkowo niedalekiej odległości od podobszaru, do którego wiedzie szlak rowerowy, - Rzeka Skawinka i jej potencjał rekreacyjny.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Brak ciągłości ciągów pieszo-rowerowych, - Brak miejsc parkingowych przy przystanku kolejowym Radziszów Centrum, umożliwiających pozostawienie samochodu i przesiadkę na kolej.	- Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku (komunikacja autobusowa MPK kursująca po wszystkich drogach powiatowych przebiegających przez miejscowość), - Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej,

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

	• Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, • Wysoka dostępność miejsc umożliwiających uprawianie sportu rozumiana jako odległość do najbliższej sali gimnastycznej (i boiska), • Trasy turystyczne: Skarby Blisko Krakowa, Szlak Papieski, służące mieszkańcom, jak również turystom i gościom, • Bliskość kolei (linia przebiegająca przez całą miejscowość) i nowy przystanek kolejowy Radziszów Centrum – dostępność komunikacyjna, szybki dojazd do Krakowa, • Koncentracja usług w centrum miejscowości.
--	---

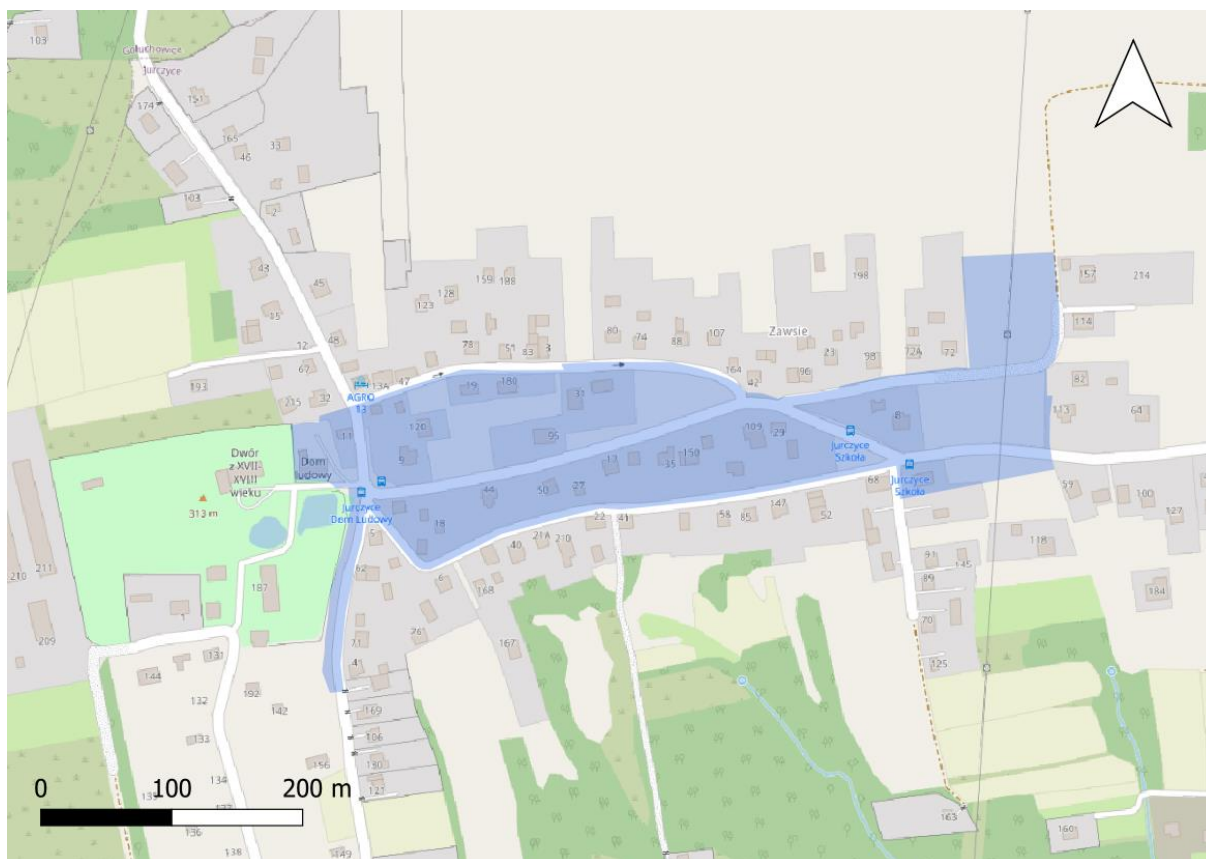
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 13 - SOŁECTWO JURCZYCE

Podobszar rewitalizacji nr 13 zajmuje teren 6,30 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 47 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 54 osoby. Podobszar zlokalizowany jest w centralnej części gminy Skawina na terenie sołectwa Jurczyce.

Wśród mieszkańców podobszaru zidentyfikowano rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą i objęte niebieską kartą. Poza tym problemem są braki w zakresie zorganizowanej oferty czasu wolnego. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych przebudowano stare boisko asfaltowe na terenie podobszaru na boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej, a także wyremontowano i przebudowano plac zabaw przy Izbie Pamięci (leży ona na trasie Skarbów Blisko Krakowa, stanowiąc dzięki temu dodatkową atrakcję również dla przyjezdnych). Infrastruktura wymaga jednak animacji, z uwzględnieniem różnych potrzeb, oczekiwań i możliwości poszczególnych grup odbiorców, co starają się robić lokalne organizacje społeczne i pozarządowe (m.in. Towarzystwo Pamięci Generała Józefa Hallera i Hallerczyków oraz Koło Kobiet Aktywnych). Tym bardziej, że na terenie podobszaru brak szkoły, która najczęściej stanowi centrum życia społecznego wsi. Mieszkańcy zwracają uwagę akty wandalizmu na terenie podobszaru, co wpływa negatywnie na ich poczucie bezpieczeństwa (połuczone szkło, niszczone i zaśmiecany teren przy tzw. Hallerówce). Poziom bezpieczeństwa obniżają ponadto braki w zakresie chodników i ciągów pieszo-rowerowych. Jednocześnie podobszar jest dobrze skomunikowany, w tym ważne znaczenie ma sąsiedztwo linii kolejowej oraz planowanych przystanków z parkingami P&R. Innym potencjałem podobszaru są zasoby i potencjał dziedzictwa lokalnego, zarówno kulturowego, jak i środowiskowego.

Rysunek 29. Podobszar rewitalizacji nr 13 - sołectwo Jurczyce

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 31. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 13 - sołectwo Jurczyce

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą i objęte niebieską kartą, - Braki w zakresie zorganizowanej oferty czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, - Brak oferty pozaszkolnej dla dzieci i młodzieży – brak animatora, - Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakiem chodników i oświetlenia, - Utrudniony dostęp do usług powodowany brakiem chodników, - Akty wandalizmu.	- Młoda Rada Sołecka z zaangażowanym sołtysiem, 2 obiekty infrastruktury społeczno-kulturalnej dostępne dla mieszkańców: Dom Ludowy oraz Izba Pamięci, - Placówka dziennej opieki i aktywizacji osób starszych, - Działająca aktywnie organizacja Towarzystwo Pamięci Generała Józefa Hallera i Hallerczyków oraz Koło Kobiet Aktywnych, - Imprezy kultywujące lokalne dziedzictwo: Bieg Hallerów, złoty, majówki przy kapliczkach, - Nowe boisko z placem zabaw w pobliżu Izby Pamięci – kompleks rekreacyjno-integracyjny cieszący się popularnością wśród mieszkańców, - Dobre wyniki z egzaminu po szkole podstawowej.
Sfera gospodarcza	
- Brak sklepu/baru, - Brak paczkomatu w miejscowości.	- Wieś leży na Szlaku Papieskim i Szlaku Rekreacyjnym Skarby Blisko Krakowa, - Duży potencjał historyczny miejsca związany z rodziną Hallerów (generujący ruch turystów), - Działające na terenie podobszaru firmy.
Sfera techniczna	
- Braki w zakresie chodników i ciągów pieszo-rowerowych, - Słaba jakość rowów melioracyjnych.	Obszar wyposażony w kanalizację sanitarną.
Sfera środowiskowa	
Dziki wysypiska śmieci.	- Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, - Dużo terenów cennych przyrodniczo (dzikie tereny, flora i fauna).
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Duża odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Duża odległość do miejsc umożliwiających uprawianie sportu w czasie niepogody i okresie zimowym - sali gimnastycznej, - Brak wolnych terenów gminnych na terenie miejscowości, - Planowana w sąsiedztwie obwodnica (połączenie obwodnicy Skawiny z DK52) wraz z jej negatywnym oddziaływaniem (m.in. utrata cennych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, wprowadzenie bariery przestrzennej miejscowości, uciążliwość ze względu na hałas, zanieczyszczenie powietrza itp.).	- Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, - Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, - Atrakcyjne tereny do zagospodarowania na urządzone tereny zielone i spacerowe, - Brak drogi tranzytowej przebiegającej przez teren podobszaru i całej miejscowości (stosunkowo mały ruch), - Sąsiedztwo dworu Hallerów wraz z parkiem i pozostałym otoczeniem – potencjał miejsca, - Sąsiedztwo linii kolejowej oraz planowanych przystanków z parkingami P&R.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 14 - SOŁECTWO WOLA RADZISZOWSKA

Podobszar rewitalizacji nr 14 zajmuje teren 18,22 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 105 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 87 osób. Podobszar zlokalizowany jest w południowej części gminy Skawina na terenie sołectwa Wola Radziszowska.

Wśród mieszkańców podobszaru zidentyfikowano rodziny zagrożone problemami społecznymi: bezrobociem, ubóstwem, a także rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą i objęte niebieską kartą. Widoczne są problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa – coraz więcej jest osób samotnych i niesamodzielnych, które potrzebują stałej pomocy. Z kolei w grupie wiekowej młodzieży występuje szereg problemów wychowawczych i zdrowotnych, w tym będących konsekwencją pandemii, m.in. depresja. Jednocześnie uczniowie osiągają niskie wyniki z egzaminu po szkole podstawowej. Na terenie podobszaru odnotowano także problemy związane z wandalizmem. Biegająca przez podobszar rzeka Cedron charakteryzuje się częściowo nieuregulowanym przebiegiem, a okresowo wysoki stan rzeki generuje podtopienia. Zjawiska te negatywnie wpływają na poczucie bezpieczeństwa oraz w konsekwencji na jakość życia mieszkańców. Wpływ na to ma również brak chodników, bezpiecznych poboczy i oświetlenia, co dodatkowo zmniejsza dostępność różnego rodzaju usług, mimo że znajdują się w niedużej odległości. Mieszkańcy wskazują na braki w zakresie zorganizowanej oferty spędzania czasu wolnego. W 2023 r. w ramach działań rewitalizacyjnych na zaadaptowanym poddaszu budynku domu ludowego powstało Centrum Aktywności Kulturalnej. To przestrzeń o dużym potencjale, wymagająca jednak odpowiedniego zarządzania i animacji. Ważnym potencjałem podobszaru są placówki publiczne (szkoła podstawowa, przedszkole, biblioteka), a także działające tu organizacje społeczne i pozarządowe, jak: Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie Miłośników Doliny Cedronu, Parafialny Klub Sportowy "Cedronka" Wola Radziszowska, Ochotnicza Straż Pożarna oraz Drużyna Harcerska "Błyskawica II", w szczególności w kontekście ich wzajemnej współpracy. Ponadto, mieszkańcy podobszaru cechują się przedsiębiorczością, o czym świadczy duża ilość prowadzonych tu działalności, w tym również firm rodzinnych. Potencjałem podobszaru jest także jego dostępność komunikacyjna, w tym kolejowa.

Rysunek 30. Podobszar rewitalizacji nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 32. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą i objęte niebieską kartą, - Rodziny zagrożone problemami społecznymi (np. ubóstwo, bezrobocie), - Niskie wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, - Brak zorganizowanej oferty czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, - Brak animatorów lokalnych, - Zbyt małe przedszkole oraz działająca na dwie zmiany szkoła, - Brak żłobka/oddziału żłobka przy przedszkolu, - Wandalizm na przystankach autobusowych, - Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakiem chodników, poboczy i oświetlenia, - Utrudniony dostęp do usług powodowany brakiem chodników i CPR, - Problemy społeczne związane z sytuacją osób samotnych (najczęściej starszych), których jest coraz więcej i potrzebują stałej pomocy, - Wzrastającą ilość osób samotnie wychowujących dzieci, - Dużo problemów wychowawczych z młodzieżą – bardzo duże nasilenie problemów społecznych w tej grupie wiekowej, w tym depresja, - Brak budynku dla klubu sportowego Cedronka, - Brak nowoczesnej szkolnej infrastruktury sportowej (hala sportowa i boisko ze sztuczną nawierzchnią).	- Działające na terenie podobszaru organizacje pozarządowe i społeczne, m.in. Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie Miłośników Doliny Cedronu, Parafialny Klub Sportowy "Cedronka" Wola Radziszowska, Ochotnicza Straż Pożarna, Drużyna Harcerska "Błyskawica II", - Mocne przywiązanie do tradycji wsi – kultywowanie pieśni ludowych i biesiadnych, - Mieszkańcy aktywni, z pomysłami, otwarci na nowoczesność, - Zabytkowy kościół i nowy kościół, sale do spotkań w zabudowaniach kościelnych, - Ochotnicza Straż Pożarna i strażacy, - Dom ludowy, - Centrum Aktywności Kulturalnej na zaadaptowanym poddaszu budynku domu ludowego w Woli Radziszowskiej, sprzyjające integracji i aktywizacji lokalnej społeczności, - Zaangażowany sołtys i liderzy lokalni, - Biblioteka w Woli Radziszowskiej - Filia MBP w Skawinie, - Izba regionalna, - Klub sportowy i boisko, plac zabaw, - Zaplecze medyczne – ośrodek zdrowia i apteka w sąsiedztwie,
Sfera gospodarcza	
Brak bankomatu.	- Duża liczba firm, w tym przedsiębiorstw rodzinnych - Rozwinięta sieć handlowa – Lewiatan, Żabka, Sklep u Gosi itp. - Zaplecze usługowe – fryzjer, salon kosmetyczny, paczkomat itp. - Agencja pocztowa.
Sfera techniczna	
- Brak dobrej infrastruktury drogowej i pieszej (m.in. prowadzącej do szkoły), w tym braki w zakresie przejść dla pieszych, - Braki w zakresie oświetlenia, - Kładka przez rzekę Cedron wymagająca modernizacji/przebudowy, - Zaniedbane/zamulone rowy przydrożne, - Brak drożnych przepustów, - Słaby zasięg telefonii komórkowej i Internetu.	Obszar wyposażony w kanalizację sanitarną i wodociąg.
Sfera środowiskowa	
- Obecność nielegalnych wysypisk śmieci, - Niewyczyszczona, nieuregulowana rzeka, okresowe podtopienia, - Nieprzestrzeganie uchwały antysmogowej, zanieczyszczenie powietrza w okresie zimowym w wyniku niskiej emisji, - Brak stacji ładowania samochodów elektrycznych.	- Duża liczba instalacji solarnych, - Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, - Cedron - Obszar Natura 2000 – walory środowiskowe i potencjał rekreacyjny.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
Duża odległość do miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu – urządzonego skweru/parku,	Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej (także przedszkola),

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

• Miejscowość skomunikowana z gminą tylko przez Radziszów, • Słaba infrastruktura przystankowa, • Mało działek przeznaczonych na cele rekreacyjne, • Brak Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej.	• Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, • Wysoka dostępność miejsc umożliwiających uprawianie sportu rozumiana jako średnia odległość do najbliższej sali gimnastycznej (także boiska), • Bliskość kolei i 2 przystanki – dostępność komunikacyjna, alternatywa dla transportu kołowego, • Miejsce pod budynek klubowy, • Rozwinięte zaplecze parkingowe.
---	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 15 - SOŁECTWO WIELKIE DROGI

Podobszar rewitalizacji nr 15 zajmuje teren 41,10 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwały 182 osoby. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 172 osoby. Podobszar zlokalizowany jest w zachodniej części gminy Skawina na terenie sołectwa Wielkie Drogi.

Podobszar obejmuje fragment wsi z kluczowymi elementami wspólnej infrastruktury społecznej (m.in. zespół szkolno-przedszkolny, zespół placówek edukacyjno-opiekuńczo-wychowawczych) oraz technicznej i transportu publicznego. Problemem są braki w zakresie chodników, oświetlenia oraz przejść dla pieszych. Ogranicza to dostępność różnorodnych miejsc i usług, jednocześnie negatywnie wpływa na poziom bezpieczeństwa publicznego. Obszarem koncentracji zjawisk konfliktowych jest niezagospodarowany park dworski, a także zaniedbany staw, które po rewitalizacji mogłyby stanowić ważne miejsce spotkań i spędzania czasu wolnego, na których brak narzekają mieszkańcy. Przestrzeń wspólna jest niezwykle istotna w kontekście problemu z integracją społeczną - mieszkańcy nie mają poczucia wspólnoty, mało jest oznak zaangażowania oddolnego. Potencjałem w tym zakresie są zarejestrowane i działające lokalnie organizacje, jak: OSP, Stowarzyszenie „Nasz Dom, Nasze Wielkie Drogi”, KGW, LKS. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych zdegradowaną i pustą do niedawna okolicę Szkoły Podstawowej w Wielkich Drogach wypełniło nowoczesne boisko wielofunkcyjne wraz z placem zabaw i siłownią plenerową. Infrastruktura wymaga jednak animacji, aby mogła w pełni realizować założone cele społeczne. To kluczowe w kontekście zgłaszanych przez mieszkańców braków w zakresie zorganizowanej oferty spędzania czasu wolnego. Wspomniana szkoła i przedszkole pełnią ważną rolę w życiu społeczności lokalnej, jednak słabe warunki lokalowe nie pozwalają na pełne wykorzystanie ich potencjału. Zmieni to budowa nowego Centrum Edukacyjnego w Wielkich Drogach, planowana w kolejnych latach, która w wieloaspektowy sposób powinna wzmocnić podobszar. Jego silną stroną pozostaje dobre skomunikowanie, w tym dzięki bliskości linii kolejowej i przystanku kolejowego wraz z projektowanym parkingiem P&R i B&R. Poza tym buduje ją przebiegająca przez podobszar nowa droga rowerowa wzdłuż Kanału Łączany-Skawina, oferująca dodatkowo możliwości rekreacji i wypoczynku.

Rysunek 31. Podobszar rewitalizacji nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 33. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Niezagospodarowany park, - Brak miejsc na spotkania dla mieszkańców i organizacji pozarządowych, - Braki w zakresie zorganizowanej oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, seniorów, grup nieformalnych oraz osób niepełnosprawnych, - Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakiem chodników i oświetlenia, - Utrudniony dostęp do usług powodowany brakiem chodników, - Niewystarczająca infrastruktura boiska LKS Trzebol – np. „Orlik”, oświetlenie, brak trybun, - Słabe zintegrowanie mieszkańców.	- Wysokie wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, - Działające na terenie sołectwa organizacje: OSP, Stowarzyszenie „Nasz Dom, Nasze Wielkie Drogi”, KGW, LKS oraz dobra współpraca pomiędzy tymi podmiotami, - Zespół szkolno-przedszkolny jako ważne centrum życia społecznego, - Zespół Placówek Edukacyjno-Opiekuńczo-Wychowawczych w Wielkich Drogach z nową salą gimnastyczną, - Nowoczesny teren rekreacyjny (siłownia plenerowa, boisko wielofunkcyjne i plac zabaw, mała architektura) przy szkole podstawowej, - Klub LKS Trzebol i boisko (m.in. organizacja wydarzeń).
Sfera gospodarcza	
	Działające na terenie podobszaru firmy.
Sfera techniczna	
- Częściowy brak wyposażenia w kanalizację sanitarną, - Brak infrastruktury wokół sąsiadującej z obszarem stacji kolejowej, w tym brak przejścia pieszego nad/pod torami, - Słabe warunki lokalowe w szkole i przedszkolu, - Brak odpowiedniego zaplecza przy boisku sportowym, - Braki w zakresie chodników, - Braki w zakresie oświetlenia, - Brak odpowiedniej ilości przejść dla pieszych.	Plany i otrzymane dofinansowanie na budowę Centrum Edukacyjnego w Wielkich Drogach.
Sfera środowiskowa	
Zaniedbany staw przy ul. Szkolnej i Królewskiej.	- Brak nielegalnych wysypisk śmieci, - Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Słaba komunikacji autobusowa (liczba połączeń, stan infrastruktury obsługi pasażerów), - Zagrożenia w ruchu drogowym - duże natężenie ruchu, bardzo szybka jazda samochodów, - Brak parkingu przy stacji kolejowej w Wielkich Drogach, - Brak połączenia ze stacją kolejową w Jaśkowicach, - Podział wsi Wielkie Drogi torami kolejowymi, brak możliwości przejścia przez tory, duże bariery architektoniczne na niewyremontowanym peronie kolejowym i w jego okolicy, - Brak połączenia zrewitalizowanego obszaru z drogą rowerową wzdłuż Kanału Łączany-Skawina.	- Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, - Bliskość linii kolejowej i przystanku kolejowego wraz z projektowanym parkingiem P&R i B&R oraz wzrastająca rola transportu kolejowego (w tym dzięki uruchomienia Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej) - szybki dostęp do Krakowa i Skawiny, - Przebiegająca przez obszar rewitalizacji droga rowerowa wzdłuż Kanału Łączany-Skawina (fragment WTR – Wiślanej Trasy Rowerowej), łącząca wieś ze Skawiną, Krakowem, Brzeźnicą – możliwości rekreacji i wypoczynku oraz dostępność komunikacyjna, - Wysoka drogowa dostępność komunikacyjna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 34. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 16 - sołectwo Ochodza

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Rodziny wielodzietne, dotknięte przemocą i objęte niebieską kartą, - Mała liczba stowarzyszeń, - Brak integracji między nowymi a stałymi mieszkańcami podobszaru, - Brak zaangażowania społecznego mieszkańców wsi, - Niebezpieczeństwo w ruchu drogowym, - Teren narażony na zalanie i podtopienia (potrzeba monitoringu cieków i ewentualnych inwestycji).	- Wysokie wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, - Działające na terenie miejscowości Koło Gospodyń Wiejskich, - Przedszkole samorządowe, - Dom Ludowy wraz z otoczeniem (świetlica wiejska, boisko sportowe, plac zabaw, siłownia zewnętrzna, wiata z grillem), - Miejsce odpoczynku na Wiślanej Trasie Rowerowej.
Sfera gospodarcza	
Mała liczba firm.	Bliskość strefy gospodarczej SOG oferującej miejsca pracy.
Sfera techniczna	
- Częściowy brak wyposażenia w kanalizację sanitarną, - Braki w zakresie ciągów pieszych i pieszorowerowych, - Zły stan drogi na Facimiech.	Skanalizowanie znacznej części wsi.
Sfera środowiskowa	
- Zarośnięte zbiorniki retencyjne i kanały melioracyjne, - Nieprzestrzeganie uchwały antysmogowej, zanieczyszczenie powietrza w okresie zimowym w wyniku niskiej emisji.	- Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, - Walory przyrodniczo-krajobrazowe, stawy, flora i fauna, - Sąsiedztwo rzeki Wisły i jej ekosystemu.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Duża odległość do miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu – urządzonego skweru/ parku, - Duża odległość do miejsc umożliwiających uprawianie sportu w czasie niepogody oraz w okresie zimowym - sali gimnastycznej, - Droga gminna prowadząca przez wieś jest niebezpieczna, wąska, bez chodników, - W sąsiedztwie podobszaru brak drogi rowerowej na wale Wisły, - Trudny dojazd do drogi rowerowej wzdłuż Kanału Łączany-Skawina.	- Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, - Dobry dojazd do Krakowa, Oświęcimia i Wadowic, - Stosunkowo niedaleka odległość do stacji Żelczyna, potencjał rozwojowy po wykonaniu parkingu P&R przy stacji Żelczyna, - W sąsiedztwie podobszaru zbiornik wodny 7 ha do zagospodarowania, - Bliskość Kanału Łączany-Skawina z drogą rowerową – dostępność komunikacyjna, możliwości rekreacji i wypoczynku, - Zadbane centrum miejscowości (pętla autobusowa, sklep, staw), - Działka po byłym sklepie możliwa do wykorzystania na potrzeby poszerzenia przestrzeni publicznej.

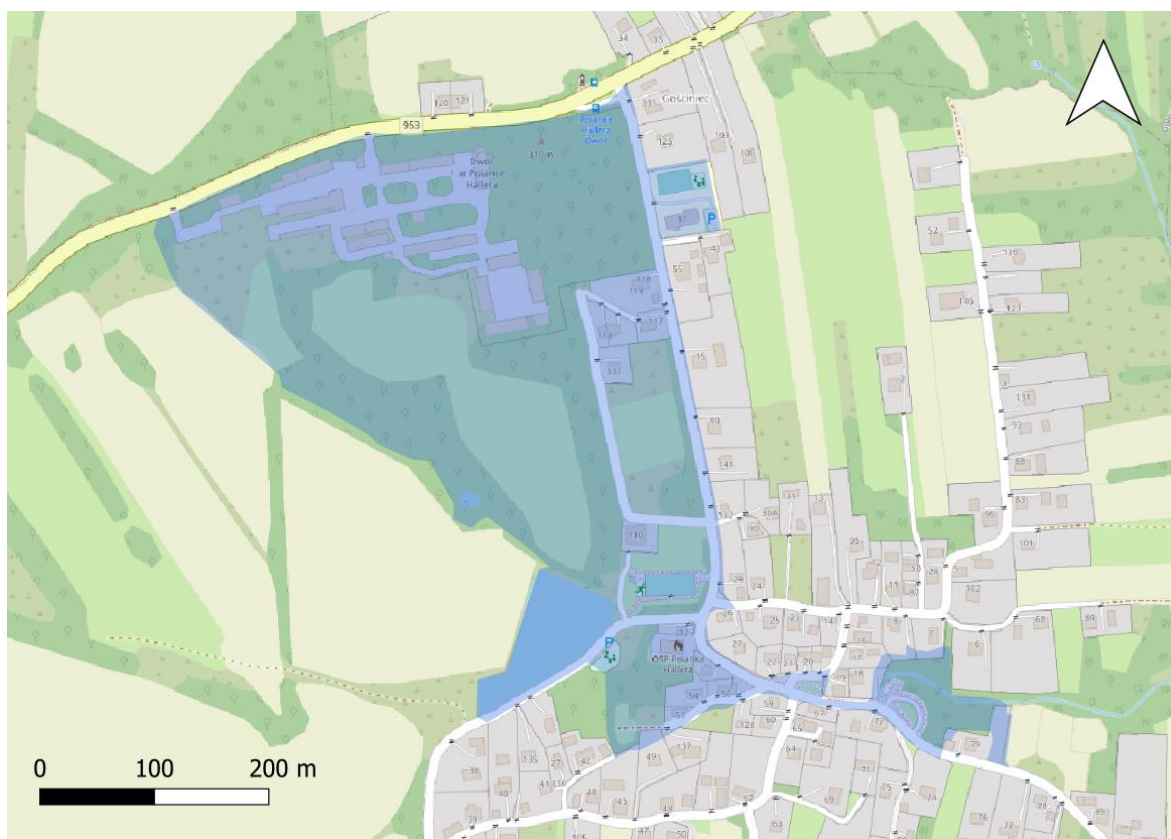
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 17 - SOŁECTWO POLANKA HALLERA

Podobszar rewitalizacji Nr 17 zajmuje teren 16,31 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 57 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 45 osób. Podobszar zlokalizowany jest w centralnej części gminy Skawina na terenie sołectwa Polanka Hallera.

Podobszar rewitalizacji wyróżniają walory krajobrazowe i środowiskowe. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych na podobszarze powstało nowe boisko wielofunkcyjne z siłownią plenerową oraz nowy plac zabaw i miejsce do grillowania w otoczeniu zieleni. W budynku remizy OSP utworzono Centrum Aktywności Kulturalnej. Rozwiązało to częściowo problem braku miejsc integracji i spędzania czasu wolnego mieszkańców, choć potrzebne są jeszcze odpowiednie projekty animacyjne. Poza tym, mieszkańcy wskazali przestrzeń parku i dworu (we własności Uniwersytetu Jagiellońskiego) jako obszar istotny dla społecznego funkcjonowania wsi w przeszłości i obecnie oraz niezbędny w prowadzeniu procesu rewitalizacji. W ramach diagnozy zidentyfikowano ponadto problemy powiązane z dostępem do usług, jak np. duża odległość do najbliższej szkoły podstawowej czy potrzeba modernizacji i rozbudowy przedszkola. W sferze komunikacyjnej braki w zakresie odpowiedniej infrastruktury i rozwiązań organizacyjnych sprawiają, że mieszkańcy, głównie niechronieni uczestnicy ruchu, nie czują się bezpiecznie. To szczególnie istotne w kontekście starzejącego się społeczeństwa oraz żyjących tu osób i rodzin dotkniętych niepełnosprawnością. Na terenie podobszaru działa niewiele firm, co może świadczyć o niskim poziomie przedsiębiorczości mieszkańców.

Rysunek 33. Podobszar rewitalizacji nr 17 - sołectwo Polanka Hallera

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 35. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 17 - sołectwo Polanka Hallera

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Osoby i rodziny dotknięte niepełnosprawnością, - Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakiem chodników i oświetlenia, - Niskie wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, - Potrzeba modernizacji i rozbudowy przedszkola, - Potrzeba modernizacji remizy i jej otoczenia jako centrum społecznego dla zaangażowanej młodzieży i dorosłych.	- Mała wioska, gdzie ludzie się znają, - Młodzi liderzy z wizją przyszłości, których cechuje wiara w integrację, - Działający i integrujący młode osoby Dyskusyjny Klub Książki, OSP, Stowarzyszenie oraz KGW, - Zasoby lokalowe w postaci piętrowej remizy strażackiej, - Wielofunkcyjne boisko sportowe cieszące się popularnością, - Plac zabaw dla młodszych dzieci przy CAK, - Centrum Aktywności Kulturalnej z wyposażeniem i licznymi wydarzeniami, - Działające na obszarze przedszkole samorządowe, - Nowy plac zabaw przy przedszkolu.
Sfera gospodarcza	
Mała liczba firm.	
Sfera techniczna	
- Zły stan niektórych dróg oraz braki w zakresie odwodnienia, - Niebezpieczny zakręt w centrum, - Braki w zakresie oświetlenia, potrzeba jego modernizacji, - Braki w zakresie luster i oznakowania drogowego, - Podupadający i nieużytkowany dwór wraz otoczeniem, - Słaby zasięg telefonii komórkowej, - Duży odsetek dróg gminnych nieutwardzonych.	Obszar wyposażony w kanalizację sanitarną.
Sfera środowiskowa	
- Staw na terenie Uniwersytetu Jagiellońskiego – fatalny stan (brak wody, fauny), - Potrzeba termomodernizacji CAK i budynku remizy OSP (świetlice), - Zanieczyszczenie powietrza w wyniku niskiej emisji, potęgowane niekorzystnym układem topograficznym miejscowości.	- Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, - Walory krajobrazowe i środowiskowe podobszaru (flora i fauna), - Miejsca na łąki kwietne i pola wrzosowe, - Potencjał środowiskowy stawu na terenie Uniwersytetu Jagiellońskiego, w tym możliwe przywrócenie go jako cennego siedliska ptaków.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Duża odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Duża odległość do miejsc umożliwiających uprawianie sportu w czasie niepogody i okresie zimowym - sali gimnastycznej, - Brak dostępu do parku dworskiego i terenów zielonych Uniwersytetu Jagiellońskiego.	- Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, - Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlice/biblioteki, - Wysoka dostępność placów zabaw, - Miejsce na wyznaczenie ścieżki w kierunku lasu Zawale, - Działki pozostające we własności Uniwersytetu Jagiellońskiego (dwór, park, staw) o dużym potencjale dla rozwoju i społeczności lokalnej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 36. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 18 - sołectwo Grabie

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
• Mała liczba stowarzyszeń, • Rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą i objęte niebieską kartą, • Brak zorganizowanej oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, • Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakiem chodników i oświetlenia, • Utrudniony dostęp do usług powodowany brakiem chodników, • Słabe wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, • Brak przedszkola, • Zbyt mała liczba urządzeń na placu zabaw, w tym brak huśtawki.	• Obszar oraz cała miejscowość spokojna i bezpieczna, gdzie wszyscy się znają, • Plac zabaw i siłownia zewnętrzna, cieszące się dużym zainteresowaniem społecznym, • Stowarzyszenie Przyjaciół Grabia – sprawnie działająca grupa mieszkańców, • Rozwijająca się integracja „osadników” z rdzennymi mieszkańcami, • Funkcjonująca, wyremontowana świetlica wiejska, • Aktywny sołtys i rada sołecka.
Sfera gospodarcza	
• Brak paczkomatu na terenie miejscowości.	• Duża liczba firm.
Sfera techniczna	
• Obszar niewyposażony w kanalizację sanitarną, • Zły stan części dróg, • Braki w zakresie chodników, • Braki w zakresie oświetlenia, • Zły stan i braki w zakresie kanalizacji deszczowej, • Brak światłowodu.	•
Sfera środowiskowa	
• Zanieczyszczone powietrze w okresie zimowym, • Brak termomodernizacji budynku świetlicy i instalacji odnawialnych źródeł energii (fotowoltaika).	• Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, • Piękny krajobraz, środowisko naturalne, chronione zwierzęta np. derkacz.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
• Duża odległość do najbliższej szkoły podstawowej, • Duża odległość do miejsc umożliwiających uprawianie sportu w czasie niepogody i okresie zimowym - sali gimnastycznej, • Praktyczny brak terenów gminnych w miejscowości dla realizacji zadań inwestycyjnych, • Wskazywany przez część mieszkańców brak parkingu przy świetlicy wiejskiej (konieczność wykupu gruntu), • Niewystarczająca ilość miejsca (np. do przechowywania) w świetlicy wiejskiej – konieczność przystosowania do użytkowania poddasza oraz piwnicy świetlicy, • Brak terenu rekreacyjnego na działce przy lesie lub przy świetlicy (np. wypoczynek dla osób starszych, letni i zimowy tor saneczkowy), • Brak amfiteatru lub altany w sąsiedztwie świetlicy wiejskiej (konieczność wykupu gruntu).	• Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, • Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, • Gminna działka z przeznaczeniem na infrastrukturę sportową/wieżę widokową, • Dostępność terenów prywatnych z możliwością wykupienia pod obiekty integrujące społeczność lokalną.

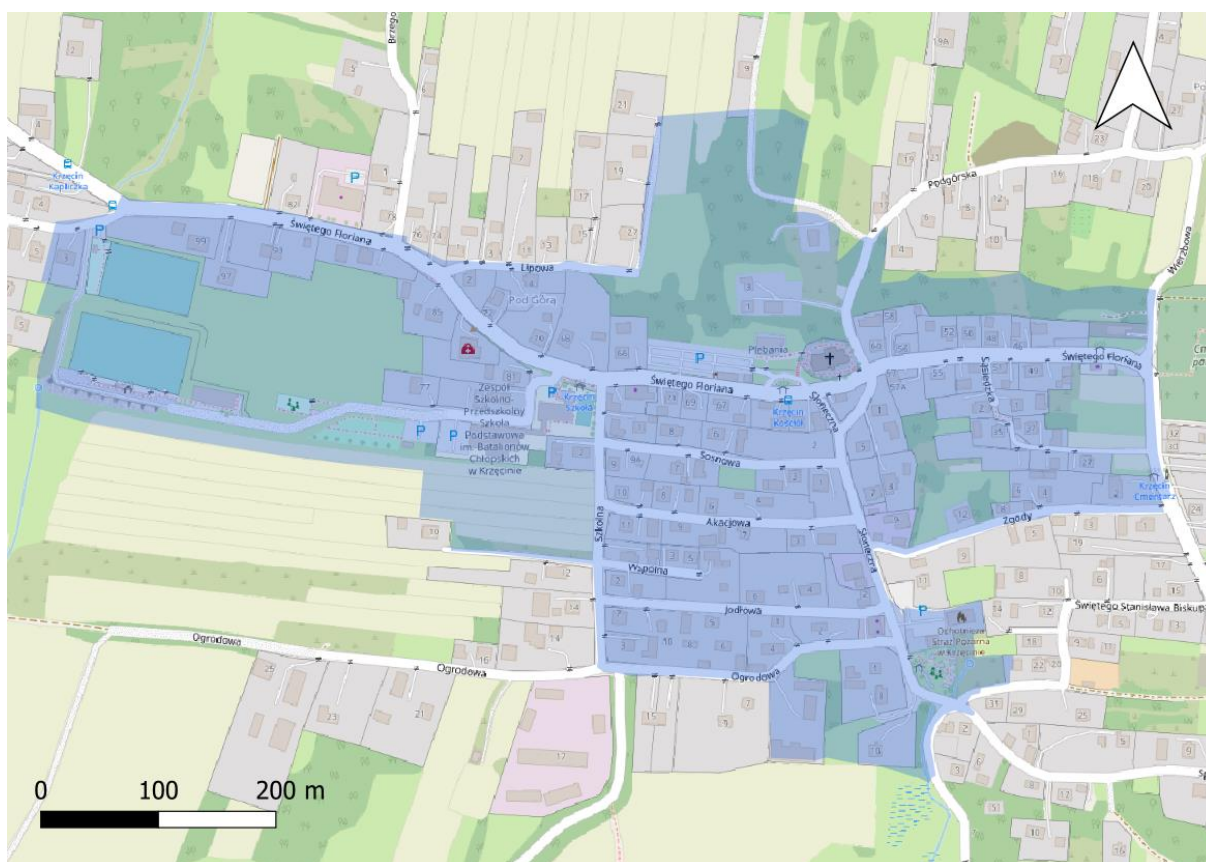
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 19 - SOŁECTWO KRZĘCIN

Podobszar rewitalizacji nr 19 zajmuje teren 26,91 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 358 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 356 osób. Podobszar zlokalizowany jest w zachodniej części gminy Skawina na terenie sołectwa Krzęcin.

Mieszkańcy podobszaru mają niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym z powodu braku chodników i oświetlenia. Jednocześnie, potencjałem tego podobszaru jest wysoka dostępność do usług edukacyjnych, miejsc umożliwiających uprawianie sportu (m.in. kompleks sportowo-rekreacyjny powstały w ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych) czy spędzania czasu wolnego. Często są to jednak miejsca dedykowane jednej grupie wiekowej, w mniejszym stopniu umożliwiające właściwą integrację międzypokoleniową. Poza tym brakuje odpowiedniej animacji, wykreowania zorganizowanej oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, w tym z osób ze szczególnymi potrzebami. Na terenie podobszaru występuje kilka problemów społecznych, w tym zidentyfikowano rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą i objęte niebieską kartą. W sferze oświatowej odnotowano niskie wyniki w zakresie nauczania, jednocześnie szkoła nie dysponuje odpowiednią liczbą sal. W miejscowości brak przedszkola. Mieszkańcy wskazują na te problemy, podkreślając, że Krzęcin jest czwartym co do wielkości pod względem liczby mieszkańców sołectwem. Dodatkowym problemem obniżającym jakość życia jest zanieczyszczenie powietrza. Z kolei potencjałem podobszaru są liczne zarejestrowane lokalnie organizacje społeczne i pozarządowe, m.in. Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Krzęcińskiej, OSP, LKS. Duża liczba firm świadczy ponadto o wysokim poziomie przedsiębiorczości mieszkańców. Podobszar jest także dobrze skomunikowany zewnętrznymi.

Rysunek 35. Podobszar rewitalizacji nr 19 - sołectwo Krzęcin

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

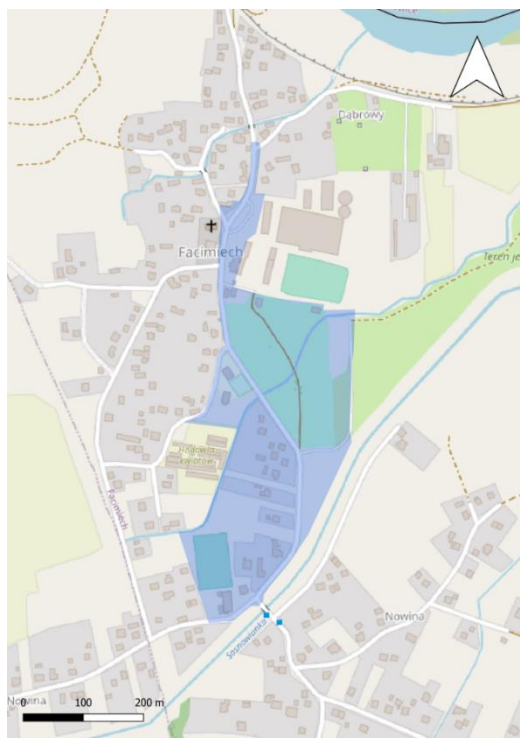
Tabela 37. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 19 - sołectwo Krzęcin

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Rodziny wielodzietne, zagrożone przemocą i objęte niebieską kartą, - Brak zorganizowanej oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, w tym z osób ze szczególnymi potrzebami, - Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakiem chodników i oświetlenia, - Utrudniony dostęp do usług powodowany brakiem chodników, - Niskie wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, - Brak przedszkola na terenie miejscowości, - Niewystarczająca opieka lekarska (mało dyżurów w przychodni).	- Duża liczba stowarzyszeń (m.in. Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Krzęcińskiej), - Aktywni mieszkańcy, w tym aktywni seniorzy, - Remiza OSP oraz aktywnie działający, także w sferze społecznej, strażacy, - Plac zabaw dla dzieci, - Kompleks sportowo-rekreacyjny z boiskiem i pomieszczeniami - w obiekcie aula i zaplecze kuchenne; wszechstronne wykorzystanie obiektu, w tym przez szkołę, - Punkt Lekarski, - Szkoła podstawowa z salą gimnastyczną jako centrum życia lokalnego.
Sfera gospodarcza	
	- Duża liczba firm, - Sklepy, paczkomat.
Sfera techniczna	
- Brak bezpiecznych dojazdów do istniejących obiektów przestrzeni publicznej, - Niewystarczająca względem potrzeb społecznych szkoła (niewystarczająca liczba sal lekcyjnych), sala gimnastyczna wymagająca remontu, - Potrzeba wymiany nawierzchni na orliku (sztuczna trawa), - Braki w zakresie oświetlenia, potrzeba jego modernizacji, - Braki w zakresie ciągów pieszych i pieszorowerowych.	Internet światłowodowy.
Sfera środowiskowa	
- Zanieczyszczenie powietrza spowodowane m.in. korzystaniem ze słabej jakości paliwa do domowych pieców, - Brak termomodernizacji i instalacji odnawialnych źródeł energii (fotowoltaika) na budynkach użyteczności publicznej – szkoła, OSP, świetlica.	- Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, - Walory przyrodnicze i krajobrazowe.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Wskazywany przez część mieszkańców brak parkingu przy cmentarzu, - Brak koordynacji rozkładów jazdy pomiędzy autobusem a pociągami ze stacji Zelczyna, Skawina.	- Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, - Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, - Wysoka dostępność miejsc umożliwiających uprawianie sportu rozumiana jako średnia odległość do najbliższej sali gimnastycznej, - Wysoka dostępność placów zabaw, - Stosunkowo niedaleka odległość do stacji Zelczyna, potencjał rozwojowy po wykonaniu parkingu P&R przy stacji Zelczyna, - Bliskość Kanalu Łączany-Skawina z drogą rowerową – dostępność komunikacyjna, możliwości rekreacji i wypoczynku, - Wolne, atrakcyjne tereny pod rozwój zabudowy mieszkaniowej, - Stosunkowo niewielki ruch samochodowy, - Istniejący teren pod ewentualną nową stację kolejową pomiędzy Zelczyną a Wielkimi Drogami.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

Główne problemy społeczne wykazane w ramach analiz związane są z bezrobociem, ubóstwem, niepełnosprawnością. Dodatkowo, mieszkańcy tego podobszaru wykazują niską aktywność obywatelską, o czym świadczy mała liczba zarejestrowanych lokalnie stowarzyszeń. Jednocześnie mieszkańcy narzekają na braki w zakresie miejsc i zorganizowanej oferty czasu wolnego. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych powstał ogólnodostępny teren sportowo-rekreacyjny, jednak mieszkańcy oczekują jego uzupełnienia i dostosowania do potrzeb, a także większej liczby projektów animacyjnych. W trakcie warsztatów wskazali przestrzeń parku, który pozostaje zaniedbany i niezagospodarowany, jako obszar koncentracji zjawisk patologicznych (aktualnie miejsce nieformalnych zabaw i spotkań przy alkoholu). Na brak poczucia bezpieczeństwa mieszkańców wpływają ponadto zły stan nawierzchni dróg oraz braki w zakresie chodników i oświetlenia, progów zwalniających, luster w miejscach ze słabą widocznością, szczególnie w kontekście niechronionych uczestników ruchu drogowego (piesi, rowerzyści itp.). Braki infrastrukturalne mają również przełożenie na dostępność różnorodnych usług. To szczególnie ważne w kontekście dużych odległości, np. do najbliższej szkoły podstawowej, oraz słabego skomunikowania (niedostosowana do potrzeb komunikacja autobusowa, brak połączenia ze stacją PKP Wielkie Drogi, zły stan niektórych przystanków oraz niebezpieczna ścieżka dojścia). Pozytywnym akcentem w tym przypadku jest m.in. bliskość Wiślanej Trasy Rowerowej oraz Kanału Łączany-Skawina z drogą rowerową, co zapewnia możliwości przemieszczania się, jak również rekreacji i wypoczynku. Jest to atrakcja nie tylko dla mieszkańców, ale również osób przyjezdnych. Potencjałem podobszaru są funkcjonujące tu przedsiębiorstwa, zwłaszcza klub jeździecki, który jest rozpoznawany ponadlokalnie. Podobszar cechują walory przyrodnicze i krajobrazowe, jednocześnie problemem pozostaje brak kanalizacji oraz duża objętość śmieci z nielegalnych wysypisk, co nie pozwala w pełni wykorzystać tych zasobów.

Rysunek 36. Podobszar rewitalizacji nr 20 - sołectwo Facimiech

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 38. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 20 - sołectwo Facimiech

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Osoby i rodziny dotknięte niepełnosprawnością, - Rodziny zagrożone problemami społecznymi (np. ubóstwo, bezrobocie), - Mała liczba stowarzyszeń, - Braki w zakresie zorganizowanej oferty czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, - Niskie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców - wymagający poprawy poziom bezpieczeństwa drogowego, w tym głównie pieszych (braki w zakresie: chodników i oświetlenia, progów zwalniających, luster na skrzyżowaniach i innych miejscach ze słabą widocznością), a także rowerzystów, - Utrudniony dostęp do usług powodowany brakiem chodników, - Zaniedbany i niezagospodarowany zabytkowy park (brak ławek, koszy na śmieci, alejek spacerowych, oświetlenia) – aktualnie miejsce nieformalnych zabaw i spotkań przy alkoholu, - Wymagający uzupełnienia i dostosowania do potrzeb mieszkańców teren rekreacyjno-sportowy (dodatkowe urządzenia placu zabaw, toaleta, modernizacja boiska asfaltowego, utworzenie skate parku, instalacja monitoringu).	- Klub jeździecki wraz z zaangażowanym w sprawy wiejskie właścicielem, - Cisza i spokój niewielkiej wiejskiej miejscowości, - Przedszkole samorządowe, - Dobre wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, - Remiza OSP ze świetlicą wiejską, - Ogólnodostępny teren rekreacyjno-sportowy (boisko trawiaste, boisko wielofunkcyjne, plac zabaw, siłownia zewnętrzna).
Sfera gospodarcza	
	- Funkcjonujące na terenie podobszaru przedsiębiorstwa, zwłaszcza klub jeździecki - miejsca pracy dla mieszkańców, - Klub jeździecki jako atrakcja turystyczna, 2 trasy turystyczne: Wiśłana Trasa Rowerowa, Skarby Blisko Krakowa.
Sfera techniczna	
- Brak wyposażenia w kanalizację sanitarną, - Braki w zakresie chodników, utwardzonych poboczy, - Bardzo zły stan nawierzchni dróg, - Braki w zakresie przejść dla pieszych, - Zły stan rowów melioracyjnych, - Zły stan niektórych przystanków (m.in. brak wiat przystankowych) oraz niebezpieczna ścieżka dojścia.	
Sfera środowiskowa	
- Brak odpowiedniej ilości koszy na śmieci, - Duża objętość śmieci z nielegalnych wysypisk.	- Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego, - Brak uciążliwych przedsiębiorstw, - Cenne tereny przyrodnicze i krajobrazowe, - Potencjał parku dworskiego.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Brak połączenia ze stacją PKP Wielkie Drogi (brak dostępu do przystanku kolejowego od strony Facimiecha m.in. brak przejścia przez tory, dostępność tylko od strony DK44, brak parkingu P&R), - Duża odległość do miejsc umożliwiających uprawianie sportu w czasie niepogody i okresie zimowym - sali gimnastycznej, - Duża odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Słaba komunikacja autobusowa, - Zły stan dworu i budynków przydworskich, które negatywnie wpływają na estetykę otoczenia.	- Wysoka dostępność komunikacyjna rozumiana jako średnia odległość do najbliższego przystanku, - Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu rozumiana jako średnia odległość do najbliższego parku/skweru, - Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, - Wysoka dostępność placów zabaw, - Uporządkowane centrum przy kościele, - Bliskość Wiślanej Trasy Rowerowej oraz Kanału Łączany-Skawina z drogą rowerową – dostępność komunikacyjna, możliwości rekreacji i wypoczynku.

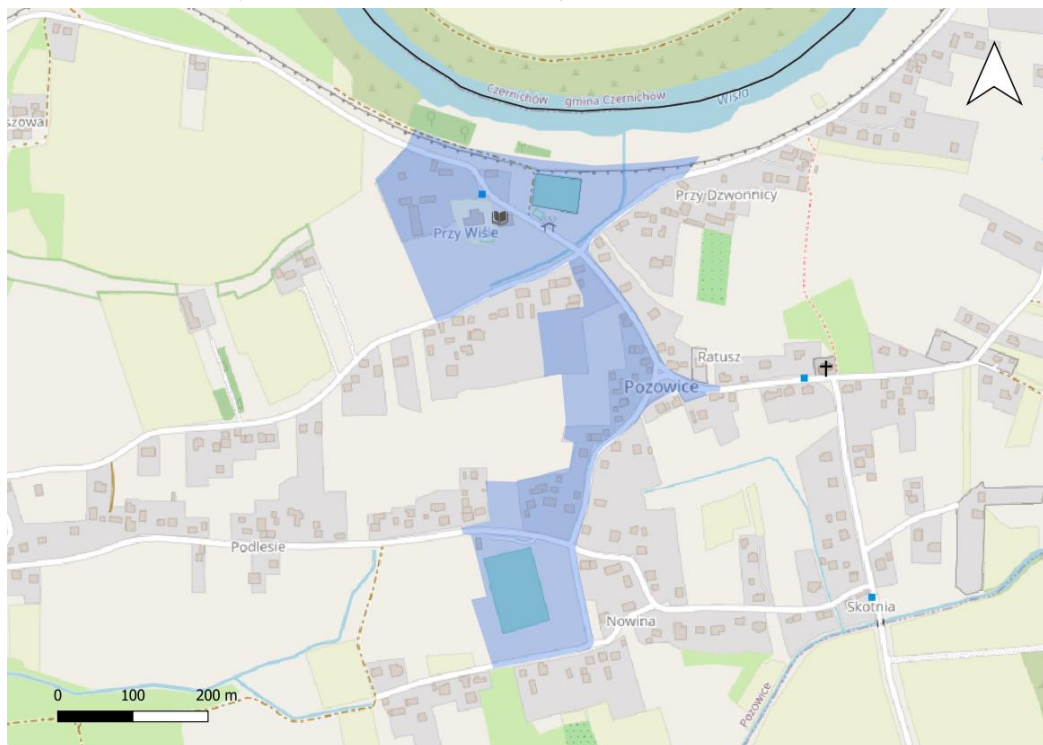
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 21 - SOŁECTWO POZOWICE

Podobszar rewitalizacji nr 21 zajmuje teren 11,75 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 57 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 54 osoby. Podobszar zlokalizowany jest w północno-zachodniej części gminy Skawina na terenie sołectwa Pozowice.

Diagnoza wykazała, że na terenie podobszaru zamieszkują rodziny zagrożone problemami społecznymi, jak ubóstwo i bezrobocie. Rośnie także liczba osób starszych, potrzebujących wsparcia. Jednocześnie postępuje zjawisko atomizacji społecznej z jej konsekwencjami. Przeciwdziałają temu szkoła, świetlica i biblioteka publiczna, a także zarejestrowane lokalnie organizacje społeczne i pozarządowe (Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie Altruistów z Pozowic, także Rada Sołecka), które realizują zadania z zakresu integracji i aktywizacji mieszkańców. W trakcie warsztatów wskazywano na braki w zakresie zorganizowanej oferty czasu wolnego, a jednocześnie na bierność i niski poziom uczestnictwa mieszkańców w różnych podejmowanych inicjatywach i wydarzeniach. W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych udało się rozwiązać jeden z ważnych problemów lokalnych, dotyczących miejsca aktywności ruchowej – powstał ogólnodostępny teren sportowo rekreacyjny, obejmujący boisko, plac zabaw i siłownię zewnętrzną. Mieszkańcy oczekują jednak uzupełnienia i dostosowania terenu do potrzeb, a także większej liczby różnorodnych projektów animacyjnych. Zwracają ponadto uwagę na problem niskiej dostępności komunikacyjnej swojego miejsca zamieszkania, a także szereg problemów technicznych, które oddziałują na różne aspekty życia lokalnego. Zły stan niektórych dróg, braki w zakresie chodników i oświetlenia negatywnie wpływają na poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, głównie niechronionych, a brak kanalizacji na jakość wód. W sferze środowiskowej dodatkowe problemy stanowią zanieczyszczenie powietrza oraz nielegalne wysypiska śmieci, co szczególnie ważne w kontekście walorów przyrodniczych i krajobrazowych podobszaru, które mogłyby stanowić istotny czynnik rozwojowy (rekreacja, wypoczynek). Wśród potencjałów podobszaru można wymienić dużą liczbę firm, świadczącą o przedsiębiorczości mieszkańców.

Rysunek 37. Podobszar rewitalizacji nr 21 - sołectwo Pozowice

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 39. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 21 - sołectwo Pozowice

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
- Rodziny zagrożone problemami społecznymi (np. ubóstwo, bezrobocie), - Braki w zakresie zorganizowanej oferty czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, - Bierność mieszkańców, brak korzystania ze zorganizowanej oferty czasu wolnego - Zakres i jakość zrealizowanych inwestycji rewitalizacyjnych nie spełnia oczekiwań części mieszkańców, potrzeba poprawek i dostosowania do potrzeb, - Brak zaplecza sanitarnego i magazynowego przy kompleksie sportowo-rekreacyjnym.	- Aktywna Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich, - Spokój i cisza typowe dla małej miejscowości wiejskiej, - Dom ludowy/świetlica i biblioteka publiczna we wsi, - Szkoła podstawowa wraz z otoczeniem jako ważne centrum życia społecznego, - Wysokie wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, - Kompleks sportowo-rekreacyjny (wielofunkcyjne boisko, plac zabaw, siłownia plenerowa), - Boisko piłkarskie wraz z zapleczem szatniowym
Sfera gospodarcza	
Niewielki wpływ pozowickich firm na życie społeczne mieszkańców wsi.	- Działające na terenie podobszaru firmy, 2 trasy turystyczne: Wiśłana Trasa Rowerowa, Skarby Blisko Krakowa.
Sfera techniczna	
- Brak wyposażenia w kanalizację sanitarną, - Zły stan niektórych dróg, w tym drogi do Jaśkowic, będącej skrótem do przeprawy promowej, - Braki w zakresie chodników, - Braki w zakresie melioracji, - Braki w oświetleniu ulicznym, - Dom ludowy/świetlica wymagający modernizacji (choć wykonano już szereg prac).	
Sfera środowiskowa	
- Zanieczyszczenie powietrza w okresie zimowym (niska emisja), - Nielegalne wysypiska śmieci.	- Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego, - Walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru, w tym sąsiedztwo Wisły i jej ekosystemu.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
- Duża odległość do miejsc umożliwiających uprawianie sportu w czasie niepogody i okresie zimowym - sali gimnastycznej, - Słaba dostępność do kolei - brak połączenia autobusowego, - Brak parkingu przy boisku sportowym, - Potrzeba pętli autobusowej przy szkole.	- Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej, - Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, - Brak ruchu tranzytowego przez miejscowość, - Bliskość Wiślanej Trasy Rowerowej oraz Kanału Łączany-Skawina z drogą rowerową – dostępność komunikacyjna, możliwości rekreacji i wypoczynku.

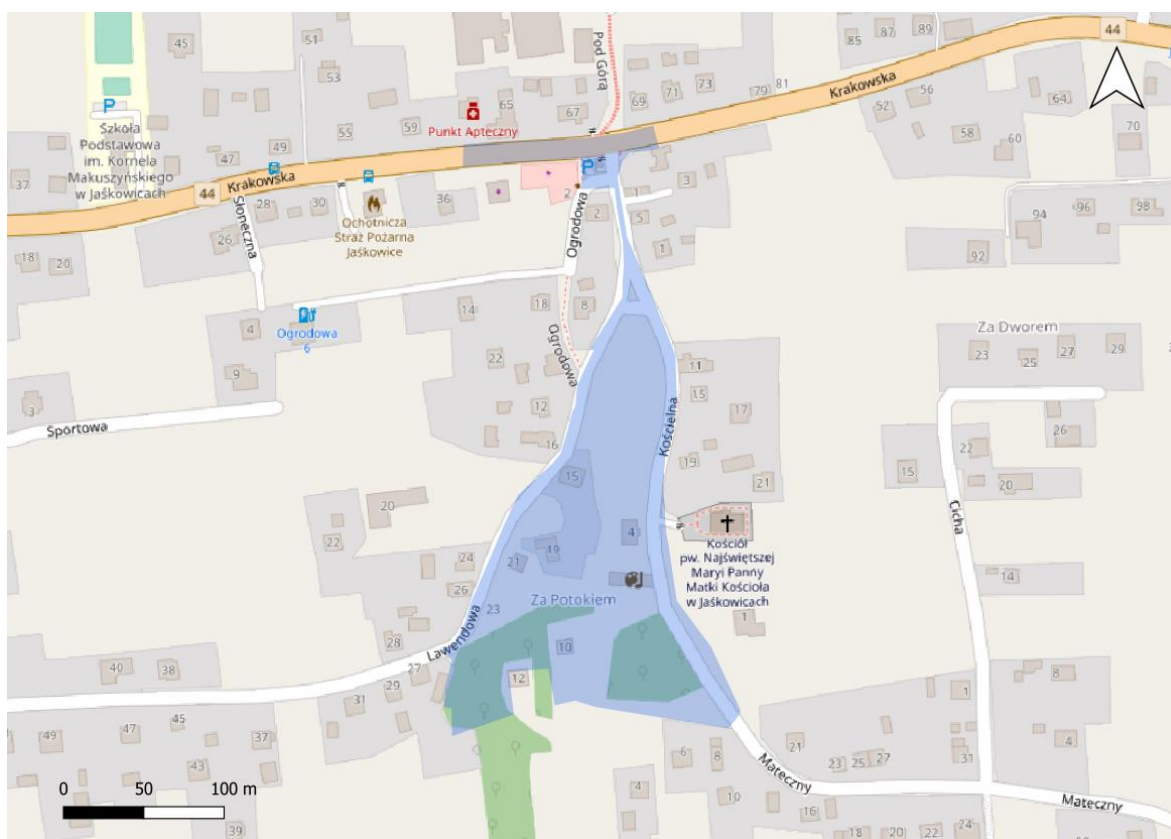
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

PODOBSZAR REWITALIZACJI NR 22 - SOLECTWO JAŚKOWICE

Podobszar rewitalizacji nr 22 zajmuje teren 2,78 ha. Na etapie delimitacji podobszar zamieszkiwało 11 osób. Według stanu na rok 2023 liczba mieszkańców wyniosła 9 osób. Podobszar zlokalizowany jest w północno-zachodniej części gminy Skawina na terenie sołectwa Jaśkowice.

W ramach dotychczasowych działań rewitalizacyjnych wyremontowano piwnice Domu Ludowego w Jaśkowicach, adaptując je na potrzeby Centrum Aktywności Kulturalnej. Niezależnie od procesów związanych z realizacją zapisów programu rewitalizacji wyremontowano i przebudowano sam budynek, m.in. dostosowując go do potrzeb osób o szczególnych potrzebach. Aktualnie centrum rozwija i adaptuje swoją ofertę pod kątem różnych grup mieszkańców. Ważną rolę w ich integracji i aktywizacji pełnią ponadto zarejestrowane lokalnie organizacje społeczne i pozarządowe, a także aktywny sołtys. To szczególnie istotne m.in. w kontekście migracji mieszkańców i słabego zintegrowania społecznego. W sferze gospodarczej podobszar wyróżnia wysoka przedsiębiorczość mieszkańców i duża liczba firm, a także infrastruktura turystyczna, w tym trasa Skarby Blisko Krakowa. Trasy te wykorzystują walory przyrodnicze i krajobrazowe podobszaru. Zasoby środowiskowe są jednak zagrożone przez częściowy brak kanalizacji sanitarnej oraz niską emisję. W kontekście infrastruktury mieszkańcy zwracają uwagę na braki w zakresie chodników i oświetlenia, co negatywnie wpływa na ich poczucie bezpieczeństwa i mobilność. Jednocześnie trzeba wskazać na dużą dostępność różnorodnych usług na podobszarze i w jego sąsiedztwie, a także dobre skomunikowanie, w tym bliskość linii kolejowej oraz stacji, powstający parking P&R i połączenia SKA.

Rysunek 38. Podobszar rewitalizacji nr 22 - sołectwo Jaśkowice

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 40. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice

Negatywne zjawiska, problemy podobszaru	Silne strony, potencjały podobszaru
Sfera społeczna	
• Braki w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, • Niskie poczucie bezpieczeństwa w ruchu pieszym spowodowane brakiem chodników i oświetlenia. • Migracje i brak wzrostu populacji wsi, • Napływowi mieszkańcy niechętni do integracji.	• Zadowalające wyniki z egzaminu po szkole podstawowej, • Duża liczba stowarzyszeń, • Aktywny sołtys, • Nowoczesne Centrum Aktywności Kulturalnej w Jaśkowicach (wyremontowany Dom Ludowy, piwnice zamienione na klubokawiarnię z czytelnią i miejscem spotkań dla mieszkańców, zapewniona dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami).
Sfera gospodarcza	
•	• Aktywność gospodarcza mieszkańców, duża liczba firm, • Trasy turystyczne, w tym Skarby Blisko Krakowa.
Sfera techniczna	
• Brak wyposażenia całej miejscowości w kanalizację sanitarną, • Braki w zakresie chodników.	•
Sfera środowiskowa	
• Niezadbana kwestia melioracji terenów zalewowych na północy wsi, • Zanieczyszczenie powietrza w okresie zimowym.	• Deklaracja mieszkańców dotycząca zwiększenia korzystania z transportu zbiorowego oraz przemieszczania się na rowerze, • Atrakcyjne środowisko naturalne – dużo terenów zielonych.
Sfera funkcjonalno-przestrzenna	
• Duża odległość do miejsc spędzania czasu wolnego na powietrzu – urządzonego skweru/ parku.	• Wysoka dostępność usług edukacyjnych rozumiana jako średnia odległość do najbliższej szkoły podstawowej, • Wysoka dostępność miejsc spędzania czasu wolnego rozumiana jako średnia odległość do najbliższej świetlicy/biblioteki, • Wysoka dostępność placów zabaw, • Zgodnie z MPZP istnieje możliwość znacznej koncentracji w tym obszarze zabudowy jednorodzinnej, co będzie przeciwdziałało tendencjom dalszego „rozlewania” się miejscowości, • Obszar dawnego “Stawu” możliwy do zaadaptowania na atrakcyjną przestrzeń publiczną, miejsce integracji i aktywizacji mieszkańców, • Studnia - teren rekreacyjny, • Bliskość Wiślanej Trasy Rowerowej oraz Kanału Łączany-Skawina z drogą rowerową – dostępność komunikacyjna, możliwości rekreacji i wypoczynku, • Blisko linia kolejowa oraz stacja, powstający P&R i B&R, połączenia SKA, • Wolna działka nr 350 do zagospodarowania na cele rekreacyjno-sportowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy warsztatowych z mieszkańcami podobszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

Kwestie wodne a Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

W Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 uwzględniono tzw. obszary szczególnego zagrożenia, przez które w myśl art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2023r., poz. 1478 ze zm.) rozumie się:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, przedstawione zostały na mapach zagrożenia powodziowego, zgodnie z art. 169 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne. Obowiązujące obecnie mapy dostępne są na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (art. 171 ust. 5 ustawy jw.).

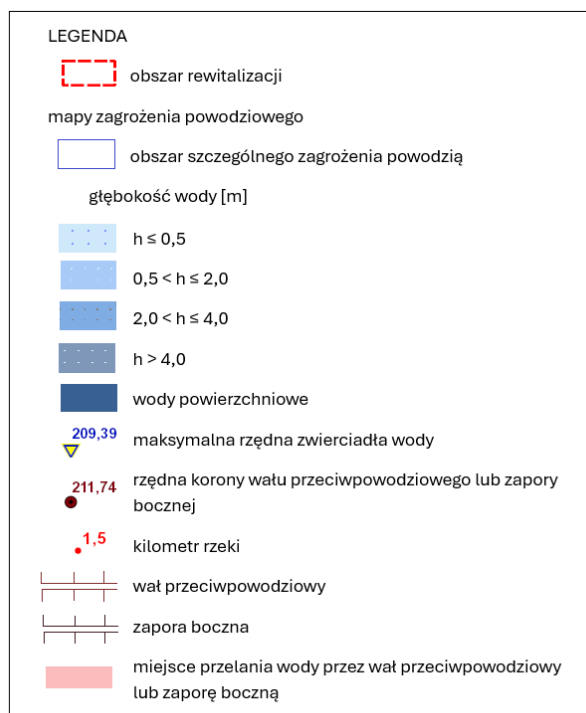
Zgodnie z ww. mapami zagrożenia powodziowego ustalono, że w granicach gminy Skawina, występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Wisły i odcinka rzeki Skawinki poniżej ujścia potoku Pasięka, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%) oraz prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Występują tu również obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmujące tereny między linią brzegu rzeki Wisły, Sosnowianki i Skawinki a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy. Dodatkowo zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego w granicach gminy występują obszary zagrożone zalaniem, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%, a także obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych (wyznaczone dla przepływu o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%).

Teren objęty Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 dotyczy 22 podobszarów na terenie zarówno miasta jak i gminy Skawina tj. Podobszar nr 1 - osiedle „Rzepnik”, Podobszar nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna, Podobszar nr 3 – osiedle „Ogrody”, Podobszar nr 4 - osiedle „Stare”, Podobszar nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”, Podobszar nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”, Podobszar nr 7 - sołectwo Kopanka, Podobszar nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki, Podobszar nr 9 - sołectwo Zelczyna, Podobszar nr 10 - sołectwo Rzożów, Podobszar nr 11 - sołectwo Gołuchowice, Podobszar nr 12 - sołectwo Radziszów, Podobszar nr 13 - sołectwo Jurczyce, Podobszar nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska, Podobszar nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi, Podobszar nr 16 - sołectwo Ochodza, Podobszar nr 17 - sołectwo Polanka Hallera, Podobszar nr 18 - sołectwo Grabie, Podobszar nr 19 - sołectwo Krzęcin, Podobszar nr 20 – sołectwo Facimiech, Podobszar nr 21 - sołectwo Pozowice, Podobszar nr 22 - sołectwo Jaśkowice. Analiza map zagrożenia powodziowego wykazała, że spośród wszystkich podobszarów rewitalizacji na podobszarze nr 2 i nr 12 występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Skawinki, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%) oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%). Jednocześnie, w myśl art. 16 pkt 34 ppkt c) ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne, na podobszarach nr 12 i 21 obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują także tereny pomiędzy brzegiem Skawinki (podobszar nr 12) i Wisły (podobszar nr 21) a

wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią zaznaczono na rysunkach o numerach od 2 do 8. **Żadne z zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 przedsięwzięć podstawowych** o charakterze inwestycyjnym, czyli PP1 INTEGRACJA TWÓRCZOŚĆ PRZESTRZENI - MODERNIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W JAŚKOWICACH na podobszarze nr 22, PP2 CENTRA AKTYWNOŚCI KULTURALNEJ W MIEŚCIE SKAWINA, zakładające Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Rzepnik w Skawinie na podobszarze nr 1, Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Przemysłowym w Skawinie na podobszarze nr 5, Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Kościuszki w Skawinie – na podobszarze nr 4, PP3 REWITALIZACJA I REWALORYZACJA TERENÓW POPRZEMYSŁOWYCH W SKAWINIE I ICH OTOCZENIA, zakładające Zagospodarowanie terenu byłego składowiska odpadów na ogólnodostępny teren rekreacyjny oraz Modernizację infrastruktury komunikacyjno-technicznej na terenie byłej Huty Aluminium na podobszarze 5, Rewaloryzację przyrodniczą oraz zagospodarowanie na ogólnodostępny teren wypoczynkowo-rekreacyjny byłego wyrobiska żwiru na podobszarze nr 6, **nie jest zlokalizowane na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.**

Dodatkowo w granicach podobszaru nr 2 i nr 14 zgodnie ze zaktualizowanym Planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP), przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022r. (Dz. U. z 2022r. poz. 2739), który obowiązuje od dnia 23.03.2023r., wskazano konieczność realizacji zadania pn.: „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe w dolinie rzeki Skawinki; podzadanie: budowa bulwarów i obwałowań” o nr ID: W_GZW_1901_2. **Żadne z zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 przedsięwzięć podstawowych** o charakterze inwestycyjnym nie koliduje z tym zadaniem planowanym do wykonania zgodnie z PZRP.

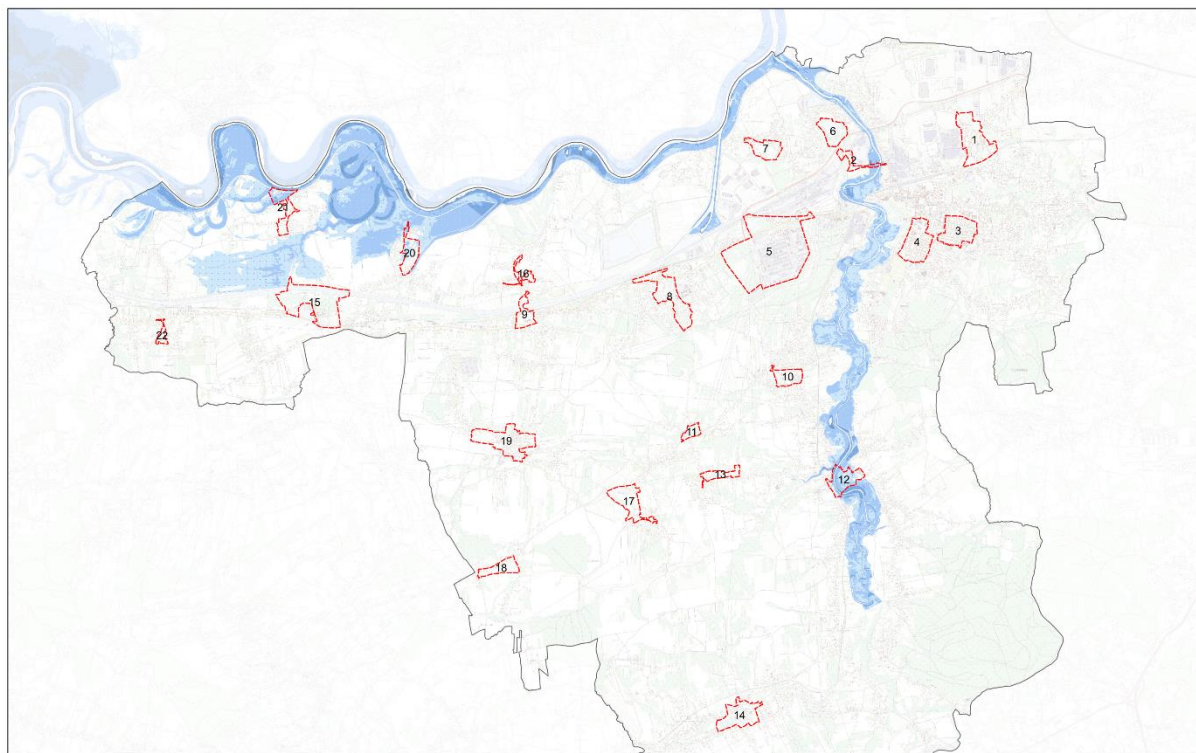
Rysunek 39. Legenda – objaśnienie symboli dla rysunków w ramach podrozdziału Kwestie wodne a Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Rysunek 40. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz podobszary rewitalizacji w gminie Skawina

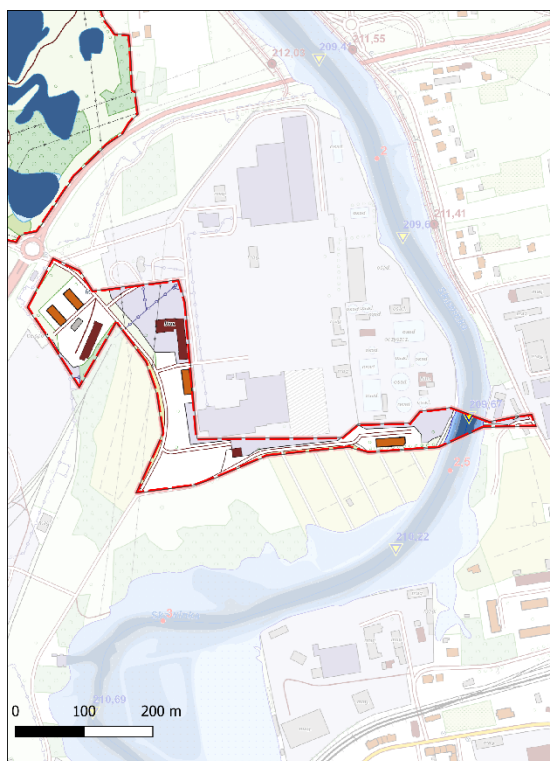
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 41. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 10% (czyli raz na 10 lat) na podobszarze rewitalizacji 2.

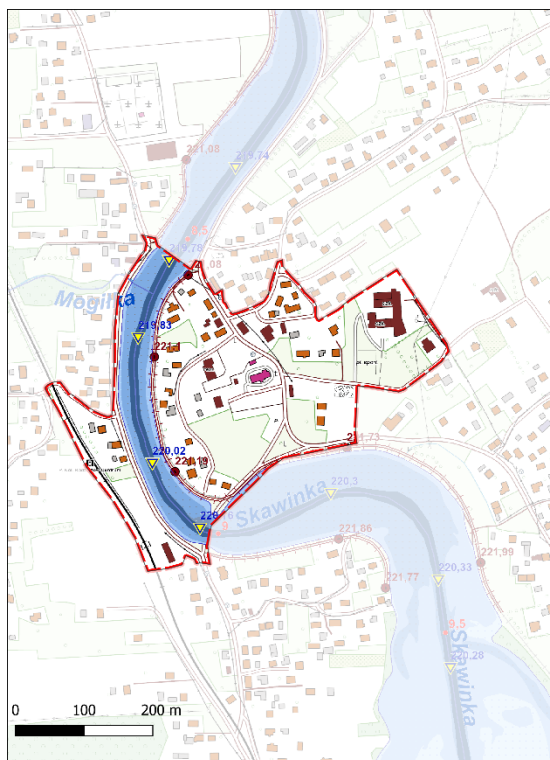
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 42. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 1% (czyli raz na 100 lat) na podobszarze rewitalizacji 2

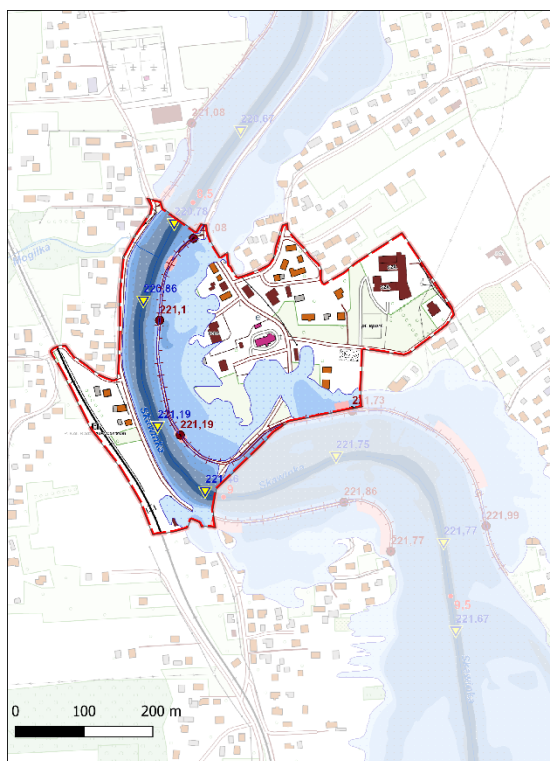
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 43. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 10% (czyli raz na 100 lat) na podobszarze rewitalizacji 12

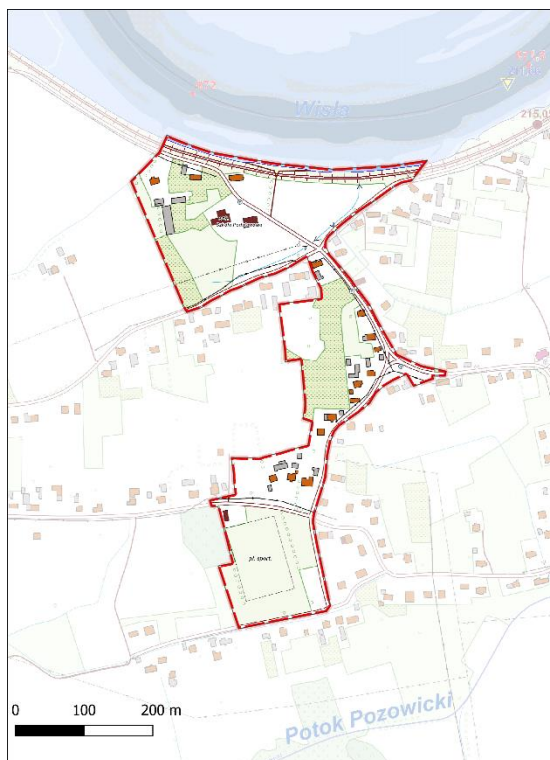
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 44. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 1% (czyli raz na 100 lat) na podobszarze rewitalizacji 12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 45. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 10% (czyli raz na 10 lat) na podobszarze rewitalizacji 21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 46. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 1% (czyli raz na 100 lat) na podobszarze rewitalizacji 21

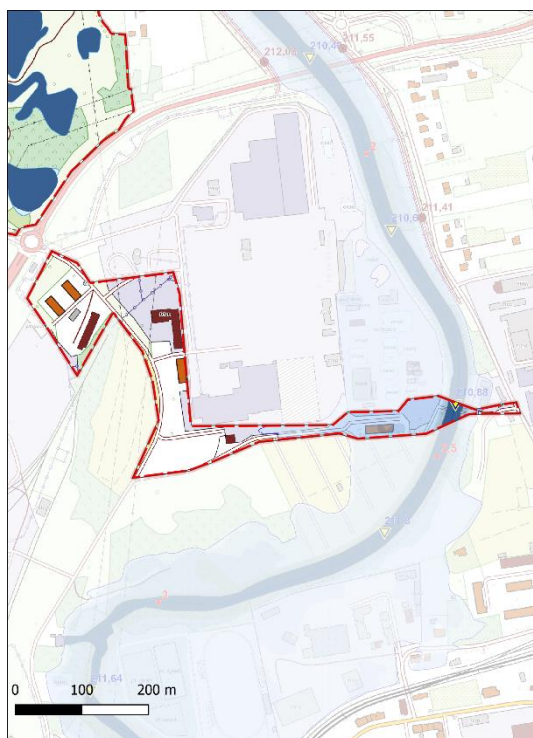

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, na podobszarach rewitalizacji nr: 2, 12, 15, 20, 21 występują także obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%. Obszary te zaznaczono na rysunkach o numerach od 9 do 13. Żadne z zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 przedsięwzięć podstawowych o charakterze inwestycyjnym nie jest zlokalizowane na tych obszarach.

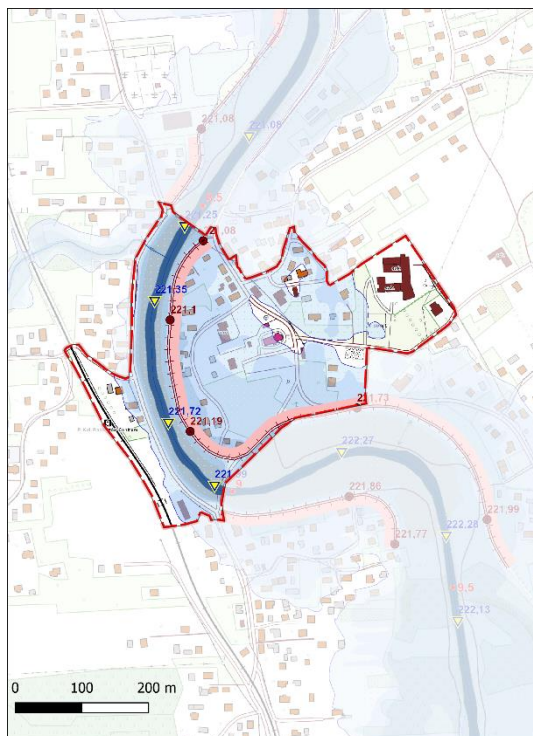
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Rysunek 47. Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat) na podobszarze rewitalizacji 2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 48. Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat) na podobszarze rewitalizacji 12

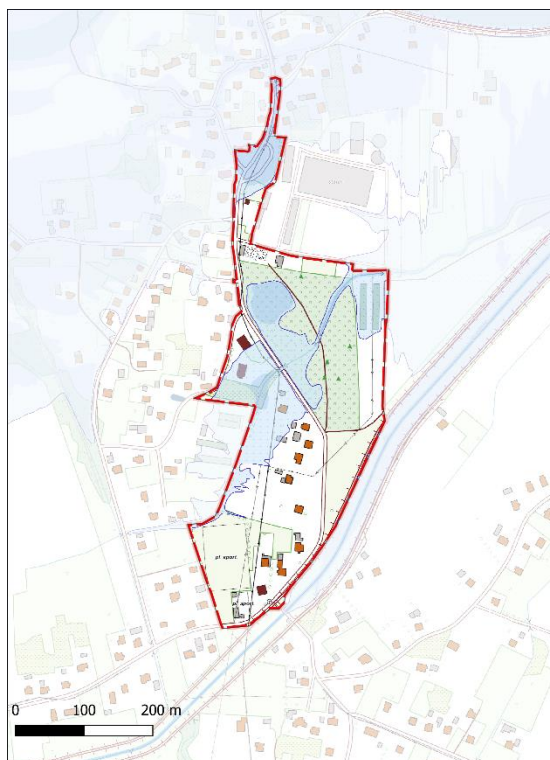
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 49. Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat) na podobszarze rewitalizacji 15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wmsb>

Rysunek 50. Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat) na podobszarze rewitalizacji 20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

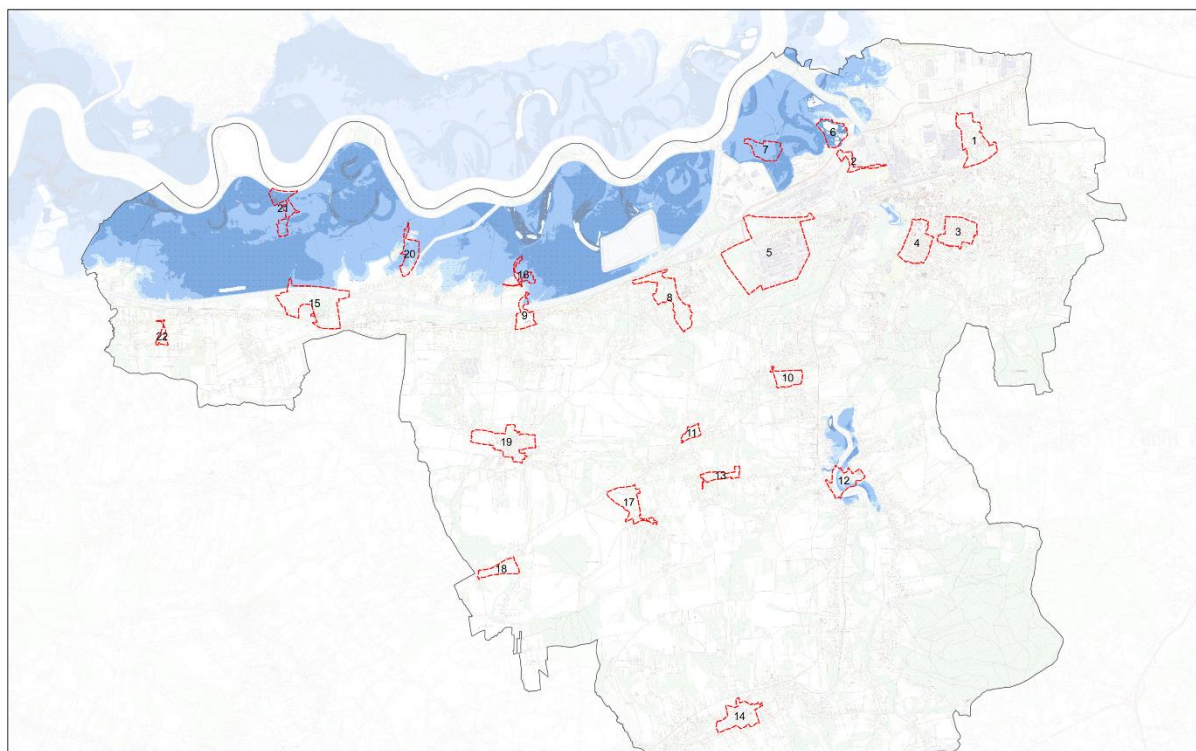
Rysunek 51. Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat) na podobszarze rewitalizacji 21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

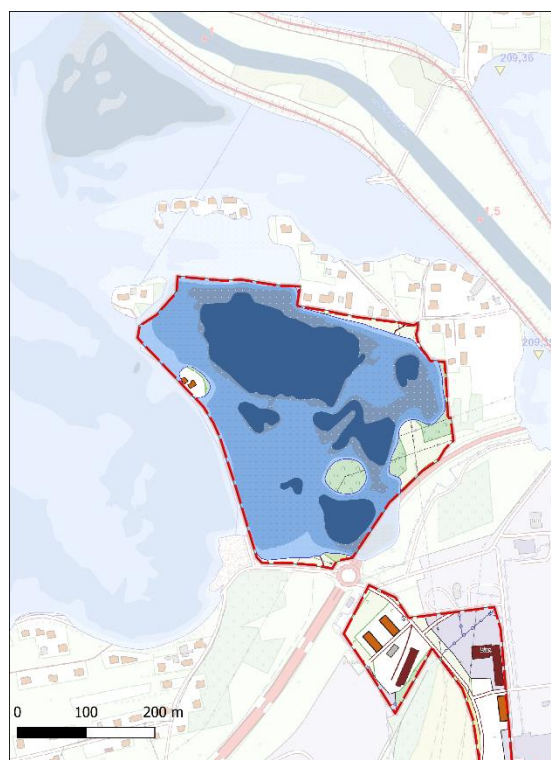
Ponadto zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, na podobszarach rewitalizacji nr: 6, 7, 9, 12, 15, 16, 20, 21 występują obszary, które są narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych (wyznaczone dla przepływu o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%). Obszary te zaznaczono na rysunkach o numerach od 14 do 22. Na podobszarze nr 6 planowane jest przedsięwzięcie Rewaloryzacja przyrodnicza oraz zagospodarowanie na ogólnodostępny teren wypoczynkowo-rekreacyjny byłego wyrobiska żwiru, w ramach którego zakłada się uporządkowanie tego terenu, doposażenie w podstawową infrastrukturę komunikacji pieszej i rowerowej oraz małą architekturę, przy zachowaniu priorytetu naturalnego zagospodarowania terenu.

Rysunek 52. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych oraz podobszary rewitalizacji w gminie Skawina

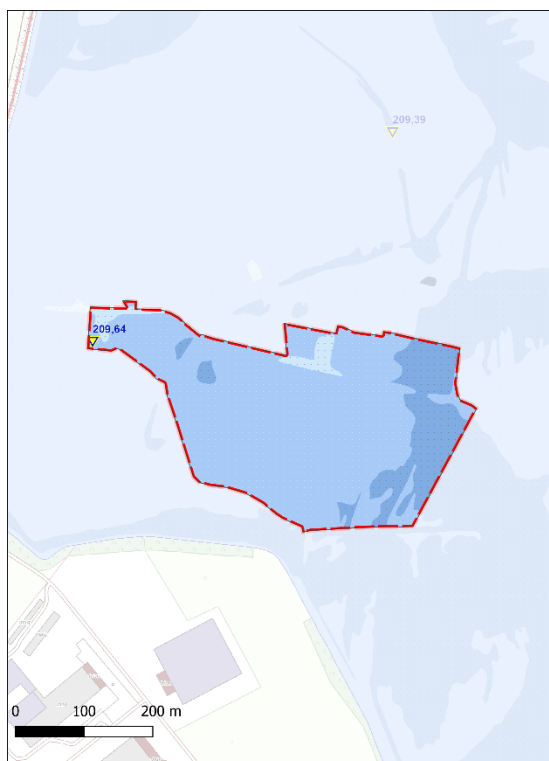
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 53. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 54. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 7

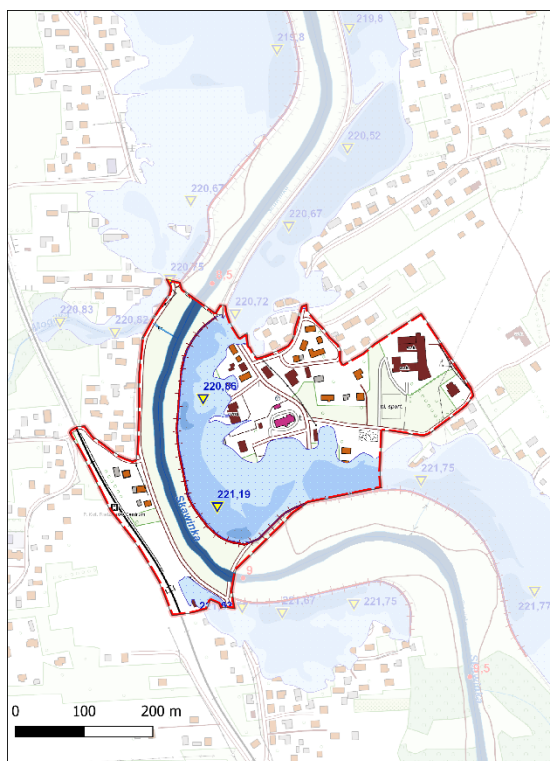
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 55. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 56. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 12

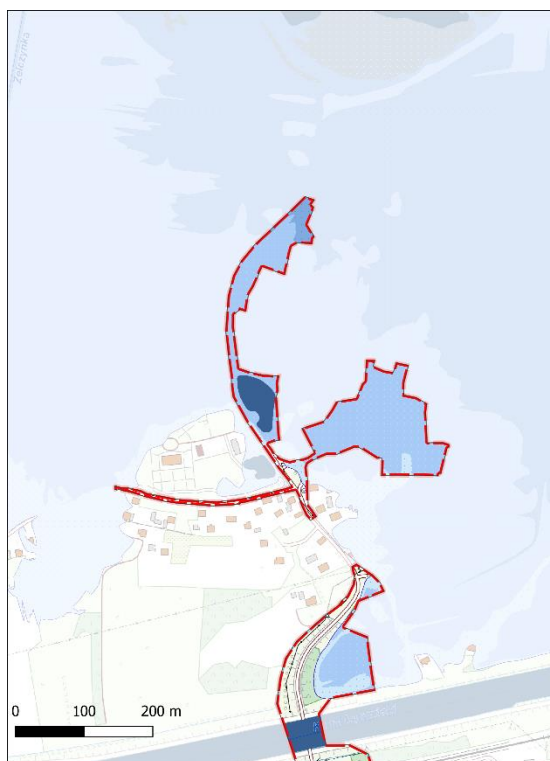
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 57. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 15

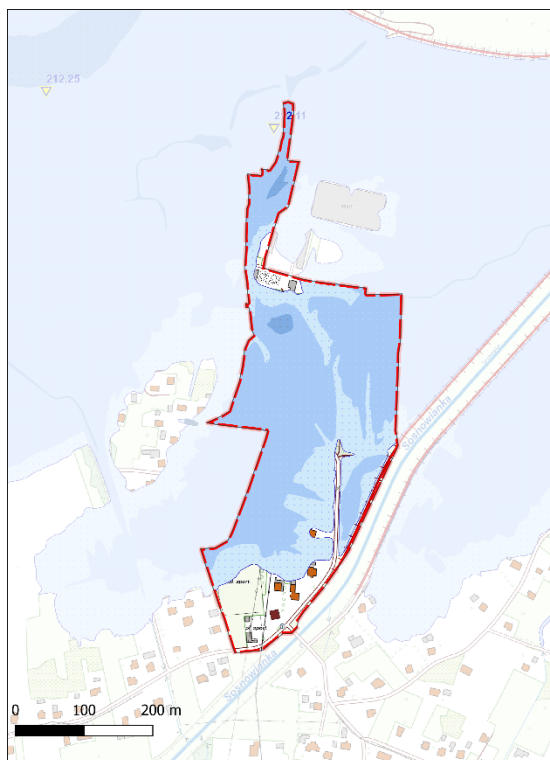
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 58. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 16

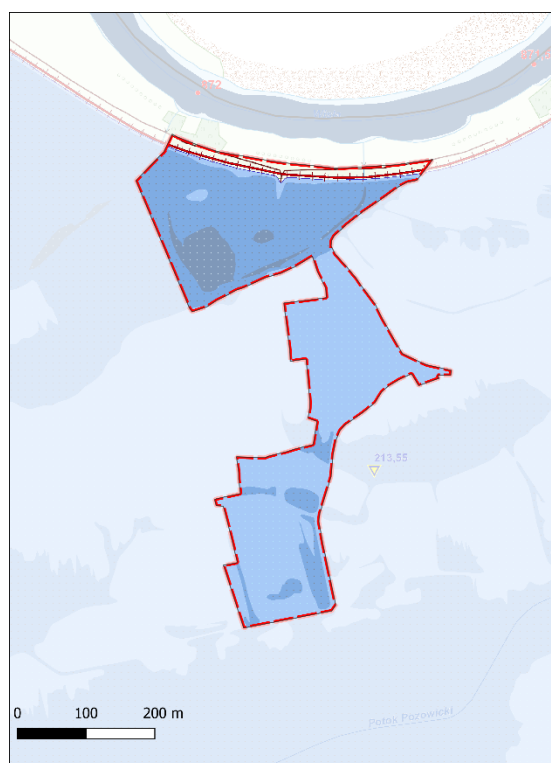
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 59. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Rysunek 60. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z <https://dane.gov.pl/pl/showcase/1268,wody-polskie-baza-wms>

Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja rozwoju stanowi projekcję, opis pożądanego stanu obszaru rewitalizacji w perspektywie roku 2030. Określa stan docelowy, do którego dążyć będą władze samorządowe i wszyscy zaangażowani partnerzy. Wskazuje ona zasadniczy kierunek wspólnie podejmowanych interwencji.

Obszar rewitalizacji jest miejscem, w którym mieszkańcy żyją spokojnie, bezpiecznie i komfortowo, realizując swoje osobiste, rodzinne i zawodowe plany, również dzięki poczuciu wspólnoty i siły płynącej z bycia częścią zintegrowanej społeczności gminnej. To właśnie podmiotowość, partycypacja i aktywność obywatelska stanowią podstawę trwania i rozwoju poszczególnych społeczności lokalnych. Obszar rewitalizacji cechują dobre warunki życia oraz dostęp do wysokiej jakości usług publicznych i komercyjnych, a także atrakcyjnego rynku pracy, zdrowe środowisko oraz realizowana w bliskim otoczeniu atrakcyjna i dostosowana do różnorodnych potrzeb oferta spędzania wolnego czasu. Jej kreatorem i organizatorem są, obok instytucji publicznych, przede wszystkim sami mieszkańcy oraz tworzone przez nich organizacje i inicjatywy nieformalne, korzystające z miejsc i przestrzeni wspólnych. Zdegradowane tereny przemysłowe, dotychczas wyłączone z życia, zostały przywrócone do ponownego użytkowania, stwarzając nową jakość przestrzeni publicznej w gminie, nie tylko dla biznesu, ale przede wszystkim mieszkańców i ich wieloaspektowej aktywności.

Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

CEL GŁÓWNY GPR: Poprawa i zmniejszenie zróżnicowania przestrzennego poziomu życia i dostępności usług na obszarze rewitalizacji oraz wzrost integracji, podmiotowości, partycypacji i aktywności mieszkańców, poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych, przyjaznej i bezpiecznej przestrzeni do życia, miejsc spotkań i oferty spędzania czasu wolnego, a także inkubowanie i wspieranie organizacji i inicjatyw oddolnych, inkluzyjnej polityki społecznej oraz zapewnienie klimatu dla biznesu.

CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE

Wzmocnienie wspólnej tożsamości gminnej i lokalnej, integracji, poczucia odpowiedzialności za wspólnotę oraz wieloaspektowa aktywizacja mieszkańców podobszarów rewitalizacji dzięki rozwojowi i lepszemu dopasowaniu systemu wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, zwiększeniu dostępności integrującej i aktywizującej przestrzeni oraz oferty spędzania czasu wolnego, wspieraniu inicjatyw obywatelskich, a także podnoszeniu kapitału społecznego i intelektualnego.

Kierunki działań:

- 1.1. Wdrożenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie problemów społecznych.
- 1.2. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych sprzyjających nawiązywaniu relacji i aktywizacji społecznej oraz zorganizowanej oferty spędzania wolnego czasu dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców.
- 1.3. Wspieranie rozwoju samoorganizacji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców oraz procesów współpracy na szczeblu lokalnym.
- 1.4. Doskonalenie dostępności i jakości oferty w zakresie edukacji i wychowania wraz z lepszym jej dostosowaniem do potrzeb społecznych i wyzwań współczesności.

CEL 2. KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZDROWE ŚRODOWISKO

Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz zapewnienie komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, dzięki wdrożeniu rozwiązań w zakresie zrównoważonej mobilności, bezpieczeństwa komunikacyjnego i publicznego, skutecznej eliminacji zanieczyszczeń i adaptacji do zmian klimatu.

Kierunki działań:

- 2.1. Działania na rzecz zwiększenia mobilności oraz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.
- 2.2. Dbłość o stan środowiska oraz ograniczenie niekorzystnego wpływu na klimat i adaptacja do jego zmian wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców.

CEL 3. ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA LOKALNA ORAZ ATRAKCYJNY I INKLUZYWNY RYNEK PRACY

Rozwój i wzmocnienie konkurencyjności gospodarki oraz lokalnego rynku pracy, dzięki kreowaniu warunków dla rozwoju biznesu i jego społecznej odpowiedzialności oraz wspieraniu zatrudnienia i aktywizacji zawodowej, zwłaszcza osób z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Kierunki działań:

- 3.1. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza oraz integracja społeczna mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych oraz dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem.
- 3.2. Poprawa warunków do inwestowania oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.

Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji według struktury celów i kierunków działań wraz z ich charakterystyką

Jako odpowiedź na zdiagnozowane problemy, potrzeby i oczekiwania określono zestaw przedsięwzięć zgodnych z celami i kierunkami interwencji, które służą eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową. Adresatami tych działań są mieszkańcy obszaru rewitalizacji (wszystkich podobszarów). Mają one sprzyjać poprawie włączenia społecznego oraz jakości życia na obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia te zostały zaplanowane z uwzględnieniem istniejących potencjałów, zarówno w kontekście organizacji społecznych i chęci włączenia się w działania rewitalizacyjne mieszkańców, jak również zasobów gminy, mając na uwadze racjonalność długofalową proponowanych rozwiązań.

Zaznaczyć też należy, iż proponowane przedsięwzięcia odnoszą się do realizowanych obecnie przez gminę zadań wynikających m.in. z konkretnych ustaw (np. o pomocy społecznej) i wskazują na rozwiązania, które będą rozwijać lub uzupełniać realizowane standardowo działania. Kompleksowe i zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, służą efektywnemu i skutecznemu wyprowadzaniu ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych.

Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym, zostały przedstawione w niniejszym podrozdziale w zbiorczej tabeli według struktury celów i kierunków działań. Charakteryzuje ona poszczególne przedsięwzięcia, w tym określa numer i typ przedsięwzięcia, w podziale na przedsięwzięcia podstawowe i uzupełniające, zakres, a także oddziaływanie, czyli wskazanie podobszaru lub podobszarów rewitalizacji, którego mieszkańcy są adresatami wsparcia (kluczowi interesariusze).

W kolejnym podrozdziale ujęto listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami.

Tabela 41. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne według struktury celów i kierunków działań, które służą eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową obszarów gminy

Kierunek działań	Przedsięwzięcie	Typ i nr przedsięwzięcia		Oddziaływanie
		Podstawowe	Uzupełniające	
CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Wzmocnienie wspólnej tożsamości gminnej i lokalnej, integracji, poczucia odpowiedzialności za wspólnotę oraz wieloaspektowa aktywizacja mieszkańców podobszarów rewitalizacji dzięki rozwojowi i lepszemu dopasowaniu systemu wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, zwiększeniu dostępności integrującej i aktywizującej przestrzeni oraz oferty spędzania czasu wolnego, wspieraniu inicjatyw obywatelskich, a także podnoszeniu kapitału społecznego i intelektualnego.				
1.1. Wdrożenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia osób i rodzin	PAKIET WSPARCIA Działania dedykowane mieszkańcom obszaru rewitalizacji, którzy borykają się z różnego rodzaju trudnościami i wyzwaniem, zagrożonym lub dotkniętym marginalizacją lub wykluczeniem,		PU3	Cały obszar rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

znajdujących się w trudnej sytuacji oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie problemów społecznych.	antycypowanie, wspieranie i rozwiązywanie problemów społecznych i rodzinnych: • Stałe doskonalenie i rozwijanie pomocy udzielanej potrzebującym przez Centrum Usług Społecznych w Skawinie we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, • Tworzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, • Tworzenie i rozwój różnorodnych placówek wsparcia dla seniorów i osób zależnych, • Program wsparcia osób i rodzin, w których występują osoby zależne, • Preferencyjna i dodatkowa pomoc dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, • Wzmocnienie potencjału lokalnych instytucji pomocy społecznej, w tym kadrowego, pod kątem poprawy dostępności i jakości oferty kierowanej do osób znajdujących się w trudnej sytuacji.			
	RAZEM DAJEMY RADĘ Działania edukacyjne, animacyjne, wspierające i promocyjne nakierowane na wzmocnienie tożsamości gminnej i lokalnej, poczucia odpowiedzialności za wspólnotę oraz aktywności własnej mieszkańców, organizacji pozarządowych i biznesu na rzecz dobra wspólnego, w szczególności osób i rodzin, które borykają się z różnego rodzaju trudnościami i wyzwaniem: • Edukacja obywatelska realizowana w szczególności przez szkoły i organizacje pozarządowe, wzmacniająca poczucie patriotyzmu lokalnego, solidarności i zaufania społecznego, odpowiedzialności za wspólnotę i troski o dobro wspólne, przygotowująca i pobudzająca do brania spraw w swoje ręce, • Inicjowanie, wsparcie i promocja wolontariatu, w tym szkolnego, aktywizacja rodziny i środowiska sąsiedzkiego w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych osób starszych i niesamodzielnych oraz niepełnosprawnych, • Inicjowanie, wsparcie i promocja inicjatyw oddolnych, np. bank czasu, bank dzielenia się dobrami/pomocą materialną (jedzeniem, odzieżą itp.), • Wsparcie i promocja społecznej odpowiedzialności biznesu - dążenie do uzyskania systemowego, stałego wsparcia (w różnej postaci) od lokalnych przedsiębiorców dla społeczności lokalnych (inicjatyw i organizacji pozarządowych, kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, zespołów, orkiestr, klubów, talentów artystyczno-kulturowych		PU4	Cały obszar rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

	i sportowych itp. – z uwzględnieniem korzyści dla przedsiębiorców).			
	PROSPOŁECZNA POLITYKA MIESZKANIOWA Realizacja prospołecznej, integrującej i aktywizującej polityki mieszkaniowej, uwzględniającej zarówno działania inwestycyjne, jak również edukacyjne, animacyjne, wspierające integrujące i aktywizujące osoby z trudnościami i problemami mieszkaniowymi i powiązanymi: • Rozwój i modernizacja oraz doskonalenie zarządzania gminnym zasobem mieszkaniowym (mieszkania socjalne i komunalne), • Działania informacyjno-edukacyjne i aktywizujące lokatorów, w tym propagujące dbałość o stan, czystość i właściwe użytkowanie zajmowanej infrastruktury, • Program odpracowywania zaległości czynszowych, • Zabezpieczenie mieszkań treningowych i wspomaganych o odpowiednich standardach usług i pomieszczeń dla osób z różnymi niepełnosprawnościami, • Dostosowywanie środowiska zamieszkania osób starszych i zależnych do możliwości funkcjonalnych tych osób, • Systemu wymiany i kompensacji mieszkań komunalnych i prywatnych, wymiany gruntów prywatnych w zamian za lokal z zasobu gminnego, • Rozwój budownictwa społecznego i na wynajem.		PU10	Cały obszar rewitalizacji
1.2. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych sprzyjających nawiązywaniu relacji i aktywizacji społecznej oraz zorganizowanej oferty spędzania wolnego czasu dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców.	INTEGRACJA TWÓRCZOŚĆ PRZESTRZEŃ - MODERNIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W JAŚKOWICACH Kontynuacja jednego z działań składających się na przedsięwzięcie podstawowe zakładane w dotychczasowym Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 pn. Ogólnodostępna przestrzeń publiczna dla aktywizacji i integracji mieszkańców podobszarów rewitalizacji z terenów wiejskich gminy Skawina – ITD i ITP, którego nie udało się zrealizować w pierwotnym terminie, a jest ważne w kontekście osiągnięcia celów rewitalizacji. Dotyczy przygotowania przestrzeni publicznej sprzyjającej spotkaniom i wspólnej aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji, przede wszystkim podobszaru rewitalizacji nr 22 – sołectwo Jaśkowice, z uwzględnieniem różnych grup mieszkańców, w tym o szczególnych potrzebach. Przedsięwzięcie zostało szczegółowo opisane w kolejnych podrozdziale jako PP1.		PP1	POR 22 - sołectwo Jaśkowice

	CENTRA AKTYWNOŚCI KULTURALNEJ W MIEŚCIE SKAWINA • Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Rzepnik w Skawinie, • Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Przemysłowym w Skawinie, • Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Kościuszki w Skawinie. Kontynuacja działań składających się na przedsięwzięcia podstawowe zakładane w dotychczasowym Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 pod wspólną nazwą: Centra Aktywności Kulturalnej (CAK) w Skawinie, a także działania pod nazwą Budowa Centrum Aktywności Kulturalnej - świetlicy na os. Awaryjnym w ramach przedsięwzięcia Rewitalizacja przemysłowa obszaru oraz otoczenia terenu byłej huty aluminium w Skawinie, których nie udało się zrealizować w pierwotnym terminie, a są ważne w kontekście osiągnięcia celów rewitalizacji. Dotyczy przygotowania przestrzeni miejsc służących aktywizacji i partycypacji kulturalnej, społecznej, obywatelskiej itp. mieszkańców obszaru rewitalizacji, przede wszystkim podobszarów nr 1 - osiedle „Rzepnik”, nr 4 - osiedle „Stare”, nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”, z uwzględnieniem różnych grup mieszkańców, w tym o szczególnych potrzebach. Przedsięwzięcie zostało szczegółowo opisane w kolejnych podrozdziale jako PP2.		PP2	POR 1 - osiedle „Rzepnik”, POR 4 - osiedle „Stare”, POR 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”
	REWITALIZACJA I REWALORYZACJA TERENÓW PRZEMYSŁOWYCH W SKAWINIE I ICH OTOCZENIA: • Zagospodarowanie terenu byłego składowiska odpadów na ogólnodostępny teren rekreacyjny, • Rewaloryzacja przyrodnicza oraz zagospodarowanie na ogólnodostępny teren wypoczynkowo-rekreacyjny byłego wyrobiska żwiru, • Modernizacja infrastruktury komunikacyjno-technicznej na terenie byłej Huty Aluminium. Kontynuacja działań składających się na przedsięwzięcie podstawowe zakładane w dotychczasowym Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 pod tą samą nazwą: Rewitalizacja przemysłowa obszaru oraz otoczenia terenu byłej huty aluminium w Skawinie, których nie udało się zrealizować w pierwotnym terminie, a są ważne w kontekście osiągnięcia celów rewitalizacji, z uwzględnieniem dodatkowego działania dedykowanego zdegradowanemu obszarowi przemysłowemu zalanej kopalni odkrywkowej żwiru i piasku. Obejmuje 2 komponenty, tj. wykorzystanie terenu na rzecz		PP3	POR 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne” POR 6 – obszar przemysłowy „Samborek”

	stworzenia brakującej przestrzeni publicznej sprzyjającej integracji i aktywizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji, przede wszystkim podobszarów nr 5 - obszar poprzemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne” oraz nr 6 – obszar poprzemysłowy „Samborek”, z uwzględnieniem różnych grup mieszkańców, w tym o szczególnych potrzebach, a także rekultywacji terenu w kontekście rozwoju przedsiębiorczości - jako wartości dodanej istotnej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji (nowe miejsca pracy, możliwość prowadzenia biznesu na zrekultywowanym terenie w efekcie realizacji projektu. Przedsięwzięcie zostało szczegółowo opisane w kolejnych podrozdziale jako PP3.			
	MODERNIZACJA I ROZWÓJ OŚRODKA KULTURALNO-REKREACYJNEGO „GUBAŁÓWKA” WRAZ Z OTOCZENIEM Zakłada się realizację założeń koncepcji Funkcjonalno-Przestrzennej Ośrodka Kulturalno-Rekreacyjnego „Gubałówka” w Skawinie wraz z otoczeniem („Park Gubałówka 2040”), która została opracowana w okresie listopad 2022 r. – czerwiec 2023 przez zespół urbanistów związanych z Politechniką Krakowską. Jest ona wynikiem bardzo szerokiego procesu partycypacyjnego. Koncepcja rozwoju OKR Gubałówka zakłada kontynuację historii i tradycji tego miejsca. Rozwija jego potencjał tak, aby utrzymać ciągłość kluczowych funkcji i charakteru dla kolejnych pokoleń mieszkańców Skawiny. Gubałówka utrzymuje swój charakter ośrodka kulturalno-rekreacyjnego, którego program jest harmonijnie rozwinięty w ramach całościowej koncepcji „Parku Gubałówka 2040”. Zaproponowane rozwiązania zawierają wysokiej jakości przestrzeń publiczną powiązaną z sąsiadującymi otwartymi terenami rekreacyjnymi Skawiny. Ramowy zakres prac: • modernizacja budynku OKR Gubałówka, • modernizacja terenu rekreacyjnego przy budynku (modernizacja basenów, utworzenie wodnego placu zabaw, budowa boisk sportowych i infrastruktury rekreacyjnej, amfiteatr), • modernizacja budynku przy wejściu do kompleksu m.in. z możliwością ulokowania tam zaplecza dla terenów rekreacyjnych i rozbudowa do pełnienia nowych funkcji, • przebudowa otoczenia budynku i wykonanie nowych połączeń komunikacyjnych (głównie pieszych i pieszo - rowerowych) zapewniających dostępność terenu, • rozwój terenów wokół Gubałówki (m.in. ścieżki rekreacyjne, siłownie plenerowe, terenowy plac zabaw,		PU1	POR 4 – osiedle „Stare”

	• utworzenie nowej strefy wejściowej i rekreacyjnej przy ul. Radziszowskiej z połączeniem ze wzgórzem, • połączenie terenu z doliną rz. Skawinki i Parkiem Miejskim, • udostępnienie przejścia przez ogródki działkowe.			
	PRZESTRZEŃ - DO BYCIA SOBĄ, DO BYCIA RAZEM, DO DZIAŁANIA Działanie polegające na kreowaniu, porządkowaniu i utrzymaniu w odpowiednim stanie przestrzeni publicznych, które traktowane są jako zasób o kluczowym znaczeniu i wartości dla mieszkańców, stanowiący dobro wspólne. Mają one służyć jako miejsce spotkań, płaszczyzna interakcji, wspólnych działań, rozwoju itp., być otwarte i dostępne dla wszystkich bez względu na płeć, wiek, ograniczenia mobilnościowe i inne, czy status społeczny. Zakłada się w szczególności następujące działania: • Modernizacja i tworzenie dostępnych, atrakcyjnych, estetycznych, funkcjonalnych i bezpiecznych miejsc i przestrzeni publicznych, w tym: ○ terenów zielonych (parki kieszonkowe, skwery, zieleńce, rozwój różnych form ogrodnictwa gminno-społecznego itp.), ○ miejsc spotkań i integracji na terenie osiedli w Skawinie oraz wzmacnianie lokalnych społeczności wokół tych miejsc (zagospodarowanie podwórek i innych wspólnych przestrzeni osiedlowych), ○ terenów sportowych i rekreacyjnych (boiska, place zabaw, różne strefy rekreacji i wypoczynku itp.), ○ centrów aktywności kulturalnej w istniejących i nowopowstających obiektach publicznych na terenie miasta i gminy, • Bieżące utrzymanie miejsc i przestrzeni publicznych, w tym m.in. utrzymanie czystości, pielęgnacja i konserwacja, modernizacja, wymiana, uzupełnianie wyposażenia czy elementów małej architektury, usuwanie skutków wandalizmu oraz różnych uszkodzeń wpływających negatywnie na komfort i bezpieczeństwo użytkowników przestrzeni publicznych, • Dążenie do tworzenia przestrzeni kompletnych, uwzględniających potrzeby, możliwości i bariery wszystkich użytkowników bez względu na płeć, wiek, stopień mobilności itp.,		PU2	Cały obszar rewitalizacji

	• Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej i przestrzeniach publicznych. Szczególny akcent zostanie położony na działania dotyczące rozwoju Kanału Łączany-Skawina, przebiegającego lub bezpośrednio sąsiadującego z podobszarami rewitalizacji, traktowanego jako narzędzie integrujące lokalne społeczności, integrator mobilnościowy, korytarz ekologiczny, a także motor rozwoju ekonomicznego, w tym jako produkt turystyczny. Planuje się kontynuację działań kreujących bądź wzmacniających te funkcje. Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z założeniami Planów Rozwoju Miejscowości / Planów Rozwoju Osiedli na lata 2022-2030, z uwzględnieniem (w miarę możliwości) priorytetyzacji działań na terenie obszaru rewitalizacji.			
	AKCJA INTEGRACJA AKTYWIZACJA Rozwijanie oferty animacyjnej, kulturalnej, rozrywkowej, sportowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej, krajoznawczej itp. dla różnych grup mieszkańców obszaru rewitalizacji wraz z poprawą jej dostępności oraz inicjowaniem działań na rzecz zwiększenia uczestnictwa w tych przedsięwzięciach oraz budowy silnych i urzeczywistniających się we wspólnym działaniu więzi lokalnych: • Rozwój i promocja oferty stacjonarnej (wszystkich obiektów w zarządzie) Centrum Kultury i Sportu w Skawinie, z uwzględnieniem niezbędnych inwestycji, które służą temu celowi, • „CKiS na wynos” – oferta zajęć, warsztatów i wydarzeń w różnych miejscach w gminie, ze szczególnym uwzględnieniem podobszarów rewitalizacji, • Organizacja, współorganizacja, wsparcie i promocja wydarzeń (kulturalnych, rozrywkowych, sportowych, rekreacyjnych, krajoznawczych itp.) na terenie gminy, integrujących i aktywizujących mieszkańców, • „Skawina zaprasza” - prowadzenie platformy ze zintegrowanymi informacjami o akcjach, warsztatach, wydarzeniach, które odbywają się na terenie gminy (Centrum Usług Wspólnych w Skawinie); koordynacja z kampanią #turystycznaSkawina, zgodnie z możliwościami. Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z założeniami Planów Rozwoju Miejscowości / Planów Rozwoju Osiedli na lata 2022-2030, z uwzględnieniem (w miarę możliwości) priorytetyzacji działań na terenie obszaru rewitalizacji.		PU5	Cały obszar rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

1.3. Wspieranie rozwoju samoorganizacji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców oraz procesów współpracy na szczeblu lokalnym.	ANIMATOR ROZWOJU LOKALNEGO Wypracowanie i wdrożenie modelu pracy miejsca spotkań i aktywności lokalnej, wykorzystującego istniejące i nowopowstające przestrzenie publiczne, oraz wsparcie Animatorów Rozwoju Lokalnego. Kontynuacja i modyfikacja działań składających się na przedsięwzięcie podstawowe zakładane w dotychczasowym Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 pod tą samą nazwą: Animator Rozwoju Lokalnego, których nie udało się zrealizować w pierwotnym terminie, a są kluczowe w kontekście osiągnięcia celów rewitalizacji. Przedsięwzięcie dotyczy wypracowania i wdrożenia rozwiązań stymulujących i wspierających samoorganizację mieszkańców obszaru rewitalizacji dla samodzielnej diagnozy i rozwiązywania problemów oraz zaspokajania swoich potrzeb, a także dalszego rozwoju i szukania nowych możliwości, co przełoży się na poprawę jakości życia, integrację i wzrost aktywności oraz zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego. Przedsięwzięcie zostało szczegółowo opisane w kolejnych podrozdziale jako PP4.	PP4		Cały obszar rewitalizacji
	WSPÓLNA SPRAWA Przedsięwzięcie zakładające rozwój informacji i edukacji na temat miasta i gminy oraz jego dziedzictwa kulturalno-historycznego, budujących poczucie przywiązania lokalnego i współodpowiedzialności społecznej, a także ciągłe doskonalenie procesów partycypacyjnych: konsultacji, dialogu i wieloaspektowej współpracy pomiędzy samorządem i środowiskiem mieszkańców obszaru rewitalizacji, w celu lepszego dostosowania polityki lokalnej oraz realizowanych działań i inwestycji, a w konsekwencji poprawy warunków ich życia: - Rozwój informacji i edukacji na temat miasta i gminy, historii i dziedzictwa kulturowego oraz innych walorów, wzmacniających patriotyzm i zaangażowanie lokalne, - Działania z zakresu doskonalenia procesów partycypacyjnych: konsultacji, dialogu, współtworzenia oraz współzarządzania przestrzeniami publicznymi i półpublicznymi, w tym podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników samorządowych oraz mieszkańców (edukacja i aktywizacja obywatelska), - Prowadzenie procesów konsultacji i dialogu oraz partycypacyjna realizacja uzgodnionych inwestycji, - Promowanie aplikacji eSkawina, umożliwiającej zgłaszanie uwag, usterek, utrudnień, aktów wandalizmu itp.		PU6	Cały obszar rewitalizacji

	WSPÓŁPRACA I ROZWÓJ (WIR) OBYWATELSKI Działania stymulujące, wspierające i promujące aktywność organizacji pozarządowych i inicjatyw społecznych oraz rozwój współpracy międzysektorowej na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji: • Wsparcie organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich, m.in. diagnoza potrzeb, wsparcie merytoryczne, udostępnianie zasobów instytucji publicznych (pomieszczeń, sprzętu i innego wyposażenia), usługi rozwojowe dla organizacji i inicjatyw, zarówno na etapie powstawania, jak również bieżącego i strategicznego działania - Centrum Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, • Współpraca finansowa i pozafinansowa z organizacjami pozarządowymi, m.in. powierzanie i wspieranie realizacji zadań publicznych, zarówno w trybie konkursowym, jak i pozakonkursowym, z naciskiem na obszary dotyczące usług społecznych, zagospodarowania czasu wolnego, integracji i wieloaspektowej aktywizacji mieszkańców, • Promocja działalności organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich w gminie - Dzień Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Społecznych.		PU7	Cały obszar rewitalizacji
1.4. Doskonalenie dostępności i jakości oferty w zakresie edukacji i wychowania wraz z lepszym jej dostosowaniem do potrzeb społecznych i wyzwań współczesności.	PRZEDSZKOLA PRZYSZŁOŚCI Rozwój i dostosowanie do potrzeb społecznych oferty przedszkolnej wraz z ciągłym doskonaleniem i indywidualizacją procesu opieki, wychowania i nauczania oraz wsparciem prawidłowego rozwoju dzieci: • Zwiększanie liczby miejsc dla dzieci w placówkach oświatowych zgodnie z potrzebami, • Rozwój oferty edukacyjnej, systemu wsparcia oraz zajęć dodatkowych i integracyjnych w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych, a także doskonalenie kadr, w tym w obszarze rozpoznawania potrzeb uczniów i pracy z uczniem ze szczególnymi potrzebami, co ma przyczynić się do podniesienia jakości i dostępności opieki przedszkolnej, wyrównywania zdiagnozowanych deficytów, zwiększania szans edukacyjnych i rozwojowych oraz wyposażania dzieci w kompetencje kluczowe w dalszej edukacji i życiu, • Rozwój i modernizacja infrastruktury oraz doposażenie placówek (w szczególności pod kątem dostępności, a także ekonomii użytkowania, minimalizacji wpływu		PU8	Cały obszar rewitalizacji

	środowiskowego), cyfryzacja, wraz z atrakcyjnym, estetycznym, funkcjonalnym, bezpiecznym, uwzględniającym potrzeby, możliwości i bariery wszystkich użytkowników zagospodarowaniem ich otoczenia. Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z założeniami Planów Rozwoju Miejscowości / Planów Rozwoju Osiedli na lata 2022-2030, z uwzględnieniem (w miarę możliwości) priorytetyzacji działań na terenie obszaru rewitalizacji.			
	SZKOŁY PRZYSZOŚCI Rozwój i dostosowanie do potrzeb społecznych oferty szkolnej wraz z ciągłym doskonaleniem i indywidualizacją procesu opieki, wychowania i kształcenia oraz wsparciem prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży szkolnej: • Inwestycje zwiększające dostępność i jakość kształcenia, w tym pod kątem osób ze szczególnymi potrzebami: ○ Rozwój i modernizacja szkolnej bazy dydaktycznej oraz sportowej (w szczególności pod kątem dostępności, a także ekonomii użytkowania, minimalizacji wpływu środowiskowego), ○ Doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny oraz oprogramowanie, a także pomoce dydaktyczno-naukowe oraz inną potrzebną aparaturę i urządzenia, ○ Atrakcyjne, estetyczne, funkcjonalne, dostępne, bezpieczne zagospodarowanie otoczenia szkół, • Działania z zakresu poprawy jakości oraz wdrożenie podejścia indywidualnego w procesie nauczania i w ramach systemu wsparcia prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży szkolnej: ○ Pozyskiwanie i doskonalenie kadry w zakresie wczesnego diagnozowania i kierunkowania rozwoju dzieci, w szczególności pracy z uczniem ze szczególnymi potrzebami oraz kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności przekrojowych, ○ Rozwój oferty ukierunkowanej na kształcenie kompetencji kluczowych i umiejętności przekrojowych (nowoczesne metody i techniki pracy, innowacje pedagogiczne, dodatkowe zajęcia, rozwój współpracy szkół z otoczeniem społeczno-		PU9	Cały obszar rewitalizacji

	gospodarczym, projekty, w tym wymiany międzynarodowe, nacisk na praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy teoretycznej itp.), - o Edukacja ekonomiczna i finansowa oraz kształtowanie postaw przedsiębiorczych, kreatywnych i innowacyjnych, m.in. dedykowane zajęcia, warsztaty, gry, organizowanie konkursów, wizyty w lokalnych przedsiębiorstwach itp.), - o Rozwój oferty uwzględniającej specjalne potrzeby, deficyty i uzdolnienia uczniów (m.in. mechanizmy odkrywania, kształtowania i wspierania talentów, preorientacja oraz doradztwo edukacyjne i zawodowe z uwzględnieniem perspektywy płci i zwalczania stereotypów związanych z płcią w wyborze kształcenia i ścieżki zawodowej, wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, oferta dla uczniów z niepełnosprawnościami, stypendia), - o Realizacja programów wychowawczo-profilaktycznych (przeciwdziałanie uzależnieniom, cyberprzemocy, agresji i przemocy rówieśniczej, działania z zakresu promocji i wsparcia zdrowia fizycznego, psychicznego i psychospołecznego itp.). Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z założeniami Planów Rozwoju Miejscowości / Planów Rozwoju Osiedli na lata 2022-2030, z uwzględnieniem (w miarę możliwości) priorytetyzacji działań na terenie obszaru rewitalizacji.			
CEL 2. KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZDROWE ŚRODOWISKO Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz zapewnienie komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, dzięki wdrożeniu rozwiązań w zakresie zrównoważonej mobilności, bezpieczeństwa komunikacyjnego i publicznego, skutecznej eliminacji zanieczyszczeń i adaptacji do zmian klimatu.				
2.1. Działania na rzecz zwiększenia mobilności oraz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	ZRÓWNOWAŻONA I BEZPIECZNA MOBILNOŚĆ Działania na rzecz poprawy jakości i bezpieczeństwa mobilności mieszkańców obszaru oraz zwiększenia dostępności istotnych dla nich obiektów i terenów, ze szczególnym uwzględnieniem osób i środowisk o różnych ograniczeniach, narażonych na zagrożenia, które występują w ruchu drogowym oraz korzystających ze środków transportu innych niż samochód: • Budowa, przebudowa i remonty gminnej infrastruktury komunikacyjnej (głównie		PU11	Cały obszar rewitalizacji

	pieszej i rowerowej) oraz poprawa organizacji ruchu celem zintegrowania i zrównoważenia lokalnego układu komunikacyjnego oraz ułatwień i poprawy bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem niechronionych uczestników ruchu drogowego (m.in. w obszarze szkół i przedszkoli, a także wokół większych generatorów ruchu na terenie gminy), • Rozwój transportu zbiorowego, dostosowanego do możliwości i potrzeb społecznych, w tym rozwój, modernizacja i standaryzacja infrastruktury do obsługi podróży, m.in. przystanków, zintegrowanie różnych form transportu, w tym rozwój systemu P+R wraz z B+R i K+R przy stacjach i przystankach kolejowych, współpraca z przewoźnikami publicznymi i prywatnymi na rzecz optymalizacji rozkładów jazdy (komunikacja autobusowa i kolejowa), • Edukacja i promocja oraz wsparcie rozwoju nowej kultury mobilności, opartej w szczególności o transport zbiorowy, środki transportu indywidualnego inne niż samochód, poruszanie się pieszo, • Rozwój elektromobilności oraz transportu opartego o rozwiązania alternatywne i innowacyjne. Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z założeniami Planu Mobilności dla Gminy Skawina, z uwzględnieniem (w miarę możliwości) priorytetyzacji działań na terenie obszaru rewitalizacji.			
	ŚWIADOMY, WIDOCZNY, BEZPIECZNY Działania informacyjno-promocyjne, edukacyjne, animacyjne i organizacyjno-inwestycyjne na rzecz poprawy porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie obszaru rewitalizacji: • Poprawa widoczności w parkach, placach zabaw, przed szkołami i wejściami do budynków mieszkalnych (regulacja zieleni, przesunięcie obiektów przesłaniających itp.), • Rozwój oświetlenia i monitoringu w miejscach potencjalnych zagrożeń, a także wymiana oświetlenia na energooszczędne i proekologiczne, • Rozwój informacji i edukacji na rzecz bezpieczeństwa (unikanie niebezpieczeństw w życiu codziennym, a jednocześnie właściwe zachowanie i reagowanie w sytuacjach różnorodnych zagrożeń, pierwsza pomoc itp.) - szczególnie priorytet dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym, • Doskonalenie pracy i współpracy służb odpowiedzialnych za porządek i		PU12	Cały obszar rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

	bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy (Straż Miejska, Policja, Straż Pożarna itp.). Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z założeniami Planów Rozwoju Miejscowości / Planów Rozwoju Osiedli na lata 2022-2030, z uwzględnieniem (w miarę możliwości) priorytetyzacji działań na terenie obszaru rewitalizacji.			
2.2. Dbłość o stan środowiska oraz ograniczenie niekorzystnego wpływu na klimat i adaptacja do jego zmian wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców.	SKAWINA - ZIELONA, CZYSTA I EKOLOGICZNA Zapewnienie zdrowego i bezpiecznego środowiska dzięki edukacji, realizacji i wsparciu działań proekologicznych i prośrodowiskowych, eliminacji zanieczyszczeń i ograniczeniu niekorzystnego wpływu na klimat: • Edukacja ekologiczna i przyrodnicza oraz kształtowanie zachowań, postaw i wzorców konsumpcji przyjaznych środowisku, m.in. praktyczne zajęcia, gry, zabawy, konkursy, akcje, kampanie ekologiczne, np. w zakresie wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych gminy, potrzeby ograniczania niskiej emisji, racjonalnego gospodarowania wodą, możliwości picia wody z kranu, korzystania z kanalizacji, segregacji odpadów, kompostowania bioodpadów, zachowania czystości otoczenia, idei współdzielenia i ponownego użycia zasobów, • Realizacja inwestycji gminnych oraz programów antysmogowych i ochrony powietrza, w tym kontynuacja ekodoradztwa i wsparcia wymiany nieekologicznych źródeł ciepła, • Rozwój systemu monitorowania jakości powietrza, realizacja inwestycji gminnych oraz programów wspierających inicjatywy prywatne w zakresie upowszechniania produkcji, dystrybucji, wykorzystania i magazynowania energii ze źródeł odnawialnych, • Wsparcie rozwoju miejskiej sieci ciepłowniczej na obszarze miasta Skawina, • Wprowadzenie i realizacja planu nasadzeń zieleni (drzewa, krzewy i inne rośliny) - poprawiającej mikroklimat, oczyszczającej powietrze itd., • Profesjonalna pielęgnacja zieleni, realizowana na podstawie inwentaryzacji zieleni i jej stanu fitosanitarnego, • Poprawa czystości i stanu utrzymania przestrzeni publicznych, • Inwentaryzacja i likwidacja dzikich wysypisk na terenie gminy, rozwiązania wspierające selektywną zbiórkę odpadów, • Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania terenów przemysłowych, pyłących		PU13	Cały obszar rewitalizacji

	składowisk oraz dróg środkami technicznymi (zabezpieczenie, izolacja) oraz nietechnicznymi (nasadzenia roślinności funkcjonalnej). Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z założeniami Planów Rozwoju Miejscowości / Planów Rozwoju Osiedli na lata 2022-2030, z uwzględnieniem (w miarę możliwości) priorytetyzacji działań na terenie obszaru rewitalizacji.			
	GOSPODAROWANIE WODĄ Z GŁOWĄ Racjonalne gospodarowanie wodą wraz z dostosowaniem do zmian klimatu oraz niwelowaniem ryzyka klęsk żywiołowych i katastrof: - Gmina Skawina chwytą wodę: - Działania z zakresu zwiększania retencji publicznej, prywatnej i naturalnej, w tym rozwój różnych form małej retencji oraz upowszechnienie zbiorników na wody opadowe przy budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach prywatnych, - Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury (m.in. rozwój terenów zielonych i zadrzewionych, łąk kwietnych, ogrodów deszczowych, zielonych ścian i dachów), - Ograniczenie udziału powierzchni nieprzepuszczalnych na terenie gminy, - Działania informacyjne, edukacyjne i promocyjne dotyczące zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi, wraz z niezbędnymi rozwiązaniami organizacyjno-inwestycyjnymi. - Poprawa zabezpieczeń przeciwpowodziowych gminy Skawina: - Zwiększanie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, w tym dedykowane działania inwestowanie oraz konserwacja rowów odwadniających, rzek i zbiorników na terenie gminy, - Promowanie adekwatnych rozwiązań architektonicznych na terenach podtopień i zalewowych, - Rozwój i modernizacja kanalizacji deszczowej. - Poprawa zabezpieczeń przeciwpożarowych gminy Skawina, w tym rozwój dróg pożarowych oraz sieci wodociągowej stanowiącej źródło czerpania wody do celów przeciwpożarowych.		PU14	Cały obszar rewitalizacji

	Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z założeniami Planów Rozwoju Miejscowości / Planów Rozwoju Osiedli na lata 2022-2030, z uwzględnieniem (w miarę możliwości) priorytetyzacji działań na terenie obszaru rewitalizacji.			
CEL 3. ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA LOKALNA ORAZ ATRAKCYJNY I INKLUZYWNY RYNEK PRACY Rozwój i wzmocnienie konkurencyjności gospodarki oraz lokalnego rynku pracy, dzięki kreowaniu warunków dla rozwoju biznesu i jego społecznej odpowiedzialności oraz wspieraniu zatrudnienia i aktywizacji zawodowej, zwłaszcza osób z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.				
3.1. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza oraz integracja społeczna mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych oraz dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem	AKTYWIZACJA I REINTEGRACJA ZAWODOWA Działania stymulujące, wspierające i promujące tworzenie nowych miejsc pracy oraz aktywizację edukacyjną, przedsiębiorczą i zawodową mieszkańców (realizowaną przede wszystkim przez Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego), których celem jest zapewnienie samodzielności ekonomicznej, a w konsekwencji poczucia komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji, z uwzględnieniem rozwoju ekonomii społecznej, w której działalność ekonomiczna służy celom społecznym: - Współpraca gminy z instytucjami rynku pracy w zakresie wspierania i promocji zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej i przedsiębiorczej osób pozostających bez pracy, zwłaszcza z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, m.in.: osób długotrwale bezrobotnych, osób w wieku 30 i 50+, z niepełnosprawnościami, bezrobotnych kobiet, osób przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy lub osób zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika, w tym również udzielanie kompleksowego wsparcia tym osobom w podejmowaniu działalności gospodarczej, - Promowanie i wspieranie działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej na terenie gminy, rozumianej jako zatrudnianie i reintegracja osób, które znajdują się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej oraz są zagrożone lub dotknięte marginalizacją czy wykluczeniem społecznym (np. promocja oferty MOWES – podregion krakowski, współpraca, wsparcie i promocja funkcjonujących i nowopowstających przedsiębiorstw społecznych, np. klauzule społeczne).		PU15	Cały obszar rewitalizacji
	OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3 Zwiększenie jakości i dostępności miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dzieci z niepełnosprawnościami oraz wymagających szczególnej opieki, co ma w efekcie pozwolić na szybszy powrót do pracy większej liczbie rodziców.		PU16	Cały obszar rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

	• Zwiększenie liczby opieki w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów, w tym we współpracy gminy z sektorem biznesowym i pozarządowym.			
3.2. Poprawa warunków do inwestowania oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.	KLIMAT DLA BIZNESU Działania planistyczne, organizacyjno-prawne, inwestycyjne, obsługowe, wspierające, promocyjne, z zakresu współpracy itp., służące poprawie warunków dla zakładania i rozwijania działalności gospodarczych i inwestowania na terenie obszaru rewitalizacji, co pozwoli m.in. na zwiększenie liczby i atrakcyjności miejsc pracy: • Działania wspierające powstawanie dogodnych przestrzeni dla rozwoju działalności gospodarczej i inwestowania na terenie gminy, • Współpraca samorządu gminnego ze środowiskiem gospodarczym, m.in. organizacja, współorganizacja i wsparcie wydarzeń promocyjno-gospodarczych, spotkania, konsultacje (np. w ramach Rady Przedsiębiorczości), wspólne działania, konkursy i wyróżnienia dla aktywnych i odpowiedzialnych społecznie przedsiębiorców), • Wsparcie na zakładanie i rozwój działalności gospodarczych, przede wszystkim prowadzonych na terenach wiejskich gminy (realizowane w tym przypadku przez Lokalną Grupę Działania), • Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu oraz punktami konsultacyjnymi na rzecz rozwoju oferty wsparcia działalności gospodarczej (doradztwo, szkolenia i inne usługi rozwojowe, informacja o możliwościach uzyskania dofinansowania oraz pomoc w procesie aplikowania o ośrodki itp.).		PU17	Cały obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz prac warsztatowych i konsultacji z mieszkańcami obszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami

Poniżej opisano podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, których realizacja jest kluczowa dla osiągnięcia założonych celów Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym związanych ze zwiększeniem włączenia społecznego i aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poprawy jakości ich życia.

Tabela 42. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami

Numer przedsięwzięcia	Nazwa przedsięwzięcia	
PP1	INTEGRACJA TWÓRCZOŚĆ PRZESTRZEŃ - MODERNIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W JAŚKOWICACH	
Podmiot realizujący	Partnerzy	Planowany okres realizacji
Gmina Skawina	Sołtys, rada sołecka, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne	2024-2030
Potencjalne źródła finansowania		Szacunkowa wartość
1) Budżet gminy, 2) środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, 3) środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, 4) środki z budżetu państwa oraz regionu, 5) środki z funduszy celowych, 6) środki sektora prywatnego.		2 000 000 zł
Cel szczegółowy, na realizację którego odpowiada przedsięwzięcie		
CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Wzmocnienie wspólnej tożsamości gminnej i lokalnej, integracji, poczucia odpowiedzialności za wspólnotę oraz wieloaspektowa aktywizacja mieszkańców podobszarów rewitalizacji dzięki rozwojowi i lepszemu dopasowaniu systemu wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, zwiększeniu dostępności integrującej i aktywizującej przestrzeni oraz oferty spędzania czasu wolnego, wspieraniu inicjatyw obywatelskich, a także podnoszeniu kapitału społecznego i intelektualnego.		
Opis przedsięwzięcia	Wskazanie problemów, na których rozwiązanie ukierunkowane jest przedsięwzięcie	
	Problemy kluczowe z poziomu GPR: 1. Słaby poziom zintegrowania i aktywności społeczności lokalnej (poszczególnych grup i całej wspólnoty lokalnej), w tym coraz liczniejszej grupy mieszkańców napływowych, zwłaszcza w kontekście słabej dostępności do miejsc i oferty integrującej (włączającej); 2. Niewystarczający dostęp do miejsc i oferty integrującej (włączającej) dla mieszkańców, w tym w szczególności: 1) brak miejsc i braki w ofercie skierowanej do młodzieży, w tym miejsc „oddanych” jej w użytkowanie, 2) zbyt mała liczba miejsc i braki w ofercie czasu wolnego dla rodzin z dziećmi (w tym zajęcia realizowane równolegle dla dzieci i rodziców), 3) brak miejsc umożliwiających stałą interakcję pomiędzy różnymi grupami społecznymi, miejsc integrujących, istniejąca infrastruktura jest „silosowa” dla dzieci, dla młodzieży, dla starszych, ale nigdy wspólna, 4) problem zawłaszczenia infrastruktury przez jedną grupę społeczną (np. remiza tylko dla OSP, boisko tylko dla lokalnego klubu sportowego, plac zabaw tylko dla uczniów szkoły podstawowej i to zazwyczaj w trakcie roku szkolnego); 3. Niewystarczająca liczba oraz niska jakość ogólnodostępnych otwartych przestrzeni publicznych, brak lub zły stan techniczny centrotwórczych przestrzeni publicznych i półpublicznych, niski poziom funkcjonalności, bezpieczeństwa oraz estetyki, niezachęcający do spotkań i integracji, 4. Brak czytelnej struktury przestrzennej miejscowości – brak atrakcyjnego, zadbanego i dobrze funkcjonującego centrum i rozlewanie się miejscowości na nowe, uprzednio niezainwestowane tereny na skutek znacznej presji osadniczej. Dodatkowe problemy i potrzeby właściwe dla przedsięwzięcia, w kontekście podobszaru rewitalizacji położonego w centrum wsi: 1. Nieadekwatna infrastruktura do aktualnych potrzeb i wymagań lokalnej społeczności; 2. Komplementarność proponowanego działania z dotychczasowymi działaniami prowadzonymi w sąsiedztwie;	

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

	3. Konieczność uzupełnienia oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży oraz innych grup społecznych; 4. Potrzeba dokończenia działań wskazanych w poprzednim GPR - pomimo upływu czasu i realizacji innych działań w pobliżu wciąż zauważalna jest potrzeba uzupełnienia oferty.
	Grupa docelowa
	Przed wszystkim młodzież, dzieci, rodzice i opiekunowie z dziećmi, dorośli i osoby starsze. Miejsce daje potencjał organizacji zajęć dla grup nieformalnych i sformalizowanych.
	Szczegółowy opis przedsięwzięcia – zakres zadań planowanych do realizacji
	Miejsce realizacji: Podobszar rewitalizacji nr 22, Działka nr 926/1. Projekt planowany na terenie podobszaru rewitalizacji. Projekt dedykowany szczególnie mieszkańcom podobszaru rewitalizacji: 22 Zakres: - W ramach modernizacji przestrzeni publicznej (dawnego stawu), planuje się m.in. wykonanie: - boiska o nawierzchni poliuretanowej z polem gry do koszykówki 3x3, - boiska o nawierzchni poliuretanowej z polami do gry w tenisa i siatkówkę, - placu zabaw, - siłowni zewnętrznej, - ścieżki zdrowia - wiaty umożliwiającej spotkania niezależnie od warunków pogodowych; - Rozbudowa infrastruktury wokół obiektu: - komunikacji wewnętrznej, - ogrodzenia, piłkochwyty, - zieleni towarzyszącej, - miejsc postojowych dla rowerów i samochodów. Realizacja zgodnie z opracowanym już projektem, posiadającym pozwolenie na budowę.
	Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami
	Projekt uwzględnia zasady projektowania uniwersalnego, zwłaszcza jeśli chodzi o niwelację barier architektonicznych. Planuje się zastosowanie rozwiązań pomagających w użytkowaniu terenu, w tym osobom starszym z zaburzeniami orientacji i wzroku m.in. przez zastosowanie czytelnych i jasnych rozwiązań przestrzennych, kontrastowych rozwiązań kolorystycznych i odpowiedniego systemu informacji przestrzennej. Zakłada się również zastosowanie urządzeń wspomagających rehabilitację ruchową i poznawczą użytkowników - dedykowanych dla osób ze szczególnymi potrzebami.
Komplementarność przedsięwzięcia	Kontynuacja przedsięwzięcia z lat poprzednich:
	Zadanie stanowi kontynuację zadania zapisanego w GPR dla Gminy Skawina na lata 2016-2023. Do realizacji nie doszło ze względów na skomplikowaną sytuację własnościową gruntów. Przeprowadzono jednak wszystkie czynności przygotowawcze i projektowe w szerokim procesie partycypacyjnym. Dodatkowo zagospodarowanie terenu „stawu” stanowić będzie uzupełnienie funkcji przestrzeni publicznych zrealizowanych poprzez remont Domu Ludowego, utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej Jaśkowice oraz zagospodarowanie terenu wokół tego budynku. Zasadność realizacji tego przedsięwzięcia potwierdza również Plan Rozwoju Miejscowości Jaśkowice na lata 2022-2030.
	Komplementarność projektu z przedsięwzięciami w ramach perspektywy do roku 2030:
	Zadanie jest komplementarne z działaniami podejmowanymi w ramach Planu Rozwoju Miejscowości Jaśkowice na lata 2022-2030. Należy wspomnieć, że zadanie to otrzymało największe poparcie i priorytet realizacji lokalnej społeczności. Dodatkowo zadanie realizuje zapisy Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2021-2030 np. w zakresie celu IV.2. Gmina przyjazna do życia w celu strategicznym 3. Szeroki dostęp do oferty sportowej i rekreacyjnej, kierunki: 3.1 Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, 3.2 Oferta w zakresie sportu i rekreacji dostosowana do bieżących potrzeb, 3.3 Zwiększenie dostępu do sportu i rekreacji dla grup niedoreprezentowanych i zagrożonych wykluczeniem oraz rodzin.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Wskaźniki		
Produktu	Rezultatu	
1. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach Wartość bazowa: 1 Wartość docelowa: 6 Sposób pomiaru: 1) zdjęcia 2) protokoły odbioru. 2. Liczba boisk zrealizowanych na obszarze rewitalizacji Wartość bazowa: 1 Wartość docelowa: 2 Sposób pomiaru: 1) zdjęcia 2) protokoły odbioru. 3. Liczba placów zabaw oraz siłowni zewnętrznych udostępnionych mieszkańcom obszarów rewitalizacji we wszystkich grupach wiekowych. Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 2 Sposób pomiaru: 1) zdjęcia 2) protokoły odbioru. 4. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją. Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa – 2700 m² Sposób pomiaru: 1) diagnozy służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, 2) dane jednostki odpowiedzialnej za planowanie przestrzenne.	1. Liczba mieszkańców (w tym: dzieci, młodzież, osoby dorosłe, seniorzy) korzystających z obiektu. Wartość bazowa: 5 dziennie Wartość docelowa: 25 dziennie Sposób pomiaru: 1) listy obecności, 2) deklaracje udziału w zajęciach, 3) sprawozdania. 2. Liczba programów zajęć (ofert) prowadzonych w oparciu o stworzoną infrastrukturę Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 2 Sposób pomiaru: 1) programy pracy, 2) oferta poszczególnych instytucji/oddziałów (w ramach obiektu), 3) oferta poszczególnych organizacji (w ramach obiektu), 4) sprawozdania, 5) dane z pomiaru dokonane przez gminę, 6) strona www.	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia	Działka nr 926/1, m. Jaśkowice, gm. Skawina
	Podobszar rewitalizacji, na terenie którego realizowane będzie przedsięwzięcie	Nr 22
	Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	Nie dotyczy
	Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	Nie dotyczy
	Podobszar rewitalizacji, do którego mieszkańców skierowane jest przedsięwzięcie	Nr 22

Numer przedsięwzięcia	Nazwa przedsięwzięcia	
PP2	CENTRA AKTYWNOŚCI KULTURALNEJ (CAK) W SKAWINIE	
Podmiot realizujący	Partnerzy	Planowany okres realizacji
Gmina Skawina	Zarządy osiedli, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, Centrum Usług Społecznych w Skawinie, PGM Inwestycje, Centrum Usług Wspólnych	2024-2025
Potencjalne źródła finansowania		Szacunkowa wartość
1) Budżet gminy, 2) środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, 3) środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich,		3 500 000 zł

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

4) środki z budżetu państwa oraz regionu, 5) środki z funduszy celowych, 6) środki sektora prywatnego.	
Cel szczegółowy, na realizację którego odpowiada przedsięwzięcie	
CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Wzmocnienie wspólnej tożsamości gminnej i lokalnej, integracji, poczucia odpowiedzialności za wspólnotę oraz wieloaspektowa aktywizacja mieszkańców podobszarów rewitalizacji dzięki rozwojowi i lepszemu dopasowaniu systemu wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, zwiększeniu dostępności integrującej i aktywizującej przestrzeni oraz oferty spędzania czasu wolnego, wspieraniu inicjatyw obywatelskich, a także podnoszeniu kapitału społecznego i intelektualnego.	
Opis przedsięwzięcia	Wskazanie problemów, na których rozwiązanie ukierunkowane jest przedsięwzięcie
	Problemy kluczowe z poziomu GPR: 1. Braki w systemie wsparcia pozafinansowego (np. oferty wspierającej włączenie społeczne osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji), mają szczególne znaczenie w kontekście rodzin i kształtowania wzorców zachowań oraz propozycji włączającej dla różnych grup wiekowych; 2. Słaby poziom zintegrowania społeczności lokalnej (poszczególnych grup i całej wspólnoty lokalnej), w tym coraz liczniejszej grupy mieszkańców napływowych, zwłaszcza w kontekście słabej dostępności do miejsc i oferty integrującej (włączającej); 3. Niewystarczający dostęp do miejsc i oferty integrującej (włączającej) dla mieszkańców podobszarów, w tym w szczególności: 1) brak miejsc i braki w ofercie skierowanej do młodzieży, w tym miejsc „oddanych” jej w użytkowanie, 2) zbyt mała liczba miejsc i braki w ofercie czasu wolnego dla rodzin z dziećmi (w tym zajęcia realizowane równolegle dla dzieci i rodziców), 3) istotne braki w miejscach i ofercie czasu wolnego dla seniorów, istniejąca oferta jest często nastawiona na standardowe działania, które trafiają do pewnej grupy osób, nie umożliwiając jednak efektywnego włączania szerszej grupy seniorów (również poprzez integrację ich z napływowymi mieszkańcami), 4) brak miejsc umożliwiających stałą interakcję pomiędzy różnymi grupami społecznymi, miejsc integrujących, istniejąca infrastruktura jest „siloowa” dla dzieci, dla młodzieży, dla starszych, ale nigdy wspólna; 5) niewystarczająca ilość oraz niska jakość przestrzeni publicznych - brak lub zły stan techniczny wspólnych i łatwo dostępnych przestrzeni publicznych i półpublicznych oraz niski poziom ich funkcjonalności oraz estetyki, nie zachęcający do spotkań i integracji - brak miejsc, w których mieszkańcy mogliby się spotykać bądź istniejące miejsca są niefunkcjonalne i dlatego mieszkańcy z nich nie korzystają; 6) brak miejsc, określanych jako centrum aktywności osiedla, z którym mieszkańcy mogliby się identyfikować, jako wspólną przestrzeń, miejscem do sąsiedzkiej aktywności (społecznej, kulturalnej) i integracji. Dodatkowe problemy i potrzeby właściwe dla przedsięwzięcia: 1. Brak poszanowania przestrzeni oraz wspólnoty społecznej; 2. Niska aktywność społeczna mieszkańców (np. brak uczestnictwa w zebraniach osiedlowych, brak widocznej aktywności oddolnej mieszkańców) – mieszkańcy jednoczą się jedynie w sytuacjach negatywnych, kiedy zagraża to ich sytuacji; 3. Brak poczucia odpowiedzialności oraz zaangażowania społecznego; 4. Niedostateczne zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży (rozwój zjawisk: wandalizm, przestępczość, alkoholizm, narkomania); 5. Brak infrastruktury adekwatnej do aktualnych potrzeb i wymagań lokalnych społeczności; 6. Brak miejsca na spotkania, spędzania czasu wolnego przez mieszkańców w przestrzeni podobszarów.
	Grupa docelowa
	Projekt ma na celu zapewnienie przestrzeni społecznej służącej aktywizacji kulturalnej, społecznej oraz partycypacji wszystkich mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Kluczowym założeniem, jest kreowanie przestrzeni w kontekście potrzeb konkretnych grup społecznych (grup wiekowych) z podobszarów rewitalizacji, dla zwiększania ich włączenia społecznego i integracji.

	W szczególności dotyczy to: 1) rodzin z dziećmi (w tym dorośli i dzieci), 2) młodzieży, 3) osób starszych. Istotną grupę w kontekście zidentyfikowanych problemów stanowią organizacje społeczne (organizacje pozarządowe, grupy nieformalne), działające na rzecz danego podobszaru rewitalizacji i jego mieszkańców – kluczowy partner dla samorządu w procesie aktywizacji społecznej, a w konsekwencji dążeniu do zwiększenia włączenia społecznego.
	Szczegółowy opis przedsięwzięcia – zakres zadań planowanych do realizacji
	Pomysł utworzenia Centrów Aktywności Kulturalnej (CAK) powstał w wyniku prowadzonych konsultacji społecznych GPR - jest on zatem bezpośrednim wynikiem partycypacyjnej pracy. Centra Aktywności Kulturalnej to miejsca, które m.in.: 1) stanowią platformę dla działań lokalnych społeczności i przez te społeczności współtworzone, w których działa zasada wzajemności (osoby korzystające z zasobów i/lub oferty miejsca dają w zamian coś od siebie), 2) sprzyjają realizowaniu pomysłów mieszkańców, aktywizacji i ożywianiu życia sąsiedzkiego oraz aktywnemu spędzaniu czasu wolnego w najbliższym otoczeniu, 3) stanowią miejsce otwarte na mieszkańców i ich inicjatywy oraz pasje, a jego program jest elastycznie tworzony lub współtworzony przez samych zainteresowanych, 4) są miejscem, gdzie wszyscy zainteresowani mogą się spotykać, aby razem rozwijać swoje pasje i zainteresowania; gdzie mogą przebywać bez konieczności kupowania czegokolwiek. Zakres oferty tego typu miejsc pozwala udostępniać mieszkańcom przestrzeń i sprzęt potrzebny do działań czy współorganizowania lokalnych wydarzeń, szkoleń, spotkań lub warsztatów. Ideę CAK mogą realizować m.in.: instytucje publiczne (np. biblioteki, domy kultury, szkoły, ośrodki pomocy społecznej), lokalni przedsiębiorcy (np. podmioty ekonomii społecznej prowadząc klubokawiarnie, kawiarnie, sklepy, prywatne teatry, ośrodki wsparcia, centrum edukacyjne), organizacje pozarządowe (np. udostępniając lokale przez nie wynajmowane) czy spółdzielnie mieszkaniowe i rady osiedli (poprzez np. kluby osiedlowe). W odpowiedzi na zidentyfikowany problem braku łatwo dostępnych przestrzeni twórczego i aktywnego spędzania czasu wolnego, przedsięwzięcie utworzenia CAK zakłada wykreowanie miejsc istotnych dla umożliwienia spotkań mieszkańcom podobszarów rewitalizacji i ich działalności na rzecz społeczności lokalnej (niezależnie od warunków pogodowych). Będą to zatem miejsca typu klub osiedlowy, stanowiące odpowiedź na zidentyfikowane problemy dla podobszarów rewitalizacji, będąc jednocześnie racjonalnym uzupełnieniem dla istniejącej oferty w kontekście potrzeb mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Warto podkreślić, iż w oparciu o wytworzoną infrastrukturę realizowane będą zajęcia dla różnych grup wiekowych, w tym poprzez wyszkolonych Animatorów Rozwoju Lokalnego oraz niektóre elementy oferty instytucji kultury w Skawinie (w zależności od zapotrzebowania i adekwatnie do racjonalności realizacji zajęć). Przedsięwzięcie zakłada zatem realizację trzech komponentów – Centrów Aktywności Kulturalnej w Skawinie: 1. Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Rzepnik w Skawinie Miejsce realizacji: Podobszar rewitalizacji nr 1 - wielofunkcyjny obiekt zlokalizowany przy ul. Pachla w Skawinie, działki nr 1388/6, 1389/10, 1381/8, 1381/9, 1381/2, 1388/7, 1389/11, 1387/2, 1382/4, 1382/3, 1379/10, 1379/9, 1379/11, 1379/12, 1379/3, 1379/13, 1377/6, 1379/6, 1380/7. Przedsięwzięcie dedykowane dla mieszkańców podobszaru rewitalizacji nr 1. Zakres: Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej (CAK) spełniającego funkcje kulturalne i społeczne na podobszarze rewitalizacji na osiedlu Rzepnik, w którym znajdują się m.in.: przedszkole, żłobek, klub osiedlowy, pełniący funkcję domu kultury, biblioteka osiedlowa i miejsca spotkań dla mieszkańców. 2. Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Przemysłowym w Skawinie Miejsce realizacji: Podobszar rewitalizacji nr 5 - budynek przy ul. Józefa Piłsudskiego 16, działka 2063/26. Przedsięwzięcie dedykowane dla mieszkańców podobszarów rewitalizacji nr 5 i 2. Zakres: Remont i adaptacja budynku przy ul. Józefa Piłsudskiego 16 na potrzeby utworzenia Centrum Aktywności Kulturalnej na terenie podobszaru rewitalizacji na osiedlu Przemysłowym, spełniającego funkcje kulturalne i społeczne, w którym znajdują

	się m.in.: świetlica – miejsce spotkań dla mieszkańców, siedziba zarządu osiedla, miejsce spotkań lokalnych organizacji. 3. Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Kościuszki w Skawinie Miejsce realizacji: Podobszar rewitalizacji nr 4 - budynek przy ul. Głowackiego 7, działka nr 3013/1. Przedsięwzięcie dedykowane dla mieszkańców podobszarów rewitalizacji nr 4. Zakres: Remont i adaptacja lokalu w budynku przy ul. Głowackiego 7 na potrzeby utworzenia Centrum Aktywności Kulturalnej na terenie podobszaru rewitalizacji na osiedlu Kościuszki, spełniającego funkcje kulturalne i społeczne, w którym znajdują się m.in.: świetlica – miejsce spotkań dla mieszkańców, siedziba zarządu osiedla oraz miejsce na realizację usług Centrum Usług Społecznych, miejsce spotkań lokalnych organizacji. Realizacja powyższych zadań będzie służyła przede wszystkim mieszkańcom obszaru rewitalizacji, wspierając rozwiązanie zdiagnozowanych na tych obszarach problemów społecznych. Realizacja przedsięwzięcia będzie oparta na rozwiązaniach ukierunkowanych społecznie (cel), mając w tle nowo powstałą infrastrukturę (jako narzędzie). Istnieje konieczność realizacji zadań przedmiotowego projektu na zasadzie terytorialnej, czyli służącej rozwojowi lokalnemu wyłącznie w procesie partycypacji społeczności lokalnych. W związku z powyższym, proces realizacji rozpocznie się od tzw. kontraktu - umowy społecznej, gdzie każdorazowo zostaną zawarte określone działania lokalnych społeczności w dokończeniu, utrzymaniu i funkcjonowaniu nowopowstałej infrastruktury. W ten sposób spowoduje to wypełnienie założeń projektu, którego kluczowym elementem jest możliwie jak najpełniejsze zaangażowanie mieszkańców podobszarów rewitalizacji na etapie kreacji przestrzeni funkcjonalnej, a następnie animacji. Niezbędną formą partycypacji będzie również partycypacja społeczna na etapie tworzenia dokumentacji projektowej, aby powstająca infrastruktura w możliwie najpełniejszy sposób odpowiadała potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców. Gmina Skawina wykorzysta przy tym swoje dotychczasowe doświadczenia w kreowaniu tego typu przestrzeni.
	Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami Projekt uwzględnia zasady projektowania uniwersalnego zwłaszcza jeśli chodzi o niwelację barier architektonicznych. Lokale na osiedlach Rzepnik i Kościuszki dostępne są z poziomu chodnika, natomiast lokal na osiedlu Przemysłowym znajduje się na wysokim parterze. Planuje się zastosowanie rozwiązań pomagających w użytkowaniu obiektów, w tym osobom starszym z zaburzeniami orientacji i wzroku m.in. przez zastosowanie czytelnych i jasnych rozwiązań przestrzennych, kontrastowych rozwiązań kolorystycznych i odpowiedniego systemu informacji przestrzennej. Zakłada się również tworzenie oferty kładącej nacisk na wspomaganie osób ze szczególnymi potrzebami.
	Kontynuacja przedsięwzięcia z lat poprzednich: Zadanie stanowi kontynuację zadań zapisanych w GPR dla Gminy Skawina na lata 2016-2023, tj. PP2, PP5 oraz PU31 pn. Centra Aktywności Kulturalnej (CAK) w Skawinie. Komplementarność projektu z przedsięwzięciami w ramach perspektywy do roku 2030: Zadanie jest komplementarne z działaniami podejmowanymi w ramach realizacji zapisów Planów Rozwoju Osiedli (Rzepnik, Przemysłowego, Kościuszki). Dodatkowo zadanie realizuje zapisy Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2021-2030 np. w zakresie celu IV.2. Gmina przyjazna do życia w celu strategicznym 2. Szeroki dostęp do kultury, kierunki: 2.1 Rozwój infrastruktury służącej kulturze 2.2 Oferta w zakresie kultury dostosowana do bieżących potrzeb 2.3 Zwiększenie dostępu do kultury dla grup niedoreprezentowanych i zagrożonych wykluczeniem oraz rodzin.
Wskaźniki	
Produktu	Rezultatu
1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 3 Sposób pomiaru: 1) dokumentacja projektowa, 2) umowa dotacyjna, 3) protokoły odbioru. 2. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	1. Liczba mieszkańców (w tym: dzieci, młodzież, osoby dorosłe, seniorzy) korzystających z oferty realizowanej w ramach stworzonych CAK Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 15 dziennie Sposób pomiaru: 1) listy obecności, 2) deklaracje udziału w zajęciach, 3) sprawozdania.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 531m ² Sposób pomiaru: 1) diagnozy służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, 2) dane jednostki odpowiedzialnej za planowanie przestrzenne.		2. Liczba programów zajęć (ofert) prowadzonych w oparciu o stworzoną infrastrukturę w ramach w ramach stworzonych CAK Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 9 rocznie Sposób pomiaru: 1) programy pracy, 2) oferta poszczególnych instytucji/oddziałów (w ramach obiektów), 3) oferta poszczególnych organizacji (w ramach obiektów), 4) sprawozdania, 5) strona www.
Lokalizacja przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia	1. os. Rzepnik, ul. Pachla (1388/6, 1389/10, 1381/8, 1381/9, 1381/2, 1388/7, 1389/11, 1387/2, 1382/4, 1382/3, 1379/10, 1379/9, 1379/11, 1379/12, 1379/3, 1379/13, 1377/6, 1379/6, 1380/7) 2. os. Przemysłowe, ul. Józefa Piłsudskiego 16 (2063/26) 3. os. Kościuszki, ul. Głowackiego 7 (3013/1)
	Podobszar rewitalizacji, na terenie którego realizowane będzie przedsięwzięcie	Nr 1, 4, 5
	Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	Nie dotyczy
	Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	Nie dotyczy
	Podobszar rewitalizacji, do którego mieszkańców skierowane jest przedsięwzięcie	Nr 1, 2, 4, 5

Numer przedsięwzięcia	Nazwa przedsięwzięcia	
PP3	REWITALIZACJA I REWALORYZACJA TERENÓW POPRZEMYSŁOWYCH W SKAWINIE I ICH OTOCZENIA	
Podmiot realizujący	Partnerzy	Planowany okres realizacji
Gmina Skawina	Zarządy osiedli, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, podmioty prywatne działające na terenie, potencjalni inwestorzy prywatni i instytucjonalni	2024-2030
Potencjalne źródła finansowania		Szacunkowa wartość
1) Budżet gminy, 2) środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, 3) środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, 4) środki z budżetu państwa oraz regionu, 5) środki z funduszy celowych, 6) środki sektora prywatnego.		50 000 000 zł
Cel szczegółowy, na realizację którego odpowiada przedsięwzięcie		
CEL 3. ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA LOKALNA ORAZ ATRAKCYJNY I INKLUZYWNY RYNEK PRACY Rozwój i wzmocnienie konkurencyjności gospodarki oraz lokalnego rynku pracy, dzięki kreowaniu warunków dla rozwoju biznesu i jego społecznej odpowiedzialności oraz wspieraniu zatrudnienia i aktywizacji zawodowej, zwłaszcza osób z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.		

	Wskazanie problemów, na których rozwiązanie ukierunkowane jest przedsięwzięcie
Opis przedsięwzięcia	Problemy kluczowe z poziomu GPR: 1. Rekultywacja terenu w kontekście rozwoju przedsiębiorczości (jako wartości dodanej istotnej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji): 1) Zdegradowane obszary poprzemysłowe na terenie gminy wpływające negatywnie na jakość życia mieszkańców i środowisko naturalne (podobszar nr 5 – Huta i osiedle Awaryjne oraz podobszar nr 6 – Samborek) – kluczowe konsekwencje: a. nieaktywne biologicznie tereny w sąsiedztwie obszarów zamieszkałych, b. obniżona jakość przestrzeni oraz negatywny wpływ na środowisko naturalne, c. potencjalne zagrożenie zdrowotne, d. brak na tych terenach oraz w ich okolicy możliwości prowadzenia działań na rzecz osadnictwa (wykorzystanie potencjału bliskości Krakowa) oraz wykorzystania ich na potrzeby społeczne czy gospodarcze, e. eksploatacja terenów przemysłowych bez dbania o ich rozwój, zaniedbana infrastruktura, zanieczyszczone środowisko, firmy nie przestrzegające podstawowych norm środowiskowych, f. fragmentacja terenu oraz rozdrobniona i skomplikowana sytuacja własnościowa, co skutkuje ograniczonymi możliwościami jego całościowego zagospodarowania przez podmioty prywatne i w konsekwencji oznacza, że podjęcie działań rewitalizacyjnych jest niemożliwe bez interwencji samorządu, g. niedostępność terenu poprzemysłowego i jego wyłączenie z przestrzeni aktywności mieszkańców, a tym samym jego wykluczenie z przestrzeni publicznej; 2) Kontekst bezpośrednio zdefiniowanych potrzeb mieszkańców – interesariuszy przedsięwzięcia: a. potrzeba stałego rozwijania i dostosowywania systemu wsparcia finansowego i przede wszystkim pozafinansowego, zgodnie z nowymi i zmieniającymi się warunkami, w tym z długofalowymi skutkami pandemii, np. izolacją, biernością społeczną, różnymi uzależnieniami, także behawioralnymi, problemami zdrowotnymi, także zdrowia psychicznego, z trudną sytuacją makroekonomiczną z wysoką inflacją i kosztami mediów (co szczególnie ważne dla osób i rodzin zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, zawodowym itp.), b. słabnący poziom zintegrowania społeczności lokalnej (poszczególnych grup i całej wspólnoty lokalnej), w tym coraz liczniejszej grupy mieszkańców napływowych, zwłaszcza w kontekście słabej dostępności do miejsc i oferty integrującej (włączającej). Dodatkowe problemy i potrzeby właściwe dla przedsięwzięcia: 1. Rekultywacja terenu w kontekście rozwoju przedsiębiorczości (jako wartości dodanej istotnej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji): 1) brak wykorzystania potencjału dużej, atrakcyjnie zlokalizowanej przestrzeni, do prowadzenia działań wspierających rozwój przedsiębiorczości w gminie, co mogłoby przyczynić się do tworzenia nowych miejsc pracy dla mieszkańców podobszarów rewitalizacji; 2. Kontekst bezpośrednio zdefiniowanych potrzeb mieszkańców – interesariuszy przedsięwzięcia: 1) niski poziom zintegrowania wspólnot osiedlowych, w tym odpowiedzialności za mienie wspólne, brak chęci do działania, by coś wspólnie zrobić, postawa roszczeniowa, krytykanctwo, 2) brak poszanowania przestrzeni oraz wspólnoty społecznej, 3) niska aktywność społeczna mieszkańców (np. brak uczestnictwa w zebraniach osiedlowych) – mieszkańcy jednoczą się jedynie w sytuacjach negatywnych, kiedy zagraża to ich sytuacji,

	4) brak poczucia odpowiedzialności oraz zaangażowania społecznego, 5) niedostateczne zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży (rozwój zjawisk: wandalizm, przestępczość, alkoholizm itp.); 6) brak ogólnodostępnej infrastruktury spełniającej potrzeby i wymagania lokalnej społeczności, w której mieszkańcy mogliby się spotykać, 7) niezaspokojenie potrzeby ruchu, rekreacji, miejsca spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu, 8) utrudniony dostęp do oferty czasu wolnego w centrum miasta z powodu dużej odległości i niebezpiecznego dojścia (brak chodników, duże natężenie ruchu), 9) wandalizm, przestępczość, alkoholizm, narkomania; 10) postępująca atomizacja społeczności lokalnej.
	Grupa docelowa
	1. Rekultywacja terenu w kontekście rozwoju przedsiębiorczości (jako wartości dodanej istotnej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji): 1) Mieszkańcy całego obszaru rewitalizacji, jako osoby które mogą zyskać zatrudnienie w podmiotach gospodarczych działających na zrehabilitowanym terenie w efekcie realizacji projektu ; 2. Kontekst potrzeb mieszkańców – interesariuszy przedsięwzięcia: 1) Planowane w ramach przedsięwzięcia projekty mają na celu zapewnienie przestrzeni społecznej służącej aktywizacji i partycypacji wszystkich mieszkańców podobszarów rewitalizacji, szczególnie zaś mieszkańców podobszarów nr 5 i 6 (osiedla w mieście Skawina). Mają one zaspokajać potrzeby: a. rodzin z dziećmi (w tym dorosłych i dzieci), b. młodzieży, c. osób starszych, d. organizacji społecznych i grup nieformalnych z danego obszaru.
	Szczegółowy opis przedsięwzięcia – zakres zadań planowanych do realizacji
	Działania zaplanowane do przeprowadzenia na terenach poprzemysłowych, na których występują negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne, są bezpośrednio powiązane z celami rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji oraz przyczynią się do przeciwdziałania zdiagnozowanym negatywnym zjawiskom społecznym. Planowane przedsięwzięcie zakłada przywrócenie na rzecz społeczności lokalnej tego terenu. Przedsięwzięcie polega na realizacji trzech zadań: 1. Modernizacja infrastruktury komunikacyjno-technicznej na terenie byłej Huty Aluminium; 2. Zagospodarowanie terenu byłego składowiska odpadów na ogólnodostępny teren rekreacyjny; 3. Rewaloryzacja przyrodnicza oraz zagospodarowanie na ogólnodostępny teren wypoczynkowo-rekreacyjny byłego wyrobiska żwiru. 1. Modernizacja infrastruktury komunikacyjno-technicznej na terenie byłej Huty Aluminium Projekt ma na celu ożywienie gospodarcze rewitalizowanych obszarów. W efekcie realizacji projektu, mieszkańcy całego obszaru rewitalizacji mogą zdobyć zatrudnienie w podmiotach gospodarczych działających na terenie zrewaloryzowanym w efekcie realizacji projektu. Podniesienie dostępności i jakości infrastruktury technicznej wpłynąć może również na poprawę odbioru przestrzeni zarówno terenu interwencji, jak i przyległych terenów mieszkaniowych, co z kolei wpłynie na poczucie dumy, własności i przynależności mieszkańców i użytkowników. Systemowe rozwiązania w tym zakresie są niezwykle istotne, gdyż występuje efekt synergii podejmowanych działań wzmacniający wielowymiarową i trwałą pozytywną zmianę na obszarze rewitalizacji. Miejsce realizacji: Podobszar rewitalizacji nr 5, Działki nr 2160/131, 2160/48, 2162, 2163, 2164/1, 2161/18. Projekt będzie realizowany na podobszarze rewitalizacji. Projekt dedykowany: dla mieszkańców całego obszaru rewitalizacji, szczególnie mieszkańcom podobszaru rewitalizacji nr 5 ze względu na bezpośrednią bliskość.

	Zakres: przebudowa dróg wraz z utworzeniem ciągów pieszo-rowerowych oraz zatok, wykonanie kanalizacji deszczowej, w tym z zastosowaniem elementów błękitno-zielonej infrastruktury, modernizacja sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, modernizacja sieci infrastruktury teletechnicznej. Projekt ma na celu ożywienie gospodarcze rewitalizowanych obszarów, kształtowanie ładu przestrzennego, poprawę warunków ekologicznych. 2. Zagospodarowanie terenu byłego składowiska odpadów na ogólnodostępny teren rekreacyjny Miejsce realizacji: Podobszar rewitalizacji nr 5, Działki nr 2064/75, 2064/76, 2064/77. Projekt będzie realizowany na podobszarze rewitalizacji. Projekt dedykowany szczególnie mieszkańcom podobszaru rewitalizacji: nr 5. Zakres: Zagospodarowanie terenu byłego wysypiska śmieci na ogólnodostępny teren rekreacyjny poprzez m.in.: rekultywację terenu (w tym glebową), uporządkowanie przestrzeni, utworzenie miejsc rekreacji, utworzenie ścieżek spacerowych. Zadanie jest komplementarne z budową przystanku kolejowego P+R Skawina Zachodnia. 3. Rewaloryzacja przyrodnicza oraz zagospodarowanie na ogólnodostępny teren wypoczynkowo-rekreacyjny byłego wyrobiska żwiru Miejsce realizacji: Podobszar rewitalizacji nr 6. Działki nr 372/11, 372/12, 372/27, 372/29, 372/31. Projekt będzie realizowany na podobszarze rewitalizacji. Projekt dedykowany szczególnie mieszkańcom podobszaru rewitalizacji nr 6, jak również podobszarów nr 2,5 oraz 7. Zakres: Zadanie obejmuje rekultywację oraz rewaloryzację przyrodniczą byłej żwirowni - wyrobiska powydobywczego żwiru. Zakłada się również uporządkowanie terenu, doposażenie go w podstawową infrastrukturę komunikacji pieszej i rowerowej oraz małą architekturę wspomagającą funkcje wypoczynkowo-rekreacyjne jednak przy zachowaniu priorytetu naturalnego zagospodarowania terenu. Realizacja przedsięwzięcia będzie oparta na rozwiązaniach ukierunkowanych społecznie (cel), mając w tle nowo powstałą infrastrukturę (jako narzędzie). Istnieje konieczność realizacji zadań przedmiotowego projektu na zasadzie terytorialnej, czyli służącej rozwojowi lokalnemu wyłącznie w procesie partycypacji społeczności lokalnych. W ten sposób spowoduje to wypełnienie założeń projektu, którego kluczowym elementem jest możliwie jak najpełniejsze zaangażowanie mieszkańców podobszarów rewitalizacji na etapie kreacji przestrzeni. Niezbędną formą partycypacji będą również m.in. warsztaty partycypacyjne na etapie tworzenia dokumentacji projektowej, aby powstająca infrastruktura w możliwie najpełniejszy sposób odpowiadała potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców. Należy zaznaczyć, że w wypadku zadań 2 i 3 istnieje już dokumentacja projektowa stworzona w procesie korekacji z lokalnymi interesariuszami.
	Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami Projekt uwzględnia zasady projektowania uniwersalnego zwłaszcza jeśli chodzi o niwelację barier architektonicznych. Planuje się zastosowanie rozwiązań pomagających w użytkowaniu terenu, w tym dzieciom oraz osobom starszym, w tym z zaburzeniami orientacji w terenie i wzroku m.in. przez zastosowanie czytelnych i jasnych rozwiązań przestrzennych, kontrastowych rozwiązań kolorystycznych i odpowiedniego systemu informacji przestrzennej. Zakłada się również zastosowanie urządzeń wspomagających rehabilitację ruchową i poznawczą użytkowników - dedykowanych dla osób ze szczególnymi potrzebami. Szczególny nacisk planuje się położyć na potrzeby dzieci i ich opiekunów, umożliwiając im swobodne i komfortowe korzystanie z terenów rekreacyjnych poddanych rewitalizacji.
	Kontynuacja przedsięwzięcia z lat poprzednich: Projekt stanowi kontynuację zadań z Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023: PP5 Rewitalizacja przemysłowa obszaru oraz otoczenia terenu byłej Huty Aluminium w Skawinie
Komplementarność przedsięwzięcia	Komplementarność projektu z przedsięwzięciami w ramach perspektywy do roku 2030: Zadanie jest komplementarne z działaniami podejmowanymi w ramach realizacji zapisów Planów Rozwoju Osiedli (Przemysłowego, Samborek). W Planie Rozwoju Osiedla Przemysłowego pierwszym zadaniem wskazanym do realizacji jest „Rekultywacja terenów zielonych na osiedlu i poza nim”, natomiast w Planie Rozwoju Osiedla Samborek na drugim miejscu przedsięwzięć do realizacji znajduje się „Rewitalizacja terenu Żwirowni”. Dodatkowo zadanie realizuje zapisy Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2021-2030 np. w zakresie celu IV.2. Gmina przyjazna

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

		do życia, cel strategiczny nr 7 Rozwój przestrzeni publicznych, kierunki działań: 7.1 Zwiększenie ilości, atrakcyjności, funkcjonalności oraz dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich 7.2 Zwiększenie dostępności, funkcjonalności oraz atrakcyjności budynków użyteczności publicznej dla wszystkich
Wskaźniki		
Produktu		Rezultatu
1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 3 Sposób pomiaru: 1) dokumentacja projektowa, 2) umowa dotacyjna, 3) protokoły odbioru.	2. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 320000m ² Sposób pomiaru: 1) diagnozy służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, 2) dane jednostki odpowiedzialnej za planowanie przestrzenne.	3. Długość wyremontowanej lub nowej infrastruktury komunikacyjnej tj. dróg, chodników, dróg dla pieszych i rowerów Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 1200m Sposób pomiaru: 1) dokumentacja projektowa, 2) umowa dotacyjna, 3) protokoły odbioru.
1. Liczba mieszkańców (w tym: dzieci, młodzież, osoby dorosłe, seniorzy) korzystających z zrewitalizowanych terenów rekreacyjnych\	Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 50 Sposób pomiaru: 1) listy obecności, 2) deklaracje udziału w zajęciach, 3) sprawozdania, 4) obserwacje UMiG w Skawinie.	2. Poziom zadowolenia przedsiębiorców na Hucie z realizacji przedsięwzięcia. Wartość bazowa: 0% Wartość docelowa: 80% Sposób pomiaru: 1) ankiety, 2) deklaracje.
3. Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach Wartość bazowa: 75 Wartość docelowa: 120 Sposób pomiaru: 1) rejestr REGON, 2) dane gminy, 3) CEiDG.		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia	1. Podobszar rewitalizacji nr 5, Działki nr 2160/131, 2160/48, 2162, 2163, 2164/1, 2161/18 2. Podobszar rewitalizacji nr 5, Działki nr 2064/75, 2064/76, 2064/77 3. Podobszar rewitalizacji nr 6. Działki nr 372/11, 372/12, 372/27, 372/29, 372/31
	Podobszar rewitalizacji, na terenie którego realizowane będzie przedsięwzięcie	Nr 5, 6
	Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	Nie dotyczy
	Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	Nie dotyczy
	Podobszar rewitalizacji, do którego mieszkańców skierowane jest przedsięwzięcie	Nr 2, 5, 6, 7

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Numer przedsięwzięcia	Nazwa przedsięwzięcia	
PP4	ANIMATOR ROZWOJU LOKALNEGO	
Podmiot realizujący	Partnerzy	Planowany okres realizacji
Gmina Skawina	CKiS, CUS, MBP, Muzeum Regionalne, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	2024-2030
Potencjalne źródła finansowania		Szacunkowa wartość
1) Budżet gminy, 2) środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, 3) środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, 4) środki z budżetu państwa oraz regionu, 5) środki z funduszy celowych, 6) środki sektora prywatnego.		1 000 000 zł
Cel szczegółowy, na realizację którego odpowiada przedsięwzięcie wraz		
CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Wzmocnienie wspólnej tożsamości gminnej i lokalnej, integracji, poczucia odpowiedzialności za wspólnotę oraz wieloaspektowa aktywizacja mieszkańców podobszarów rewitalizacji dzięki rozwojowi i lepszemu dopasowaniu systemu wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, zwiększeniu dostępności integrującej i aktywizującej przestrzeni oraz oferty spędzania czasu wolnego, wspieraniu inicjatyw obywatelskich, a także podnoszeniu kapitału społecznego i intelektualnego.		
Opis przedsięwzięcia	Wskazanie problemów, na których rozwiązanie ukierunkowane jest przedsięwzięcie	
	Problemy kluczowe z poziomu GPR: 1) słaby poziom zintegrowania społeczności lokalnych, w tym coraz liczniejszej grupy mieszkańców napływowych, zwłaszcza w kontekście słabej dostępności do miejsc i oferty integrującej (włączającej), będący w głównej mierze efektem zmian cywilizacyjnych oraz modelu funkcjonowania tych społeczności; 2) bierność społeczna, przejawiająca się w poleganiu mieszkańców wyłącznie na działaniach instytucji publicznych, przy jednoczesnym braku akceptacji (a niejednokrotnie także negatywnej ocenie) dostępnej oferty zajęć i aktywności, 3) brak wystarczającej liczby miejsc do integracji, aktywności, samoorganizacji lub brak koncepcji takiego działania w przypadku miejsc już istniejących, 4) stagnacja w strukturze usług publicznych (oraz w działalności lokalnych NGO), skutkująca trudnościami w wypracowaniu modelu wspólnego myślenia o miejscu publicznym jako dobru wspólnym, które może być rozwijane wedle upodobań i oczekiwań lokalnych wspólnot.	
	Dodatkowe problemy i potrzeby właściwe dla przedsięwzięcia: 1) potrzeba kontynuacji i modyfikacji działań składających się na przedsięwzięcie podstawowe zakładane w „Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023” pod tą samą nazwą: „Animator Rozwoju Lokalnego”, 2) potrzeba wypracowania i wdrożenia modelu pracy miejsca spotkań i aktywności lokalnej, wykorzystującego istniejące i nowopowstające przestrzenie publiczne, 3) potrzeba stymulacji i wsparcia procesów samoorganizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji dla dalszej samodzielnej diagnozy i rozwiązywania problemów oraz zaspokajania swoich potrzeb, 4) potrzeba poprawy jakości życia, integracji i wzrostu aktywności lokalnych społeczności (wraz z profesjonalizacją działań) oraz niwelacja niedostatków w ofercie czasu wolnego, 5) potrzeba wsparcia merytorycznego (inspiracyjne, coachingowe etc.) na rzecz Animatorów Rozwoju Lokalnego.	
	Grupa docelowa	
	Przedsięwzięcie ma na celu ogólną poprawę jakości życia wszystkich mieszkańców gminy Skawina, w szczególności zamieszkujących obszar rewitalizacji. Idea jest, aby podjęte działania stymulowały i wspierały samoorganizację mieszkańców dla samodzielnej diagnozy i rozwiązywania problemów oraz zaspokajania swoich potrzeb, a także dalszego rozwoju, głównie obejmując: 1) dzieci, młodzież, osoby dorosłe, całe rodziny, seniorów, głównie osoby zagrożone lub dotknięte ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,	

	2) organizacje pozarządowe i lokalne grupy nieformalne. Wartością dodaną przedsięwzięcia jest wypracowanie i wdrożenie modelowych rozwiązań pracy i rozwoju miejsca spotkań i aktywności lokalnej, co jednocześnie stanowić będzie kontynuację i rozszerzenie działań składających się na przedsięwzięcie podstawowe zakładane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 pod tą samą nazwą. Szczegółowy opis przedsięwzięcia – zakres zadań planowanych do realizacji Zadania zaplanowane do realizacji w ramach przedsięwzięcia: 1. Modyfikacja i uzupełnienie założeń przedsięwzięcia Animator Rozwoju Lokalnego – jako kontynuacja realizacji zadań związanych ze wzmocnieniem lokalnych społeczności; 2. Organizacja cyklu warsztatów pozwalających zdefiniować specyfikę poszczególnych miejsc aktywności i integracji mieszkańców (w tym istniejących CAK-ów) i rozpoznać zapotrzebowanie danych społeczności; 3. Kompleksowe opracowanie wykazu potrzeb i zasobów dostępnych w poszczególnych społecznościach (tak by możliwe było zarządzanie ofertą poszczególnych podmiotów); 4. Identyfikacja i zaktywizowanie nowych przestrzeni, które mogą być wykorzystane i przekazane mieszkańcom (w tym w szczególności: centra aktywności kulturalnej, społecznej i innej mieszkańców), mogące stać się docelowo CAK-ami; 5. Wypracowanie modelu organizacyjnego i finansowego funkcjonowania miejsc aktywności i integracji mieszkańców (w tym istniejących CAK-ów); 6. Wsparcie merytoryczne (inspiracyjne, coachingowe etc.) na rzecz Animatorów Rozwoju Lokalnego. 1. Modyfikacja i uzupełnienie założeń przedsięwzięcia Animator Rozwoju Lokalnego – jako kontynuacja realizacji zadań związanych ze wzmocnieniem lokalnych społeczności Przedsięwzięcie PP6 Animator Rozwoju Lokalnego, realizowane w ramach „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023, nie zostało w pełni zrealizowane, dlatego też w zakresie, w którym nie udało się go zrealizować w pierwotnym terminie, winno być ono kontynuowane – z zastrzeżeniem dopełnienia i rozwinięcia formy, aby możliwe było osiągnięcie zakładanych celów rewitalizacji. Dotychczasowe założenie tego przedsięwzięcia skupiało się w zasadniczej części na tworzeniu odpowiedniej infrastruktury (rozumianej jako przestrzeni stanowiącej centra aktywności kulturalnej, społecznej i innej mieszkańców) oraz zapewnieniu właściwie przygotowanych kadr, tzw. Animatorów Rozwoju Lokalnego, a więc osób wywodzących się ze środowiska lokalnego, które dzięki praktycznej wiedzy pomogą w rozwiązywaniu zdiagnozowanych w danej społeczności problemów. Zakładanym rezultatem było wykształcenie się grupy liderów, którzy będą stanowili źródło inspiracji dla lokalnych społeczności i zarazem – w ramach nabytych lub posiadanych kompetencji – udzielą niezbędnego wsparcia merytorycznego w zakresie pozyskiwania środków finansowych i samej realizacji założonych celów. Założenie to okazało się trafne, dlatego też w najbliższej perspektywie, w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 winno być kontynuowane jako próba zdefiniowania wizji dotyczącej dalszego (i zarazem pełniejszego) funkcjonowania tego typu miejsc – stanowiących centra aktywności kulturalnej, społecznej i innej mieszkańców (w tym w obrębie istniejących Centrów Aktywności Kulturalnej, ale również innych podobnych miejsc) – działających w oparciu o zasoby lokalnych społeczności, przy udziale i wsparciu Animatorów Rozwoju Lokalnego i w obrębie dedykowanej infrastruktury. Stąd też zapisy obecnego GPR zakładają działania na rzecz pełnego włączenia w sprawę i działalność lokalnych społeczności, zaktywizowania mieszkańców na bazie już istniejących zasobów infrastrukturalnych oraz powstających lub dostosowywanych do tych funkcji przestrzeni. 2. Organizacja cyklu warsztatów pozwalających zdefiniować specyfikę poszczególnych miejsc aktywności i integracji mieszkańców (w tym istniejących CAK-ów) i rozpoznać zapotrzebowanie danych społeczności Dla pełnego osiągnięcia i utrzymania celów rewitalizacji kluczowe jest jednoznaczne określenie rekomendowanych kierunków, w jakich lokalne społeczności mogą rozwijać istniejące Centra Aktywności Kulturalnej (a także tworzyć inne miejsca służące podobnemu celowi), organizując je w taki sposób, by jak najpełniej odpowiadały lokalnym potrzebom. Niezależnie od przyjętego modelu, każdorazowo miejsce tego typu aktywności – w szczególności jego indywidualny charakter, sposób organizacji czy mechanizm finansowania – winny opierać się na pomysłach i społecznym zaangażowaniu lokalnej wspólnoty. Pozwoli to nie tylko włączyć mieszkańców w kreowanie oferty tej przestrzeni, ale przede wszystkim postawi ich w roli współgospodarzy miejsca, którzy mają samodzielnie
--	--

	diagnozować i rozwiązywać problemy oraz zaspokajać swoje potrzeby, a ponadto mieć możliwość ciągłego kreowania nowych rzeczy i rozwoju, integracji i zwiększania oferty spędzania czasu wolnego – możliwie najlepiej dostosowanej do potrzeb i oczekiwań. Kluczowe jest stworzenie modelu funkcjonowania i pracy odpowiednio wyposażonej przestrzeni, gdzie można kreować, projektować, majsterkować i realizować różne rozwiązania i przedmioty w ramach nauki, pasji czy pracy lub po prostu spotykać się, dyskutować, spędzać czas samemu i przede wszystkim z innymi. W tym celu należy określić: 1) model pracy wskazujący szczegółowo jakie elementy infrastruktury oddać w zarządzanie mieszkańcom, aby w pełni przejęli dostępną przestrzeń mogącą stanowić (w tym istniejących CAK-ów, ale także inną dostępną w szczególności w obrębie istniejących świetlic, domów ludowych itp.) i zaczęli sami działać na rzecz lokalnej społeczności; 2) jakie warunki i minimum sprzętowe należy zapewnić. Tak przyjęty model posiada oczywiście szereg uwarunkowań, które mogą negatywnie oddziaływać na inwencję i zaangażowanie lokalnych społeczności – jak choćby względy organizacyjne czy finansowe. Z tego też powodu należy już na wstępie zdefiniować pułap i mechanizmy finansowania przedsięwzięć realizowanych w obrębie tego typu przestrzeni (w tym istniejących CAK-ów) przy udziale środków publicznych, określając chociażby, że część świadczeń zostanie wykonana nieodpłatnie, a inne będą podlegały opłacie (jak to ma miejsce na gruncie umów społecznych oraz przy udziale środków finansowych pozostających do dyspozycji sołectw). Niezależnie jednak od przyjętej formuły ostateczne decyzje winny zostać podjęte w drodze konsensusu, z poszanowaniem oczekiwań i możliwości stron, a jednocześnie w zgodzie z potrzebami lokalnej społeczności. 3. Kompleksowe opracowanie wykazu potrzeb i zasobów dostępnych w poszczególnych społecznościach (tak by możliwe było zarządzanie ofertą poszczególnych podmiotów) Aby prawidłowo określić charakter danego miejsca aktywności lokalnej społeczności (ale także dopełnić specyfikę działalności istniejących CAK-ów) konieczne jest rozpoznanie lokalnych potrzeb na jak najwcześniejszym etapie (co w wielu miejscach już się odbyło) – w formule warsztatów, badań ankietowych, czy też analizy zgłoszonych pomysłów. Równie cenne jest działanie projektowe, pozwalające danej wspólnocie samodzielnie organizować wartościowe dla niej działania, takie jak m.in. sprzątanie, działania kulturalne czy akcje społeczne, które pozytywnie wpływają na życie i otoczenie. Dobrym przykładem tego typu działań jest projekt Aktywni Mieszkańcy mają swoje Miejsce, realizowany w latach 2022-2024 we współpracy Gminy Skawina oraz Fundacji Biuro Inicjatyw Społecznych, który nie tylko aktywizował i integrował mieszkańców (kształtując przy tym naturalnych liderów), ale także pozwolił na uściślenie idei Miejsc Aktywności Mieszkańców. Zebrane w ten sposób inicjatywy, odpowiednio zweryfikowane pod kątem możliwości prawnych, organizacyjnych i finansowych winny zostać „zderzone” z możliwością włączenia się mieszkańców we współtworzenie tej oferty, z uwzględnieniem innych źródeł finansowania. W ostatnim etapie konieczne jest zebranie wszystkich dobrych praktyk na potrzeby powtórzenia tego procesu w planowaniu kolejnej oferty programowej (lub przeniesieniu tych standardów na kolejne tego typu obiekty). 4. Identyfikacja i zaktywizowanie nowych przestrzeni, które mogą być wykorzystane i przekazane mieszkańcom (w tym w szczególności: centra aktywności kulturalnej, społecznej i innej mieszkańców), mogące stać się docelowo CAK-ami Różnorodność i komplementarność oferty CAK-ów w skali całej gminy gwarantuje odpowiednio wcześnie zdefiniowanie specyfiki danego miejsca – w tym w szczególności: 1) jakie są możliwości lokalowe danego CAK-u? 2) czy dany CAK ma być miejscem: a. realizacji różnorodnych zajęć (zajęcia taneczne, plastyczne, muzyczne itp.) o charakterze rozwojowym dla różnych grup wiekowych, b. „spotkań z kulturą”, rozumianą jako spektakle teatralne, koncerty muzyczne itp., c. realizacji warsztatów kreatywnych (DIY), technicznych lub dla majsterkowiczów, d. z dostępną ofertą zajęć sportowych (zajęcia ruchowe: fitness, gimnastyka, zumba, zajęcia sportów umysłowych, etc.) – z zastrzeżeniem, że w miarę możliwości warto zaplanować część zajęć w plenerze (joga, gimnastyka, nordic walking itp.), e. realizacji przedsięwzięć widowiskowo-wystawienniczych (wystaw, wieczorów autorskich, koncertów, seansów filmowych, spotkań itp.),
--	---

	f. przestrzeni do organizacji kameralnych spotkań, w niezobowiązującej atmosferze, bez określonego celu; 3) czy oferta dostępna w CAK ma być nieodpłatna, odpłatna czy mieszana? 4) czy w obrębie lokalnej społeczności istnieje na przykład zapotrzebowanie na: a. nieodpłatny klub dla dzieci i młodzieży (funkcjonujący popołudniami i w wybrane weekendy, zapewniający opiekę i aktywności, a także pomoc w odrabianiu lekcji oraz korepetycje); b. przestrzeń do realizacji zajęć przez podmioty komercyjne (stałych i okazjonalnych), a także organizacji spotkań grup wsparcia (np. dla młodych matek) realizowanych przez podmioty publiczne; c. sklep dobroczynny, nawiązujący do idei popularnych w Anglii „charity shops”, w obrębie którego można zakupić m.in. odzież, zabawki, książki, a nawet artykuły gospodarstwa domowego z „drugiej ręki” (w takim modelu cały dochód z działalności sklepu mógłby być przeznaczany jest na działalność CAK-u); d. kawiarenkę naprawczą („repair cafe”), czyli miejsce wyposażone w podstawowe narzędzia do obróbki drewna czy metalu i pozwalające na samodzielną naprawę / odświeżenie danego przedmiotu czy sprzętu (w myśl realizacji zasady 3R: „Reduce, Reuse, Recycle”). Niezależnie od wybranej formuły (co ważne: w dobrze zaplanowanym harmonogramie wydarzenie możliwe jest uwzględnienie różnych aspektów działalności będących odpowiedzią na zapotrzebowanie różnorodnych grup społecznych) CAK winien być w pierwszej kolejności miejscem spotkań, integracji, rozwijania zainteresowań czy realizacji pomysłów. Warunkiem koniecznym dla zaistnienia tych okoliczności jest społeczne zaangażowanie lokalnej społeczności. 5. Wypracowanie modelu organizacyjnego i finansowego funkcjonowania CAK-ów Jako że CAK-i funkcjonują w oparciu o umowy społeczne (przy jednoczesnym zabezpieczeniu środków finansowych w budżecie gminy w ograniczonej wysokości), konieczne jest również zabezpieczenie instrumentów wsparcia, po które lokalni liderzy społeczni (Animatory Rozwoju Lokalnego) będą mogli sięgać w miarę rozwijania się oferty placówek. W tym celu niezbędne jest określenie czy możliwe jest m.in.: 1) oddawanie części obiektów innym podmiotom na potrzeby prowadzenia działalności komercyjnej, z której wpływy zasilająby budżet danego CAK-u, 2) nawiązywanie partnerstw z podmiotami zewnętrznymi (w szczególności NGO lub innymi podmiotami, w tym komercyjnymi) w celu realizacji wspólnych celów – także, jeśli wiązałoby się to z jakąś formą odpłatności za zajęcia (tego typu lokalizacje mogą być miejscem stałych zbiórek harcerskich, spotkań KGW, czy też innych podmiotów, które po prostu zaproszą do udziału w ich przedsięwzięciach), 3) finansowanie określonych, stałych, elementów oferty zajęć – cyklicznie pojawiających się w poszczególnych placówkach – od ekologii, przez majsterkowanie, po zumbę czy fitness – na zasadach grantu ze środków publicznych lub prywatnych (co oznacza, że pozostała część czasu dostępnego w danej placówce powinno się wypełnić aktywnościami na wzór warsztatów takich jak „Akademia Czasu Wolnego”, aktywności z projektu „CKiS na wynos”, czy też innymi zajęciami, np. finansowanymi ze środków pozostających w dyspozycji grantodawców publicznych), 4) zapewnienie oferty programowej przez inne podmioty działające na terenie gminy Skawina (jednostki kultury, CUS, placówki oświatowe) – jak chociażby poprzez realizację programów dedykowanych: „Akademia Czasu Wolnego” czy „CKiS na wynos”, 5) zorganizowanie oferty niskobudżetowych społecznych zajęć stałych dostępnych przez cały rok (realizowanych przez członków lokalnej społeczności: wolontariuszy, rodziców itp., a więc bez konieczności posiadania ściśle określonych umiejętności czy kwalifikacji), jak choćby zajęcia świetlicowe, majsterkowanie, gry planszowe, pracownia modelarska itp. Kluczowe dla prawidłowego funkcjonowania CAK-ów (i podobnych im przestrzeni publicznych) jest wypracowanie takiego modelu, w którym lokalna społeczność nie tylko dobierze ofertę najlepiej odpowiadającą jej potrzebom, ale wobec braku jakiegoś elementu, będzie posiadała odpowiednie kompetencje i zasoby, a przede wszystkim liderów, by zorganizować to we własnym zakresie.
--	---

	6. Wsparcie merytoryczne (inspiracyjne, coachingowe etc.) na rzecz Animatorów Rozwoju Lokalnego Utrzymanie gotowości do działalności na rzecz lokalnej społeczności wymaga nie tylko wsparcia merytorycznego i finansowego, ale także wzajemnego inspirowania oraz poszukiwania modelowych rozwiązań i dobrych praktyk, które możliwe są do wdrożenia „na własnym podwórku”. Dlatego też sposób organizacji miejsc sprzyjających podejmowaniu społecznych aktywności (w tym w ramach istniejącej sieci CAK-ów) winien zakładać m.in.: 1) cyklicznie realizowane wyjazdy studyjne pozwalające poznawać metody pracy, źródła finansowania, ale także wyzwania, z jakimi mierzą się aktywiści w innych lokalizacjach, 2) cyklicznie realizowane szkolenia dla liderów i animatorów lokalnych społeczności, w tym w szczególności z zakresu integrowania mieszkańców wokół idei wspólnego dobra, partycypacji społecznej, mechanizmów finansowania działań itp., 3) zapewnienie opieki mentorskiej bardziej doświadczonych liderów lub animatorów, którzy będą mogli pomóc zweryfikować założenia projektów i wdrożyć realizację pomysłów, 4) realizowane w niezobowiązującej formule sesje inspiracyjne, pozwalające dzielić się dobrymi praktykami, spostrzeżeniami, dające pole do poszukiwania kolejnych aktywności na rzecz lokalnej społeczności, 5) systemowe wsparcie finansowe w wysokości pozwalającej zabezpieczyć podstawowe potrzeby, w tym w szczególności zapewniające swobodę organizacyjną dla realizowanych działań (materiały biurowe, pomoc prawna, księgowia itp.). Wsparcie lokalnych liderów i animatorów społecznych powinno mieć charakter ciągły, a jego horyzont czasowy powinien wykraczać poza termin realizacji założeń GPR.
	Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami Przedsięwzięcia realizowane będą w nowoczesnych przestrzeniach wyremontowanych CAK-ów (oraz innych tego typu lokalizacjach), które są wolne od przeszkód architektonicznych, cyfrowych i informacyjno-komunikacyjnych, uniemożliwiających lub utrudniających osobom ze szczególnymi potrzebami udział w różnych sferach życia na równi z innymi osobami. W razie braku możliwości zapewnienia dostępności na tym poziomie (w szczególności ze względów technicznych lub prawnych), zapewniony zostanie dostęp alternatywny. Ponadto w realizacji zadań wykorzystane zostaną w miarę możliwości przestrzenie na parterze z dostosowaniami i bez barier architektonicznych, oznaczenia w alfabecie Braille'a oraz plany tyflograficzne itp., a same zajęcia zostaną zaplanowane w taki sposób, by uwzględniały wymagania osób ze szczególnymi potrzebami (zostaną każdorazowo dostosowane do zgłaszanych potrzeb). Projekt uwzględni zasady projektowania uniwersalnego, zwłaszcza jeśli chodzi o niwelację barier architektonicznych. Planuje się zastosowanie rozwiązań pomagających w użytkowaniu terenu, w tym osobom starszym z zaburzeniami orientacji i wzroku m.in. przez zastosowanie czytelnych i jasnych rozwiązań przestrzennych, kontrastowych rozwiązań kolorystycznych i odpowiedniego systemu informacji przestrzennej. Zakłada się również zastosowanie urządzeń wspomagających rehabilitację ruchową i poznawczą użytkowników - dedykowanych dla osób ze szczególnymi potrzebami.
	Kontynuacja przedsięwzięcia z lat poprzednich: Opisywanie przedsięwzięcia jest kontynuacją, rozwinięciem i zarazem dopełnieniem przedsięwzięcia PP6 „Animator Rozwoju Lokalnego”, realizowanego w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023, w zakresie, w którym nie udało się go zrealizować w pierwotnym terminie, a jest to kluczowe w kontekście osiągnięcia celów rewitalizacji. Komplementarność projektu z przedsięwzięciami w ramach perspektywy do roku 2030: Zadanie jest komplementarne z działaniami i projektami Centrum Kultury i Sportu w Skawinie. Także z aktywnościami podejmowanymi przez gminę w ramach realizacji zapisów Planów Rozwoju Miejscowości / Osiedli na lata 2022-2030, które koncentrują się na ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych oraz integracji i aktywizacji mieszkańców. Dodatkowo zadanie realizuje zapisy Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2021-2030 np. w zakresie celu IV.1. Obywatelska gmina oraz IV.2. Gmina przyjazna do życia, cel strategiczny nr 7 Rozwój przestrzeni publicznych, kierunki działań: 7.1 Zwiększenie ilości, atrakcyjności, funkcjonalności oraz dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich 7.2 Zwiększenie dostępności, funkcjonalności oraz atrakcyjności budynków użyteczności publicznej dla wszystkich.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Wskaźniki		
Produktu	Rezultatu	
1. Liczba powstałych modeli Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 1 Sposób pomiaru: 1) wypracowana analiza i koncepcja. 2. Liczba przedstawicieli społeczności lokalnych zaangażowanych w prace nad modelem 1) listy obecności, 2) sprawozdania. 3. Liczba wspartych liderów lokalnych Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 25 Sposób pomiaru: 1) listy obecności, 2) sprawozdania.	1. Liczba miejsc, gdzie został wdrożony model Wartość bazowa: 0 Wartość docelowa: 25 Sposób pomiaru: 1) dokumentacja gminy, 2) porozumienia. 2. Liczba osób uczestniczących w ofercie CAK i podobnych miejsc ogółem Wartość bazowa: 60 osób na dzień Wartość docelowa: 105 osób na dzień Sposób pomiaru: 1) listy obecności, 2) deklaracje udziału w zajęciach, 3) sprawozdania. 3. Liczba programów zajęć (ofert) prowadzonych w ramach stworzonych CAK i podobnych miejsc Wartość bazowa: 36 Wartość docelowa: 72 Sposób pomiaru: 1) programy pracy, 2) oferta poszczególnych instytucji/oddziałów (w ramach obiektów), 3) oferta poszczególnych organizacji (w ramach obiektów), 4) sprawozdania, 5) strona www.	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia	Obszar rewitalizacji
	Podobszar rewitalizacji, na terenie którego realizowane będzie przedsięwzięcie	Cały obszar rewitalizacji
	Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	Nie dotyczy
	Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	Nie dotyczy
	Podobszar rewitalizacji, do którego mieszkańców skierowane jest przedsięwzięcie	Cały obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wniosków z diagnozy oraz prac warsztatowych i konsultacji z mieszkańcami obszaru i innymi interesariuszami rewitalizacji

Komplementarność i zintegrowanie działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Działania i przedsięwzięcia zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 są jednocześnie kompleksowe, zintegrowane, skoncentrowane i komplementarne.

Kompleksowość i zintegrowanie przejawiają się w liście przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających, która zawiera inwestycje i aktywności uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny oraz środowiskowy obszaru rewitalizacji, zgodnie z przeprowadzoną według tych samych obszarów tematycznych diagnozą, a także na poziomie 3 celów rewitalizacji (dotyczących kompleksowej polityki społecznej, komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, a także gospodarki i rynku pracy) i powiązanych z nimi kierunków działań, realizujących cel główny programu. Program zawiera kilka przedsięwzięć infrastrukturalnych, które stanowią kontynuację niedokończonych lub niezrealizowanych inwestycji z poprzedniego programu, oraz przede wszystkim szerokie działania społeczne, w zakresie wsparcia, integracji i wieloaspektowej aktywizacji mieszkańców, z wykorzystaniem istniejącej lub nowopowstałej infrastruktury (m.in. centra aktywności kulturalnej, strefy sportu, rekreacji i wypoczynku, miejsca spotkań itp., a jednocześnie animator rozwoju lokalnego), które razem stanowią kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane na obszarze sfery problemowe i docelowo staną się źródłem szerszego oddziaływania.

Program dotyczy terenu o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy Skawina, obejmującego zdiagnozowany obszar zdegradowany, dotknięty szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania rewitalizacyjne skierowane są na określony i zidentyfikowany dzięki diagnozie obszar rewitalizacji, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi.

Działania i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane na lata 2024-2030 charakteryzuje komplementarność, która przejawia się w kilku wymiarach: przestrzennym, problemowym, międzyokresowym, proceduralno-instytucjonalnym oraz źródeł finansowania. Działania i przedsięwzięcia rewitalizacyjne dopełniają się przestrzenne, zaplanowano je na całym obszarze rewitalizacji, zarówno w ramach miasta, jak i obszarów wiejskich, co pozwoli na uzyskanie efektu synergii oraz zapewnienie efektywnego oddziaływania na cały obszar rewitalizacji. Ich lokalizacja wynika z przeprowadzonej diagnozy oraz kontynuacji rozpoczętej w poprzednim okresie polityki rewitalizacyjnej – inwestycyjnej i tzw. miękkiej. Komplementarność widoczna jest przede wszystkim w odniesieniu do przedsięwzięć nieinfrastrukturalnych, które zaprojektowane zostały w taki sposób, aby umożliwić skorzystanie z nich jak najszerszej grupie mieszkańców. Jedynie pojedyncze przedsięwzięcia infrastrukturalne w kierunku 1.2. dotyczące poprawy dostępności i jakości konkretnych przestrzeni publicznych oddziaływać będą przede wszystkim na mieszkańców podobszarów rewitalizacji nr 1, 4, 5, 6 oraz 22. Należy mieć jednak na uwadze, że uzupełnienie i budowa sieci centrów aktywności kulturalnej, stref sportu, rekreacji i wypoczynku, miejsc spotkań oraz innych przestrzeni i usług publicznych, w tym przy uwzględnieniu inwestycji z poprzedniego okresu, spowoduje zagęszczenie sieci tego rodzaju obiektów i zmniejszenie odległości do nich (dostępności) dla każdego z mieszkańców, pozwalając w ten sposób na uzyskanie efektu oddziaływania na cały obszar rewitalizacji oraz pozostały obszar gminy. Dodatkowo, zaplanowane przedsięwzięcia w zakresie zrównoważonej i bezpiecznej mobilności oraz likwidacji barier architektonicznych prowadzą do zwiększenia dostępności obiektów wspólnych i tworzą podstawy do zacieśniania więzi w ramach lokalnych społeczności w przestrzeniach współużytkowanych. Zapewnienie komplementarności przestrzennej pozwoli zapobiec przenoszeniu się problemów pomiędzy obszarami oraz pojawieniu się niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna i wykluczenie. Zestawienie przedsięwzięć ze wskazaniem ich obszaru oddziaływania prezentuje poniższa tabela.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 43. Kierunki działań i przedsięwzięcia Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 ze wskazaniem ich obszaru oddziaływania

Kierunek działań	Przedsięwzięcie	Bezpośrednie oddziaływanie
1.1. Wdrożenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie problemów społecznych.	PAKIET WSPARCIA	Cały obszar rewitalizacji
	RAZEM DAJEMY RADE	Cały obszar rewitalizacji
	PROSPOŁECZNA POLITYKA MIESZKANIOWA	Cały obszar rewitalizacji
1.2. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych sprzyjających nawiązywaniu relacji i aktywizacji społecznej oraz zorganizowanej oferty spędzania wolnego czasu dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców.	INTEGRACJA TWÓRCZOŚĆ PRZESTRZEŃ - MODERNIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W JAŚKOWICACH	POR 22
	CENTRA AKTYWNOŚCI KULTURALNEJ W MIEŚCIE SKAWINA	POR 1 POR 4 POR 5
	REWITALIZACJA I REWALORYZACJA TERENÓW POPRZEMYSŁOWYCH W SKAWINIE I ICH OTOCZENIA	POR 5 POR 6
	MODERNIZACJA I ROZWÓJ OŚRODKA KULTURALNO-REKREACYJNEGO „GUBAŁÓWKA” WRAZ Z OTOCZENIEM	POR 4
	PRZESTRZEŃ - DO BYCIA SOBĄ, DO BYCIA RAZEM, DO DZIAŁANIA	Cały obszar rewitalizacji
	AKCJA INTEGRACJA AKTYWIZACJA	Cały obszar rewitalizacji
1.3. Wspieranie rozwoju samoorganizacji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców oraz procesów współpracy na szczeblu lokalnym.	ANIMATOR ROZWOJU LOKALNEGO	Cały obszar rewitalizacji
	WSPÓLNA SPRAWA	Cały obszar rewitalizacji
	WSPÓŁPRACA I ROZWÓJ (WIR) OBYWATELSKI	Cały obszar rewitalizacji
1.4. Doskonalenie dostępności i jakości oferty w zakresie edukacji i wychowania wraz z lepszym jej dostosowaniem do potrzeb społecznych i wyzwań współczesności.	PRZEDSZKOLA PRZYSZŁOŚCI	Cały obszar rewitalizacji
	SZKOŁY PRZYSZŁOŚCI	Cały obszar rewitalizacji
2.1. Działania na rzecz zwiększenia mobilności oraz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	ZRÓWNOWAŻONA I BEZPIECZNA MOBILNOŚĆ	Cały obszar rewitalizacji
	ŚWIADOMY, WIDOCZNY, BEZPIECZNY	Cały obszar rewitalizacji
2.2. Dbłość o stan środowiska oraz ograniczenie niekorzystnego wpływu na	SKAWINA - ZIELONA, CZYSTA I EKOLOGICZNA	Cały obszar rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

klimat i adaptacja do jego zmian wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców.	GOSPODAROWANIE WODĄ Z GŁOWĄ	Cały obszar rewitalizacji
3.1. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza oraz integracja społeczna mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych oraz dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem	AKTYWIZACJA I REINTEGRACJA ZAWODOWA	Cały obszar rewitalizacji
	OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3	Cały obszar rewitalizacji
3.2. Poprawa warunków do inwestowania oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.	KLIMAT DLA BIZNESU	Cały obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Działania oraz przedsięwzięcia zaplanowane w programie wykazują komplementarność problemową poprzez wzajemne dopełnianie się tematyczne oraz powiązanie i synchronizację ich efektów dla uzyskania efektu synergii oraz koncentracji i kompleksowości interwencji. Dzięki niej program rewitalizacji będzie oddziaływać na obszar rewitalizacji we wszystkich kluczowych aspektach, wynikających ze zidentyfikowanych problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Wynika to z założenia o całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu obszaru rewitalizacji. W opisach przedsięwzięć rewitalizacyjnych każdorazowo wskazano główne problemy, na których rozwiązanie ukierunkowane jest dane przedsięwzięcie. Odpowiedzią na wyzwania o charakterze społecznym są w szczególności przedsięwzięcia w zakresie dedykowanej oferty pomocy społecznej, wzmocnienia integracji, wspólnej tożsamości gminnej i lokalnej, poczucia odpowiedzialności za wspólnotę oraz wieloaspektowej aktywizacji mieszkańców podobszarów rewitalizacji, a także doskonalenia usług edukacji i wychowania oraz oferty spędzania czasu wolnego, kształtujących kapitał ludzi i społeczny (PP4, PP6, PU3, PU4, PU5, PU6, PU7, PU8, PU9, PU10). Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych oraz opcji transportowych pozwoli na spełnienie potrzeb o charakterze przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym (PP1, PP2, PP3, PU1, PU2, PU11, PU12). W kontekście środowiskowym zaplanowano działania nastawione na odzyskanie zdegradowanych terenów przemysłowych, poprawę stanu środowiska oraz ograniczenie niekorzystnego wpływu na klimat i adaptację do jego zmian wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców (PP3, PU13, PU14). W odpowiedzi na wyzwania o charakterze gospodarczym zaplanowano działania mające na celu aktywizację i reintegrację zawodową oraz wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców, a także poprawę warunków do inwestowania oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej (PU15, PU16, PU17). Komplementarność programu przejawia się również poprzez fakt, że realizacja celu głównego programu rewitalizacji ma być osiągnięta poprzez wdrożenie działań (przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających), które wpisują się w 3 kluczowe cele szczegółowe programu. Ponadto, skuteczna komplementarność problemowa zapewniona została poprzez powiązanie działań rewitalizacyjnych z celami i kierunkami działań m.in. Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2021-2030, Planów Rozwoju Miejscowości / Osiedli na lata 2022-2030, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Skawina na lata 2024-2030 (projekt), dzięki czemu możliwa będzie lepsza koordynacja tematyczna i organizacyjna działań administracji samorządowej.

Opisany w dokumencie system zarządzania realizacją programu, jego monitorowania, oceny i aktualizacji zapewnia efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Osadzenie systemu zarządzania realizacją GPR w przyjętym przez gminę Skawina systemie zarządzania, w tym poprzez zaangażowanie władz samorządowych gminy, Koordynatora ds. Rewitalizacji, Zespołu zadaniowy ds. rewitalizacji oraz komórek Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, jednostek i spółek gminnych, zapewnia komplementarność proceduralno-instytucjonalną.

Działania oraz przedsięwzięcia rewitalizacyjne opisane w GPR stanowią kontynuację oraz dopełnienie projektów zrealizowanych w ramach polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020. Należy tu w szczególności zwrócić uwagę na wskazane poniżej przedsięwzięcia podstawowe:

- PP1 – kontynuacja jednego z działań składających się na przedsięwzięcie podstawowe PP1 zakładane w dotychczasowym GPR dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 dotyczących kreowania ogólnodostępnych przestrzeni publicznych dla aktywizacji i integracji mieszkańców podobszarów rewitalizacji z terenów wiejskich gminy Skawina, którego nie udało się zrealizować w pierwotnym terminie, a jest ważne w kontekście osiągnięcia celów rewitalizacji;
- PP2 – kontynuacja zadań zapisanych w dotychczasowym GPR dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 w ramach przedsięwzięć podstawowych PP2, PP5 oraz przedsięwzięcia uzupełniającego PU31 dotyczących tworzenia centrów aktywności kulturalnej, których nie udało się zrealizować w pierwotnym terminie, a są ważne w kontekście osiągnięcia celów rewitalizacji;
- PP3 – kontynuacja działań składających się na przedsięwzięcie podstawowe PP5 zakładane w dotychczasowym GPR dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 dotyczącego rewitalizacji przemysłowej obszaru oraz otoczenia terenu byłej huty aluminium w Skawinie, których nie udało się zrealizować w pierwotnym terminie, a są ważne w kontekście osiągnięcia celów rewitalizacji, z uwzględnieniem dodatkowego działania dedykowanego zdegradowanemu obszarowi przemysłowemu zalanej kopalni odkrywkowej żwiru i piasku;
- PP4 - Kontynuacja i modyfikacja działań składających się na przedsięwzięcie podstawowe PP6 zakładane w dotychczasowym GPR dla Gminy Skawina na lata 2016-2023, których nie udało się zrealizować w pierwotnym terminie, a są kluczowe w kontekście osiągnięcia celów rewitalizacji.

Przedsięwzięcia te stanowią uzupełnienie funkcji przestrzeni publicznych zrealizowanych poprzez dotychczasowe inwestycje rewitalizacyjne w mieście oraz sołectwach (np. PP1 dotyczące miejsca publicznego w Jaśkowicach uzupełnia remont Domu Ludowego oraz utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej Jaśkowice wraz zagospodarowaniem terenu wokół tego budynku). Zaplanowane w GPR przedsięwzięcia uzupełniające również w dużej mierze stanowią modyfikację bądź kontynuację działań realizowanych w ubiegłych latach na podstawie dotychczasowego programu. Poza tym, gmina Skawina podejmuje od lat inne, komplementarne względem rewitalizacji działania mające na celu poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej, w tym pozyskując środki zewnętrzne na ich realizację (m.in. modernizacja stadionu miejskiego w Skawinie, a także ogólnodostępnych boisk sportowych: przy ul. Bukowskiej 12, przy ul. Żwirki i Wigury 17 oraz przy ul. 29 Listopada, boisk przy szkołach podstawowych nr 3 oraz 6 w Skawinie, doposażenie świetlic: w Zelczynie, Ochodzy, Jaśkowicach, Facimiechu, Krzęcinie, Grabiu i Polance Hallera, szereg inwestycji drogowych oraz dotyczących infrastruktury i wyposażenia jednostek ochotniczych straży pożarnych, budowa kanalizacji dla miejscowości Ochodza). Komplementarność międzyokresowa przejawia się wreszcie w obowiązku oceny aktualności i stopnia realizacji GPR co najmniej co 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie. Dzięki powyższym zapewniona jest ciągłość procesu rewitalizacji w zmieniających się uwarunkowaniach formalno-prawnych. Co więcej, wnioski wyciągnięte z wdrażania dotychczasowego GPR pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków w obecnej perspektywie finansowej.

Program rewitalizacji zakłada finansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z wykorzystaniem komplementarnych źródeł finansowania, w tym:

- budżetu gminy,

- środków pochodzących z Unii Europejskiej pozyskiwanych w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego (w tym w ramach funduszy EFRR, EFS+ oraz FS),
- środków pochodzących z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, w tym funduszy norweskich i funduszy EOG,
- środków z budżetu państwa oraz regionu, w tym środków celowych i dotacji państwowych, dedykowanych funduszy i programów,
- środków z funduszy celowych, w tym: NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK, PFRON, FP, FRKF,
- środków sektora prywatnego.

Zaplanowanie różnorodnych montażu finansowych uniezależnia realizację GPR od dostępności finansowania z jednego źródła. Komplementarność finansowa oznacza także dążenie do łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanych zmian.

Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

Poniżej zaprezentowano szacowane koszty realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze wskazaniem potencjalnego źródła ich finansowania.

Tabela 44. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 wraz z potencjalnymi źródłami finansowania – przedsięwzięcia podstawowe

Przedsięwzięcia	Typ i nr przedsięwzięcia	Działanie	Wartość inwestycji [zł]	Źródła finansowania
INTEGRACJA TWÓRCZOŚĆ PRZESTRZEŃ MODERNIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W JAŚKOWICACH	- PP1	-	2 000 000	• budżet gminy, • środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, • środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, w tym fundusze norweskie i fundusze EOG, • środki z budżetu państwa oraz regionu, w tym środki celowe i dotacje państwowe, dedykowane fundusze i programy, • środki z funduszy celowych, w tym: NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK, PFRON, FP, FRKF, • środki sektora prywatnego
CENTRA AKTYWNOŚCI KULTURALNEJ W MIEŚCIE SKAWINA	PP2	Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Rzepnik w Skawinie	2 800 000	• budżet gminy, • środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, • środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, w tym fundusze norweskie i fundusze EOG, • środki z budżetu państwa oraz regionu, w tym środki celowe i dotacje państwowe, dedykowane fundusze i programy, • środki z funduszy celowych, w tym: NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK, PFRON, FP, FRKF, środki sektora prywatnego
		Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Przemysłowym w Skawinie	350 000	• budżet gminy, • środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, • środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

				europejskich, w tym fundusze norweskie i fundusze EOG, • środki z budżetu państwa oraz regionu, w tym środki celowe i dotacje państwowe, dedykowane fundusze i programy, • środki z funduszy celowych, w tym: NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK, PFRON, FP, FRKF, środki sektora prywatnego
		Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Kościuszki w Skawinie	350 000	• budżet gminy, • środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, • środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, w tym fundusze norweskie i fundusze EOG, • środki z budżetu państwa oraz regionu, w tym środki celowe i dotacje państwowe, dedykowane fundusze i programy, • środki z funduszy celowych, w tym: NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK, PFRON, FP, FRKF, środki sektora prywatnego
REWITALIZACJA I REWALORYZACJA TERENÓW PRZEMYSŁOWYCH W SKAWINIE I ICH OTOCZENIA	PP3	Zagospodarowanie terenu byłego składowiska odpadów na ogólnodostępny teren rekreacyjny	3 000 000	• budżet gminy, • środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, • środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, w tym fundusze norweskie i fundusze EOG, • środki z budżetu państwa oraz regionu, w tym środki celowe i dotacje państwowe, dedykowane fundusze i programy, • środki z funduszy celowych, w tym: NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK, PFRON, FP, FRKF, środki sektora prywatnego
		Rewaloryzacja przyrodnicza oraz zagospodarowanie na ogólnodostępny teren wypoczynkowo-rekreacyjny	5 000 000	• budżet gminy, • środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, • środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

		byłego wyrobiska żwiru		europejskich, w tym fundusze norweskie i fundusze EOG, • środki z budżetu państwa oraz regionu, w tym środki celowe i dotacje państwowe, dedykowane fundusze i programy, • środki z funduszy celowych, w tym: NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK, PFRON, FP, FRKF, środki sektora prywatnego
		Modernizacja infrastruktury komunikacyjno-technicznej na terenie byłej Huty Aluminium	42 000 000	• budżet gminy, • środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, • środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, w tym fundusze norweskie i fundusze EOG, • środki z budżetu państwa oraz regionu, w tym środki celowe i dotacje państwowe, dedykowane fundusze i programy, • środki z funduszy celowych, w tym: NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK, PFRON, FP, FRKF, środki sektora prywatnego
ANIMATOR ROZWOJU LOKALNEGO	PP4	-	1 000 000	• budżet gminy, • środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego, • środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, w tym fundusze norweskie i fundusze EOG, • środki z budżetu państwa oraz regionu, w tym środki celowe i dotacje państwowe, dedykowane fundusze i programy, • środki z funduszy celowych, w tym: NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK, PFRON, FP, FRKF, środki sektora prywatnego
Wartość wszystkich przedsięwzięć podstawowych				56 500 000

Źródło: Opracowanie własne

Wstępna analiza w zakresie kosztów realizacji przedsięwzięć uzupełniających pozwala oszacować ich koszt na ok. 20 000 000 zł. Finansowanie działań będzie się odbywać za pomocą środków pochodzących z różnych źródeł, aby zwiększyć możliwości realizacyjne oraz efektywność podejmowanych interwencji. W tym kontekście należy wskazać kilka podstawowych źródeł:

- środki pochodzące z budżetu gminy, w tym środki przeznaczone na pokrycie wkładu własnego do zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej,
- środki pochodzące z Unii Europejskiej pozyskiwane w ramach programów krajowych oraz programu regionalnego,
- środki pochodzące z innych instrumentów i mechanizmów europejskich, w tym fundusze norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki z budżetu państwa oraz regionu, w tym środki celowe i dotacje państwowe, dedykowane fundusze i programy,
- środki z funduszy celowych, w tym: Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Pracy, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej,
- środki sektora prywatnego, w tym środki inwestorów prywatnych, sektora pozarządowego lub środki pozyskane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Z punktu widzenia dostępnych środków zewnętrznych, najistotniejszym źródłem finansowania, zarówno w zakresie zadań inwestycyjnych, jak i projektów ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich, są fundusze europejskie. Mając na względzie okres obowiązywania programu, należy przyjąć, iż finansowanie działań obejmie przede wszystkim okres Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027 oraz wsparcie w ramach nowego Europejskiego Funduszu Odbudowy. Nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej dla Polski to ok. 170 mld euro (w cenach bieżących). 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym (Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko, Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki, Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej, Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich, Fundusze Europejskie na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa, Fundusze Europejskie dla Rybactwa, Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej), a pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw. Na poziomie województwa małopolskiego, wdrażany będzie program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, o łącznej wartości 2,69 mld euro (w tym 1,7 mld euro na EFRR oraz 687 mln euro na EFS+ oraz 264 mln euro na FST). W tym przypadku trzeba dodać, że dzięki współpracy w ramach Stowarzyszenia Metropolia Krakowska oraz opracowaniu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Metropolii Krakowskiej na lata 2021-2027 gmina ma dostęp do dedykowanych środków w ramach programu regionalnego i programu FENIKS. Istnieją także inne możliwości pozyskania finansowania, w szczególności obejmujące fundusze krajowe (m.in. programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, programy Ministerstwa Sportu i Turystyki, programy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Fundusz Inwestycji Samorządowych, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych oraz Program Inwestycji Strategicznych).

Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem kosztów tego zarządzania

Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji

Instytucjonalną strukturę zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030, co obejmuje w szczególności działania związane z jego wdrażaniem, monitorowaniem, oceną, zmianą/aktualizacją, upowszechnianiem, tworzą:

- Burmistrz Miasta i Gminy Skawina,
- Rada Miejska w Skawinie,
- Koordynator ds. Rewitalizacji,
- Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji,
- komórki Urzędu Miasta i Gminy Skawina, jednostki i spółki gminne,
- Komitet Rewitalizacji,
- zewnętrznymi wykonawcami i partnerzy realizacyjni.

Władze samorządowe gminy

Kluczową rolę odgrywać będzie przywództwo polityczne i organizacyjne Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, rozumiane jako strategiczna rola organu wykonawczego samorządu gminnego w stymulowaniu i koordynacji działań, jak również w mobilizowaniu oraz integrowaniu zasobów - na rzecz realizacji celów rewitalizacji. Burmistrz jest odpowiedzialny m.in. za opracowanie gminnego programu rewitalizacji, realizację konsultacji i opiniowania dokumentu, powołanie i współpracę z Komitetem Rewitalizacji, wdrażanie programu oraz przeprowadzenie oceny aktualności i stopnia jego realizacji.

Rada Miejska w Skawinie, jako organ uchwałodawczy, pozostaje odpowiedzialna m.in. za uchwalenie gminnego programu rewitalizacji, wprowadzanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, przyjmowanie zmian programu lub uchylenie, jeśli osiągnięte zostaną określone w nim cele rewitalizacji.

W celu zapewnienia stałego nadzoru i koordynacji polityki rewitalizacyjnej gminy, w proces ten zaangażowane będą jednostki operacyjne i opiniodawczo-doradcze.

Koordynator ds. Rewitalizacji

Wdrażanie programu, zawierającego różnorodne przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami, stąd na poziomie organizacyjno-promocyjno-informacyjnym kluczową rolę będzie odgrywał Koordynator ds. Rewitalizacji, wyznaczony przez Burmistrza. Odpowiada on w szczególności za bieżącą i operacyjną realizację zapisów programu, w tym za określenie i pilotowanie we współpracy z Burmistrzem i poszczególnymi komórkami Urzędu Miasta i Gminy Skawina, jednostkami i spółkami gminnymi, zadań każdej z nich, przypisanych do danego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Do jego ramowych zadań należy:

- inicjowanie i koordynacja działań zmierzających do zrealizowania przedsięwzięć podstawowych zaplanowanych w gminnym programie rewitalizacji zgodnie z harmonogramem realizacji programu oraz ramami finansowymi,

- koordynacja współpracy (wewnętrznej i zewnętrznej), w tym tworzenie rocznych operacyjnych planów realizacji działań zapisanych w gminnym programie rewitalizacji wraz z określeniem zadań i kluczowych realizatorów po stronie gminy, oraz ich monitoring,
- rekomendowanie zmian w zakresie procedur związanych z realizowanymi zadaniami przez poszczególne jednostki, niezbędnych dla sprawnej realizacji działań rewitalizacyjnych oraz ich wdrożenie,
- pozyskiwanie nowych partnerów, w tym społecznych, do realizacji działań zapisanych w programie,
- monitoring i ocena procesu rewitalizacji, przygotowywanie sprawozdań oraz przekładanie ich Burmistrzowi Miasta i Gminy oraz Komitetowi Rewitalizacji,
- przygotowywanie i koordynacja zmian w gminnym programie rewitalizacji, w tym rekomendowanych przez Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji i/lub Komitet ds. rewitalizacji,
- poszukiwanie wraz z innymi zaangażowanymi podmiotami pozabudżetowych źródeł finansowania realizacji działań,
- zapewnienie działań w zakresie informacji i promocji programu.

Pracę Koordynatora ds. Rewitalizacji nadzoruje bezpośrednio Burmistrz Miasta i Gminy Skawina lub wyznaczony przez niego Zastępca.

Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji

Wsparciem merytorycznym dla Koordynatora ds. Rewitalizacji będzie Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji. Do zadań zespołu należeć będą w szczególności:

- dbałość o osiągnięcie założonych celów rewitalizacji,
- ocena aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji,
- podejmowanie decyzji strategicznych dla realizacji zapisów gminnego programu rewitalizacji, w tym rekomendowanie zmian proceduralnych i merytorycznych,
- podejmowanie działań i współpracy z różnymi podmiotami dla zwiększenia efektywności, skuteczności i użyteczności prowadzonych działań rewitalizacyjnych oraz zapewnienia trwałości ich efektów.

Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji będzie się składać z Burmistrza Miasta i Gminy Skawina lub wyznaczonego przez niego Zastępcy oraz przedstawicieli najważniejszych komórek Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, jednostek i spółek gminnych, w tym Koordynatora ds. Rewitalizacji.

Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji odpowiada za nadzór merytoryczny nad realizacją zapisów programu i podejmowanie kluczowych decyzji dotyczących procesu rewitalizacji.

W sprawach dotyczących interpretacji zgodności realizowanych działań z założeniami gminnego programu rewitalizacji oraz innych kluczowych Zespół będzie zasięgał opinii Komitetu Rewitalizacji.

Spotkania zespołu zadaniowego będą się odbywać minimum raz na kwartał.

Komórki Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, jednostki i spółki gminne

W realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a jednocześnie monitoring, ocenę i wsparcie aktualizacji programu, będą zaangażowane w szczególności następujące komórki Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, jednostki i spółki gminne:

- Wydział Rozwoju i Strategii,
- Wydział Gospodarki Komunalnej,
- Wydział Inwestycji,
- Wydział Ochrony Powietrza,
- Wydział Ochrony Środowiska
- Wydział Promocji, Sportu i Współpracy,
- Straż Miejska,
- Centrum Usług Społecznych w Skawinie,
- Centrum Kultury i Sportu w Skawinie,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Skawinie i jej filie,
- Zespół Specjalistycznych Placówek Wspierania Edukacji w Skawinie,
- Przedszkola i żłobki,
- Szkoły, dla których organem prowadzącym jest gmina,
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.

Komitet Rewitalizacji

Funkcję opiniotwórczo-doradczą wobec Burmistrza Miasta i Gminy Skawina w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem gminnego programu rewitalizacji oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji na obszarze gminy Skawina pełni Komitet Rewitalizacji.

Zadaniem Komitetu jest wypracowanie opinii, stanowisk i rekomendacji oraz podejmowanie inicjatyw, które mają pomóc Burmistrzowi Miasta i Gminy Skawina w prawidłowym ukształtowaniu i realizacji procesu rewitalizacji. Forum Komitetu stanowi pole do dyskusji na temat rozwiązań, sposobu ich realizacji oraz oceny prowadzonego procesu rewitalizacji i jego efektów. Komitet stanowi ponadto łącznik między organami gminy a pozostałymi interesariuszami rewitalizacji, stanowiąc jeden ze środków zapewniających partycypacyjny charakter rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji działa na podstawie regulaminu.

Szacunkowe koszty realizacji

Zarządzanie procesem rewitalizacji jest istotnym zadaniem, musi więc mieć odzwierciedlenie w kosztach realizacji zadań gminy. Dlatego jako kluczowe dodatkowe koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w gminie Skawina do roku 2030 uwzględnia się:

Tabela 45. Szacunkowe koszty zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji

Koordynator ds. rewitalizacji, zaangażowanie średnio na poziomie 1/4 etatu (lata 2024-2030)	
Koszt zarządzania: 7 lat (7 x 12 miesięcy)	210 000 zł

Źródło: Opracowanie własne

Warto jednak zauważyć iż część realizowanych działań związanych będzie z realizacją zadań własnych gminy.

Ramowy harmonogram realizacji gminnego programu rewitalizacji

Poniżej zaprezentowano harmonogram wdrażania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 46. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Przedsięwzięcia	Typ i nr przedsięwzięcia	Działanie	Okres realizacji
CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Wzmocnienie wspólnej tożsamości gminnej i lokalnej, integracji, poczucia odpowiedzialności za wspólnotę oraz wieloaspektowa aktywizacja mieszkańców podobszarów rewitalizacji dzięki rozwojowi i lepszemu dopasowaniu systemu wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, zwiększeniu dostępności integrującej i aktywizującej przestrzeni oraz oferty spędzania czasu wolnego, wspieraniu inicjatyw obywatelskich, a także podnoszeniu kapitału społecznego i intelektualnego.			
PAKIET WSPARCIA	PU3	-	2024-2030
RAZEM DAJEMY RADĘ	PU4	-	2024-2030
PROSPOŁECZNA POLITYKA MIESZKANIOWA	PU10	-	2024-2030
INTEGRACJA TWÓRCZOŚĆ PRZESTRZEŃ - MODERNIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W JAŚKOWICACH	PP1	-	2024-2030
CENTRA AKTYWNOŚCI KULTURALNEJ W MIEŚCIE SKAWINA	PP2	Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Rzepnik w Skawinie	2024
		Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Przemysłowym w Skawinie	2024
		Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Kościuszki w Skawinie	2025
REWITALIZACJA I REWALORYZACJA TERENÓW POPRZEMYSŁOWYCH W SKAWINIE I ICH OTOCZENIA	PP3	Zagospodarowanie terenu byłego składowiska odpadów na ogólnodostępny teren rekreacyjny	2024-2030
		Rewaloryzacja przyrodnicza oraz zagospodarowanie na ogólnodostępny teren wypoczynkowo-rekreacyjny byłego wyrobiska żwiru	2024-2030
		Modernizacja infrastruktury komunikacyjno-technicznej na terenie byłej Huty Aluminium	2024-2030
MODERNIZACJA I ROZWÓJ OŚRODKA KULTURALNO-REKREACYJNEGO „GUBAŁÓWKA” WRAZ Z OTOCZENIEM	PU1	-	2024-2030
PRZESTRZEŃ - DO BYCIA SOBĄ, DO BYCIA RAZEM, DO DZIAŁANIA	PU2	-	2024-2030

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

AKCJA INTEGRACJA AKTYWIZACJA	PU5	-	2024-2030
ANIMATOR ROZWOJU LOKALNEGO	PP4	-	2024-2030
WSPÓLNA SPRAWA	PU6	-	2024-2030
WSPÓŁPRACA I ROZWÓJ (WIR) OBYWATELSKI	PU7	-	2024-2030
PRZEDSZKOŁA PRZYSZŁOŚCI	PU8	-	2024-2030
SZKOŁY PRZYSZŁOŚCI	PU9	-	2024-2030
CEL 2. KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZDROWE ŚRODOWISKO Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz zapewnienie komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, dzięki wdrożeniu rozwiązań w zakresie zrównoważonej mobilności, bezpieczeństwa komunikacyjnego i publicznego, skutecznej eliminacji zanieczyszczeń i adaptacji do zmian klimatu.			
ZRÓWNOWAŻONA I BEZPIECZNA MOBILNOŚĆ	PU11	-	2024-2030
ŚWIADOMY, WIDOCZNY, BEZPIECZNY	PU12	-	2024-2030
SKAWINA - ZIELONA, CZYSTA I EKOLOGICZNA	PU13	-	2024-2030
GOSPODAROWANIE WODĄ Z GŁOWĄ	PU14	-	2024-2030
CEL 3. ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA LOKALNA ORAZ ATRAKCYJNY I INKLUZYWNY RYNEK PRACY Rozwój i wzmocnienie konkurencyjności gospodarki oraz lokalnego rynku pracy, dzięki kreowaniu warunków dla rozwoju biznesu i jego społecznej odpowiedzialności oraz wspieraniu zatrudnienia i aktywizacji zawodowej, zwłaszcza osób z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.			
AKTYWIZACJA I REINTEGRACJA ZAWODOWA	PU15	-	2024-2030
OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3	PU16	-	2024-2030
KLIMAT DLA BIZNESU	PU17	-	2024-2030

Źródło: Opracowanie własne

Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy, w tym mieszkańców i partnerów społeczno-gospodarczych, w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest bardzo ważnym elementem działań rewitalizacyjnych. Obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji¹⁰.

Interesariusze procesu rewitalizacji są na tyle ważną grupą, że ustawodawca postanowił wyszczególnić szereg działań, które należy podjąć, aby umożliwić im aktywny udział w procesie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Działania te polegają w szczególności na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy¹¹.

Odpowiedzialność za prowadzenie konsultacji (uspołecznienie procesu) ponosi Burmistrz Miasta i Gminy Skawina. Zgodnie z założeniami ustawowymi w procesie zadbano o to, aby interesariusze mieli pełny dostęp do informacji o rewitalizacji, prowadzonych pracach i konsultacjach, możliwość wypowiedzi oraz zgłoszenia własnych wniosków/ sugestii dotyczących prowadzonego procesu.

W przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji zaangażowano interesariuszy i partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji. Do interesariuszy procesu rewitalizacji należą w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- inni mieszkańcy gminy,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą oraz/lub społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego, ich jednostki organizacyjne, oraz organy doradcze i konsultacyjne gminy;

¹⁰ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, tj. Dz.U. 2021 poz. 485, art. 5 ust 1.

¹¹ Ibidem, art. 5 ust 2.

- organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Przedstawicielom wszystkich wymienionych powyżej grup zapewniono możliwość udziału w procesach partycypacyjnych związanych z przygotowaniem i wdrażaniem GPR.

Partycypacja w pracach nad przygotowaniem gminnego programu rewitalizacji

Etap 1. Ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023, diagnoza sytuacji obszaru rewitalizacji i ocena potrzeby kontynuacji procesów rewitalizacji

W połowie 2023 r. przeprowadzono ocenę aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023. Zakres prac obejmował m.in. organizację fokusów oraz ankiety ewaluacyjnej z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji, celem oceny społecznej efektów programu oraz potrzeby kontynuacji procesów rewitalizacyjnych. W proces ten zaangażowany był również działający Komitet Rewitalizacji, który – zgodnie z ustawą – zaopiniował ocenę.

- Wywiady grupowe z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji – spotkania fokusowe odbywały się zgodnie z poniższym harmonogramem, w podziale na podobszary funkcjonalne rewitalizacji, według opracowanego wcześniej scenariusza. Dyskusja dotyczyła sytuacji obszaru rewitalizacji, zmian jakie zaszły w ostatnich latach, wpływu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych na te zmiany, wiedzy mieszkańców na temat zrealizowanych inwestycji i projektów miękkich, ich oceny i popularności, stopnia osiągnięcia zakładanych celów i potrzeby kontynuacji procesów rewitalizacyjnych w kontekście aktualnej diagnozy problemów społecznych i towarzyszących, pomysłów na ewentualne nowe przedsięwzięcia. Na zaproszenie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie odpowiedziało i w spotkaniach udział wzięło łącznie 46 osób. Dzięki temu udało się zebrać opinie i uwag bezpośrednich interesariuszy rewitalizacji.

Tabela 47. Harmonogram spotkań fokusowych z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji.

Data	Godzina	Miejsca	Sołectwa/Osiedla
24.05.2023	godz.16:00	Ratusz - sala Obrad	Rzepnik, Przemysłowe, Samborek
24.05.2023	godz.18:00	CAK Wola Radziszowska	Wola Radziszowska, Radziszów.
30.05.2023	godz.16:00	CAK Borek Szlachecki	Borek Szlachecki, Jaśkowice, Wielkie Drogi, Pozowice, Facimiech, Ochodza, Zelczyna, Kopanka.
30.05.2023	godz.18:00	Grabie Świetlica	Grabie, Rzozów, Gołuchowice, Jurczyce, Polanka Hallera, Krzęcin
31.05.2023	godz.16:00	Ratusz - sala Obrad	Stare Miasto, Kościuszki, Radziszowskie
31.05.2023	godz.18:00	CAK Ogrody	Ogrody, Bukowskie, Korabniki

Źródło: Opracowanie własne

- Sondażowe badanie ankietowe wśród mieszkańców podobszarów rewitalizacji – prowadzone było drogą tradycyjną (ankiety papierowe) oraz częściowo elektroniczną (formularz do wypełnienia on-line). Formularz ankiety skupiał się na diagnozie sytuacji obszaru rewitalizacji, identyfikacji wciąż występujących problemów społecznych i towarzyszących, zmian jakie zaszły w ostatnich latach, wpływu realizacji programu rewitalizacji na te zmiany, z wyszczególnieniem wpływu poszczególnych przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających, sprawdzeniu, czy nowopowstałe w ramach rewitalizacji obiekty są powszechnie znane i użytkowane przez mieszkańców, ocenie stopnia osiągnięcia zakładanych

celów i potrzeby opracowania nowego programu. Ankiety łącznie wypełniło 48 osób. Dzięki temu udało się zebrać opinie i uwagi bezpośrednich interesariuszy rewitalizacji.

- Spotkanie Komitetu Rewitalizacji – w dniu 21.06.2023 r. odbyło się zdalne spotkanie Komitetu Rewitalizacji, którego przedmiotem była prezentacja, omówienie i zaopiniowanie opracowanej oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023. Członkowie Komitetu Rewitalizacji dyskutowali na temat postępu rzeczowego programu, stopnia osiągnięcia wskaźników określonych w programie, wniosków ze wspomnianej wyżej społecznej oceny efektów rewitalizacji, wyników analiz przestrzennych, porównujących sytuację obszaru rewitalizacji przed i po realizacji zaplanowanych przedsięwzięć, podsumowań i rekomendacji na bazie przeprowadzonych badań i analiz. Komitet Rewitalizacji, na bazie oceny aktualności i stopnia realizacji programu zarekomendował opracowanie nowego dokumentu z perspektywą czasową do roku 2030, uwzględniającego odświeżone cele rewitalizacji, z naciskiem na aktywizację, integrację i partycypację społeczną, w tym przy wykorzystaniu nowo powstałych lub zmodernizowanych obiektów i przestrzeni, obejmującego aktualizację, a także kontynuację i finalizację działań określonych w dotychczasowym programie, wraz z ewentualnymi nowymi działaniami wzmacniającymi efekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe, jednocześnie pozostawienie granice obszaru rewitalizacji bez zmian.

Etap 2. Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Poniżej opisano formy włączania społeczności lokalnej w drugi etap prac dotyczący opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030. Na etapie kreowania dokumentu zaangażowani zostali przede wszystkim mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz Komitet Rewitalizacji, dzięki czemu udało się zrealizować szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, obejmującą analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie całego obszaru i poszczególnych podobszarów rewitalizacji, a także wypracować założenia merytoryczne. W momencie, kiedy przygotowany został projekt programu, poddany on został ustawowym konsultacjom społecznym, dedykowanym wszystkim mieszkańcom i innym interesariuszom lokalnym.

- Warsztaty diagnostyczno-wydobywcze – spotkania odbywały się zgodnie z poniższym harmonogramem, w podziale na podobszary funkcjonalne rewitalizacji, według opracowanego wcześniej scenariusza. Ich celem była aktualizacja i pogłębienie diagnozy obszaru rewitalizacji oraz identyfikacja i hierarchizacja wstępnych propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dobrano takie formy pracy warsztatowej, które mogły najefektywniej przyczynić się do zidentyfikowania problemów społecznych i towarzyszących oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie obszaru rewitalizacji, a także pomysłów na dedykowane interwencje: używano map, matryc problemów i potencjałów poszczególnych podobszarów, mieszkańcy pracowali w grupach, prowadzono dyskusję na forum. Zrealizowano 7 spotkań z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji, w których wzięło udział łącznie 68 osób, z których część reprezentowała partnerów społeczno-gospodarczych, w szczególności organizacje społeczne i pozarządowe. Najważniejsze wnioski płynące z przeprowadzonych warsztatów zostały wykorzystane w: pogłębionej analizie podobszarów rewitalizacji, identyfikacji kluczowych wyzwań dla obszaru rewitalizacji, opracowaniu listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych wykorzystujących zasoby lokalne i mających stanowić odpowiedź na zidentyfikowane problemy.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 48. Harmonogram warsztatów diagnostyczno-wydobywczych z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji

Data	Godzina	Miejsca	Sołectwa/Osiedla
20.11.2023	godz.16:00	Miejska Biblioteka Publiczna ul. Władysława Sikorskiego 18	Stare Miasto, Kościszki
20.11.2023	godz.17:30	Miejska Biblioteka Publiczna ul. Władysława Sikorskiego 18	Ogrody, Bukowskie, Korabniki, Radziszowskie
23.11.2023	godz.16:00	Dom Ludowy ul. Wojska Polskiego 29A (Szajbuda)	Rzepnik, Przemysłowe, Samborek, Kopanka
23.11.2023	godz.18:00	CAK Wola Radziszowska	Wola Radziszowska, Radziszów, Rzoźów
29.11.2023	godz.17:00	Dom Ludowy Jurczyce	Grabie, Gołuchowice, Jurczyce, Polanka Hallera, Krzęcin
30.11.2023	godz.16:00	OSP Facimiech	Pozowice, Facimiech, Ochodza
30.11.2023	godz.18:00	CAK Jaśkowice ul. Kościelna 6	Borek Szlachecki, Jaśkowice, Wielkie Drogi, Zelczyna

Źródło: Opracowanie własne

- Spotkanie z Komitetem Rewitalizacji - w dniu 13.12.2023 r. odbyło się zdalne spotkanie Komitetu Rewitalizacji, którego przedmiotem było omówienie założeń prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030. Członkowie Komitetu Rewitalizacji przeprowadzili dyskusję w tym zakresie i pozytywnie zaopiniowali zakres i harmonogram dalszych prac. Było to ostatnie spotkanie Komitetu Rewitalizacji, którego kadencja – zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Skawinie – upłynęła w momencie zamknięcia i podsumowania procesów rewitalizacyjnych bazujących na dotychczasowym programie, które wyznaczyło ramy dla prac nad nowym dokumentem. Komitet zostanie powołany ponownie, aby – podobnie jak w latach 2016-2023 – wspierać samorząd w osiągnięciu celów rewitalizacji.
- Konsultacje społeczne projektu Uchwały Rady Miejskiej w Skawinie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 – odbyły się w dniach od 7 maja 2024 r. do 11 czerwca 2024 r.. Informacja o sposobach, miejscach i terminach prowadzenia konsultacji społecznych została ogłoszona w dniu rozpoczęciem konsultacji przez publikację w prasie, przez wywieszenie na tablicach ogłoszeń na terenie obszaru rewitalizacji oraz w siedzibie urzędu, przez udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej, w sposób zwyczajowo przyjęty poprzez przekazanie sołtysom i zarządom osiedli. Formy konsultacji objęły: zbieranie pisemnych i elektronicznych uwag mieszkańców (poprzez specjalny formularz zgłoszeniowy), przeprowadzenie ankiety oraz organizację 2 spotkań konsultacyjnych dla mieszkańców i innych interesariuszy rewitalizacji, w tym partnerów społecznych i gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji.

Partycypacja we wdrażaniu gminnego programu rewitalizacji

Partycypacja ma również kluczowe znaczenie na dalszych etapach prowadzenia prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030, takich jak monitorowanie, wdrażanie i ocena procesu. Głos interesariuszy rewitalizacji reprezentowany jest przez Komitet Rewitalizacji. Komitet jest organem stanowiącym forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą burmistrza¹².

¹² Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, tj. Dz.U. 2021 poz. 485, art. 7 ust 1.

Zasady wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji w gminie Skawina określiła Uchwała nr XIX/256/16 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 25 maja 2016 roku. Na jej podstawie Burmistrz Miasta i Gminy Skawina zarządzeniem nr 141.2016 z 13 lipca 2016 r. powołał członków Komitetu Rewitalizacji. Komitet powołano zgodnie z wymogami ustawowymi, zapewniając interesariuszom możliwość uczestniczenia w procesach decyzyjnych poprzez swoich przedstawicieli, którzy mogli się zgłaszać do Komitetu zgodnie z ustalonymi założeniami, w otwartym ogłoszonym publicznie naborze. Zgodnie z przyjętym Regulaminem Komitetu Rewitalizacji dla Gminy Skawina, stanowiącym załącznik do wspomnianej uchwały, Kadencja Komitetu trwała podczas wdrażania procesu rewitalizacji w latach 2016-2023 (wydłużona została o rok od pierwotnego założenia Uchwałą Nr XXIII N/729/22 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany wcześniejszej przedmiotowej uchwały), którego ostatnim elementem było opracowanie raportu z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina pn. Ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2016-2023 oraz wskazanie założeń dla nowego dokumentu na kolejne lata.

Dla powołania nowego Komitetu Rewitalizacji niezbędne są zmiany w przedmiotowej uchwale Rady Miejskiej w Skawinie, odnoszące się do stanowiącego załącznik do niej Regulaminu Komitetu Rewitalizacji dla Gminy Skawina, w szczególności eliminujące zapisy mówiące o z góry wyznaczonym terminie zakończenia prac Komitetu na rzecz bardziej funkcjonalnego zapisu mówiącego o tym, że jego prace zakończą się w momencie osiągnięcia celów i zakończenia procesu rewitalizacji. Tym bardziej, że nowy Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 dotyczy obszaru rewitalizacji w niezmiennych granicach względem poprzedniego dokumentu.

Niezbędne zmiany w uchwale:

- § 1. ust. 1 – wykreślenie słów „na lata 2016-2023”,
- § 3. ust. 8 – wykreślenie słów „w latach 2016-2023”.

Obowiązująca uchwała nadająca regulamin była jak dotąd raz zmieniana, wdrożenie kolejnych modyfikacji doprowadzi więc do funkcjonowania w obiegu dwukrotnie zmienianej uchwały. W praktyce najlepszym rozwiązaniem byłoby zatem nadanie nowego regulaminu bazującego na jego obecnej treści z uwzględnieniem wprowadzonych dotychczas oraz rekomendowanych wyżej zmian (uchwała wprowadzająca nowy całościowy tekst regulaminu, jednocześnie uchylająca dwie poprzednie).

Komitet reprezentuje mieszkańców podobszarów rewitalizacji, partnerów społecznych i gospodarczych, środowisko naukowe, organizacje pozarządowe i innych interesariuszy z gminy Skawina.

Prace i zadania Komitetu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji jest jednym z organów odpowiedzialnych za monitorowanie wdrażania gminnego programu rewitalizacji, ocenę oraz rekomendowanie ewentualnych zmian w procesie rewitalizacji.

Podstawą tych procesów jest śledzenie przebiegu i efektów oraz ciągły dialog pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji. Monitoring służy ocenie stopnia realizacji zaplanowanych działań i wskaźników wyznaczonych w dokumencie oraz wdrażaniu ewentualnych korekt. Dodatkowo realizowane są przegląd i ocena aktualności pod kątem potrzeb i stopnia realizacji założonych celów rewitalizacji, angażujące innych wykonawców, partnerów i interesariuszy rewitalizacji (np. spotkania, warsztaty, debaty, badania społeczne). W tym zakresie Komitet wspiera i opiniuje ocenę sporządzoną przez Burmistrza.

Komitet Rewitalizacji współpracuje z Zespołem zadaniowym ds. rewitalizacji, który składa się z Burmistrza Miasta i Gminy Skawina oraz przedstawicieli najważniejszych komórek Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, jednostek i spółek gminnych, w tym z kluczowej osoby odpowiedzialnej - Koordynatora ds. Rewitalizacji, mającym na celu wdrażanie operacyjne i strategiczne założeń programu.

Komitet Rewitalizacji tworzy „pomost” – forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy. Na podstawie informacji, badań i analiz własnych (w tym bazujących na spotkaniach z bezpośrednimi interesariuszami rewitalizacji) oraz sprawozdań przygotowywanych przez gminę może formułować opinie co do stanu wdrażania programu i płynących z tego efektów oraz zalecenia zmian w procesie rewitalizacji. Przed końcem roku, Komitet Rewitalizacji w porozumieniu z Zespołem zadaniowym ds. rewitalizacji i Koordynatorem ds. Rewitalizacji, formułuje zalecenia i opinie dotyczące wdrażania programu w kolejnym roku.

Istotną funkcję w procesie monitorowania odgrywa również kontrola obywatelska – to sprawdzanie jak działają wybrane przez obywateli władze i podległa im administracja. Taką kontrolną funkcję wypełniają lokalnie niezależne od władzy organizacje społeczne i pozarządowe, inicjatywy nieformalne i aktywiści. Korzystają przy tym z forów dyskusyjnych, blogów, gazet internetowych i papierowych, mediów społecznościowych i spotkań bezpośrednich itp. W przypadku rewitalizacji, kontrola obywatelska skupia się w szczególności na pytaniach:

- Na ile działania rewitalizacyjne oparte są na problemach i potrzebach mieszkańców?
- Jak przebiega rewitalizacja?
- Jaką pozytywną zmianę wnosi rewitalizacja w życie mieszkańców i pozostałych interesariuszy?

Gmina Skawina, realizując funkcję informacyjną i jednocześnie doceniając informację zwrotną, uruchomiła dedykowaną rewitalizacji zakładkę na swojej stronie internetowej. Dostępne są tam wszelkie przedmiotowe akty prawne, dokumenty, informacje, fotorelacje i podsumowania (w tym dotyczące dotychczasowego Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030). Są one również publikowane w ramach aktualności na stronie głównej. Funkcjonuje dedykowany adres e-mail związany z rewitalizacją, do przekazywania uwag i opinii na temat rewitalizacji. Wszystko to wspomaga zaangażowanie mieszkańców i innych interesariuszy w działania kontrolne, prowadzenie dialog i wspólne wypracowywanie najlepszych rozwiązań. Odpowiedzialnym za koordynowanie i zbieranie opinii nadsyłanych przez interesariuszy jest Koordynator ds. rewitalizacji, który kluczowe dla oceny i monitorowania procesu rewitalizacji informacje przekazuje w szczególności przewodniczącemu Komitetu Rewitalizacji. To czy faktycznie kontrola obywatelska zaistnieje zależy od chęci i zaangażowania mieszkańców oraz innych interesariuszy lokalnych. Gmina może jedynie pobudzać te procesy, natomiast dotychczasowe doświadczenie wskazuje na dobre funkcjonowanie tych procesów w Skawinie.

Reasumując należy podkreślić, że partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie, ocena i propozycje ewentualnych zmian w rewitalizacji). Osadza się to na rozumieniu potrzeby skonsolidowania wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji i jest ważnym warunkiem sukcesu. Dlatego w zaprezentowanym podejściu partycypacja ukierunkowana jest na możliwie dojrzałe jej formy, a więc nieograniczające się jedynie do informacji czy konsultacji działań władz lokalnych, ale dążące do zaawansowanych metod partycypacji, takich jak współdecydowanie czy kontrola obywatelska.

System monitorowania, oceny i aktualizacji gminnego programu rewitalizacji

Monitoring i ocena gminnego programu rewitalizacji oznacza badanie postępu w realizacji przedsięwzięć oraz osiągania zakładanych celów programu, a dodatkowo w miarę możliwości zmian stanu zjawisk kryzysowych obszaru rewitalizacji, z uwzględnieniem szerszego kontekstu (zmian w gminie i jej otoczeniu). Ważna jest nie tylko weryfikacja wdrożenia przedsięwzięć, ale przede wszystkim tego, czy wywołały trwałą i pożądaną zmianę. W konsekwencji następuje ewentualna aktualizacja (lub uchYLENIE) programu.

System monitorowania gminnego programu rewitalizacji

Monitorowanie gminnego programu rewitalizacji polega na systematycznym zbieraniu i analizowaniu zestawu informacji, danych i wskaźników, które pozwalają śledzić postępy w realizacji programu i weryfikować zgodność z założeniami. Pozwala to na identyfikowanie trudności lub nieprawidłowości we wdrażaniu programu oraz – w razie konieczności – korygowanie podejmowanych interwencji. Należy przy tym pamiętać, że ich przyczyną mogą być zmieniające się uwarunkowania wewnętrzne (w gminie), jak i zewnętrzne (np. zmiany w otoczeniu, w tym dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej, prawnej, polityki regionalnej czy krajowej).

W ramach systemu monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 zakłada się, że na bieżąco ocenie stopnia realizacji podlegają przedsięwzięcia rewitalizacyjne (poziom operacyjny), zaś w cyklicznych odstępach osiąganie celów programu rewitalizacji (poziom strategiczny).

Sprawozdawczość (na potrzeby monitoringu, jak również przeglądu i oceny programu) będzie realizowana w oparciu o dwa elementy:

- analizę wskaźnikową, bazującą na wskaźnikach zdefiniowanych w programie, obejmującą porównanie ich wartości bazowych, śródkresowych i docelowych, wraz z wnioskami,
- raport z realizacji przedsięwzięć, obejmujący opis stanu realizacji przedsięwzięć w zestawieniu z harmonogramem rzeczowo-finansowym zawartym w programie, wraz z wnioskami.

Instytucjonalna struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030, co obejmuje również opisywane w niniejszym podrozdziale działania związane z monitorowaniem, oceną i zmianami, została opisana w dedykowanym rozdziale programu.

Procedura monitoringu zakłada, że realizatorzy poszczególnych przedsięwzięć określonych w programie (komórki Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, jednostki i spółki gminne, a także zewnętrzni wykonawcy i partnerzy) będą w określonym terminie składali sprawozdania cząstkowe na wystandaryzowanym wzorze formularza do Koordynatora ds. Rewitalizacji, opisując przebieg realizacji zaplanowanych działań w zakończonym roku kalendarzowym oraz osiągnięte efekty, w tym w wymiarze wskaźnikowym (odnosząc się do wskaźników opisujących stopień realizacji przedsięwzięć, wskaźniki dotyczące poziomu realizacji celów programu rewitalizacji analizowane będą minimum raz na 3 lata). Na tej podstawie Koordynator ds. Rewitalizacji będzie opracowywał zbiorczy raport z monitoringu, ewentualnie wykorzystując dodatkowo własne dane i informacje, statystykę wewnątrzgminną i publiczną (w szczególności generowaną przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych). Raport podsumowujący będzie następnie przekazywany Komitetowi Rewitalizacji. Ten analizuje go i na tej podstawie formułuje zalecenia i opinie dotyczące wdrażania gminnego programu rewitalizacji w kolejnym roku. Wypracowane materiały będą podstawą dla Burmistrza Miasta i Gminy Skawina oraz Rady Miejskiej w Skawinie do podejmowania oceny postępującego procesu rewitalizacji, wdrażania działań, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian w tym zakresie. Istotne jest, aby wskazane podsumowanie,

spotkanie Komitetu i wnioski po nim pojawiały się przed zamknięciem budżetu na kolejny rok, z uwagi na możliwość wystąpienia konieczności zmiany czy przesunięć środków jako następstwo modyfikacji harmonogramu rzeczowo-finansowego. Opisana ramowa procedura także może zostać uszczegółowiona przez Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, np. w formie zarządzenia.

W ramach opisywanej procedury rekomenduje się wykorzystanie karty do monitorowania realizacji przedsięwzięć, uwzględniającej m.in.:

- umiejscowienie przedsięwzięcia w gminnym programie rewitalizacji,
- prace zrealizowane w danym okresie sprawozdawczym,
- całościowy stan zaawansowania realizacji przedsięwzięcia,
- poziom realizacji wskaźników produktu i rezultatu,
- zgodność z harmonogramem realizacji,
- budżet przedsięwzięcia, w tym pozyskane środki zewnętrzne,
- napotkane problemy (i sposoby ich rozwiązania),
- ewentualne uzasadnienie potrzeby i zakresu zmian przedsięwzięcia,
- opis działań zaplanowanych na następny rok i prognozowanych w okresie kolejnych lat.

W celu możliwości śledzenia procesu rewitalizacji przez wszystkich interesariuszy, coroczne raporty monitoringowe powinny być umieszczane na stronie gminy lub w BIP.

Ocena aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji

Proces rewitalizacji wymaga koordynacji prowadzonych działań oraz monitorowania i oceny skuteczności rewitalizacji. Zmiany wprowadzane w programie powinny być odpowiedzią na te potrzeby zmian, które wynikają głównie z ich oceny, opartej na systematycznym monitoringu.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 podlega ocenie aktualności (pod kątem potrzeb) i stopnia realizacji (celów rewitalizacji), dokonywanej przez Burmistrza Miasta i Gminy Skawina co najmniej raz na 3 lata. Podstawowym źródłem informacji dla przeprowadzenia oceny będzie sprawozdawczość realizowana w ramach monitoringu, poszerzona o niezbędne do oceny dane. Możliwa jest realizacja dodatkowych analiz statystycznych i przestrzennych oraz badań społecznych (społeczna ocena efektów rewitalizacji, np. ankiety, wywiady z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji). Ocena w miarę możliwości uwzględnia szerszy kontekst - zmiany sytuacji w gminie i jej otoczeniu oraz ich wpływ na proces rewitalizacji i jego efekty. Ocena sporządzona przez Burmistrza Miasta i Gminy Skawina będzie podlegać zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Rekomendowane jest również zamieszczenie przystępnego wyjaśnienia dla mieszkańców i innych interesariuszy. W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, Burmistrz wystąpi do Rady Miejskiej w Skawinie z wnioskiem o jego zmianę, załączając do niego wspomnianą opinię Komitetu. W przypadku stwierdzenia, że zakładane cele rewitalizacji zostały już osiągnięte, Rada Miejska w Skawinie uchyli uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza. Pierwsza planowana ocena zostanie opracowana w połowie okresu wdrażania, a druga na zakończenie realizacji programu. Ocena opiera się o odpowiednie kryteria (za główne należałoby przyjąć kryteria: trafności, efektywności, skuteczności i użyteczności działań rewitalizacyjnych) oraz służy doskonaleniu realizowanej interwencji, a w przypadku ewaluacji końcowej formułuje rekomendacje co do kontynuacji przedsięwzięć na obszarze rewitalizacji w gminie

Skawina. Możliwa jest również ocena w trakcie wdrażania interwencji, dla optymalizacji interwencji, oraz w sytuacji wystąpienia zjawisk nieplanowanych, jako przeciwdziałanie zaistniałym problemom. Na poziomie operacyjnym za przeprowadzenie oceny odpowiedzialny jest, podobnie jak w przypadku monitoringu, Koordynator ds. Rewitalizacji. Gmina może również skorzystać ze wsparcia zewnętrznego, niezależnego podmiotu ewaluacyjnego.

Wskaźniki realizacji gminnego programu rewitalizacji

Tabela określa proponowany zestaw wskaźników oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji (poziom realizacji celów, w odróżnieniu od monitoringu projektów, gdzie przedstawiono wskaźniki produktu i rezultatu).

Tabela 49. Wskaźniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Cel lub kierunek działania	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa wraz z rokiem	Wartość docelowa wraz z rokiem	Źródło
Cel 1: Spójne, odpowiedzialne i aktywne społeczeństwo lokalne	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji	osoby	10 851 [2023]	10 900 [2030]	UMiG w Skawinie
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem i bezrobociem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na obszarze rewitalizacji	osoby	10,4 [2022]	9,4 [2030]	CUS Skawina, UMiG w Skawinie
	Przyrost liczby nowych lub zmodernizowanych obiektów (placów zabaw, boisk, CAK itp.) na obszarze rewitalizacji	obiekty	0 [2023]	6 [2030]	UMiG w Skawinie
	Średnia dzienna frekwencja na obiektach objętych rewitalizacją (place zabaw, boiska, CAK itp.)	osoby	28 [2023]	34 [2030]	Zarządcy obiektów, UMiG w Skawinie
	Liczba stowarzyszeń posiadających siedzibę na obszarze rewitalizacji	organizacje	23 [2023]	28 [2030]	UMiG w Skawinie
	Rezultaty [średnia liczba punktów] egzaminów ósmoklasisty z wybranych przedmiotów w szkołach na obszarze rewitalizacji	punkty	65 [2022]	68 [2030]	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie
Cel 2: Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców oraz zdrowie środowisko	Przyrost długości zmodernizowanych i/lub nowych dróg pieszych, rowerowych, pieszko-rowerowych na obszarze rewitalizacji	km	0 [2023]	2 [2030]	UMiG w Skawinie
	Liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców na obszarze rewitalizacji	wykroczenia	8,05 [2023]	Wartość nie wyższa od średniej dla gminy [2030]	Komisariat Policji w Skawinie, UMiG w Skawinie
	Odsetek ankietowanych mieszkańców obszaru rewitalizacji wskazujących na poprawę bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji	%	64,6 [2022]	70 [2030]	Ankieta, UMiG w Skawinie
	Liczba projektów ekologicznych zrealizowanych przez szkoły na obszarze rewitalizacji	projekty	30 [2022]	50 [2030]	Szkoły, UMiG w Skawinie

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

	Średnie roczne stężenie pyłu PM10 według wskazań stacji pomiarowej Skawina os. Ogrody	µg/m ³	29 [2022]	15 [2030]	WIOŚ, raport Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Małopolskim
Cel 3: Zrównoważone i odporna gospodarka lokalna oraz atrakcyjny i inkluzynywny rynek pracy	Liczba osób dotkniętych bezrobociem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na obszarze rewitalizacji	osoby	20,8 [2023]	20,5 [2030]	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego, UMiG w Skawinie
	Liczba przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na obszarze rewitalizacji	podmioty	121,7 [2022]	125 [2030]	UMiG w Skawinie

Źródło: Opracowanie własne

Opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 jest dokumentem diagnozującym sytuację oraz wyznaczającym cele i kierunki działań dla gminy w zakresie rewitalizacji. Jest on w wielu punktach zgodny z celami i kierunkami interwencji przyjętymi w dokumentach strategicznych gminy, w tym strategii rozwoju gminy i dokumentach dotyczących poszczególnych miejscowości / osiedli, oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych. Dotyczy to również spójności z dokumentem strategii rozwoju ponadlokalnego, która dotyczy współpracy Krakowa i sąsiadujących z nim gmin, w tym Skawiny, na rzecz zrównoważonego rozwoju ponadlokalnego.

Strategia Rozwoju Gminy Skawina na 2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Skawina na 2021-2030 jest najważniejszym dokumentem samorządu gminnego, diagnozującym podstawowe uwarunkowania i potrzeby rozwojowe oraz potencjał gminy, określającym wizję i cele rozwoju oraz zestaw działań, które posłużą do ich realizacji, wyznaczającym ramy dla pozostałych dokumentów gminnych i integrującym je w ramach spójnej, stabilnej i długofalowej polityki rozwoju. Strategia ma również wymiar integracyjny oraz aktywizujący, począwszy od procesu jej opracowania (opracowanie strategii było procesem wieloetapowym, szeroko angażującym mieszkańców gminy i przedstawicieli lokalnych instytucji i organizacji), poprzez wspólną realizację, na ewaluacji i ciągłym doskonaleniu interwencji kończąc.

Strategia Rozwoju Gminy Skawina na 2021-2030 definiuje następującą misję rozwoju: Zapewnienie dobrego miejsca do życia przez zrównoważony rozwój, współpracę lokalną i ponadlokalną oraz sprawną adaptację do zmieniającego się świata. Koncentruje się na 6 obszarach strategicznych: gospodarka, ludzie, życie, środowisko, mobilność, zarządzanie. W tym zakresie wyznacza cele (Zrównoważona i odporna gospodarka, Obywatelska Skawina, Gmina przyjazna do życia, Czysta gmina, Dobrze skomunikowana Skawina, Gmina efektywnie zarządzana) oraz kierunki działania, których realizacja ma przyczynić się do ich osiągnięcia w perspektywie roku 2030.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 realizuje założenia Strategii Rozwoju Gminy Skawina na 2021-2030. Cel nr 1 GPR koresponduje z celami SRG dotyczącymi polityki proobywatelskiej w zakresie komunikacji i dialogu z mieszkańcami, wspierania inicjatyw, współpracy z organizacjami pozarządowymi, a także dotyczącymi kreowania przyjaznych warunków do życia w zakresie zapewnienia dostępności wysokiej jakości usług edukacji i wychowania oraz szerokiej oferty czasu wolnego (kultura, sport, rekreacja), kompleksowej polityki prospołecznej oraz inkluzji, ponadto dotyczącymi efektywnego zarządzania w zakresie wdrażania podejścia partycypacyjnego. Cel nr 2 GPR realizuje cele SRG dotyczące kreowania atrakcyjności osadniczej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców, a także dotyczące polityki transportowej w zakresie wdrażania zrównoważonej i bezpiecznej mobilności, wreszcie dotyczące lokalnej gospodarki w zakresie jej nieuciążliwości środowiskowej i odpowiedzialności społecznej. Z kolei cel nr 3 GPR jest spójny z celami SRG dotyczącymi gospodarki lokalnej w zakresie zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej gminy, poprawy klimatu dla biznesu oraz rozwoju lokalnego rynku pracy. Szczegółowo zgodność tę przedstawia poniższa tabela.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 50. Sposób realizacji przez gminny program rewitalizacji strategii rozwoju gminy – spójność celów i kierunków działań

Cele Strategii Rozwoju Gminy Skawina na 2021-2030		Cele i kierunki działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030
Obywatelska Skawina	Rozwój dialogu obywatelskiego w gminie Skawina	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE
	Rozwój aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców	Kierunki działań: 1.1. Wdrożenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie problemów społecznych.
	Wzmocnienie integracji mieszkańców	1.3. Wspieranie rozwoju samoorganizacji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców oraz procesów współpracy na szczeblu lokalnym.
	Budowanie wspólnej tożsamości gminnej i lokalnej	
Gmina przyjazna do życia	Dobrej jakości edukacja dostępna dla wszystkich	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunek działań: 1.4. Doskonalenie dostępności i jakości oferty w zakresie edukacji i wychowania wraz z lepszym jej dostosowaniem do potrzeb społecznych i wyzwań współczesności.
	Szeroki dostęp do kultury	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunek działań: 1.2. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych sprzyjających nawiązywaniu relacji i aktywizacji społecznej oraz zorganizowanej oferty spędzania wolnego czasu dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców.
	Szeroki dostęp do oferty sportowej i rekreacyjnej	
	Rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej	-
	Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa	CEL 2. KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZDROWE ŚRODOWISKO Kierunki działań: 2.1. Działania na rzecz zwiększenia mobilności oraz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców. 2.2. Dbłość o stan środowiska oraz ograniczenie niekorzystnego wpływu na klimat i adaptacja do jego zmian wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców.
	Rozwój systemu wsparcia dla osób i rodzin doświadczających trudności życiowych	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunek działań: 1.1. Wdrożenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie problemów społecznych.
	Rozwój przestrzeni publicznych	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunek działań: 1.2. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych sprzyjających nawiązywaniu relacji i aktywizacji społecznej oraz zorganizowanej oferty spędzania wolnego czasu dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców.
	Wzmocniona ochrona i ekspozycja dziedzictwa gminy	-
	Inkluzywna gmina Skawina	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunki działań: 1.1. Wdrożenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

		oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie problemów społecznych. 1.2. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych sprzyjających nawiązywaniu relacji i aktywizacji społecznej oraz zorganizowanej oferty spędzania wolnego czasu dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców. 1.3. Wspieranie rozwoju samoorganizacji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców oraz procesów współpracy na szczeblu lokalnym. 1.4. Doskonalenie dostępności i jakości oferty w zakresie edukacji i wychowania wraz z lepszym jej dostosowaniem do potrzeb społecznych i wyzwań współczesności. CEL 2. KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZDROWE ŚRODOWISKO Kierunek działań: 2.1. Działania na rzecz zwiększenia mobilności oraz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców. CEL 3. ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA LOKALNA ORAZ ATRAKCYJNY I INKLUZYWNY RYNEK PRACY Kierunek działań: 3.1. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza oraz integracja społeczna mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych oraz dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem.
Gmina efektywnie zarządzana	Wzmocnienie strategicznego wymiaru zarządzania gminą	-
	Wzmocnienie potencjału kadrowego i instytucjonalnego gminy	-
	Partycypacyjne podejście do zarządzania gminą	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunek działań: 1.3. Wspieranie rozwoju samoorganizacji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców oraz procesów współpracy na szczeblu lokalnym.
Dobrze skomunikowana Skawina	Poprawa dostępności komunikacyjnej	CEL 2. KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZDROWE ŚRODOWISKO Kierunek działań: 2.1. Działania na rzecz zwiększenia mobilności oraz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.
	Rozwój zrównoważonej mobilności	
	Poprawa bezpieczeństwa mobilności	
Czysta gmina	Poprawa stanu gospodarki odpadami – gospodarka o obiegu zamkniętym	CEL 2. KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZDROWE ŚRODOWISKO 2.2. Dbłość o stan środowiska oraz ograniczenie niekorzystnego wpływu na klimat i adaptacja do jego zmian wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców.
	Poprawa zarządzania istniejącym zasobem wód	
	Poprawa sytuacji w zakresie zieleni, ochrony zasobów przyrodniczych oraz ochrony gruntów	
	Zmniejszenie negatywnego oddziaływania przemysłu na środowisko	
	Poprawa jakości powietrza	
Zrównoważona i odporna gospodarka	Poprawa klimatu akustycznego w gminie	CEL 3. ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA LOKALNA ORAZ ATRAKCYJNY I INKLUZYWNY RYNEK PRACY Kierunek działań:
	Zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych ze szczególnym uwzględnieniem lokalnego biznesu	

	3.2. Poprawa warunków do inwestowania oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.
Rozwój lokalnego rynku pracy	CEL 3. ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA LOKALNA ORAZ ATRAKCYJNY I INKLUZYWNY RYNEK PRACY Kierunek działań: 3.1. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza oraz integracja społeczna mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych oraz dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem.
Stworzenie warunków zachęcających do płacenia podatków w gminie	-
Nieuciążliwa środowiskowo, zaawansowana i odpowiedzialna społecznie gospodarka	CEL 2. KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZDROWE ŚRODOWISKO 2.2. Dbłość o stan środowiska oraz ograniczenie niekorzystnego wpływu na klimat i adaptacja do jego zmian wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców.
Zwiększenie współpracy gminy z przedsiębiorcami	CEL 3. ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA LOKALNA ORAZ ATRAKCYJNY I INKLUZYWNY RYNEK PRACY Kierunek działań: 3.2. Poprawa warunków do inwestowania oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.

Źródło: Opracowanie własne

Plany Rozwoju Miejscowości / Plany Rozwoju Osiedli na lata 2022-2030

Plany Rozwoju Miejscowości / Plany Rozwoju Osiedli mają na celu identyfikację rezerw i wyzwań w poszczególnych jednostkach sąsiedzkich gminy. Wspólnie z mieszkańcami przy pomocy różnych metod partycypacyjnych (spotkania, spacerzy badawcze, wspólne mapowanie, ustrukturyzowana burza mózgów itp.) zidentyfikowano potencjały oraz określono priorytety rozwojowe dla miejscowości / osiedli. Dokumenty opisują zalety i potencjały oraz rezerwy poszczególnych miejscowości / osiedli oraz wskazują kluczowe działania, które należy podjąć w krótszej i dłuższej perspektywie czasowej. Zawierają plany konkretnych działań w perspektywie do 2030 roku, oparte o zidentyfikowane na miejscu i opisane przez mieszkańców potrzeby.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 realizuje założenia Planów Rozwoju Miejscowości / Planów Rozwoju Osiedli na lata 2022-2030. Korelacja dotyczy wszystkich poziomów, zarówno jeśli chodzi o metodologię opracowania – podejście partycypacyjne, jak również założenia programowe i realizacyjne. Szczególnie widoczne jest to w odniesieniu do planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną. Podstawowe i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne nawiązują wprost lub pośrednio do planów działań określonych w dokumentach dedykowanych poszczególnym miejscowościom / osiedlom, gdzie wskazane zostały podobszary rewitalizacji. Bezpośrednia spójność działań zaprezentowana została w poniższej tabeli.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Tabela 51. Sposób realizacji przez gminny program rewitalizacji planów rozwoju miejscowości / osiedli – spójność zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Zadania wskazane w Planach Rozwoju Miejscowości / Planach Rozwoju Osiedli	Przedsięwzięcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030
POR 1 OSIEDLE „RZEPNIK”: Infrastruktura sportowo rekreacyjna na osiedlu (boisko, siatkówka, tenis, paddle, pumtrack, place zabaw); POR 3 OSIEDLE „OGRODY”: Zwiększenie ilości ławek i koszy na śmieci na terenie osiedla; Utworzenie wybiegu dla psów (psiego parku) wraz instalacją na osiedlu koszy na psie odchody; Modernizacja i doposażenie placu zabaw przy Hotelu Minor; Likwidacja barier architektonicznych ułatwiających poruszanie się osób starszych i niepełnosprawnych; POR 4 OSIEDLE „STARE”: Zagospodarowanie terenów zielonych - parki kieszonkowe, zieleń pomiędzy blokami; Rozbudowa placu zabaw obok przedszkola nr 5; Doposażenie placów zabaw w urzędzenia dla dzieci niepełnosprawnych; POR 7 SOŁECTWO KOPANKA: Budowa boiska przy ul. Sportowej (strefa rekreacyjna); POR 8 SOŁECTWO BOREK SZLACHECKI: Zagospodarowanie terenu przy potoku oraz ul. Akacyjowej, (np. utworzenie parku tematycznego kraina bajek przy potoku (liny, zjeżdżalnie itp.); POR 10 SOŁECTWO RZOZÓW: Utworzenie ogólnodostępnego placu zabaw; Budowa boiska przy szkole; Rozbudowa remizy i Centrum Aktywności Kulturalnej w Rzozowie; POR 11 SOŁECTWO GOŁUCHOWICE: Budowa boiska i strefy rekreacyjnej; POR 13 SOŁECTWO JURCZYCE: Rozwój infrastruktury służącej integracji mieszkańców (duża wiata, miejsce na ognisko/grilla); POR 14 SOŁECTWO WOLA RADZISZOWSKA: Budowa budynku dla klubu sportowego Cedronka; POR 15 SOŁECTWO WIELKIE DROGI: Rewitalizacja parku dworskiego i stawów; POR 16 SOŁECTWO OCHODZA: Przejęcie działki po byłym sklepie i wykorzystanie jej na potrzeby poszerzenia przestrzeni publicznej; POR 17 SOŁECTWO POLANKA HALLERA: Bezpośredni dostęp do parku dworskiego i terenów zielonych Uniwersytetu Jagiellońskiego (zagospodarowanie park linowy, hamaki, miejsce na ognisko, park w dębinie); Zagospodarowanie stawu UJ na teren rekreacyjny; POR 19 SOŁECTWO KRZĘCIN: Wymiana nawierzchni na orliku (sztuczna trawa); POR 20 SOŁECTWO FACIMIECH: Uzupełnienie terenu rekreacyjno- sportowego (dodatkowe urządzenia placu zabaw, toaleta, modernizacja boiska asfaltowego, utworzenie skate parku, instalacja monitoringu); Rewitalizacja Parku (ławki, kosze, alejki spacerowe); POR 21 SOŁECTWO POZOWICE: Modernizacja świetlicy/Domu Ludowego; Rozwój terenu rekreacyjnego przy Domu Ludowym (nowe urządzenia placu zabaw, skate park); POR 22 SOŁECTWO JAŚKOWICE: Rekreacyjne wykorzystanie kanału - wypożyczalnia kajaków, regaty, rejsy statkiem.	PU 2 PRZESTRZEŃ - DO BYCIA SOBĄ, DO BYCIA RAZEM, DO DZIAŁANIA
POR 8 SOŁECTWO BOREK SZLACHECKI: Organizacja imprez integracyjnych dla mieszkańców - festyn, wycieczki, dzień dziecka, dzień sąsiada; POR 9 SOŁECTWO ZELCZYNA: Organizacja wydarzeń i imprez dla mieszkańców m.in. Festiwal kina letniego, wycieczki, festyny; POR 11 SOŁECTWO GOŁUCHOWICE: Organizacja wydarzeń i imprez dla mieszkańców - dnia dziecka, zajęć artystycznych, festynu, dnia ziemniaka, ogniska, wieczorki filmowe, dnia sąsiada, dyskotek, pikników, karnawału, andrzejek, dnia w stadninie, zajęć tanecznych; POR 17 SOŁECTWO POLANKA HALLERA: Organizacja wydarzeń i imprez, aktywizacja mieszkańców - letnie kino plenerowe, spotkania integracyjne mieszkańców, cykliczne imprezy kulturowe i artystyczne, organizacja warsztatów survivalowych w lasach, trenerzy sportowi, warsztaty dla dzieci, kółko teatralne dla dzieci, edukacja ekologiczna, organizacja stałych zajęć w CAK); POR 18 SOŁECTWO GRABIE: Oferta dla dzieci/klub dla dzieci: animowane zajęcia sportowe i taneczne.	PU 5 AKCJA INTEGRACJA AKTYWIZACJA

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

POR 10 SOŁECTWO RZOZÓW: Utworzenie przedszkola przy szkole; POR 12 SOŁECTWO RADZISZÓW: Budowa przedszkola z oddziałem żłobkowym; POR 17 SOŁECTWO POLANKA HALLERA: Rozbudowa przedszkola; POR 19 SOŁECTWO KRZĘCIN: Budowa przedszkola.	PU 8 PRZEDSZKOLA PRZYSZŁOŚCI
POR 7 SOŁECTWO KOPANKA: Rozbudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego wraz z placem zabaw, modernizacją dachu, ogrodzenia; POR 8 SOŁECTWO BOREK SZLACHECKI: Rozbudowa Zespołu Placówek Oświatowych w Borku Szlacheckim; POR 9 SOŁECTWO ZELCZYNA: Rozbudowa szkoły; POR 12 SOŁECTWO RADZISZÓW: Rozbudowa szkoły; POR 14 SOŁECTWO WOLA RADZISZOWSKA: Hala sportowa przy szkole, Boisko przy szkole ze sztuczną nawierzchnią; POR 15 SOŁECTWO WIELKIE DROGI: Budowa centrum edukacyjnego (szkoła, przedszkole, żłobek); POR 19 SOŁECTWO KRZĘCIN: Rozbudowa szkoły podstawowej.	PU 9 SZKOŁY PRZYSZŁOŚCI
POR 3 OSIEDLE „OGRODY”: Przebudowa ul. Słonecznej (poprawa przejezdności); Przebudowa skrzyżowania ul. Kopernika z ul. Ogrody; POR 4 OSIEDLE „STARE”: Przejście dla pieszych - skrzyżowanie ul. Dąbrowskiego i Poniatowskiego oraz przy przedszkolu nr 5; POR 6 OBSZAR POPRZEMYSŁOWY „SAMBOREK: Poprawa funkcjonowania komunikacji publicznej (m.in. zwiększenie częstotliwości kursów); POR 7 SOŁECTWO KOPANKA: Zwiększenie częstotliwości oraz kierunków komunikacji miejskiej; POR 8 SOŁECTWO BOREK SZLACHECKI: Zagospodarowanie dworca PKP i terenu wokół: parking przy dworcu, odnowienie budynku dworca; Bezpieczeństwo przy drodze 44: chodnik, przejścia dla pieszych, fotoradar na DK44; Budowa chodników przy drodze powiatowej; POR 9 SOŁECTWO ZELCZYNA: Poprawa bezpieczeństwa na DK44 m.in. budowa chodników, bezpieczne przejścia dla pieszych; POR 11 SOŁECTWO GOŁUCHOWICE: Remont drogi wojewódzkiej; POR 12 SOŁECTWO RADZISZÓW: Przebudowa ul. Szkolnej i Wspólnej, zwiększająca bezpieczeństwo dzieci; Budowa Park&Ride Radziszów Centrum; POR 13 SOŁECTWO JURCZYCE: Budowa chodników/ciągów pieszo - rowerowych przy drodze głównej; POR 14 SOŁECTWO WOLA RADZISZOWSKA: Poprawa infrastruktury bezpieczeństwa ruchu (wykonanie progów spowalniających na ul. Kalwaryjskiej, przebudowa skrzyżowania przy przedszkolu); POR 16 SOŁECTWO OCHODZA: Budowa chodników; Wprowadzenie rozwiązań ograniczających prędkość samochodów (progi zwalniające); POR 17 SOŁECTWO POLANKA HALLERA: Budowa ścieżek pieszo rowerowych i chodników (droga do Polanki Hallera od DW 953, do lasu zawale); Budowa i remonty dróg w miejscowości (poszerzenie, przebudowa niebezpiecznych zakrętów, odwodnienie); POR 18 SOŁECTWO GRABIE: Lepsza komunikacja (godziny dostosowane do zajęć lekcyjnych i zmian pracy oraz zapewniająca dojazd przystanków PKP) wraz z uregulowaniem kwestii pętli autobusowej; Budowa chodników przy drodze wojewódzkiej; POR 20 SOŁECTWO FACIMIECH: Budowa chodników i utwardzonych poboczy; Modernizacja dróg; Poprawa bezpieczeństwa drogowego (przejścia dla pieszych w niebezpiecznych miejscach, progi zwalniające, lustra na skrzyżowaniach); Poprawa funkcjonowania komunikacji publicznej wraz z polepszeniem stanu infrastruktury przystankowej; POR 21 SOŁECTWO POZOWICE: Poprawa funkcjonowania komunikacji publicznej; Modernizacja dróg; POR 22 SOŁECTWO JAŚKOWICE: Naprawa i poprawa jakości dróg gminnych - pobocze przy ul. Lawendowej, Kościelnej.	PU11 ZRÓWNOWAŻONA I BEZPIECZNA MOBILNOŚĆ
POR 3 OSIEDLE „OGRODY”: Poprawa oświetlenia na osiedlu (wymiana na oświetlenie LED);	PU12 ŚWIADOMY, WIDOCZNY, BEZPIECZNY

POR 4 OSIEDLE „STARE”: Monitoring na placach zabaw; POR 9 SOŁECTWO ZELCZYNA: Wymiana oświetlenia drogowego na LED; POR 17 SOŁECTWO POLANKA HALLERA: Oświetlenie - doświetlenie wsi i modernizacja lamp; POR 18 SOŁECTWO GRABIE: Oświetlenie placu zabaw i wsi; POR 19 SOŁECTWO KRZĘCIN: Modernizacja oświetlenia ulicznego.		
POR 4 OSIEDLE „STARE”: Zagospodarowanie otoczenia śmietników i utrzymywanie ich w czystości, Utrzymanie czystości na osiedlu; Sukcesywna zamiana trawników na łąki kwietne.	PU13 SKAWINA - ZIELONA, CZYSTA I EKOLOGICZNA	
POR 1 OSIEDLE „RZEPNIK”: Renaturalizacja/regulacja potoku Rzepnik, POR 12 SOŁECTWO RADZISZÓW: Modernizacja infrastruktury przeciwpowodziowej; POR 18 SOŁECTWO GRABIE: Poprawa kanalizacji deszczowej; POR 20 SOŁECTWO FACIMIECH: Poprawa stanu rowów melioracyjnych.	PU14 GOSPODAROWANIE WODĄ Z GŁOWĄ	

Źródło: Opracowanie własne

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gminy Skawina do 2030 roku

Plan zrównoważonej mobilności dotyczy stworzenia w gminie spójnego i zintegrowanego systemu transportowego, dostępnego dla wszystkich grup społecznych, w tym osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz rodzin z dziećmi. Celem jest zapewnienie mieszkańcom szybkich, komfortowych, ekologicznych i cenowo atrakcyjnych opcji transportowych, ze szczególnym uwzględnieniem transportu kolejowego, autobusowego, rowerowego i pieszego. Plan przewiduje także rozwój infrastruktury drogowej, poprawiających dostępność komunikacyjną gminy, z naciskiem na bezpieczeństwo i dostępność dla rowerzystów i pieszych. Ważnym jego elementem jest edukacja ekologiczna i promowanie zrównoważonych zachowań wśród mieszkańców gminy.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 jest spójny z założeniami Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gminy Skawina do 2030 roku. Realizuje się to przede wszystkim poprzez przedsięwzięcie uzupełniające nr 11, które obejmuje działania na rzecz poprawy jakości i bezpieczeństwa mobilności mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz zwiększenia dostępności istotnych dla nich obiektów i terenów, ze szczególnym uwzględnieniem osób i środowisk o różnych ograniczeniach, narażonych na zagrożenia, które występują w ruchu drogowym oraz korzystających ze środków transportu innych niż samochód. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 52. Sposób realizacji przez gminny program rewitalizacji planu zrównoważonej mobilności – spójność przedsięwzięć

Przedsięwzięcia Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gminy Skawina do 2030 roku	Przedsięwzięcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030
POR 1 OSIEDLE „RZEPNIK”: Przebudowa ulicy Krakowskiej (zgodnie z uchwałą nr XXXV/505/21 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 29 września 2021 roku); Odcinki drogowe wzdłuż, których planowana jest infrastruktura dla rowerów, UTO, UWR i hulajnóg elektrycznych (do 2030 r.): ul. Krakowska w Skawinie na odcinku od ul. Kolejowej do Ronda Solidarności; ul. Pachla na odcinku od ul. Torowej do ul. Studzińskiego; Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w rejonie skrzyżowania ul. Krakowskiej i ul. Pisary; Utworzenie P&R przy przystanku kolejowym Skawina Jagielnia; POR 3 OSIEDLE „OGRODY”: Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na ul. / skrzyżowaniu: Skawina, ul. Ogrody # Słoneczna; POR 4 OSIEDLE „STARE”: Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w rejonie skrzyżowania ul. Popiełuszki i ul. Konstytucji 3 Maja; POR 5 OBSZAR POPRZEMYSŁOWY „HUTA” ORAZ OSIEDLE „AWARYJNE”: Przebudowa ulicy Krakowskiej (zgodnie z uchwałą nr XXXV/505/21 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 29 września 2021 roku); Utworzenie P&R przy przystanku kolejowym Skawina Zachodnia;	PU11 ZRÓWNOWAŻONA I BEZPIECZNA MOBILNOŚĆ

POR 8 SOŁECTWO BOREK SZLACHECKI: Utworzenie P&R przy przystanku kolejowym Podbory Skawińskie (występuje również w Planie Rozwoju Miejscowości);

POR 9 SOŁECTWO ZELCZYNA: Odcinki drogowe wzdłuż, których planowana jest infrastruktura dla rowerów, UTO, UWR i hulajnóg elektrycznych (do 2030 r.): ul. Szkolna w Zelczynie na odcinku od ul. Krakowskiej do Kanału Łączany; Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na ul. / skrzyżowaniu: Zelczyna, ul Krakowska (DK44) # Szkolna; P&R Zelczyna;

POR 10 SOŁECTWO RZÓZÓW: Odcinki drogowe wzdłuż, których planowana jest infrastruktura dla rowerów, UTO, UWR i hulajnóg elektrycznych (do 2030 r.): ul. Kolejowa od granicy z Rzozowem do przystanku kolejowego Rzozów;

POR 12 SOŁECTWO RADZISZÓW: Odcinki drogowe wzdłuż, których planowana jest infrastruktura dla rowerów, UTO, UWR i hulajnóg elektrycznych (do 2030 r.): ul. Szkolna w Radziszowie na odcinku od ul. Jana Pawła II do ul. Wspólnej; ciąg ulic Brzegi, Jana Pawła II, Zadworze i Podlesie w Radziszowie; P&R Radziszów Centrum (występuje również w Planie Rozwoju Miejscowości);

POR 14 SOŁECTWO WOLA RADZISZOWSKA: Odcinki drogowe gdzie planowana jest infrastruktura dla rowerów, UTO, UWR i hulajnóg elektrycznych (do 2030 r.): ul. Kalwaryjska w Woli Radziszowskiej od ul. Kościelnej do przystanku KMK Wola Radziszowska Pętla.

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Skawina na lata 2024-2030

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem diagnozującym podstawowe uwarunkowania lokalne, problemy i potrzeby społeczne oraz potencjał gminy i jej instytucji, określającym wizję i cele rozwoju oraz zestaw działań, które mają przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców. Dotyczy to w szczególności tych mieszkańców, którzy są zagrożeni lub dotknięci marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do ich aktywizacji i integracji ze społecznością lokalną.

Dotychczasowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Skawina obowiązywała w latach na lata 2016-2022. W 2023 r. opracowano projekt nowego dokument, który w marcu 2024 r. poddany został konsultacjom społecznym i docelowo zostanie przyjęty przez Radę Miejską w Skawinie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Skawina na lata 2024-2030 definiuje następującą misję polityki społecznej w gminie: Naszą misją jest zapewnienie dostępnych i najlepszej jakości usług społecznych, odpowiadających na potrzeby i problemy mieszkańców, adekwatnie do zmieniającego się świata. W strategii wyodrębnione zostały cztery grupy priorytetowych grup odbiorców: rodziny z dziećmi oraz dzieci i młodzież, osoby dorosłe, osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, a także łączące je obszary: integracja, zasoby i zarządzanie. Dla każdej z grup odbiorców oraz obszarów wspierających sformułowany został cel strategiczny (1. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin oraz dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin doświadczających trudności, 2. Kompleksowa polityka senioralna, 3. Zapewnienie sprawnego i możliwie samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, 4. Rozwój usług odpowiadających aktualnym potrzebom, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia osób doświadczających trudności, 5. Rozwój oraz pełne wykorzystanie zasobów w gminie Skawina do realizacji usług społecznych i rozwiązywania problemów mieszkańców, 6. Zwiększenie poziomu integracji społecznej w gminie Skawina dla lepszego zaspokajania potrzeb społecznych i rozwiązywania problemów mieszkańców), którego operacjonalizacja następuje w sformułowanych kierunkach działań. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Skawina na lata 2024-2030 jest komplementarna i spójna ze Strategią Rozwoju Gminy Skawina na 2021-2030.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 realizuje założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Skawina na lata 2024-2030. Korelacja dotyczy celów i kierunków dotyczących wzmacniania efektywności polityki przeciwdziałania i zwalczania problemów społecznych oraz kompleksowego wsparcia osób i rodzin w trudnej sytuacji, prospołecznej polityki

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

mieszkańców, kształtowania przyjaznych przestrzeni publicznych, integracji oraz wieloaspektowej aktywizacji różnych grup społecznych, w tym poprzez dedykowaną ofertę czasu wolnego, wspieranie samoorganizacji i samopomocy mieszkańców (cel nr 1 GPR), a także dotyczących aktywizacji i reintegracji zawodowej oraz wspierania przedsiębiorczości (cel nr 3 GPR). Spójność dokumentów przejawia się również w zakresie priorytetowego traktowania kwestii bezpieczeństwa – w obszarze społecznym, ekologicznym i publicznym. Szczegółowo zgodność tę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 53. Sposób realizacji przez gminny program rewitalizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych – spójność celów i kierunków działań

Cele strategiczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Skawina na lata 2024-2030	Cele i kierunki działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030
1. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin oraz dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin doświadczających trudności	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunki działań:
2. Kompleksowa polityka senioralna	1.1. Wdrożenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie problemów społecznych.
3. Zapewnienie sprawnego i możliwie samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami	1.2. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych sprzyjających nawiązywaniu relacji i aktywizacji społecznej oraz zorganizowanej oferty spędzania wolnego czasu dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców.
	1.3. Wspieranie rozwoju samoorganizacji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców oraz procesów współpracy na szczeblu lokalnym.
4. Rozwój usług odpowiadających aktualnym potrzebom, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia osób doświadczających trudności	CEL 3. ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA LOKALNA ORAZ ATRAKCYJNY I INKLUZYWNY RYNEK PRACY
	Kierunek działań: 3.1. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza oraz integracja społeczna mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych oraz dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem.
5. Rozwój oraz pełne wykorzystanie zasobów w gminie Skawina do realizacji usług społecznych i rozwiązywania problemów mieszkańców	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunki działań:
	1.1. Wdrożenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie problemów społecznych.
6. Zwiększenie poziomu integracji społecznej w gminie Skawina dla lepszego zaspokajania potrzeb społecznych i rozwiązywania problemów mieszkańców	1.2. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych sprzyjających nawiązywaniu relacji i aktywizacji społecznej oraz zorganizowanej oferty spędzania wolnego czasu dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców.
	1.3. Wspieranie rozwoju samoorganizacji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców oraz procesów współpracy na szczeblu lokalnym.
5. Rozwój oraz pełne wykorzystanie zasobów w gminie Skawina do realizacji usług społecznych i rozwiązywania problemów mieszkańców	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunek działań:
6. Zwiększenie poziomu integracji społecznej w gminie Skawina dla lepszego zaspokajania potrzeb społecznych i rozwiązywania problemów mieszkańców	1.1. Wdrożenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie problemów społecznych.
	1.3. Wspieranie rozwoju samoorganizacji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców oraz procesów współpracy na szczeblu lokalnym.

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Metropolia Krakowska 2030

Strategia Metropolia Krakowska 2030 stanowi strategię współpracy Krakowa i gmin sąsiednich, w tym Skawiny, na rzecz rozwoju ponadlokalnego. Koncentruje się na 7 dziedzinach realizacyjnych: inteligentne zarządzanie, środowisko i przestrzeń, mobilność, gospodarka, edukacja, usługi społeczne i kultura czasu wolnego. W tym zakresie wyznacza cele główne i szczegółowe oraz kierunki działania, których realizacja ma przyczyniać się do ich osiągnięcia w perspektywie roku 2030.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 wypełnia założenia Strategii Metropolia Krakowska 2030. Korelacja dotyczy celów i kierunków związanych ze wsparciem społecznym oraz wzmacnianiem spójności i solidarności społecznej, wieloaspektową aktywizacją mieszkańców i rozwojem procesów współpracy, a także doskonaleniem edukacji i wychowania oraz kreowaniem oferty czasu wolnego sprzyjających budującej kapitał ludzki i społeczny (cel nr 1 GPR oraz cele nr 1, 5, 6 i 7 SMK). Spójność zachodzi również na poziomie założeń polityki środowiskowej i ekologicznej oraz transportowej (cel nr 2 GPR oraz cele nr 2 i 3 SMK). Wreszcie obejmuje kwestie wsparcia i promocji przedsiębiorczości, tworzenia miejsc pracy i aktywizacji zawodowej mieszkańców (cel nr 3 GPR i cel nr 4 SMK). Szczegółowo przedstawia to poniższa tabela.

Tabela 54. Sposób realizacji przez gminny program rewitalizacji strategii rozwoju ponadlokalnego – spójność celów i kierunków działań

Cele Strategii Metropolia Krakowska 2030	Cele i kierunki działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030
Cel 1. Metropolia Krakowska inteligentnie zarządzana, oparta na partnerstwie i zaangażowanej kadrze	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunek działań: 1.3. Wspieranie rozwoju samoorganizacji, aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców oraz procesów współpracy na szczeblu lokalnym.
Cel 2. Metropolia Krakowska przyjazna środowisku, zorientowana na neutralność klimatyczną, zapewniająca wysoką jakość życia	CEL 2. KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZDROWE ŚRODOWISKO Kierunek działań: 2.2. Dbłość o stan środowiska oraz ograniczenie niekorzystnego wpływu na klimat i adaptacja do jego zmian wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców.
Cel 3. Metropolia Krakowska sprzyjająca aktywnej, ekologicznej i efektywnej mobilności	CEL 2. KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZDROWE ŚRODOWISKO Kierunek działań: 2.1. Działania na rzecz zwiększenia mobilności oraz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.
Cel 4. Metropolia Krakowska innowacyjna i konkurencyjna, kreująca trwałe relacje w sieci wiodących ośrodków gospodarczych Europy	CEL 3. ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA LOKALNA ORAZ ATRAKCYJNY I INKLUZYWNY RYNEK PRACY Kierunki działań: 3.1. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza oraz integracja społeczna mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych oraz dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem. 3.2. Poprawa warunków do inwestowania oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.
Cel 5. Metropolia Krakowska inspirująca, czerpiąca z różnorodności i lokalnych potencjałów, bazująca na sieciach współpracy	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunek działań: 1.2. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych sprzyjających nawiązywaniu relacji i aktywizacji społecznej oraz zorganizowanej oferty spędzania wolnego czasu dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców.
Cel 6. Metropolia Krakowska sprzyjająca skutecznej, włączającej edukacji, opartej na twórczych relacjach	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunek działań:

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

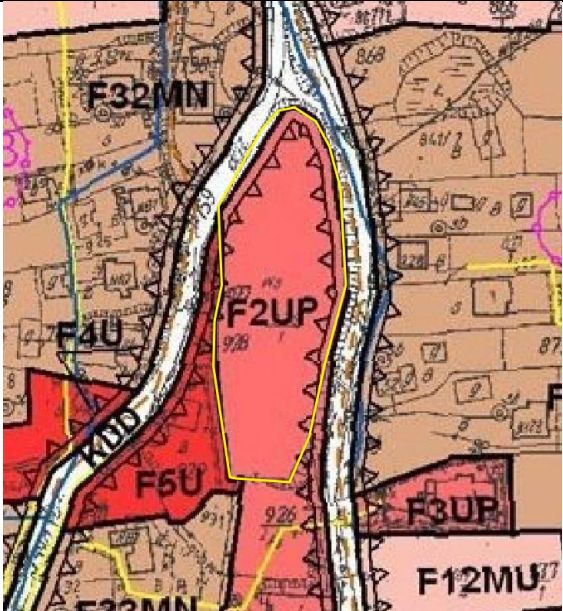
	1.4. Doskonalenie dostępności i jakości oferty w zakresie edukacji i wychowania wraz z lepszym jej dostosowaniem do potrzeb społecznych i wyzwań współczesności.
Cel 7. Metropolia Krakowska zapewniająca mieszkańcom nowoczesne i dostępne usługi społeczne, ceniąca równość i solidarność społeczną	CEL 1. SPÓJNE, ODPOWIEDZIALNE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO LOKALNE Kierunek działań: 1.1. Wdrożenie kompleksowego i zintegrowanego systemu wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie problemów społecznych.

Źródło: Opracowanie własne

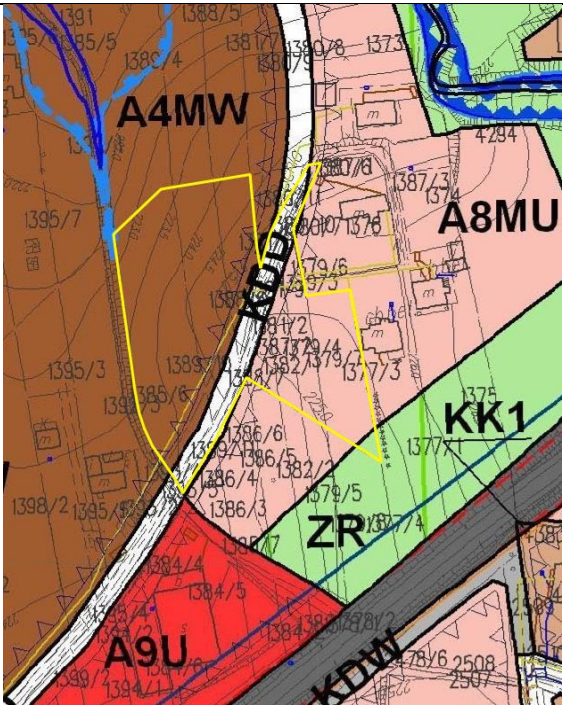
Opis sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Poniżej zaprezentowano analizę przedsięwzięć podstawowych, planowanych do realizacji, w celu weryfikacji poprawności przyjętych rozwiązań z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (wszystkie projekty występują na terenach objętych planami miejscowymi, jednocześnie gmina nie dysponuje planem ogólnym).

Tabela 55. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego – spójność przedsięwzięć podstawowych z planami miejscowymi

Lp.	Przedsięwzięcie / działanie	Lokalizacja	Rysunek MPZP	Opis Funkcji MPZP	Konkluzja/uwagi
1	INTEGRACJA TWÓRCZOŚĆ PRZESTRZEŃ - MODERNIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W JAŚKOWICACH	POR 22, Działka nr 926/1, m. Jaśkowice		Teren objęty jest Uchwałą Nr XVII/217/16 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina w jej granicach administracyjnych – etap I. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie UP - tereny zabudowy usługowej z zakresu usług publicznych . Podstawowym przeznaczeniem terenów jest zabudowa usługowa obejmująca budynki i obiekty z zakresu administracji, oświaty, nauki, kultury, zdrowia, usług kultu religijnego, straży pożarnej. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: zabudowy usługowej z zakresu m.in.: handlu detalicznego, hotelarstwa, gastronomii, obiektów biurowych, konferencyjnych i wystawienniczych, rzemiosła usługowego itp.; zabudowy mieszkaniowej lub lokali mieszkalnych bezpośrednio związanych z obsługą i dozorem obiektów z zakresu przeznaczenia podstawowego; budynków socjalnych, garażowych i gospodarczych; miejsc postojowych; zieleni urządzonej; niewydzielonych na rysunku planu dróg, dojazdów, dojeżdż do budynków; obiektów małej architektury; obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, ogrodzeń, przyłączy i urządzeń instalacyjnych do budynków.	Funkcja zgodna z MPZP

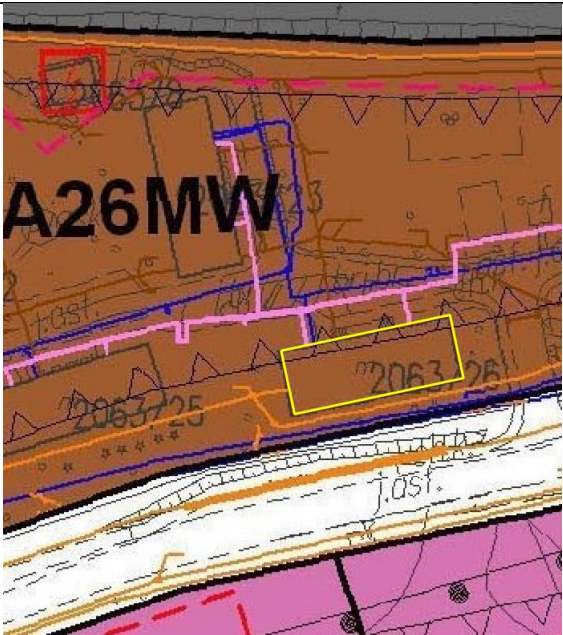
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

Przedsięwzięcie podstawowe: CENTRA AKTYWNOŚCI KULTURALNEJ (CAK) W SKAWINIE				
2	Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Rzepnik w Skawinie	POR 1, wielofunkcyjny obiekt zlokalizowany przy ul. Pachla w Skawinie, działki nr 1388/6, 1389/10, 1381/8, 1381/9, 1381/2, 1388/7, 1389/11, 1387/2, 1382/4, 1382/3, 1379/10, 1379/9, 1379/11, 1379/12, 1379/3, 1379/13, 1377/6, 1379/6, 1380/7		Teren objęty jest Uchwałą Nr XIIIN/456/13 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenach oznaczonych: MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Podstawowym przeznaczeniem terenów jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna wraz z zielenią urządzoną i małą architekturą. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: zabudowy usługowej wolnostojącej, w tym zabudowy usług z zakresu handlu, gastronomii, rzemiosła usługowego, hotelarstwa, turystyki, administracji, oświaty, kultury i zdrowia, zlokalizowanej na działce z budynkiem mieszkalnym lub na odrębnej działce; usług wbudowanych w budynek wielorodzinny – w parterach budynków; obiektów i urządzeń sportu i rekreacji (np. place zabaw, boiska itp.); MU - tereny zabudowy mieszkaniowej i usług. Podstawowym przeznaczeniem jest: zabudowa mieszkaniowo-usługowa, którą stanowi wolnostojący budynek, o funkcji mieszkalnej i usługowej, który składa się z lokali mieszkalnych oraz lokali usługowych; zabudowa usługowa; zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna; zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna: wolnostojąca, bliźniacza lub szeregowa. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: budynków garażowych i gospodarczych, jako wolnostojących i dobudowywanych; obiektów małej architektury; zieleni urządzonej; niewydzielonych na rysunku planu dróg, dojazdów, dojść do budynków, ciągów
				Funkcja zgodna z MPZP

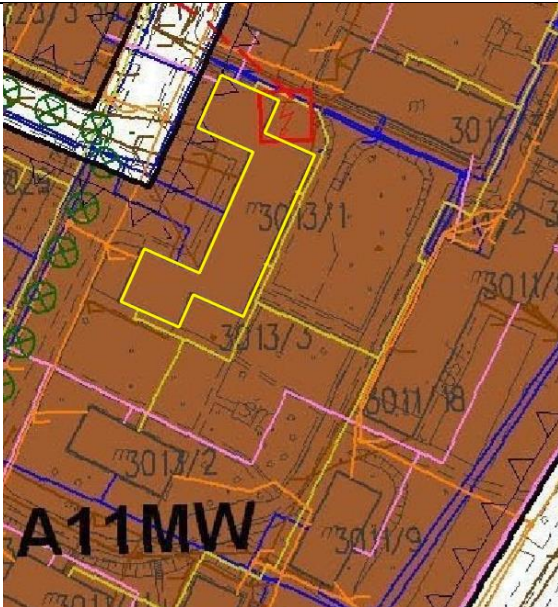
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

				pieszych, miejsc postojowych; obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, ogrodzeń, przyłączy i urządzeń instalacyjnych do budynków; ZR - tereny zieleni nieurządzonej. Podstawowym przeznaczeniem jest zieleni nieurządzona w formie: otwartych terenów trawiastych, zespołów zadrzewień i zakrzewień, łąk, pastwisk oraz zieleni stanowiącej obudowę biologiczną cieków wodnych, pełniącą funkcję lokalnych powiązań przyrodniczych. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: urządzeń turystycznych, np. szlaków turystycznych pieszych i rowerowych; nie wyznaczonych na rysunku planu dróg, dojazdów, zatok postojowych, dojść pieszych oraz ciągów pieszych i ścieżek rowerowych, z wyłączeniem: terenów położonych w zasięgu obszaru Natura 2000 „Skawiński obszar łąkowy” oraz udokumentowanego złoża surowców mineralnych o zasięgu określonym na rysunku planu; lokalizacji obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, z wyłączeniem terenów położonych w zasięgu obszaru Natura 2000 „Skawiński obszar łąkowy” oraz udokumentowanego złoża surowców mineralnych o zasięgu określonym na rysunku planu.	
--	--	--	--	---	--

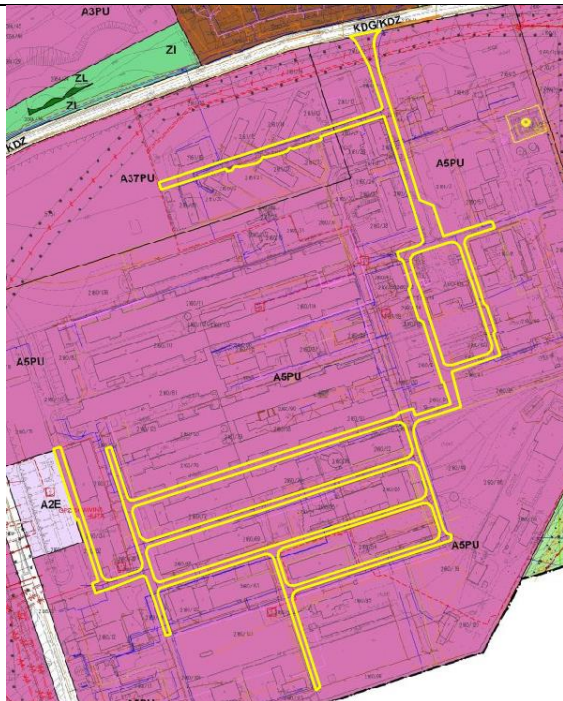
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

3	Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Przemysłowym w Skawinie	POR 5, budynek przy ul. Józefa Piłsudskiego 16, działka nr 2063/26		Teren objęty jest Uchwałą Nr XIIN/456/13 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenach oznaczonych MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Podstawowym przeznaczeniem terenów MW jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna wraz z zielenią urządzoną i małą architekturą. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: zabudowy usługowej wolnostojącej, w tym zabudowy usług z zakresu handlu, gastronomii, rzemiosła usługowego, hotelarstwa, turystyki, administracji, oświaty, kultury i zdrowia, zlokalizowanej na działce z budynkiem mieszkalnym lub na odrębnej działce; usług wbudowanych w budynek wielorodzinny – w parterach budynków; obiektów i urządzeń sportu i rekreacji (np. place zabaw, boiska itp.).	Funkcja zgodna z MPZP
---	--	--	--	--	-----------------------

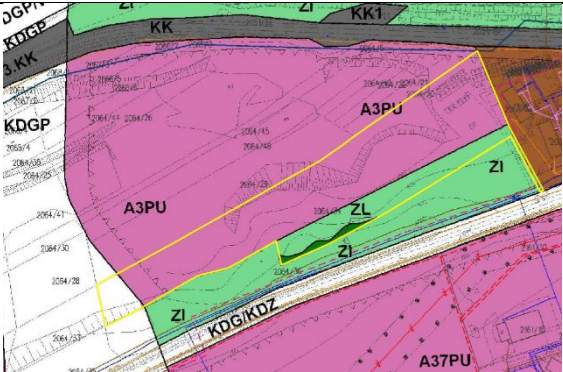
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

4	Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej na os. Kościuszki w Skawinie	POR 4, budynek przy ul. Głowackiego 7, działka nr 3013/1		Teren objęty jest Uchwałą Nr XIIN/456/13 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenach oznaczonych: MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Podstawowym przeznaczeniem terenów MW jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna wraz z zielenią urządzoną i małą architekturą. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń, w tym: zabudowy usługowej wolnostojącej, w tym zabudowy usług z zakresu handlu, gastronomii, rzemiosła usługowego, hotelarstwa, turystyki, administracji, oświaty, kultury i zdrowia, zlokalizowanej na działce z budynkiem mieszkalnym lub na odrębnej działce; usług wbudowanych w budynek wielorodzinny – w parterach budynków; obiektów i urządzeń sportu i rekreacji (np. place zabaw, boiska itp.).	Funkcja zgodna z MPZP
---	---	---	--	---	------------------------------

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

REWITALIZACJA I REWALORYZACJA TERENÓW POPRZEMYSŁOWYCH W SKAWINIE I ICH OTOCZENIA						
5	Modernizacja infrastruktury komunikacyjno-technicznej na terenie byłej Huty Aluminium	POR 5, Działki nr 2160/131, 2160/48, 2162, 2163, 2164/1, 2161/18		Teren objęty jest Uchwałą Nr XIIN/456/13 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenach oznaczonych jako PU - tereny zabudowy produkcyjno-usługowej. Podstawowym przeznaczeniem terenów PU jest zabudowa produkcyjna, produkcyjno-usługowa, magazyny, składy. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń: stacji i magazynów paliw płynnych, ośrodków doskonalenia zawodowego, zabudowy usługowej z zakresu oświaty i administracji, z wyłączeniem terenu A44PU; inwestycji celu publicznego w terenach A20PU, A22PU, A24PU, A26PU, A29PU, A30PU, A34PU, A35PU, A42PU, A43PU; zabudowy usługowej w terenie A23PU i A20PU; budynków administracji, garażowych i gospodarczych; obiektów małej architektury; zieleni urządzonej w tym izolacyjnej; urządzeń i zagospodarowania związanego z ochroną akustyczną (np. ekrany, zieleń wysoka); nie wydzielonych na rysunku planu dróg, dojazdów, dojazdów do budynków, placów manewrowych, ścieżek pieszo – rowerowych, miejsc postojowych; obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, ogrodzeń, przyłączy i urządzeń instalacyjnych do budynków; farm fotowoltaicznych tj. obiektów, urządzeń, instalacji i sieci infrastruktury technicznej do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100kW.	Funkcja z MPZP	zgodna

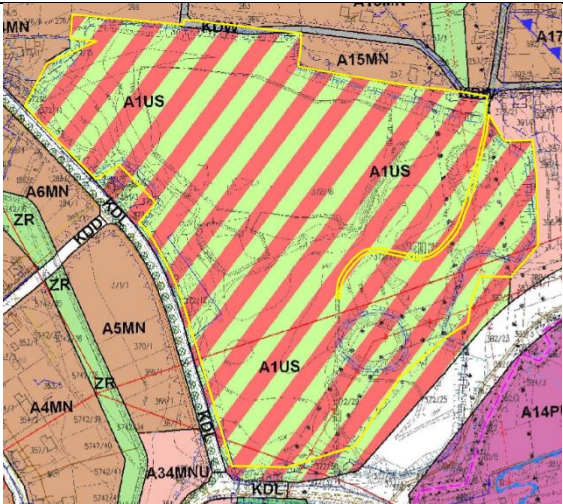
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

6	Zagospodarowanie terenu byłego składowiska odpadów na ogólnodostępny teren rekreacyjny	POR 5, Działki nr 2064/75, 2064/76, 2064/77		Teren objęty jest Uchwałą Nr XIIN/456/13 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenach oznaczonych jako PU - tereny zabudowy produkcyjno-usługowej. Podstawowym przeznaczeniem jest zabudowa produkcyjna, produkcyjno-usługowa, magazyny, składy. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń: stacji i magazynów paliw płynnych; ośrodków doskonalenia zawodowego; zabudowy usługowej z zakresu oświaty i administracji, z wyłączeniem terenu A44PU; inwestycji celu publicznego w terenach A20PU, A22PU, A24PU, A26PU, A29PU, A30PU, A34PU, A35PU, A42PU, A43PU; zabudowy usługowej w terenie A23PU i A20PU; budynków administracji, garażowych i gospodarczych; obiektów małej architektury; zieleni urządzonej w tym izolacyjnej; urządzeń i zagospodarowania związanego z ochroną akustyczną (np. ekrany, zieleń wysoka); nie wydzielonych na rysunku planu dróg, dojazdów, dojeżdż do budynków, placów manewrowych, ścieżek pieszo – rowerowych, miejsc postojowych; obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, ogrodzeń, przyłączy i urządzeń instalacyjnych do budynków; farm fotowoltaicznych tj. obiektów, urządzeń, instalacji i sieci infrastruktury technicznej do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100kW. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenach oznaczonych jako ZL - tereny lasów. Jako przeznaczenie podstawowe ustala się zieleń leśną. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji: budynków, budowli i urządzeń związanych z gospodarką leśną;	Funkcja z MPZP	zgodna
---	--	---	--	--	----------------	--------

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

				niewydziałonych w planie dojazdów i dojść pieszych; urządzeń turystycznych w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych; urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, w zakresie niesprzecznym z przepisami odrębnymi. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenach oznaczonych jako ZI - tereny zieleni izolacyjnej. Podstawowym przeznaczeniem jest zieleni izolacyjna, ograniczająca niekorzystny wpływ terenów komunikacyjnych na tereny sąsiednie; zieleni izolacyjna w formie pasa zieleni urządzonej wokół terenów produkcyjnych, składów i magazynów, pełniące funkcję izolacyjną od intensywnego zagospodarowania i użytkowania; zieleni izolacyjna przy terenie cmentarza. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji: budowli i urządzeń związanych bezpośrednio z ochroną terenów sąsiednich przed uciążliwym oddziaływaniem układu komunikacyjnego, oraz urządzeń ochrony akustycznej (np. ekranów akustycznych); obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej; nie wyznaczonych na rysunku planu dróg dojazdowych i wewnętrznych oraz wjazdów na tereny przyległych nieruchomości, dojazdów i dojść; ciągów pieszych i ścieżek rowerowych; obiektów usług związanych bezpośrednio z funkcjonowaniem cmentarza (np. zakład kamieniarski, punkt sprzedaży kwiatów i zniczy, zakład pogrzebowy) w terenie zieleni izolacyjnej, o której mowa w ust. 2 pkt 3; miejsc postojowych w terenie zieleni izolacyjnej, o której mowa w ust. 2 pkt 3.	
--	--	--	--	--	--

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030

7	Rewaloryzacja przyrodnicza oraz zagospodarowanie na ogólnodostępny teren wypoczynkowo-rekreacyjny byłego wyrobiska żwiru	POR 6, działki nr 372/11, 372/12, 372/27, 372/29, 372/31		Teren objęty jest Uchwałą Nr XIIN/456/13 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenach oznaczonych jako US - tereny sportu i rekreacji. Przeznaczeniem podstawowym jest zabudowa i zagospodarowanie obejmujące obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne w zieleni, takie jak: hale sportowe wraz z zapleczem, pływalnie, lodowiska, boiska do gier, bieżnie, ciągi piesze i trasy rowerowe, place zabaw, zieleni urządzona towarzysząca budynkom i obiektom, obiekty administracji, gospodarcze i socjalne związane z obsługą obiektów sportowych i rekreacyjnych (szatnie itp.). Jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń: zabudowy usługowej wolnostojącej lub wbudowanej; budynków garażowych i gospodarczych; niewydzielonych na rysunku planu dróg, dojazdów, dojeżdż do budynków; miejsc postojowych; obiektów małej architektury; obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, ogrodzeń, przyłączy i urządzeń instalacyjnych do budynków.	Funkcja zgodna z MPZP
---	---	---	--	--	------------------------------

Źródło: Opracowanie własne

Spisy

Spis rysunków

Rysunek 1. Obszar rewitalizacji w gminie Skawina, w podziale na podobszary, wraz z ich numeracją	7
Rysunek 2. Podstawowe wskaźniki dotyczące obszaru rewitalizacji w kontekście limitów ustawowych	8
Rysunek 3. Liczba mieszkańców w miejscowościach gminy Skawina (2022) oraz zmiana tej liczby [%] (2016-2022)	13
Rysunek 4. Liczba osób zagrożonych ubóstwem i bezrobociem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r.	17
Rysunek 5. Liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r.	18
Rysunek 6. Liczba osób z rodzin wielodzietnych, zagrożonych przemocą i objętych niebieską kartą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r.	20
Rysunek 7. Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2023 r.	22
Rysunek 8. Zmiana (w punktach procentowych) wyników ze sprawdzianu po szkole podstawowej w gminie Skawina w latach 2016 i 2022	28
Rysunek 9. Liczba stowarzyszeń w promieniu 1 km w gminie Skawina w 2022 r.	31
Rysunek 10. Liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2023 r.	37
Rysunek 11. Liczba podmiotów sektora prywatnego w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w gminie Skawina (2022)	40
Rysunek 12. Liczba przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Skawina w 2022 r.	41
Rysunek 13. Średnia odległość od najbliższego placu zabaw w gminie Skawina w 2023 r.	46
Rysunek 14. Średnia odległość od najbliższej świetlicy lub biblioteki w gminie Skawina w 2023 r.	47
Rysunek 15. Schematyczne rozmieszczenie miejsc i obiektów objętych wsparciem w ramach GPR 2016-2023	50
Rysunek 16. Średnia odległość od przystanku w gminie Skawina w 2023 r.	50
Rysunek 17. Podobszar rewitalizacji nr 1 - osiedle „Rzepnik”	60
Rysunek 18. Podobszar rewitalizacji nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna	63
Rysunek 19. Podobszar rewitalizacji nr 3 - osiedle „Ogrody”	65
Rysunek 20. Podobszar rewitalizacji nr 4 - osiedle „Stare”	67
Rysunek 21. Podobszar rewitalizacji nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	69
Rysunek 22. Podobszar rewitalizacji nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	72
Rysunek 23. Podobszar rewitalizacji nr 7 - sołectwo Kopanka	74
Rysunek 24. Podobszar rewitalizacji nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki	76
Rysunek 25. Podobszar rewitalizacji nr 9 - sołectwo Zelczyna	78
Rysunek 26. Podobszar rewitalizacji nr 10 - sołectwo Rzozów	80
Rysunek 27. Podobszar rewitalizacji nr 11 - sołectwo Gołuchowice	82
Rysunek 28. Podobszar rewitalizacji nr 12 - sołectwo Radziszów	84
Rysunek 29. Podobszar rewitalizacji nr 13 - sołectwo Jurczyce	87
Rysunek 30. Podobszar rewitalizacji nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska	89
Rysunek 31. Podobszar rewitalizacji nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi	92
Rysunek 32. Podobszar rewitalizacji nr 16 - sołectwo Ochodza	94
Rysunek 33. Podobszar rewitalizacji nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	96
Rysunek 34. Podobszar rewitalizacji nr 18 - sołectwo Grabie	98
Rysunek 35. Podobszar rewitalizacji nr 19 - sołectwo Krzęcin	100

Rysunek 36. Podobszar rewitalizacji nr 20 - sołectwo Facimiech	102
Rysunek 37. Podobszar rewitalizacji nr 21 - sołectwo Pozowice	104
Rysunek 38. Podobszar rewitalizacji nr 22 - sołectwo Jaśkowice.....	106
Rysunek 39. Legenda – objaśnienie symboli dla rysunków w ramach podrozdziału Kwestie wodne a Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030.....	109
Rysunek 40. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz podobszary rewitalizacji w gminie Skawina	110
Rysunek 41. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 10% (czyli raz na 10 lat) na podobszarze rewitalizacji 2.	110
Rysunek 42. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 1% (czyli raz na 100 lat) na podobszarze rewitalizacji 2	111
Rysunek 43. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 10% (czyli raz na 100 lat) na podobszarze rewitalizacji 12	111
Rysunek 44. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 1% (czyli raz na 100 lat) na podobszarze rewitalizacji 12	112
Rysunek 45. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 10% (czyli raz na 10 lat) na podobszarze rewitalizacji 21	112
Rysunek 46. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 1% (czyli raz na 100 lat) na podobszarze rewitalizacji 21	113
Rysunek 47. Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat) na podobszarze rewitalizacji 2	114
Rysunek 48. Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat) na podobszarze rewitalizacji 12	114
Rysunek 49. Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat) na podobszarze rewitalizacji 15	115
Rysunek 50. Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat) na podobszarze rewitalizacji 20	115
Rysunek 51. Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat) na podobszarze rewitalizacji 21	116
Rysunek 52. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych oraz podobszary rewitalizacji w gminie Skawina	117
Rysunek 53. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 6	117
Rysunek 54. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 7	118
Rysunek 55. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 9	118
Rysunek 56. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 12	119
Rysunek 57. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 15	119
Rysunek 58. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 16	120
Rysunek 59. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 20	120
Rysunek 60. Obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych na podobszarze rewitalizacji 21	121

Spis tabel

Tabela 1. Powierzchnia w hektarach oraz liczba mieszkańców podobszarów rewitalizacji w gminie Skawina	8
Tabela 2. Średnia liczba osób zagrożonych ubóstwem i bezrobociem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2022	17
Tabela 3. Średnia liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2022.....	19
Tabela 4. Średnia liczba osób z rodzin wielodzietnych, zagrożonych przemocą i objętych niebieską kartą w przeliczeniu na 1000 osób w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2022	20
Tabela 5. Średnia liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023.....	23
Tabela 6. Rezultaty [średnia liczba punktów] egzaminów ósmoklasisty z wybranych przedmiotów w szkołach z gminy Skawina (2019-2023)	27
Tabela 7. Średnie procentowe wyniki ze sprawdzianu po szkole podstawowej w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2022.....	29
Tabela 8. Liczba stowarzyszeń dostępnych w promieniu 1 km w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023.....	32
Tabela 9. Wyliczenia dot. wysokości i proporcji wydatków gminy Skawina na wsparcie organizacji pozarządowych w okresie 2015-2022	34
Tabela 10. Średni dobowy ruch roczny pojazdów na odcinkach drogi krajowej i wojewódzkiej w gminie Skawina	36
Tabela 11. Liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023	37
Tabela 12. Średnia liczba przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2022.....	41
Tabela 13. Średnia odległość [w metrach] do najbliższego placu zabaw w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023	46
Tabela 14. Średnia odległość [w metrach] od najbliższej świetlicy lub biblioteki w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023.....	48
Tabela 15. Frekwencja na obiektach objętych rewitalizacją w podziale na zadania w ramach PP1	48
Tabela 16. Frekwencja na obiektach objętych rewitalizacją w podziale na zadania w ramach PP2-PP5	49
Tabela 17. Średnia odległość [w metrach] od przystanku w podobszarach rewitalizacji w latach 2016 i 2023.....	51
Tabela 18. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie obszaru rewitalizacji w gminie Skawina	57
Tabela 19. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 1 - osiedle „Rzepnik”	61
Tabela 20. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 2 - ul. Energetyków – zabudowa komunalna.....	64
Tabela 21. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 3 - osiedle „Ogrody”	66
Tabela 22. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 4 - osiedle „Stare”	68
Tabela 23. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 5 - obszar przemysłowy „Huta” oraz osiedle „Awaryjne”	70
Tabela 24. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 6 – obszar przemysłowy „Samborek”	73

Tabela 25. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 7 - sołectwo Kopanka	75
Tabela 26. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 8 - sołectwo Borek Szlachecki.....	77
Tabela 27. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 9 - sołectwo Zelczyna	79
Tabela 28. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 10 - sołectwo Rzozów.....	81
Tabela 29. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 11 - sołectwo Gołuchowice	83
Tabela 30. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 12 - sołectwo Radziszów	85
Tabela 31. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 13 - sołectwo Jurczyce.....	88
Tabela 32. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 14 - sołectwo Wola Radziszowska.....	90
Tabela 33. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 15 - sołectwo Wielkie Drogi.....	93
Tabela 34. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 16 - sołectwo Ochodza	95
Tabela 35. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 17 - sołectwo Polanka Hallera	97
Tabela 36. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 18 - sołectwo Grabie.....	99
Tabela 37. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 19 - sołectwo Krzęcin.....	101
Tabela 38. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 20 - sołectwo Facimiech	103
Tabela 39. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 21 - sołectwo Pozowice	105
Tabela 40. Negatywne zjawiska oraz lokalne potencjały występujące na terenie podobszaru nr 22 - sołectwo Jaśkowice	107
Tabela 41. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne według struktury celów i kierunków działań, które służą eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową obszarów gminy	125
Tabela 42. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami	141
Tabela 43. Kierunki działań i przedsięwzięcia Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 ze wskazaniem ich obszaru oddziaływania	159
Tabela 44. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030 wraz z potencjalnymi źródłami finansowania – przedsięwzięcia podstawowe	163
Tabela 45. Szacunkowe koszty zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji.....	169
Tabela 46. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030.....	170
Tabela 47. Harmonogram spotkań fokusowych z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji.....	173
Tabela 48. Harmonogram warsztatów diagnostyczno-wydobywczych z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji	175
Tabela 49. Wskaźniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Skawina na lata 2024-2030.....	180

Tabela 50. Sposób realizacji przez gminny program rewitalizacji strategii rozwoju gminy – spójność celów i kierunków działań.....	183
Tabela 51. Sposób realizacji przez gminny program rewitalizacji planów rozwoju miejscowości / osiedli – spójność zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.....	186
Tabela 52. Sposób realizacji przez gminny program rewitalizacji planu zrównoważonej mobilności – spójność przedsięwzięć	188
Tabela 53. Sposób realizacji przez gminny program rewitalizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych – spójność celów i kierunków działań.....	190
Tabela 54. Sposób realizacji przez gminny program rewitalizacji strategii rozwoju ponadlokalnego – spójność celów i kierunków działań.....	191
Tabela 55. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego – spójność przedsięwzięć podstawowych z planami miejscowymi	193

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności gminy Skawina w rozbiciu na miasto i obszary wiejskie (2016-2022)	10
Wykres 2. Odsetek mieszkańców miast w porównywanych JST (2016-2022).....	11
Wykres 3. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w porównywanych JST (2016-2022)	11
Wykres 4. Saldo migracji w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w porównywanych JST (2016-2022)	12
Wykres 5. Struktura demograficzna gminy Skawina (2016-2022)	12
Wykres 6. Struktura demograficzna porównywanych JST (2016, 2022).....	13
Wykres 7. Zmiana liczby ludności (w ujęciu bezwzględny) w podobszarach rewitalizacji pomiędzy 2016 a 2023 r.	14
Wykres 8. Zmiana liczby ludności (w ujęciu procentowym) w podobszarach rewitalizacji pomiędzy 2016 a 2023 r.	14
Wykres 9. Beneficjenci pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w wybranych JST (2016-2022).....	15
Wykres 10. Liczba osób i gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w gminie Skawina (2016-2022)	16
Wykres 11. Odsetek [%] zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w porównywanych JST (2016-2022)	21
Wykres 12. Odsetek [%] zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok w ogólnej liczbie bezrobotnych w porównywanych JST (2016-2022)	22
Wykres 13. Zasoby mieszkaniowe w posiadaniu gminy Skawina (2018-2022)	24
Wykres 14. Zapotrzebowanie na świadczenia związane z mieszkalnictwem w gminie Skawina (2018-2022).....	24
Wykres 15. Liczba uczniów w szkołach podstawowych działających na terenie gminy Skawina (2016-2022).....	26
Wykres 16. Odsetek [%] ogółu uczniów w szkołach podstawowych gminy Skawina, w podziale na placówki miejskie i pozamiejskie (2016-2022).....	26
Wykres 17. Liczba organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców poszczególnych miejscowości gminy Skawina (2022/2023).....	30
Wykres 18. Liczba organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców porównywanych JST (2016-2022)	33
Wykres 19. Odsetek wydatków na dotacje dla organizacji pozarządowych w ogóle wydatków budżetu gminy Skawina w latach 2016-2022	34

Wykres 20. Frekwencja wyborcza w wybranych głosowaniach w porównywanych JST (2014-2023)	35
Wykres 21. Struktura podmiotów gospodarczych działających w gminie Skawina pod względem liczby pracowników (2016-2022)	39
Wykres 22. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w wybranych JST (2016-2022)	39
Wykres 23. Odsetek [%] osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym w wybranych JST (2016-2022)	40
Wykres 24. Statystyka pomiarów stężeń pyłów PM10 w powietrzu ze stacji Skawina ul. Ogrody (2016-2022)	43
Wykres 25. Inwestycje proekologiczne gospodarstw domowych w gminie Skawina, realizowane przy udziale środków publicznych w latach 2016-2022	44
Wykres 26. Odsetek [%] odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów w wybranych JST (2016-2022)	44
Wykres 27. Odsetek [%] budynków mieszkalnych z dostępem do wodociągu w wybranych JST (2016-2022)	52
Wykres 28. Odsetek [%] budynków mieszkalnych z dostępem do wodociągu w gminie Skawina, w podziale na miasto i obszary wiejskie (2016-2022)	52
Wykres 29. Odsetek [%] budynków mieszkalnych z dostępem do kanalizacji w wybranych JST (2016-2022)	53
Wykres 30. Odsetek [%] budynków mieszkalnych z dostępem do kanalizacji w gminie Skawina, w podziale na miasto i obszary wiejskie (2016-2022)	53
Wykres 31. Ocena respondentów odnośnie tego, czy jakość życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji w gminie Skawina w odniesieniu do 2015 roku uległa poprawie. (n=48)	54
Wykres 32. Ocena respondentów odnośnie tego, w jakim stopniu realizacja GPR przyczyniła się do poprawy jakości życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji w gminie Skawina. (n=48)	54
Wykres 33. Ocena respondentów odnośnie tego, w jakim stopniu osiągnięto cele rewitalizacji wyznaczone w GPR. (n=48)	55
Wykres 34. Problemy społeczne i towarzyszące występujące według respondentów na podobszarach rewitalizacji. (n=41)	55

Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja

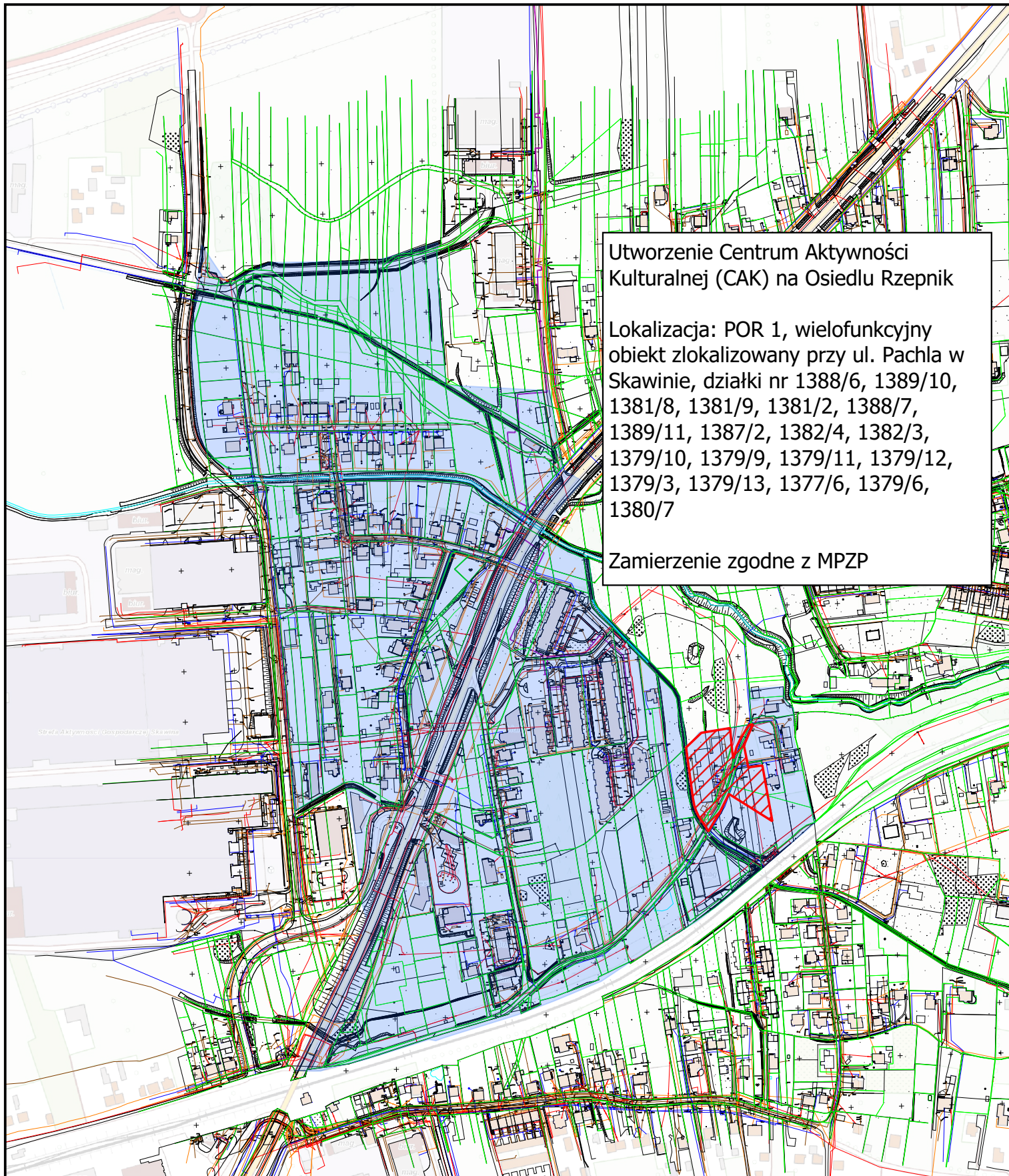
Miasta i Gminy Skawina

Urząd Miasta i Gminy w Skawinie
Rynek 1, 32-050 Skawina
12 277 01 00
urząd@gminaskawina.pl
rewitalizacja@gminaskawina.pl

fot. Krzysztof Skrzybalski UMiG w Skawinie

Skawina 2024

Utworzenie Centrum Aktywności
Kulturalnej (CAK) na Osiedlu Rzepnik

Lokalizacja: POR 1, wielofunkcyjny
obiekt zlokalizowany przy ul. Pachla w
Skawinie, działki nr 1388/6, 1389/10,
1381/8, 1381/9, 1381/2, 1388/7,
1389/11, 1387/2, 1382/4, 1382/3,
1379/10, 1379/9, 1379/11, 1379/12,
1379/3, 1379/13, 1377/6, 1379/6,
1380/7

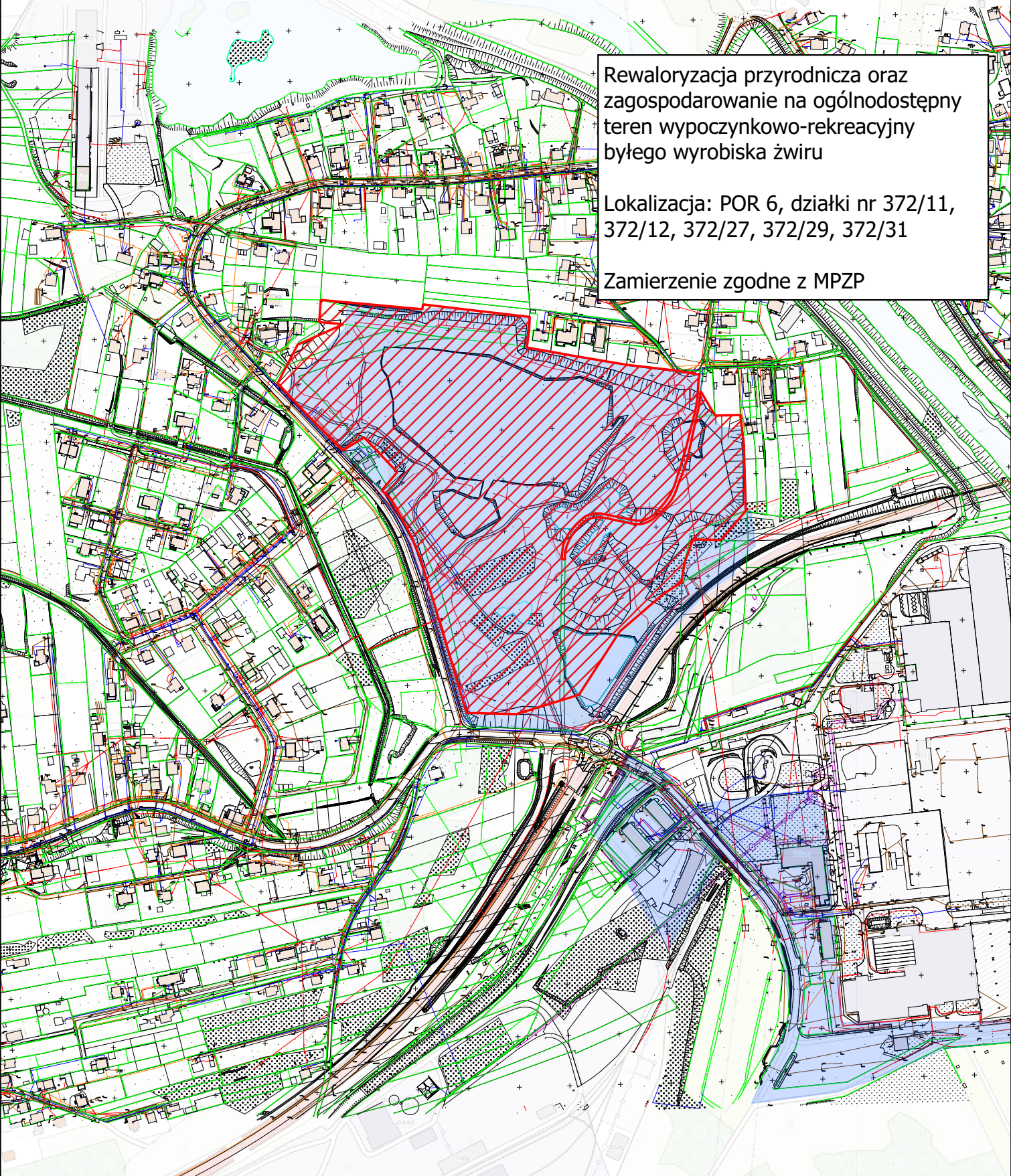
Zamierzenie zgodne z MPZP

Załącznik graficzny do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Skawina na lata 2024-2030 Podstawowe
kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - miasto Skawina, podobszar nr 1

Skala 1: 5000

Legenda

- Obszar projektu
- Obszar rewitalizacji

Rewaloryzacja przyrodnicza oraz zagospodarowanie na ogólnodostępny teren wypoczynkowo-rekreacyjny byłego wyrobiska żwiru

Lokalizacja: POR 6, działki nr 372/11, 372/12, 372/27, 372/29, 372/31

Zamierzenie zgodne z MPZP

Załącznik graficzny do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Skawina na lata 2024-2030 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - miasto Skawina, podobszar nr 6

Skala 1: 5000

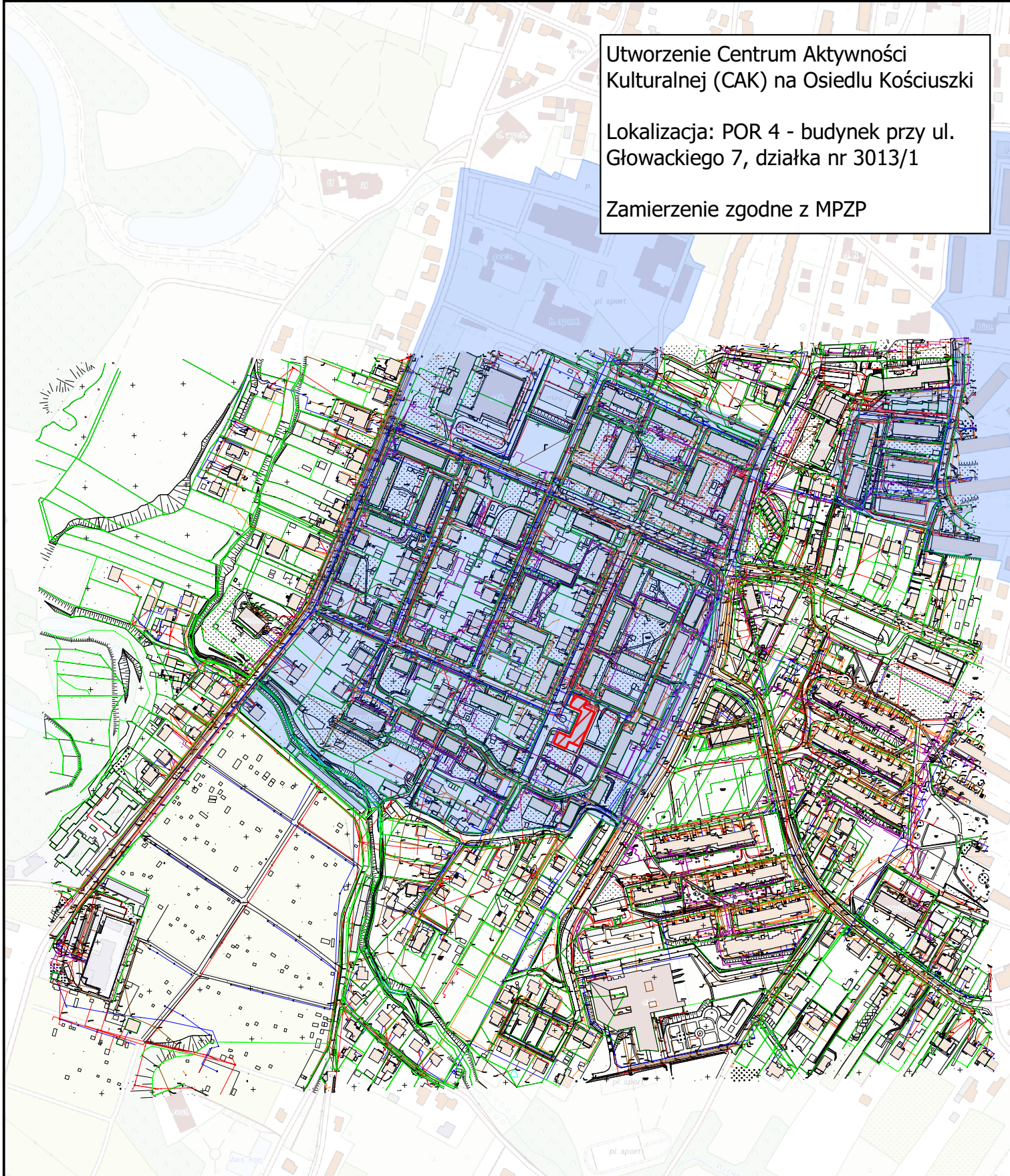
Legenda

- Obszar projektu
- Obszar rewitalizacji

Utworzenie Centrum Aktywności
Kulturalnej (CAK) na Osiedlu Kościuszki

Lokalizacja: POR 4 - budynek przy ul.
Głowackiego 7, działka nr 3013/1

Zamierzenie zgodne z MPZP

Załącznik graficzny do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Skawina na lata 2024-2030 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - miasto Skawina, podobszar nr 4

Skala 1: 5000

Legenda

- Obszar projektu
- Obszar rewitalizacji

Zagospodarowanie terenu byłego
składowiska odpadów na
ogólnodostępny teren rekreacyjny

Lokalizacja: POR 5, Działki nr 2064/75,
2064/76, 2064/77

Zamierzenie zgodne z MPZP

Utworzenie Centrum Aktywności
Kulturalnej (CAK) na Osiedlu
Przemysłowym

Lokalizacja: POR 5, budynek przy ul.
Józefa Piłsudskiego 16, działka nr
2063/26

Zamierzenie zgodne z MPZP

Modernizacja infrastruktury
komunikacyjno-technicznej na terenie
byłej Huty Aluminium

Lokalizacja: POR 5, Działki nr 2160/131,
2160/48, 2162, 2163, 2164/1, 2161/18

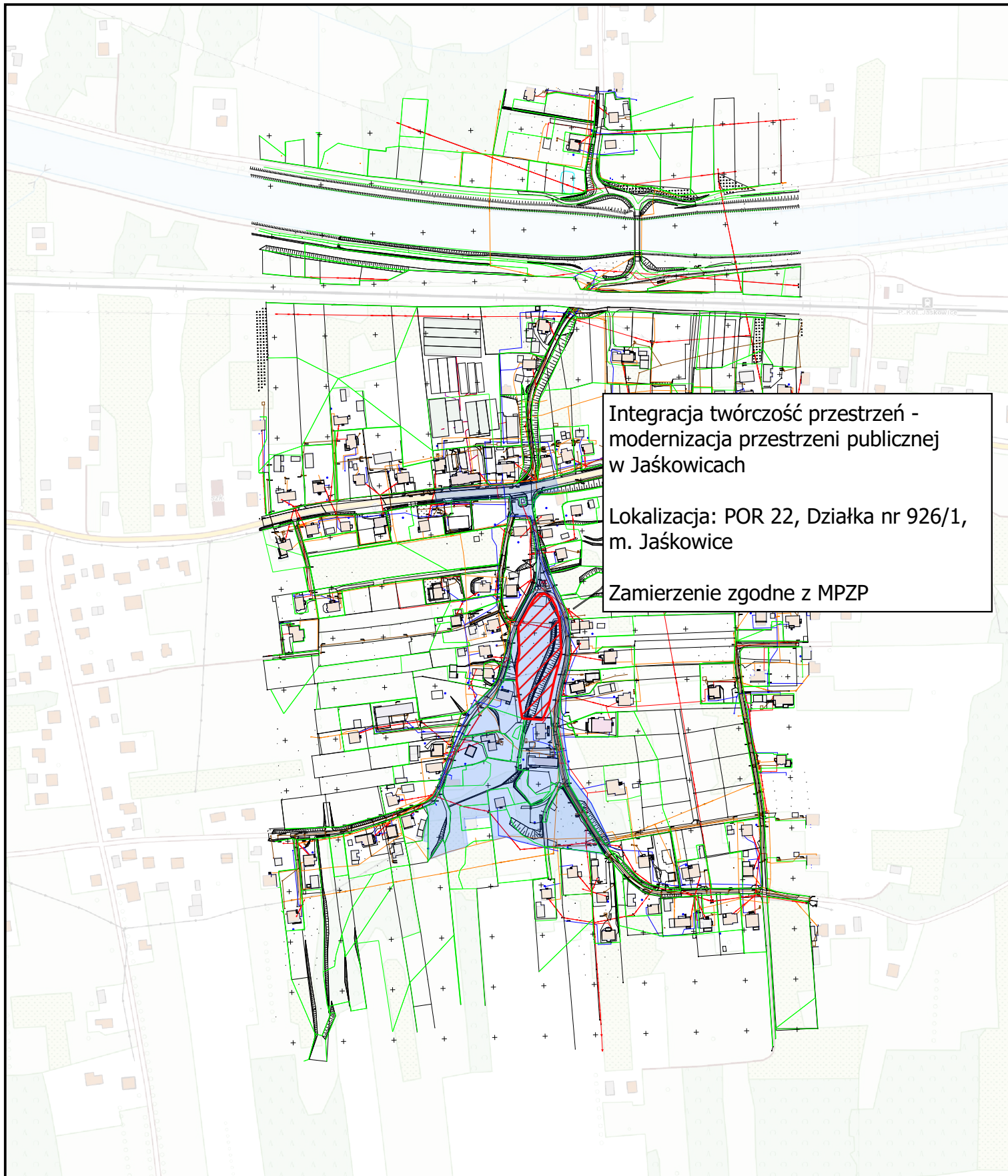
Zamierzenie zgodne z MPZP

Załącznik graficzny do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Skawina na lata 2024-2030 Podstawowe
kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - miasto Skawina, podobzdar nr 5

Skala 1: 5000

Legenda

- Obszar projektu
- Obszar rewitalizacji

Integracja twórczość przestrzeń -
modernizacja przestrzeni publicznej
w Jaśkowicach

Lokalizacja: POR 22, Działka nr 926/1,
m. Jaśkowice

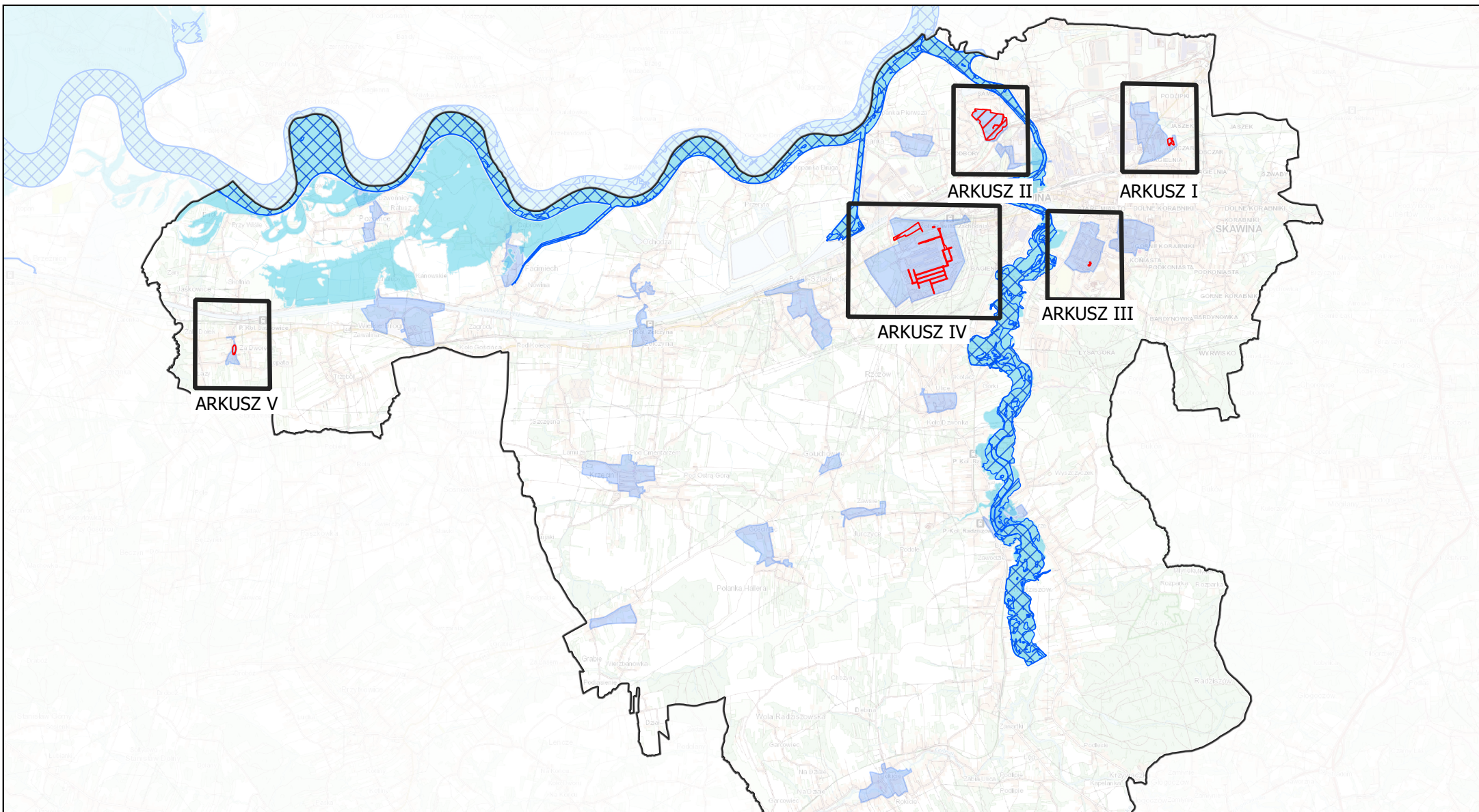
Zamierzenie zgodne z MPZP

Załącznik graficzny do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Skawina na lata 2024-2030 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - sołectwo Jaśkowice, podobszar nr 22

Skala 1: 5000

Legenda

- Obszar projektu
- Obszar rewitalizacji

Załącznik graficzny do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Skawina na lata 2024-2030 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Legenda

Obszar projektu	Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 10% (czyli raz na 10 lat)	Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 1% (czyli raz na 100 lat)	Obszar zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, wynoszącym 0,2% (czyli raz na 500 lat)
Obszar rewitalizacji			

SCHEMAT ARKUSZY